

Windalarm
Amsterdam

de **ÉCHTE** signalen uit de stad

Tekst

Over windturbines in Amsterdam

deel 2

Inhoudopgave deel 2

Inhoudopgave deel 2

Zienswijzen Omgevingsvisie – vervolg van deel 1	3
Samenvatting van Meningen over de Omgevingsvisie Amsterdam 2050	3
Zienswijzen NRD Programma Windenergie Amsterdam	

Zienswijzen Omgevingsvisie – vervolg van deel 1

Er zijn in de gegeven bronnen geen positieve perspectieven te vinden over de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. Wel komen er veel negatieve meningen en zorgen naar voren over de plaatsing van windturbines.

Samenvatting van Meningen over de Omgevingsvisie Amsterdam 2050

De documenten bevatten veel verschillende meningen over de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. Hieronder een uitgebreide samenvatting van de belangrijkste punten:

Tegen Windturbines in de Stad:

- Veel bewoners maken zich zorgen over de **gezondheidseffecten** van windturbines, vooral voor kinderen.
- Er wordt **getwijfeld aan de validiteit van bestaand onderzoek** naar de effecten van windturbines, met name wat betreft de lage frequentie tonen.
- Men vindt dat de **afstandsnorm** van 350 meter te kort is en baseert zich daarbij op strengere normen in omringende landen.
- Sommigen vinden Amsterdam **te klein voor windturbines** en pleiten voor alternatieven zoals zonne-energie en plaatsing in het Westelijk Havengebied.
- Er is **kritiek op de communicatie** vanuit de gemeente, die als eenzijdig en misleidend wordt ervaren.
- Men voelt zich **niet gehoord** in de inspraakprocedures en vindt dat er geen echt draagvlak is voor de plannen.
- De **vergelijking met de toeslagenaffaire** wordt gemaakt om de ernst van de situatie aan te tonen.

Tegen Windturbines in Waterland:

- Veel zienswijzen pleiten voor het **schrappen van Waterland als zoekgebied** voor windturbines.
- Men vindt dat de **dubbele claim** op Waterland (recreatie vs. energie) onterecht is.
- Er wordt gewaarschuwd voor de **onherstelbare schade** aan het landschap.
- De **status van Bijzonder Provinciaal Landschap** zou bescherming moeten bieden tegen windturbines.
- Men vreest dat de **aanleg van een nieuw stadsbos** ten koste zal gaan van de openheid van Waterland.

Tegen Windturbines in het Geingebied:

- Er is **verzet tegen windturbines in het Geingebied** vanwege het cultuurhistorische landschap en de nabijheid van de Stelling van Amsterdam.
- Men maakt zich zorgen over de **impact op omwonenden** en vindt dat hun belangen niet worden meegewogen.
- De **Stichting Stop Windturbines Geingebied** en de **Vereniging Spaar het Gein** hebben duizenden handtekeningen opgehaald tegen de plannen.

Andere belangrijke thema's:

- **Verdichting:** Er zijn zorgen over de negatieve gevolgen van verdichting, zoals minder groen, meer drukte en geluidsoverlast.
- **Participatie:** Men mist inspraak en vindt dat de gemeente haar eigen principes van 'samen stadmaken' niet nakomt.
- **Duurzaamheid:** Naast de bezwaren tegen windturbines zijn er ook suggesties voor alternatieve vormen van energieopwekking, zoals zonnepanelen op daken en stimulering van energiebesparing.
- **Groen:** Er is brede steun voor het vergroenen van de stad, maar men wil wel dat bestaande groene gebieden behouden blijven.

Meningen van andere Gemeenten:

- **Zaanstad** deelt de zorgen over windturbines en wil dat de woningbouwplannen in de Achtersluispolder niet worden geschaad.
- **Zaanstad** wil graag samenwerken met Amsterdam aan duurzame oplossingen, zoals de ZaanIJ-corridor en een hogere frequentie van de Hempont.
- **Haarlemmerliede en Spaarnwoude** maken zich zorgen over de impact van de Amsterdamse plannen op hun grondgebied, met name op het gebied van recreatie en natuur.

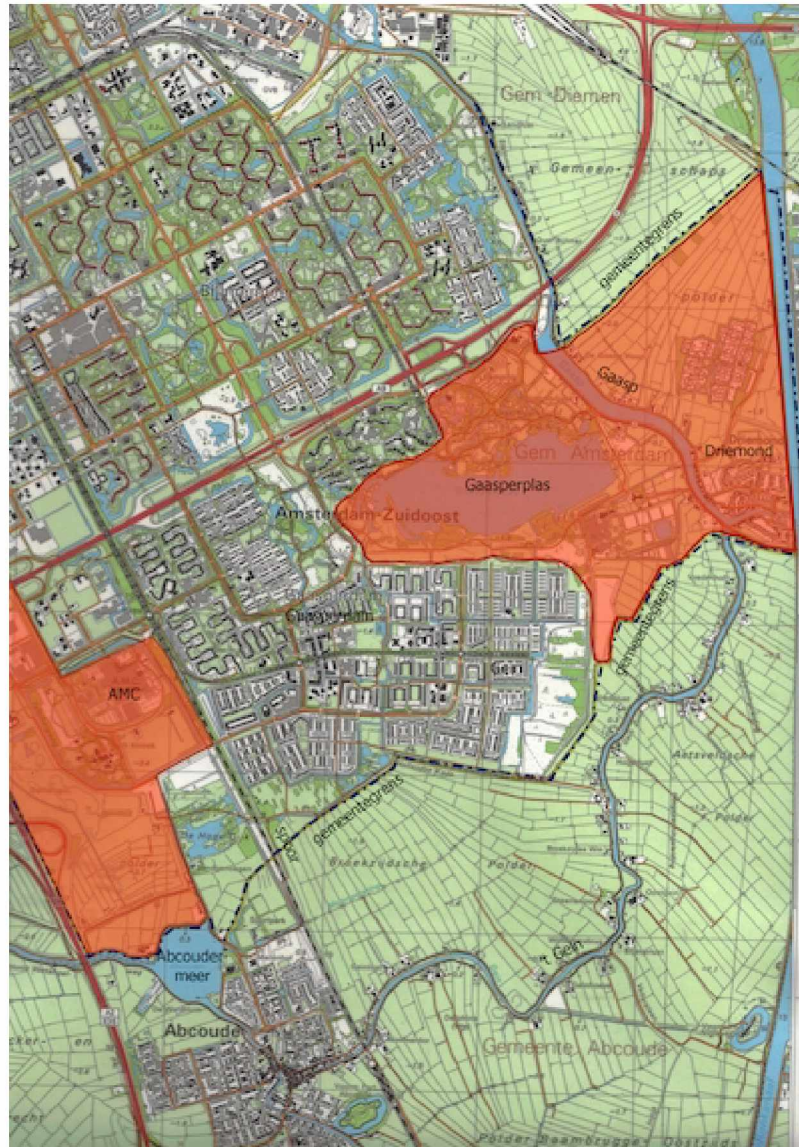
Dit is een samenvatting van de meningen die in de documenten naar voren komen. Het is belangrijk om te benadrukken dat dit geen volledige weergave is van alle standpunten en dat er ook andere perspectieven zijn.

Spaar de longen van Amsterdam: 4700 handtekeningen voor het aangrenzende Geingebied

Amsterdammers, Geinbewoners, inwoners van o.a. Abcoude, en recreanten, met 4700 handtekeningen van de Stichting Stop Windturbines Geingebied en 450 leden van de Vereniging Spaar het Gine, brengen vanaf februari 2020 in: Het Geingebied is een bijzonder cultuurhistorisch open landschap met Werelderfgoed en het moet zijn openheid behouden. Zij worden hierin gesteund door moties van hun Gemeente De Ronde Venen: de gemeente wil In het traject van aanwijzing van zoekgebieden sterk rekening houden met de landschappelijke inbedding en het eeuwenoude cultuur historische gebied van de Stelling van Amsterdam en met name die van het Geingebied. Ook wil zij sterk rekening houden met het overweldigende aantal handtekeningen van de bewoners (moties 1 oktober, beide met de grootst mogelijke meerderheid aangenomen). Buurgemeenten Weesp en Stichtse Vecht steunen dit, samen met deze gemeenten komt het aantal handtekeningen op minstens 7000.

Het Geingebied is van oudsher geliefd bij Amsterdammers, zoals Mondriaan. Langs de middeleeuwse zeer kronkelende rivier staan tientallen boerderijen en molens die rijksmonument zijn. Om het Geingebied en zijn openheid te sparen is de A9 omgelegd en het spoor onder de rivier het Gein door gelegd. Er is veel recreatie: fietsen, wandelen, varen. Het gebied hoort niet bij de Metropool Regio Amsterdam, want het ligt in de provincie Utrecht. Op de kaart is het een soort Utrechtse "hap" uit de metropoolregio. De beleving is anders. Veel Amsterdammers gaan eerder naar het Gein dan naar het Gooi. Het is dichterbij. Met de metro en fiets zeer bereikbaar. De bewoners én liefhebbers van het Geingebied vragen :

- de omgeving van dit bijzondere gebied, een oase van groen direct grenzend aan Amsterdam, en geliefd bij Amsterdammers, met 4700 petitie – ondertekenaars, te sparen
- de omgeving van de erfgoedstatus, de openheid die tot de criteria daarvoor behoort, en de belangen van de omwonenden en van de liefhebbers en recreanten voorop te stellen

Nr. 298

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en

Nr. 300

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam: 5.1,2,e

Postcode en huisnummer: 5.1,2,e - 1

Nr. 304

Is.

Graag mijn zienswijze meenemen in het besluit,

ZIENSWIJZE

Ontwerp OMGEVINGSVISIE 2050 en Omgevingseffectrapportage.

Naam: 5.1,2,e

Postcode en huisnummer: 5.1,2,e 22 5.1,2,e

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt een dubbele claim gelegd op grondgebied Waterland.

Eenzijds wordt het gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds een gebied dat in de omgevingsvisie ook wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

-Schrap in de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland;

-Schrap in de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland.

Hoogachtend,

5.1,2,e

Nr. 306

ZIENSWIJZE

Ontwerp OMGEVINGSVISIE 2050 en Omgevingseffectrapportage.

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt een dubbele claim gelegd op grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt het gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds een gebied dat in de omgevingsvisie ook wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- Schrap in de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland;
- Schrap in de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland.

Hoogachtend,

Naam:

Postcode en huisnummer:

Nr. 307

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer:

Nr. 308

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

Postcode en ^{5.1,2,e} 3

5.1,2,e

Nr. 312

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam
2050 en Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer: **1**

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Nr. 313

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- 1 - In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- 2 - In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

Zunderdorp

5.1,2,e

Nr. 317

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758

1000 CT Amsterdam

omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ☐ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ☐ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam: 5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

Nr. 319

ZIENSWIJZE

Ontwerp OMGEVINGSVISIE 2050 en Omgevingseffectrapportage.

Naam: 5.1.2,e

Postcode en huisnummer: 5.1.2,e 5.1.2,e

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt een dubbele claim gelegd op grondgebied Waterland.

Eenzijds wordt het gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds een gebied dat in de omgevingsvisie ook wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

-Schrap in de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland;

-Schrap in de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland.

Groet,

5.1.2,e

Waterlandplein 5.1.2,e

5.1.2,e

Amsterdam

Nr. 321

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam: 5.1.2,e

Postcode en huisnummer: 5.1.2,e 12

Nr. 322

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

-
**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ ☐ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ ☐ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

Nr. 336

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e 5.1.2,e
5.1.2,e
5.1.2,e Amsterdam

nr. 341

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer: ,

Nr. 345

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Zienswijze op Omgevingsvisie Amsterdam 2050

Het is teleurstellend dat het huidige bestuur van Amsterdam zich zo kortzichtig opstelt ten aanzien van GROEN. Er is wel oog voor geld en stenen maar er wordt vergeten wie er in die versteende stad moeten leven. Wij, de inwoners.

Het afgelopen jaar heeft ons met alle onzekerheden en restricties van de pandemie aan den lijve laten voelen hoe het leven in een te krap keurslijf is. Welke fysieke en psychische begrenzingsen er zijn die we voorheen niet voor mogelijk hadden gehouden. Parken blijken nu te klein te zijn.

Voor alle mensen die te klein en te duur wonen is groene buitenruimte essentieel gebleken. Maar wat gaat Amsterdam doen? De buitenruimte juist afknijpen en de stad verstenen. Leuk hoor al die nieuwe woningen. Maar treurig dat die middenhoogbouw eigenlijk veel weg heeft van legbatterijen. Dat er wel erg weinig schaaimgroen op straat aangebracht wordt. Dat de groene gevels en daken trots worden gepromoot maar dat die ontoegankelijk zijn als openbare ruimte.

Stukken van groene scheggen afknabbelen, wegen aanleggen door volkstuinen, bouwen op ongeschikte, kleine stroken groen langs de A10 in West, laat volgens mij zien dat het stadsbestuur niet echt om haar burgers geeft.

Durft Amsterdam eigenlijk wel onder ogen te zien dat een beperkt grondgebied soms gewoon vol is?

Heeft Amsterdams wel in de gaten dat na

2030 de bevolking ook kan krimpen als wij boomers het hoekje om zijn?

Bouwen voor leegstand of verpaupering? Hebben we dat niet eerder meegemaakt?

Ik pleit er daarom voor dat het onderdeel GROEN in deze visie verbeterd wordt.

Laat volkstuinen met rust. Geef aan bewoners zónder volkstuin de gelegenheid om daar even van rust te genieten in een stad vol herrie.

Laat de mensen daar bijkomen van hun werk en laat ze daar de gemeente het werk aan het groen handen nemen. Het beheersen van je omgeving hoe klein (de tuin als arcadia) ook is een voorwaarde voor een gezonde psychische gesteldheid.

Het al te rigoureus openstellen van de volkstuinparken, met name in Westerpark en omgeving zal een aanslag zijn op de Hoofd Groenstructuur.

Laat de dieren daar hun ding doen in een beschermde omgeving.

Waarom werden in de Houthaven niet voorzien in parken of parkjes aan. Je kunt toch niet al dat water het nieuw groen noemen en als gebruiksgroen onder de bevolking verdelen? Of geeft Amsterdam daar iedereen een kano er bij cadeau?

En als gebruiker van een pand op Sloterdijk ben ik natuurlijk wel blij dat dat de Velsersweg/Sloterdijkerweg op den duur (afgevaardigd worden tot wat?) een parkachtige setting gaan worden en de vrachtwagens verdwijnen, maar dat wil niet zeggen dat dit nou ingeruild moet worden tegen een 'stadslaan' dwars door de Volkstuinen. Heel veel fietsers hebben tegenwoordig elektrische aandrijving en kunnen gerust even een bocht om het volkstuinpark maken.

Als fietser ligt de attractie er ook juist in dat er bochten in de weg zitten, dat je vaak een historische weg, restant van een oude dijk, volgt en dat er zo veel te zien in. Ook als je heen en weer tussen huis en werk

pendelt geeft dit rust in je hoofd. Trek dus geen kaarsrechte fietspaden door tuinen. Neem het cultuurhistorisch polderlandschap van de omgeving van het Westerpark als uitgangspunt en laat paden lekker kronkelen. Gebruik de infrastructuur die er al ligt. In dit geval een fietstunneltje dat kan aansluiten op het dijkje achter Sloterdijk dat nu nog voetpad is.

Worden auto's losgelaten op de voorgestelde 'stadslaan'? Dan vrees ik ook nog eens voor verloedering en gevaar voor de fauna van het gebied.

En waar blijft dan de rust? Dan rest nog slechts een ommetje om begraafplaats Vredelust totdat daar achter ook een bruisende stadswijk gebouwd is.

Wil Amsterdam nog wel leefbaar zijn voor haar bewoners? Of krijgen bedrijven altijd voorrang? Voor hen is het namelijk nooit genoeg.

Waarom moet Amsterdam per sé zelf op grote schaal energie opwekken? Gaat het merendeel niet naar energie slurpende bedrijven? Kan de stad de energievraag niet van haar schouders nemen en voor de voeten van de landelijke overheid gooien?

Vriendelijke groet,

5.1.2,e

--

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

Amsterdam

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

[@chello.nl](mailto:5.1.2,e@chello.nl)

Blocked 5.1.2,e Blocked

5.1.2,e

Nr. 346

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl
Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ☐ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ☐ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

Postcode en huisnummer:

5.1.2,e

5.1.2,e

Nr. 354

ZIENSWIJZE

Ontwerp OMGEVINGSVISIE 2050 en Omgevingseffectrapportage.

Naam:

Postcode en huisnummer: 22

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt een dubbele claim gelegd op grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt het gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds een gebied dat in de omgevingsvisie ook wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- Schrap in de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland;
- Schrap in de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland.

Met vriendelijke groet,

Nr. 361

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 2 maart 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer: ;

Nr. 363

Amsterdam, 2 Maart 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam
2050 en Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

☐☐ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.

☐☐ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

Amsterdam

Nr. 365

Zienswijze Vereniging Angsaw omgevingsvisie 2050 gemeente Amsterdam

03/03/2021, Amsterdam.

Beste gemeenteraad van Amsterdam, beste directie Ruimte en Duurzaamheid.

Met interesse hebben we kennisgenomen van de omgevingsvisie 2050 en we steken meteen van

wal: Als verdichtings opgave worden enkele grote ontwikkellocaties aangewezen, de Noordelijke IJ-Oevers,

Haven-Stad, Schinkelkwartier, IJburg II, verdere verdichting van de Zuidas en Amstelstad.

We lezen geen concrete visie en plannen voor de bestaande stad. In Noord, direct gelegen achter

de Noordelijke IJ-oever strekt een beschermd stadsgezicht zich uit over 9 tuindorpen. Hoe veranderen deze sociale- en waardevolle structuren mee, binnen de door u voorgestelde verdichting? Oorspronkelijke bewoners wonen er in volkswijken, typisch iets van Noord.

Door de

rigoreuze inzet van X-tra large verdichten, wordt al het bestaande te klein, te krap en niet toerrijkend. Op sociaal- en maatschappelijk vlak, op ruimtelijk en fysiek gebied, groen/natuur,

mobiliteit, leefbaarheid en erfgoed, moet er meer gevoel worden ontwikkeld met een menselijke

maat. Als er geen heldere visie en betere kwaliteit begeleiding komt, dan wordt die verdichting een

harde clash en organiseer je via deze weg verdere segregatie.

Wij staan als vereniging voor een Amsterdam met een menselijke maat, en voor een groene, open

en ongedeelde stad. We missen in deze visie het hele idee van een ongedeelde stad en **hoe** we dat

gaan en blijven waarmaken!

Binnen de omgevingsvisie Amsterdam 2050 ligt sterk de nadruk op de economie van de nieuw te

bouwen stad als een leidend principe, niet de ecologie van de bestaande stad. Wij vragen hier

concreet aandacht en ook 'gevoel' voor.

Dat haakt aan bij een pijnlijke constatering: de conceptuele horizon ontbreekt.

Voor ons is het niet duidelijk voor welke wereld er gebouwd gaat worden en met welk mensbeeld?

Je kunt niet alles in beton gieten EN een donut zijn. Het bouwen overlaten aan de markt - door

institutionele beleggers, financiële partijen en speculanten jaagt de financialisering van wonen

verder aan. Zo wordt iedere m2 die je bouwt een verdienmodel t.b.v. speculatie. Niet een goedkoop huis voor onze kinderen. Om greep te houden op de markt ontbreekt het de overheid

eenvoudigweg aan instrumenten. Wordt dit onderschreven en onderdeel van nieuw beleid?

Het

gaat ook niet samen met het sterk verminderen van CO2 uitstoot en ondermijnd ernstig die sociale,

ongedeelde stad.

Wij krijgen warme gevoelens bij het idee van een circulaire economie. Heel erg goed dat het bestuur zich oriënteert op alternatieve manieren om te kijken naar welzijn en welvaart. Het 'donut

model' gebaseerd op circulaire principes lijkt ons een goed leidend principe. Als we de circulaire

theorie goed begrijpen wordt er eerst kritisch gekeken naar *minder* consumeren, en sterk verminderen van afval en uitstoot.

Minder consumeren, niet alleen als burger of als consument maar dus ook als stad. Hoe verhoudt

dit principe -*minder* consumeren van ruimte en beton- zich tot de grote verdichting? De kennis

van nu is niet toereikend voor een En, En scenario. Het is Of Of.

Bouwen aan het IJ, ten koste van wat?

Het jaar 2050 als einddatum is de einddatum van het plannen. Daarna zal het plan en de geprojecteerde leefomgeving doorgaan als stad en woongebied voor mensen tot ver in de 22e

eeuw. We kijken hier dus in een vergezicht, ver de toekomst in.

Met de kennis van nu wordt een enorme hypotheek genomen op het leven van onze kinderen.

Met deze visie wordt in structuren en beoogde aantallen de toekomst letterlijk in beton gegoten,

terwijl onze kennis over de toekomst op dit moment absoluut tekort schiet. Hoe willen toekomstige generaties leven in de stad? Wat is duurzaam in 2050? Is dat een versteende stad van

grote bouwvolumes? We zien deze visie als een grote verdichting die weinig ruimte/ uitzicht/

zuurstof geeft aan toekomstige Amsterdammers. Als vereniging Angsaw kijken we met een focus

naar de Noordelijke IJ-oever, want daar landt een te ontwikkelen nieuwbouw zone. In de plannen

voor NDSM/ Haven-stad en korter bij het Hamergebied, onstaat een grote schaalbreuk tussen de

bestaande stad en de 'nieuwe' stad aan het water. Dat zien we als een grote bedreiging van ruimtelijke kwaliteit en vragen meer gevoel hiervoor en gepaste actie hierop!

De grootschalige transformatie van gebieden met belangrijke sociaal-culturele betekenis voor de

stad -zoals wederom NDSM- vormt ook een risico dat vrije ruimte en 'agency' van lokale makers in

de verdrukking komt. Van belang is het behoud van rauwe, open, en vrije plekken van een community met een duidelijke geschiedenis. Niet het 'imago' voor citymarketing maar het open,

rauwe en cultureel vrije karakter als identiteit van de culturele community. Dit draagt bij aan het

creatieve en inclusieve karakter van Amsterdam. Door de schaal van transformatie, de oprijvende

prijzen en daarmee de enorme druk op de ruimte, komt dit ernstig in bekneling. Wat doet de

gemeente concreet om dit risico zo klein mogelijk te maken?

We leven in een tijd van grote onvoorspelbare veranderingen. Hoe hou je in wijken en in de stedenbouw veel ruimte beschikbaar voor de dingen die onbekend zijn, maar wel ruimte nodig

hebben? Hoe krijgt de community ruimte in bestaande structuren, om zichzelf en buurtkracht te

organiseren? Concreet geven we hier twee voorbeelden, maar er zijn veel meer dingen urgent:

1. Buurtcoöperaties voor lokale energie-winning. Lokale initiatieven voor buurt energie hebben

een ruimte vraag. Niet alleen voor de techniek – zonneboilers/ zonnepanelen, wind, geothermie,

warmtepomp, ook voor ontmoeting/ kennisdelen/ workshops/ organiseren van onderop.

2. Buurtbeheer coöperaties voor inzameling en scheiding van afval en grondstoffen. Centraal in de

wijken zijn er circulaire 'hubs' gerund als buurtcoöperatieën waar afval lokaal wordt ingezameld,

dingen worden gerepareerd en of gerecycled. GFT wordt hier compost voor de wijk, de plantsoenen en buurttuinen worden lokaal beheerd en lokaal gecomposteerd. Zo organiseer je

gewortelde betrokkenheid en gaat er geen afval de wijk uit!

Verankeren van Werkgelegenheid en kleinschalige industrie.

We volgen al 30 jaar nauwlettend de transformatie van de noordelijke IJ-oever en zien dat grote

industrie verdwijnt en ruimte maakt voor nieuwe functies met (uiteindelijk) positieve gevolgen

voor geluid, geur, veiligheid en emissie van stikstof etc. Langzaam 'verkleurt' die IJ-oever mee in de

tijd. Maar niet alle industrie, ambachten en kleinschalige bedrijvigheid moeten weg.

Als goede Amsterdamse traditie zijn er gemengde woon-/ werkwijken in de stad, geen enclaves als

homogene woongebieden. Deze visie geeft geen aandacht HOE dat er aan deze traditie actief

wordt voortgewerkt. Ondanks dat er een hoofdstuk is over werk, focust deze visie vooral op het

bouwen van woongebieden. Transformatie van de IJ-oever met behoud van karakter.

Multifunctionele gebieden en ruimtes/ diversiteit van bestemmingen om zo een echt gemengd

werk- en woongebied te maken. Hoe veranker je 'vuil' werk, kleinschalige industrie, bestaande

bedrijven, overlast door productie en arbeids proces in de stad van morgen? Dat lijken soms

tegenstellingen en conflicten maar zijn een traditie en cruciaal voor de stad en stedelijkheid.

Wat

gaat de gemeente doen om die belangrijke traditie te verankeren?

Groeien in de regio

We hebben in alle documenten bij de visie, gezocht naar de onderbouwing en wat de aanname

achter de beoogde grote aantallen nieuwe huizen is, die erbij moeten komen op Amsterdams

grondgebied. Die zelfopgelegde opdracht lijkt een politieke keuze vooral ingegeven door de urgentie van 'woningnood'. We begrijpen dat als je een open stad wilt zijn je dan ruimte moet

bieden aan iedereen die er wilt wonen. We begrijpen echter niet dat groei en de bouw van deze

aantallen huizen strikt binnen de grenzen van de stad moet worden gefaciliteerd. Wat is er gebeurd met de metropoolregio gedachte? De stad is toch veel groter?

Massaproductie zonder architectuur

Ruimtelijke kwaliteit lijkt met de aankomende omgevingswet vogelvrij te worden verklaard. We

staan in Nederland aan de vooravond van een verdichtingsgolf aan massaproductie in de bouwsector. Het gaat om minstens 1 miljoen woningen erbij. Dat doet denken aan de wederopbouw, maar dan zonder architectuur. Hoe borgt Amsterdam haar ruimtelijke kwaliteit van

stedelijkheid en architectuur en passend sociaal programma -voor bijv een ongedeelde stad?

Met

deze aantallen woningen erbij in de stad en in samenhang met de komende omgevingswet wordt

het een slagveld. Zonder goede borging wordt 'money the planner'.

Tools voor een sociale stad, bouwen voor wie?

Een revolverend woningbouwfonds zien we als een verrijking op het aanbod aan ontwikkelvormen

met een grote maatschappelijke meerwaarde. Schaal speelt hierbij wel een belangrijke rol. Zo kan

de gemeente actief betaalbare woningen en werkruimten stimuleren en financieren.

Vormen van

wonen die in de markt nu niet van de grond komen. Een gemeente die actief cooperatieve zelfbouw-initiatieven om goedkope huurwoningen en multifunctionele ruimten voor de wijk stimuleert en aanjaagt, grijpt actief in. Dit is cruciaal en we juichen dat van harte toe!!

Noordhollandse kanaal zone als HGS en erfgoed.

Bij alle 3 alternatieven in de omgevingsvisie worden bestaande groenstructuren kwalitatief verbeterd. De scheggen worden directer verbonden met de stad, als zogeheten recreatieve poorten van stad naar landschap. In Noord is er de Noordhollandse kanaal zone. Het is een aaneengesloten groen netwerk en ook een infrastructuur als cultureel erfgoed. Tevens is het een

groene route -varen en fietsen- waar het landschap vanuit de provincie de stad binnenkomt.

De

Willemsluis waar het kanaal uitkomt in het IJ, is tevens een rijksmonument. Ernaast het

Tolhuistuin-gebied en de Sixhaven. Deze samenhangende groenstructuur, van enorme culturele en ecologische waarde wordt niet goed aangeduid en beschermt. Daar vragen we concreet aandacht

voor. Borg deze samenhangende en elkaar versterkende kwaliteiten zorgvuldig!

Rigoreus vergroenen.

Het idee van behoud van zachte grond voor het 'groen', voor het inzijgen van regenwater, om met

de hand te beroeren staat de gemeente vreemd. Zachte grond lijkt ons het beste concept om de

stad actief en decentraal mee te 'vergroenen'. Haal op de goede plekken bestrating en verharding

weg en geef die zachte grond terug aan de buurt of wijk. Daarmee organiseer je 'groene' kracht in

de wijk. Geef burgers met zachte grond de ruimte!

Voor de ontwikkelingen aan het IJ wordt ook bestudeerd of er oost-west verbindingen langs het IJ

nodig zijn, met mogelijk ook nieuwe verbindingen over het water. Deze mogelijk nieuwe groene

verbindingen, schakels en routes moeten ook zijn ingericht als verblijfsplekken met andere kwaliteiten dan alleen 'transit'. Angsaw stelt voor om dit mee te nemen als een

ontwerpopgave,

tevens met de mogelijkheid voor publieke kunstwerken langs de oever om de transformatie van

zware industrie te markeren en cultureel te duiden. Echter, Let bij het plannen van deze verbindingen heel erg goed op de bestaande waardevolle structuren in Noord.

Het patchwork van Noord is een specifieke kwaliteit.

Democratisering

Op lokaal niveau moet de Omgevingswet regelen dat de betrokkenheid van inwoners bij ontwikkelingen in hun omgeving een verantwoordelijkheid wordt van particulieren en bedrijven.

Gemeenten mogen kaderstellende regels bedenken, maar kunnen geen eisen stellen aan deze

participatie. Bewoners verwachten inspraak, maar het tegendeel zal het geval zijn. Hoe gaat de

gemeente hierin voorzien? Als concreet voorbeeld onze rol bij deze omgevingsvisie. Nul!

Wij bestaan als bewonersvereniging Angsaw 25 jaar en zijn vaak en in veel onderwerpen een partner in het denken en spreken over plannen met de gemeente. Recent nog bij de sprong over

het IJ en in het proces van 'genereuze verbinding' van Cie D'Hooghe. Tijdens de totstandkoming

van deze omgevingsvisie 2050, zijn we echter niet uitgenodigd en dus geen gesprekspartner.

Dat

verontrust ons zeer! Dit was juist een uitgelezen moment om ruimte in de stad te democratiseren!

Hoe gaan we dit goed regelen, ook met deze nieuwe landelijke omgevingswet op komst?

Vereniging Angsaw

5.1,2,e 5.1,2,e
5.1,2,e
5.1,2,e Amsterdam

email: 5.1,2,e@gmail.com

Technische kanttekeningen en vragen bij specifieke onderdelen van de

omgevingsvisie 2050,

bijlage bij zienswijze Angsaw.

Ruimte voor energie-transitie en Windmolens

Opvallend aan de omgevingsvisie 2050 is dat geen poging wordt ondernomen duurzame voornemens te vertalen in varianten van door techniek bepaalde processen. Een idee over het

ruimtebeslag of wijzigingen van stedelijke technieken lijkt in de nota vergeten. Dit toont oa het

gestuiter over de wel of niet plaatsing van enorme windmolens langs de stadsrand in Noord of op

bedrijven terreinen. De aanleg van werkwegen en emplacementen die nodig zijn voor het bouwen

en onderhouden van deze molens en het veenweiden landschap zullen belagen. Of het niet reserveren van ruimten voor werfterrein voor reststromen afval- verwerking, hergebruik- materiaal

depots e.d., of ruimte voor helofyten filters voor waterreiniging. Het ruimte-beslag voor technische

netwerken in de grond van straten en de concurrentie met ruimte voor bomen en groen wordt

vergeten.

De criteria voor de plaatskeuze van molens hangen samen met de ashoogte en de wiekdiameter.

De gemeente opteert voor ashoogte 150 m en wiek 50 m. Als ontwerpvuistregel geldt dan de

afstand tot wonen $4 \times \text{de ashoogte} = 600 \text{ m}$. De geluidspluim in een heersende windrichting zal

voor de gevel van de woning geen hoger dag en nacht gemiddelde niveau hebben dan 47 dB.

Tevens moeten een blijvende werkweg en werkplatforms aangelegd worden op de veengrond

rondom de stad. De transportroute van de 50 m lange wieken zal bij voorkeur over water en niet

door tuindorpen moeten plaatsvinden, maar erlangs. Deze criteria overziend is het onjuist zoekgebieden voor te stellen in de stadsrand van Noord. Altijd ontstaat visuele en/of akoestische

hinder tov. het wonen. Op de rand van een weidevogelgebied molens bouwen is tegenstrijdig met

de doelstelling de kwaliteit van het groen en de habitat voor deze vogels te verbeteren.

Molens op

de ooststrand van de Noorder Y-plas conflicteren met de hoogspannings-leiding en het woonark

wonen op zijkanaal H. In havens West staat een lager type windmolen en één ervan in Noord bij de

Toetsenbordweg, van dit type zouden er ooit meer komen. Het blijft de vraag of Amsterdam een

deel van zijn energie opwekking niet op de Noordzee kan contracteren of elders langs het Noordzee-kanaal in de regio?

Groen- kanttekeningen bij groene daken en gevels

Het idee van behoud van zachte grond voor het 'groen', voor het inzijsen van regenwater, om met

de hand te beroeren staat de gemeente vreemd. Groene gevels kunnen slechts bij een doordachte

opzet en zeer oplettend onderhoud, erbij kunnen komen om een plantenwissel mogelijk te maken

of substraat aan te vullen. Het past ook niet bij ons cultureel bepaalde contrast: van 'gebouw in

het groen'. Gelet op de orientatie kan men juister gevels voorzien van zonnepanelen naast de

ramen of zelfs glas met een pv. Werking.

Platte daken lenen zich bij uitstek voor de plaatsing van pv.panels en boilers, maar bij torens

dient men altijd rekening te houden met installatie's voor gevelonderhoud en dakterras voor bewoners. Hellende daken doen al vaak mee, ook in beschermd stadsgezicht. Gevels van grote

gebouwen en torens kunnen niet altijd met baksteen worden bekleed. De stenen worden met

spouwankers vastgehouden. Het is niet logisch dit met gelijmde baksteen strips te doen.

Plaatbeklede gevels zijn lichter van gewicht en meer passend bij torens. Bij een geschikte orientatie kunnen dat pv.panels zijn. En zelfs de ramen kunnen worden voorzien van fotovoltaisch

glas. (pv.glas) Al deze maatregelen verhogen de investering in een bouwwerk.

Over stedelijke stelsels

Nu al hebben we te maken met een druk bevolkte stadsbodem door leidingen en kabels. Het is de

vraag of centraal bediende stelsels (zoals de riolering maar ook voor brug en sluis) in de toekomst

een verstandige keuze blijven. Door het contract met stadsverwarming ontstaat er een plaatselijke

volheid met leidingen en kabels (L&K). Straatbomen moeten derhalve vrijstaand van L&K geplaatst

worden. Op knooppunten of onderstations van L&K komen putten, huisjes die in de straatruimte

verblijven. En dus ook van kwaliteit dienen te zijn. In de fase van de gemeentelijke energie bedrijven kon een bouwinitiatief worden verplicht een technische ruimte te maken voor Electra of

Gas. In de binnenstad bouwde men bijzondere vrijstaande ruimten. Het zelfstandig worden van de

energiebedrijven veroorzaakt apart staande technische omhulsels, soms ontworpen maar vaak saai. Met toekomstig te verwachten techniekwisselingen wordt in de verdichtingsplannen geen rekening gehouden. In de fase waarin het AUP werd gebouwd bleef er wel veel meer ruimte over voor late wijzigingen. Alleen bij de verdichting van de Buiksloterham kwamen stedelijke techniek wisselingen aan de orde. In het plan echter bleek het volle maaiveld verkaveld, zelfs een plein ontbrak en is vervangen door stroken zachte grond tussen gebouwen. Moet men nu later een kavel leeg laten of een kade sterk verbreden om openbare ruimte voor een publiek te bereiken? Angsaw stelt voor om ruimte in het stedenbouwkundig plan te reserveren voor toekomstige opgaves zoals de energie transitie, lokale afvalscheiding, hergebruik en opslag van bouwmaterialen voor circulaire processen, composteren van nat schoon restafval, gft. Dit kan niet allemaal in de plint van torens en ook niet op platte daken.

Sociaal de hoogte in.

Meer dan de helft van de Amsterdamse huishoudens bestaat uit 1 persoonshuishoudens. Angsaw stelt voor met een corporatie een modeltoren tot stand te brengen waarin het sociaal leven van de veelal één persoons- bewoning ruimte wordt geboden ook als een sociale- en gedeelde leefomgeving. Met comfortabele gedeelde voorzieningen op de begane grond en ontmoetingsruimtes op hoogte in de toren. Als voorbeeldproject voor de ontwikkelaars en in de voetsporen van een doordachte volkshuisvesting.

Nr. 373

3x geen windmolens Waterland

Nr. 374

Geen windmolens Waterland

Nr. 375

Geen windmolens Waterland

Nr. 376

Geen windmolens Waterland

Nr. 377

Nr. 381

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 2 maart 2021

Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en Omgevingseffectrapportage

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Eenzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e
5.1.2,e
5.1.2,e Amsterdam

Nr. 386

Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind, zie verder onder 0386 - J.H. Werver-Visser

Nr. 389

Gaasperplas zoekgebied, zie 0389 – 5.1.2,e

Nr. 392

Geachte dames en heren,

In de bijlage vindt u mijn zienswijze op het ontwerp van de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en de OER. Het is een voorzet geweest van ons bestuur van Tuinpark Buikslotermeer, maar ik ondersteun dit initiatief van harte. Hieraan wil ik toevoegen dat ik niet tegen windmolens ben, ook niet in en rond Amsterdam. Maar op zo'n korte afstand van ons tuinpark, dat wil ik niet. Onderzoeken wijzen uit dat er een minimale – gezonde – afstand van 800 meter moet zijn (zie bijvoorbeeld een recente documentaire op ARTE tv, [Xenius: Windräder - Energie der Zukunft oder Gefahrenquelle? - Komplette Sendung | ARTE](#), te zien tot 21 mei 2021), anderen gaan zelfs uit van 1500 meter. En ik begrijp dat het in ons geval op zo'n 150 meter van ons tuinpark zou moeten komen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e 5.1.2,e

Document Geen Windmolens in Waterland kan ik niet kopieëren, zie 0392 – 5.1.2,e

Nr. 398

Geachte Dames en Heren,

Vanaf april 1990 ben ik woonachtig in Zunderdorp.

Hier hoor je de grutto landen en z'n naam roepen, de tureluur en scholekster de omliggende weilanden bezoeken, de leeuwerik kwinkeleren, koeien loeien lammetjes straks in de wei mekkeren. Dit is een beschermde natuurlijke omgeving op 800 meter van de stadsgrens van Amsterdam.

Dit kan en mag niet verstoord worden door windmolens die aan de A10 Noord worden geplant en hoger zijn dan de Westertoren!

Vanuit Amsterdam noord kom je in een hele andere wereld genaamd 'waterland'.

Windmolens kunnen ECHT NIET

In dit gebied.

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

Amsterdam

Tel: 5.1.2,e 17.

Dank voor uw aandacht.

Nr. 409

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 2 maart 2021

Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en Omgevingseffectrapportage

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

Amsterdam

Nr. 411

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 2 maart 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050
en Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ☐ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ☐ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e	Jr
5.1,2,e	
5.1,2,e	Amsterdam

Nr. 414

Dorpsvereniging Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Haarlemmerliede, dinsdag 2 maart 2021

Gemeenteraad Amsterdam t.a.v. directeur van Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758 1000 CT Amsterdam E: omgevingsvisie@amsterdam.nl Betreft:
Zienswijze ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en bijlagen,
Geacht College en Geachte Gemeenteraad, De Dorpsvereniging
Haarlemmerliede en Spaarnwoude, hierna afgekort tot Dorpsvereniging,
probeert de belangen te behartigen van haar leden en alle andere bewoners
in de dorpen Haarlemmerliede, Penningsveer, Spaarnwoude en het
omliggende buitengebied. Het streven naar een goede leefomgeving hoort
daar nadrukkelijk bij. Die leefomgeving houdt voor ons niet op bij de grens
van onze dorpen. Ter voorbereiding op de nieuwe omgevingswet, heeft
Amsterdam een "ontwerp omgevingsvisie 2050" opgesteld. De term "een
menselijk metropool" is op het voorblad hieraan toegevoegd. Als bewoners
nabij Amsterdam kunnen we niet uit dit document halen of die menselijke
maat alleen op de bewoners van Amsterdam van toepassing is of ook voor de
bewoners daar direct buiten. De gewenste groei van Amsterdam vraagt om
expansie. Met name is er behoefte aan extra woningen. In een vergelijkbare
visie tot 2040, was deze behoefte aan 70.000 woningen. In de visie 2050 is
dit aantal meer dan verdubbeld naar minimaal 150.000 woningen. Volgens
deze visie moet deze uitbreiding plaatsvinden door verdichten van de
bestaande stad binnen de

Secretariaat:

5.1.2.e	5.1.2.e	Haarlemmerliede pag./13 huidige ring van de A10.
---------	---------	--

Hiertoe zullen bepaalde bedrijven moet verhuizen naar het havengebied of de
Sloterdijken. Als hier geen plaats is worden deze naar andere
bedrijventerreinen in de regio verwezen. Dit is dan toch uitbreiden buiten de
gemeentegrenzen? We zijn blij dat ook de gemeente Amsterdam de waarde
en noodzaak erkent van het recreatiegebied ten westen van Amsterdam.
Echter, door het Amsterdamse havengebied door te ontwikkelen naar een
knooppunt voor opwekking van duurzame energie, is dan niet te combineren.
Zeker niet als hiervoor de milieu- en risicogrenzen hiervoor opgerekt moeten
gaan worden. Als burens vinden wij niet dat wij de dupe moeten zijn van dit
voornemen en deze overlast naar de rand van de gemeentegrens
opgeschoven wordt. We mogen niet de lasten krijgen van horizonvervuiling
door windmolens, hoge gebouwen tot 70 meter hoogte en grote datacenters.
Daarnaast willen wij niet geconfronteerd worden met stank, extra
luchtvervuiling en explosiegevaar voor de opwekking met opslag van
waterstof of andere duurzame energieopwekkingen. Dat lijkt op 'over de
schutting gooien'. In de visie staat dat u de bestaande grenzen van de stad
respecteert (p49) en groeit binnen de grenzen van de stad (o.a. p68). Een
optie om beslag te leggen om de recreatie ruimte buiten de gemeente

grenzen (Houtrakpolder, p183) past hier niet bij. Recreatieruimte, die ook Amsterdam hard nodig heeft. Met de geplande toename van het inwoneraantal in de regio zou het recreatiegebied eigenlijk juist uitgebreid moeten worden. Wij vinden dat deze ruimte beslag opties buiten de gemeente Amsterdam vallen, de gemeente grenzen hierdoor niet gerespecteerd worden, en daarom niet in dit document thuishoren, en dus geschrapt moeten worden. Er wordt ook in de visie aangehaald dat Amsterdam steeds meer autoluw zal worden. Hierbij over hubs gesproken, waarbij men van het regionaal vervoer over kan stappen naar stedelijk vervoer. In de praktijk zullen op deze locaties (hubs) buiten de gemeentegrenzen de auto's achtergelaten worden en met de OV of fiets verder reist naar het stedelijk gebied. Laten wij hopen dat tegen ons gebied geen grote P+R terreinen komen en hier het voor allen noodzakelijke groen en recreatie ruimte gehandhaafd blijft. Tot slot nog een opmerking bij de uitgangspunten. Juist in de coronatijd hebben we geleerd hoe er thuis gewerkt kan worden en dat dit na de coronabeperkingen ook voor een groot deel het zal blijven bestaan. Het genoemde voordeel van wonen en werken in Amsterdam zal hierdoor lager uitvallen en zijn wellicht nog meer kantoorpanden om te bouwen zijn naar woningen. Ook de trend dat er steeds meer bewoners juist naar het platte land verhuizen, lezen we niet in het document terug.

Secretariaat: 5.1.2,e 5.1.2,e Haarlemmerliede pag./23 In deze visie lezen we dus nogal wat zorgpunten, waarvan we hierboven enkele belangrijke hebben benoemd. Punten die allen hun weerslag hebben buiten de gemeentegrenzen van Amsterdam. Graag vernemen wij van u uw reactie en hoe de visie op deze punten aangepast zal worden. Met vriendelijke groet, Bijlage(n): - geen

Secretariaat: 5.1.2,e 5.1.2,e Haarlemmerliede pag./33 5.1.2,e
 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e 5.1.2,e @dorpsvereniging.nl
 5.1.2,e @dorpsvereniging.nl www.dorpsvereniging.nl

Nr. 415

Amsterdam, 2 maart 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050
en Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ☐ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ☐ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

Nr. 417

Geachte Gemeenteraad,

Hierdoor wil ik graag mijn bezwaren kenbaar maken tegen de plannen/het onderzoeken van het plaatsen van windmolens in het Gein-gebied.

De windmolens van een dergelijk voorgestelde hoogte zullen voor veel overlast zorgen, zowel op het gebied van de verstoring van het uitzicht van het prachtige gebied het Gein als op het gebied van geluidsoverlast.

Daarnaast is de slagschaduw door het plaatsen van een windmolen op een afstand van 350 meter, een enorme inbreuk op de levensvreugde. Het leven van mens en dier wordt ingrijpend aangetast. Naast mensen die er wonen, recreëren ook veel mensen in het Gein-gebied (zoals wandelaars, fietsers, roeiers etc), ook leven er veel dieren in de weilanden, in het riviertje en in de lucht. In het gebied komen veel (water)vogels, zoals zwanen, eenden, meerkoeten, reigers, ooievaars etc. voor, ook vossen, schapen, koeien en paarden bevolken dit mooie gebied.

Dit alles zal onherstelbaar verstoord worden.

Niet alleen het Gein-gebied wordt onherstelbaar getroffen door deze voornemens maar ook het prachtige aangrenzende Gaasperplas-gebied.

Ook wil ik graag bezwaar maken tegen de afstandsnorm die door de Gemeente Amsterdam wordt gehanteerd, 350 m ipv 600 m of zelfs de norm van 10x de tiphoogte die normaal gesproken wordt voorgeschreven.

Ik woon in het Gein, achter de waterleiding en ben daardoor direct gedupeerd door de (onderzoeks)plannen van de Gemeente Amsterdam.

Ik hoop/verwacht dat u mijn bezwaren meeneemt in uw overweging om deze afzichtelijke windmolens te plaatsen in deze mooie gebieden.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet.

5.1,2,e

5.1,2,e

5.1,2,e

Abcoude

Nr. 420

Beste,

Hierbij wil ik mijn zienswijze indienen over het onderwerp Samen Stad Bouwen. Wanneer de gemeente de ambitie heeft samen een stad te bouwen d.m.v. een grotere betrokkenheid van Amsterdammers. En dus minder top-down te communiceren en burgers te betrekken. Moeten ze stoppen met het doorzetten van plannen zoals het plaatsen van windturbines op minder dan 1,5 kilometer bij woningen en kwetsbare natuur ZONDER draagvlakonderzoek.

Dit is al door velen bewoners van de diverse zoekgebieden aangegeven, maar er wordt niks mee gedaan en past dan dus ook niet in de ambitie.

Mijn zienswijze: als je samen een stad wil bouwen, luister naar je burgers d.m.v. van bijv. een draagvlakonderzoek onder mensen wie het betreft en niet wie aan de andere kant van de stad wonen. Respecteer en informeer je burgers om ze participierend, betrokken en trots te maken en houden. Druk niet stug plannen door waar geen (juist) draagvlak(onderzoek) voor is.

Dit schaadt het vertrouwen van de bestuurders maar ook de kracht om met elkaar Amsterdam en Amsterdammers trots te laten zijn op hun stad en het te blijven bouwen tot een mooie toekomstige plek met elkaar.

Zonder Amsterdammers geen Amsterdam!

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e

Nr. 423

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer:

Nr. 429

Zienswijze Omgevingsvisie Amsterdam 2050

Mooi is de ambitie tot het toepassen van de donut economie van Kate Raworth. Dit model is echter niet van toepassing op de **binnenstedelijke windambities**. Hier is om legitieme redenen (gezondheidsrisico's, aantasting leefomgeving vogels en vleermuizen) zoveel weerstand tegen, dat je niet van (sociale) rechtvaardig kunt spreken. Bovendien staat een deel van de ambities in de omgevingsvisie op gespannen voet met de opwek van wind in de stad. **Daarom maak ik bezwaar tegen het opnemen van binnenstedelijke windturbines in woonwijken en natuurgebieden in de omgevingsvisie voor Amsterdam in 2050.** En wel om de volgende redenen:

Niet samen

De plannen voor windturbines naast dichtbevolkte wijken komt **niet van onderop** uit de stad, **maar uit de koker van de wethouder en het college zelf**. De ambitie van binnenstedelijke wind lijkt er te zijn ingefietst. Hoe urgent het doel ook is (opwarming tegengaan), dit zou niet ten koste mogen gaan van (de gezondheid van) tienduizenden Amsterdammers en kwetsbare natuur. Zeker niet als er betere en betaalbaardere alternatieven zijn!

Geen draagvlak

Ik maak dan ook **bezwaar tegen het overnemen van de zoekgebieden in de omgevingsvisie** Amsterdam omdat het proces dat hieraan vooraf is gegaan ondeugdelijk is verlopen. De vermeende **participatie rammelt en er is nul draagvlak bij direct-omwonenden**, terwijl lokaal draagvlak een van de voorwaarden is voor het ontwikkelen. Amsterdammers die het aangaat zijn té laat, niet tot mager geïnformeerd, laat staan écht betrokken bij de verkenning van de zoekgebieden! Er wordt over de hoofden van bewoners heen gesproken en beslist.

Datacentra

Daar komt bij dat Amsterdam de grootste concentratie van datacenters in Europa heeft en in het vestigingsbeleid datacenters wordt ingezet op **selectieve groei van datacenters** (in en rond de bestaande datacenterclusters) in Amsterdam en verder groei in de MRA-regio. (OVA pag. 116-117). Inderdaad zijn datacentra goed voor hergebruik van restwarmte. Maar het vraagt ook een veelvoud aan extra MW aan elektriciteit, die weer opgewekt moet worden. Een geval van water naar de zee dragen. Schofferend naar Amsterdammers toe die straks met de overlast en gezondheidsgevolgen van windturbines moeten leven. Bovendien is de vraag: vanwaar die (selectieve) groei van datacentra in een dichtbevolkte MRA? **Kan de ruimtelijke ordening alsjeblieft een beetje slimmer!?**

Gezonde stad

Op pag. 185 lees ik dat Amsterdam een gezonde stad wil zijn waar mensen gezond kunnen leven. Dat betekent ook: ... *dat de luchtkwaliteit voldoende is en mensen zo min mogelijk geluidsoverlast ervaren van wegverkeer, luchtverkeer en industrie*. Laat de opwek van wind nu ook industrie zijn die geluidsoverlast veroorzaakt. **Hoe verhouden binnenstedelijke windambities zich tot een gezonde stad?**

Geluid

Over gezondheid gesproken. Op pag. 191 staat: *Geluid hoort bij een levendige, bruisende stad, maar te veel geluid leidt tot hinder, slaapverstoring en bij langdurige belasting tot ernstige gezondheidsklachten. Zeker in een verdichtende stad is dit een belangrijk*

aandachtspunt. Omdat we het vooral belangrijk vinden dat mensen met het raam open rustig kunnen slapen...

Hier staat niets over de **geluidsoverlast door windturbines** binnen de stad en de bekende gevolgen als slapeloosheid door hoog- en laagfrequent geluid.

Vergroenen

Pag. 198/199: ... *We maximaliseren de positieve effecten van een groene omgeving voor mens en dier. ... Water in de stad vervult in veel opzichten dezelfde functies als groen....* **Rigoreus vergroenen** is een van de strategische keuzes van deze omgevingsvisie...

Toch kiest het college voor windenergie opwekken in natuurgebieden aan de rand van de stad.

Hoe valt dit te rijmen? Windmolens leiden niet tot versterking van de hoofdgroenstructuur, dat uitgangspunt is voor inpassing. (Pag 201)

Hoogbouw

Op pag. 208 staat: ... *De belangrijkste uitgangspunten voor Amsterdamse hoogbouw zijn:*

- 1. We spreken van hoogbouw bij gebouwen hoger dan 30 meter.*
- 2. Bij elke bouwvorm staat de kwaliteit van de openbare ruimte en het leven op straat voorop.*

....

- 5. We beschermen gebieden en landschappen van bijzondere waarde, zoals Unesco erfgoed*

Pag. 209: ... *Lang het IJ en in Haven-Stad is **hoogbouw tot circa 70 meter mogelijk**. ... In het havengebied zijn geen beperkingen op de bouwhoogte, waar het gaat om installaties als windmolens, kranen en schoorstenen. Voor gebouwen en datacenters geldt ook hier een maximumhoogte van circa 70 meter. De beperkingen vanuit Schiphol kunnen op sommige plekken de toegestane hoogte beperken.*

*In andere delen van de stad gaan we terughoudender om met hoogbouw. Binnen de ring-A10 ten zuiden van het IJ, op IJburg en in Buitenveldert is **hoogbouw tot 60 meter zeer beperkt mogelijk**. Het zijn uitzonderingen in een stad die overwegend uit laagbouw en middelhoogbouw bestaat. In Noord, Nieuw-West en Zuidoost is **hoogbouw tot circa 70 meter mogelijk** langs de lange doorgaande straten en lanen en aan grote parken, mits goed ingepast in de stedenbouwkundige structuur. Ten slotte blijven we terughoudend op plekken van bijzondere waarde waar met hoogbouw een grote schaalbreuk zou ontstaan. De bestaande kwaliteiten van de stad zijn uitgangspunt voor de ontwikkeling van de stad. In sommige gebieden past hoogbouw daar niet bij...*

Hoe verhouden de 200 meter hoge windturbines zich tot deze uitgangspunten?

Bovenstaande maakt duidelijk dat de turbines de verhoudingen overhoopgooien, het aanzien van de stad verpesten en de leefkwaliteit van mens en dier aantasten.

5.1,2,e	
5.1,2,e	
5.1,2,e	Amsterdam

Nr. 439

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 2 maart 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides. Daarnaast ontsieren de huidige hoogspanningsmasten het landschap en vliegen er regelmatig weidevogels en zelfs de zeldzame roerdomp tegen aan en sterven.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland en verwijder de hoogspanningsmasten, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.
- ✓ De hoogspanningsmasten te vervangen door ondergrondse bekabeling.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en

Nr. 446

Zienswijze Omgevingsvisie Amsterdam 2050

Mooi is de ambitie tot het toepassen van de donut economie van Kate Raworth. Dit model is echter niet van toepassing op de **binnenstedelijke windambities**. Hier is om legitieme redenen (gezondheidsrisico's, aantasting leefomgeving vogels en vleermuizen) zoveel weerstand tegen, dat je niet van (sociale) rechtvaardig kunt spreken. Bovendien staat een deel van de ambities in de omgevingsvisie op gespannen voet met de opwek van wind in de stad. **Daarom maak ik bezwaar tegen het opnemen van binnenstedelijke windturbines in woonwijken en natuurgebieden in de omgevingsvisie voor Amsterdam in 2050.** En wel om de volgende redenen:

Niet samen

De plannen voor windturbines naast dichtbevolkte wijken komt **niet van onderop** uit de stad, **maar uit de koker van de wethouder en het college zelf**. De ambitie van binnenstedelijke wind lijkt er te zijn ingefietst. Hoe urgent het doel ook is (opwarming tegengaan), dit zou niet ten koste mogen gaan van (de gezondheid van) tienduizenden Amsterdammers en kwetsbare natuur. Zeker niet als er betere en betaalbaardere alternatieven zijn!

Geen draagvlak

Ik maak dan ook **bezwaar tegen het overnemen van de zoekgebieden in de omgevingsvisie** Amsterdam omdat het proces dat hieraan vooraf is gegaan ondeugdelijk is verlopen. De vermeende **participatie rammelt en er is nul draagvlak bij direct-omwonenden**, terwijl lokaal draagvlak een van de voorwaarden is voor het ontwikkelen. Amsterdammers die het aangaat zijn té laat, niet tot mager geïnformeerd, laat staan écht betrokken bij de verkenning van de zoekgebieden! Er wordt over de hoofden van bewoners heen gesproken en beslist.

Datacentra

Daar komt bij dat Amsterdam de grootste concentratie van datacenters in Europa heeft en in het vestigingsbeleid datacenters wordt ingezet op **selectieve groei van datacenters** (in en rond de bestaande datacenterclusters) in Amsterdam en verder groei in de MRA-regio. (OVA pag. 116-117). Inderdaad zijn datacentra goed voor hergebruik van restwarmte. Maar het vraagt ook een veelvoud aan extra MW aan elektriciteit, die weer opgewekt moet worden. Een geval van water naar de zee dragen. Schofferend naar Amsterdammers toe die straks met de overlast en gezondheidsgevolgen van windturbines moeten leven. Bovendien is de vraag: vanwaar die (selectieve) groei van datacentra in een dichtbevolkte MRA? **Kan de ruimtelijke ordening alsjeblieft een beetje slimmer!?**

Gezonde stad

Op pag. 185 lees ik dat Amsterdam een gezonde stad wil zijn waar mensen gezond kunnen leven. Dat betekent ook: ... *dat de luchtkwaliteit voldoende is en mensen zo min mogelijk geluidsoverlast ervaren van wegverkeer, luchtverkeer en industrie*. Laat de opwek van wind nu ook industrie zijn die geluidsoverlast veroorzaakt. **Hoe verhouden binnenstedelijke windambities zich tot een gezonde stad?**

Geluid

Over gezondheid gesproken. Op pag. 191 staat: *Geluid hoort bij een levendige, bruisende stad, maar te veel geluid leidt tot hinder, slaapverstoring en bij langdurige belasting tot ernstige gezondheidsklachten. Zeker in een verdichtende stad is dit een belangrijk aandachtspunt. Omdat we het vooral belangrijk vinden dat mensen met het raam open rustig kunnen slapen...*

Hier staat niets over de **geluidsoverlast door windturbines** binnen de stad en de bekende gevolgen als slapeloosheid door hoog- en laagfrequent geluid.

Vergroenen

Pag. 198/199: *... We maximaliseren de positieve effecten van een groene omgeving voor mens en dier. ... Water in de stad vervult in veel opzichten dezelfde functies als groen.... **Rigoreus vergroenen** is een van de strategische keuzes van deze omgevingsvisie...*

Toch kiest het college voor windenergie opwekken in natuurgebieden aan de rand van de stad.

Hoe valt dit te rijmen? Windmolens leiden niet tot versterking van de hoofdgroenstructuur, dat uitgangspunt is voor inpassing. (Pag 201)

Hoogbouw

Op pag. 208 staat: *... De belangrijkste uitgangspunten voor Amsterdamse hoogbouw zijn:*

1. *We spreken van hoogbouw bij gebouwen hoger dan 30 meter.*
2. *Bij elke bouwvorm staat de kwaliteit van de openbare ruimte en het leven op straat voorop.*
-
5. *We beschermen gebieden en landschappen van bijzondere waarde, zoals Unesco erfgoed*

Pag. 209: *... Lang het IJ en in Haven-Stad is **hoogbouw tot circa 70 meter mogelijk**. ... In het havengebied zijn geen beperkingen op de bouwhoogte, waar het gaat om installaties als windmolens, kranen en schoorstenen. Voor gebouwen en datacenters geldt ook hier een maximumhoogte van circa 70 meter. De beperkingen vanuit Schiphol kunnen op sommige plekken de toegestane hoogte beperken.*

*In andere delen van de stad gaan we terughoudender om met hoogbouw. Binnen de ring-A10 ten zuiden van het IJ, op IJburg en in Buitenveldert is **hoogbouw tot 60 meter zeer beperkt mogelijk**. Het zijn uitzonderingen in een stad die overwegend uit laagbouw en middelhoogbouw bestaat. In Noord, Nieuw-West en Zuidoost is **hoogbouw tot circa 70 meter mogelijk** langs de lange doorgaande straten en lanen en aan grote parken, mits goed ingepast in de stedenbouwkundige structuur. Ten slotte blijven we terughoudend op plekken van bijzondere waarde waar met hoogbouw een grote schaalbreuk zou ontstaan. De bestaande kwaliteiten van de stad zijn uitgangspunt voor de ontwikkeling van de stad. In sommige gebieden past hoogbouw daar niet bij...*

Hoe verhouden de 200 meter hoge windturbines zich tot deze uitgangspunten?

Bovenstaande maakt duidelijk dat de turbines de verhoudingen overhoopgooien, het aanzien van de stad verpesten en de leefkwaliteit van mens en dier aantasten.

Nr. 447

Standaard zienswijze Gaasperplas e.o.
aangewezen als zoekgebied wind. Zie 0447 - 5.1.2.e

Nr. 453

Van: 5.1,2,e

Postcode en huisnummer: 5.1,2,e / 5.1,2,e

Ontwerp OMGEVINGSVISIE 2050 en Omgevingseffectrapportage

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt een dubbele claim gelegd op grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt het gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds een gebied dat in de omgevingsvisie ook wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor GEEN windmolens in Waterland, want wat eenmaal verprutst is, behoort voor altijd tot het verleden: Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- Schrap in de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland;
- Schrap in de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland.

Hoogachtend,

5.1,2,e

Nr. 454

ZIENSWIJZE

Ontwerp OMGEVINGSVISIE 2050 en Omgevingseffectrapportage.

Naam: 5.1,2,e 5.1,2,e
5.1,2,e 5.1,2,e
5.1,2,e Amsterdam

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt een dubbele claim gelegd op grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt het gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds een gebied dat in de omgevingsvisie ook wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- Schrap in de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland;
- Schrap in de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland.

Me vriendelijke groet,

5.1,2,e

Nr. 455

Standaard zienswijze: Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind, zie 0455 – 5.1,2,e

Nr. 456

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

5.1,2,e nummer 20

Nr. 457

Standaard zienswijze: Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind, zie 0457 – 5.1.2,e

Nr. 458

Standaard zienswijze: Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind, zie 0458 – 5.1.2,e

Nr. 466

Aan:

Directeur Ruimte & Duurzaamheid

Postbus 2758

1000 CT Amsterdam

Van: Bewonersvereniging Zijkanaal H-weg

5.1.2,e

5.1.2,e

Amsterdam 2 maart 2021

Betreft: Zienswijze Omgevingsvisie Amsterdam, windturbines binnen de stadsgrenzen.

Geachte,

In het kader van de in de Omgevingsvisie opgenomen windturbines binnen de stadsgrenzen wil ik u allereerst deelgenoot maken van onze ervaringen met plannen voor windturbines in onze woonomgeving om daarna te komen tot een zienswijze voor de voorliggende Omgevingsvisie.

Ervaringen

- Provinciaal programma “Wind op land” 2016

Voor dit programma ontwikkelde de Amsterdamse coöperatie NDSM Energie plannen voor de plaatsing van windturbines bij de Noorder-IJplas.

Met de omwonenden werd contact gezocht om over de plannen te praten in z.g.

“keukentafel” gesprekken.

In deze gesprekken verdedigden de omwonenden hun leefomgeving en het beschermde natuurgebied. De gevoerde argumenten zijn intussen alom bekend.

De initiatiefnemers voerden de dreigende klimaatverandering als argument aan.

De vraag waarom het wereldwijde klimaatprobleem nu juist bij de Noorder-IJplas moest worden opgelost werd nooit beantwoord.

Na drie “keukentafel” gesprekken werd de verbinding verbroken en ging NDSM Energie zelfstandig verder met het ontwikkelen van de plannen.

Conclusie 1: Initiatiefnemers van windenergie negeren de omwonenden.

In 2016 diende NDSM Energie een aanvraag voor een Omgevingsvergunning in voor de bouw van windturbines bij de Noorder-IJplas.

De aanvraag was in strijd met alle eisen die de provincie NH stelde aan windturbine projecten. De aanvraag was ook in strijd met vigerende bestemmingsplannen.

De Omgevingsvergunning werd dus geweigerd.

NDSM Energie ging in beroep bij de Raad van State maar kreeg nul op rekest.

Conclusie 2: Initiatiefnemers van windenergie negeren wet en regelgeving.

- Regionale Energie Strategie Amsterdam

In het najaar van 2019 worden er 4 inspraakateliers gehouden. In die ateliers kwam naar

voren dat de Amsterdamse burgers geen windturbines in de schaarse en kostbare natuurgebieden van Amsterdam wilden. Door gestuurde vraagstelling tijdens deze ateliers is de “inspraak” diffuus geworden. Op blz. 46 van de RES is een samenvatting van de inspraak te vinden. In het verdere verloop van het proces is van deze eerste inspraak niets meer terug te vinden.

In het voorjaar van 2020 wordt de Concept RES gepresenteerd. Voor elke windstreek van de stad wordt een online informatieavond gehouden.

Deze informatieavonden waren zodanig technocratisch en defensief van opzet dat duizenden Amsterdamse burgers hun hakken in het zand zetten.

Latere informatieavonden konden het tij niet keren. Kritische burgers werden verzocht de onlinebijeenkomst te verlaten of werden gewoon genegeerd.

Bij diverse gelegenheden kregen burgers te horen dat die windturbines er gewoon komen. Het hoogtepunt kwam in de onlinebijeenkomst van 7 december 2020. Er waren 270 betrokken burgers in deze bijeenkomst. De chatbox ontplofte met meer dan 2500 chats. Het RES Team had toen niet de moed om met het Mentimeter tool die ene cruciale vraag te stellen: “Bent u voor of tegen windturbines in de bebouwde omgeving van Amsterdam”

In juni 2020 werden de omwonenden van de Noorder-IJplas verrast met een uitnodiging om kennis te maken met de coöperatie Amsterdam Wind die plannen voor windturbines bij de Noorder-IJplas zou gaan ontwikkelen.

Alles was in achterkamertjes beklonken.

De belofte uit de Concept RES dat de gemeente voor elk zoekgebied een onafhankelijk onderzoek naar de geschiktheid zou uitvoeren werd niet nagekomen.

Volgens de afspraken uit het klimaatakkoord moeten initiatiefnemers voor windturbineprojecten samen met omwonenden een Participatieplan opstellen en de afspraken vastleggen in een Omgevingsovereenkomst.

Eind december 2020 hebben de initiatiefnemers een “participatieplan” ter goedkeuring voorgelegd aan het College. Het plan is zonder inspraak van omwonenden tot stand gekomen en er is ook geen Omgevingsovereenkomst opgesteld.

Conclusie 3: Bij windturbineplannen worden ook in 2021 de omwonende belanghebbenden genegeerd.

In de definitie van de zoekgebieden voor de Amsterdamse Concept RES is uitgegaan van 300 meter afstand tot woningen. Tijdens de samenstelling van de Concept RES was er ook een Provinciale verordening van kracht die voorschreef dat de afstand van windturbines tot woningen 600 meter moest bedragen.

De zoekgebieden uit de Amsterdamse Concept RES zijn dus onwettig vastgesteld.

Een groot deel van de zoekgebieden overlappen met de Amsterdamse Hoofdgroenstructuur. Deze is juridisch/planologisch vastgelegd in bestemmingsplannen. In de Hoofdgroenstructuur mag niet worden gebouwd.

Dit is hetzelfde groen als waar de burgers in de ateliers van hebben gezegd dat ze daar geen windturbines willen.

Conclusie 4: Bij windturbineplannen wordt ook in 2021 wet, regelgeving en inspraak genegeerd.

Conclusie 5: Het feit dat windturbineplannen worden ontwikkeld door Energie coöperaties van burgers leidt niet tot meer draagvlak bij omwonende belanghebbenden.

Omgevingswet

Op 1 januari 2022 wordt de nieuwe Omgevingswet van kracht.

In deze nieuwe wet is participatie van inwoners een harde eis. Burgers krijgen meer zeggenschap over hun eigen woonomgeving.

De eerdergenoemde voorbeelden uit de praktijk geven aan dat de geest van de Omgevingswet nog niet is doorgedrongen tot de Stopera. Ze sluiten ook niet aan bij de Agenda Democratisering van het Amsterdamse college.

Participatie houdt ook in meebeslissen!

Plannen voor wind op land hebben een lange historie van burgerprotesten omdat windturbines een aantoonbaar grote impact hebben op de leefomgeving en de natuur.

De Regionale Energie Strategie kan worden vergeleken met uitvoeringsorganisaties zoals de Belastingdienst. Ze voeren uit zonder aandacht voor de effecten die dat heeft op de burgers.

Dit ondermijnt het gezag van ons democratisch bestuur.

De nieuwe Omgevingswet en de daar op gebaseerde Amsterdamse Omgevingsvisie creëert het ideale

moment om de democratie te herstellen.

Zienswijze

- Verwijder alle referenties naar zoekgebieden uit de Omgevingsvisie.

De huidige zoekgebieden zijn ondemocratisch, onrechtmatig en zonder onafhankelijk vooronderzoek tot stand gekomen.

- In de steeds compacter wordende stad zijn groengebieden van zeer grote waarde. Deze groengebieden worden in de Omgevingsvisie onvoldoende beschermd tegen projectontwikkelaars met financiële belangen.

- De Omgevingseffectrapportage spreekt over windturbines op 400 meter van woningen. Dit is in strijd met de provinciale Omgevingsverordening NH2050.

- Neem in de Omgevingsvisie een duidelijke beschrijving op hoe Burgerparticipatie in de geest van de nieuwe Omgevingswet wordt vormgegeven.

Vage omschrijvingen lijden tot misverstanden en verkeerde verwachtingen.

Nog een opmerking bij het laatste punt: bij het doorspitten van de documenten viel het op dat honderden pagina's met specialistische informatie zijn volgeschreven door externe adviesbureaus.

Het is onmogelijk voor bestuurders en raadsleden om deze rapporten op hun merites te beoordelen en tot bestuurlijke afwegingen te komen. Om het gevaar af te wenden dat we bestuurd gaan worden door adviesbureaus is een goed vormgegeven burgerparticipatie een noodzaak.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

Namens Bewonersvereniging Zijkanaal H-weg (Noorder-IJplas)

Volkstuinvereniging Frankendael

De Directeur Ruimte & Duurzaamheid

Postbus 2758 1000 CT Amsterdam

Driemond, 2 maart 2021.

Geachte heer, mevrouw,

Bij deze willen wij als bestuur van Volkstuinvereniging Frankendael, Volkstuinvereniging Linnaeus en Moestuinvereniging Driemond graag gebruik maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de concept omgevingsvisie Amsterdam 2050.

Wij zijn heel positief over de aandacht voor groen, biodiversiteit en klimaatverandering in de omgevingsvisie.

Na kennis te hebben genomen van de zienswijze die de Bond voor Volkstuinders heeft ingediend hebben we besloten geen dubbel werk te doen. De Bond Van Volkstuinders verwoordt in haar conclusies belangrijke punten die volkstuinparken betreffen en die ook voor onze tuinverenigingen van toepassing zijn. Daarom nemen we hieronder de conclusies over en vragen u om:

"1. De volkstuinparken weer een volwaardige en gewaardeerde plaats geven in de visie. Als plekken waar de zo begeerde vergroening van de stad bij uitstek tot zijn recht komt. Zoek hierbij de dialoog, in plaats van de grenzen van de juridische mogelijkheden. Graag horen wij hoe wij deze cursief weergegeven zin moeten interpreteren.

2. Het inpassen van nieuwe volkstuinparken in nieuwe gebiedsontwikkelingen op te nemen, evenals dat in alle voorgaande visies en beleidsstukken ook het geval was.

3. De Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid uit te tekst verwijderen als stuk dat al in 2020 is vastgesteld. [...]

4. Vervang in de tekst overal het woord openbaarheid door toegankelijkheid waar het niet openbare parken betreft (begraafplaatsen, sportparken, volkstuinparken enz.). Dit om semantische verwarring te voorkomen: toegankelijkheid is altijd het gebruikte woord geweest en een uitwerking daarvan is nog niet tot stand gekomen.

Alle bestaande volkstuinen worden in principe voor de stad behouden (p. 202) door Alle bestaande volkstuinen zijn en blijven onderdeel van de hoofdgroenstructuur en krijgen binnen de hoofdgroenstructuur een eigen, beschermde status vanwege de kwaliteit van de biodiversiteit.

6. Geef aan dat co-creatie betekent dat gemeente en private partijen gezamenlijk kaders ontwerpen en daarbij de ruimte laat aan maatschappelijke organisaties/private partijen om die kaders uit te werken (geen eenheidsworst, maar laat duizend bloemen bloeien).

7. Geef aan op welke wijze de gemeente rekening houdt met de Nota Ruimte, waarin op basis van een SP-motie uit 2005 een PKB-tekst is toegevoegd waarin wordt gesteld dat volkstuinen en complexen bij stedelijke herstructurering zoveel mogelijk moeten worden ontzien, en de aanleg van nieuwe dient te worden gestimuleerd.

8. Neem de volgende teksten uit de Nota Volkstuinenbeleid 2005 (immers nog steeds van kracht) op in de Omgevingsvisie:

- Het waarborgen van een voldoende aanbod van volkstuinen, onder andere door het bieden van een duidelijker planologisch afwegingskader. De maatschappelijke functie van volkstuinparken rechtvaardigt dat aan volkstuinparken in ruimtelijke afwegingen meer gewicht wordt toegekend, c.q. dat extra randvoorwaarden aan ruimtelijke afwegingen worden gesteld. De Centrale Stad zal door vraag en aanbod van volkstuinen te gaan meten, inhoud geven aan de status 'maatschappelijke functie' (zie 1.12). Hiermee wordt mogelijk gemaakt dat het tuinenaanbod kwantitatief en kwalitatief op peil blijft in relatie tot de vraag.

- Modernisering van volkstuinparken. In het licht van de toenemende vraag om ruimte moeten volkstuinparken een (nog) grotere betekenis voor de stad krijgen. De modernisering van volkstuinen wordt deels gedragen door de volkstuinorganisaties zelf, maar komt niet structureel van de grond zonder ondersteuning en impulsen vanuit De Centrale Stad en de stadsdelen".

Aan bovenstaande punten voegen we nog twee punten toe die onze volkstuinen raken en gaan over duurzame energieopwekking.

9. In de omgevingsvisie zijn voor wind zeven zoekgebieden opgenomen. Wij maken ons zeer veel zorgen over de mogelijke plaatsing van windturbines in de buurt van onze volkstuinparken, in de Diemerscheg. Onze verenigingen zijn gelegen aan de rand van het Diemberbos in Driemond. Dit natuurgebied is wat ons betreft geen geschikte locatie voor het plaatsen van hoge windturbines. Windturbines hebben bewezen negatieve effecten, niet alleen op de gezondheid van mensen, maar ook op de populatie van vogels en vleermuizen. Op onze tuinen zijn vorig jaar ruim 137 verschillende vogelsoorten gespot waarvan 30 op de rode lijst. Onze tuinparken zijn een oase voor vogels en andere dieren en niet te vergeten voor rustzoekende Amsterdammers. De gevolgen van het plaatsen van windturbines in of nabij het

Diemberbos heeft ernstige, verstrekkende gevolgen voor vogels, andere dieren en tuinders. Vanzelfsprekend hebben wij ook de overtuiging dat iedereen moet bijdragen aan de klimaatopgave. Daarom stellen we een alternatief voorstel voor.

10. Ditzelfde gebied is namelijk ook aangewezen als extra zoekgebied voor zonne-energie. Daar staan we heel positief tegenover. Wij zien mogelijkheden voor het plaatsen van een halve hectare zonnepanelen als overkapping boven onze parkeerterreinen tussen de volkstuinverenigingen Frankendael en Linnaeus en langs de Stammerlandweg. Dit is, ons inziens, een zeer geschikte locatie voor dubbel ruimtegebruik, omdat deze zonlocatie het natuurgebied van het Diemberbos niet raakt!

Wij gaan er graag vanuit dat u de acht punten ten aanzien van de volkstuinten en de twee punten ten aanzien van de duurzame energieopwekking serieus in behandeling neemt.

Bedankt voor uw aandacht.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e (5.1,2,e

5.1,2,e Volkstuinvereniging Frankendael (91 tuinen)

5.1,2,e

Algemeen bestuurslid Volkstuinvereniging Linnaeus (317 tuinen)

5.1,2,e

5.1,2,e Moestuinvereniging Driemond (106 tuinen)

Nr. 488

Op onderdelen wonen wil ik inbrengen dat door toename van scheidingen, veroudering en meer eenpersoonshuishoudens er steeds meer woningen nodig zijn.

De stad moet ism andere steden hard lobbyen bij corporaties en kabinet dat Verhuurdersheffing weer naar huurders soc. woningen gaat en vooral ingezet wordt op het financieren van "v hoog naar laag" en "groot naar klein", waarbij ouderen die te groot wonen gefaciliteerd worden om te verhuizen naar gepaste, maar dan ook GOEDkopere woning om ruimte te geven aan gezinnen. Maar dan dus wel met echt voordeel en, indien gewenst, in hun vertrouwde omgeving om ook met hun (geestelijke) gezondheid rekening te houden! Nu biedt corporatie bijv iemand op een 4- kamerwoning op 2 of 3-hg met huur v €450 een woning van 45 m², zonder balkon aan op 1- hg voor €720! Dan blijf je toch zitten en kun je je kleinkinderen laten logeren als die es komen.. misschien moet per straat een logeerkamer komen (zoals vaak aanwezig in een wooncentrum) voor bezoekers, als je zo klein behuisd bent.

2. Energie: het is niet meer van deze tijd, nu de markt zo opgesplitst is, om consumenten te dwingen afnemer te worden van 1 leverancier, wat nu voorgesteld wordt bij vh gas halen van een buurt. Je kunt een leverancier zo ook niet meer dwingen op kosten, prijs en kwaliteit beter te leveren, want elke prikkel van concurrentie is weg.

Molens in de buurt van woonomgeving: niet doen. Er zijn al flink aantal mensen die aangeboren of door letsel neuropsychologische klachten hebben waardoor ze niet met dat soort geluid om kunnen gaan en hoe het wordt in de toekomst voor nog gezonde mensen is erg ongewis; daar wil je als stad niet verantwoordelijk voor zijn.

Vol inzetten op

Mooie(zwarte, of in vorm van dakpannen, à la Elon Musk ontwerp) geïntegreerde zonnepanelen op àlle daken. Ook meteen ontheffing voor monumenten, wanneer uit zicht of met aangepast beeld uitgevoerd. Ook isolatie en dubbelglas kan tegenwoordig bijna onzichtbaar aangelegd worden. Monumentenzorg heeft ook ooit CV toegestaan: kom op, voor het milieu en vlg generaties, het is GEEN luxe!

Urgenda heeft al ervaring opgedaan met all- electric verwarmen, ook in (kleinere) monumentenwoningen. Stimuleer het Meubel/wooncollege betere en mooiere ontwerpen te maken voor de el. verwarmingspanelen- Laat Amsterdam vooroplopen met hybride oplossingen waar bewoners enthousiast aan mee gaan doen!

Met vriendelijke groet

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

Nr. 489

Standaard Zienswijze:

Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind, zie 0489 - 5.1.2,e
van de Groes

Nr. 498

Directeur Ruimte & Duurzaamheid

Postbus 2758

1000 CT Amsterdam

omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 3 maart 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides. Hierbij geef ik uiting aan mijn zorgen m.b.t. de tegenstrijdigheid in de toekomstvisie voor het door ons en door zoveel fietsende en wandelende Amsterdammers gewaardeerde landschap en de aantasting van de leefomgeving voor mens en dier in dit landschap.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.

✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer:

Nr. 503

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e *Amsterdam*

Nr. 505

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 3 maart 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides. Hierbij geef ik uiting aan mijn zorgen voor ons nageslacht m.b.t. de tegenstrijdigheid in de toekomstvisie voor het door ons en door zoveel fietsende en wandelende Amsterdammers gewaardeerde landschap en de aantasting van de leefomgeving voor mens en dier in dit landschap.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam: de heer en 5.1,2,e

Postcode en huisnummer: 5.1,2,e 22

Nr. 507

Zienswijze m.b.t. Omgevingsvisie 2050 van Gemeente Amsterdam.

02-03-2021

Geachte heer, mevrouw,

Ik dien bij dezen een zienswijze in op Omgevingsvisie 2050 met betrekking tot de zoekgebieden Wind nabij Gaasperplas / waterzuiveringslocatie Weesperkarspel van Waternet.

Ik ben bewoner en heb mijn bedrijf gevestigd aan Gein Noord te Abcoude, pal achter het terrein van Waternet, dat aangemerkt is als zoekgebied voor Windenergie.

Daarover wil ik het volgende melden:

Allereerst zijn de schadelijke effecten van windturbines op mens en dier inmiddels welbekend.

Daarnaast heeft het geluidsoverlast en de slagschaduw van een windturbine een grote impact op omwonenden.

Er zijn in Nederland al vele windturbines geplaatst in de buurt van woningen. De overlast en mentale en fysieke gevolgen die men daar aan ondervindt is enorm. Naaste bewoners gaan eraan onderdoor, voelen zich niet gehoord. Oplossingen zijn er niet als de turbines eenmaal geplaatst zijn.

Daarom wordt geadviseerd de turbines te plaatsen op gebieden waarbij de afstand van de windturbine tot woningen, ziekenhuizen, scholen etc. minimaal 10 x de tiphoogte van een turbine bedraagt.

Tot mijn verbazing wordt nu onderzocht of er windturbines geplaatst kunnen worden op een afstand van **nog niet eens 1,5 x de tiphoogte** van een dergelijke turbine tot mijn woning! En wat dacht u van alle bewoners van Driemond, de wijken in Gaasperplas?! Onbegrijpelijk.

Verder wil ik u wijzen op de schadelijke effecten van windturbines op dieren. Wij hebben een melkveehouderij. Wanneer een turbine geplaatst zou worden zullen onze koeien dan 24 / 7 op max. 250 meter van een dergelijke windturbine in de stal staan, in het gunstigste geval. Want als zij in het voorjaar weer naar buiten het weiland in mogen, zullen zij misschien wel onder een turbine moeten lopen.

Wat dacht u van de weidevogels in het prachtige Geingebied en alle andere dieren die 's zomers buiten lopen? Dieren voelen zich opgejaagd en onveilig door het geluid en de slagschaduw van een turbine.

Wat ook onbegrijpelijk is, is de aantasting van het landschap. Hoe bedenk je het om het prachtige Gein en Gaasperplas gebied te ontsieren door het plaatsen van enorme windturbines?! Dit gebied is uniek in Nederland, waarin vele mensen recreëren, ontspanning zoeken en tot rust komen.

Kies een andere duurzame oplossing voor het opwekken van stroom. Zoals het plaatsen van zonnepanelen op daken of windturbines op plekken waar geen overlast wordt ondervonden, zoals op zee.

Tenslotte heb ik enkele vragen:

1: Hoe groot is het rendement van een windturbine wanneer die zo dicht bij woningen wordt geplaatst? De turbine zal de overlast van slagschaduw van 17 dagen per jaar max. 20 minuten ruimschoots overschrijden. Dit betekent dat de windturbine volgens regelgeving automatisch begrenst moeten worden om dit te voorkomen. M.a.w.: minder rendement, wel veel overlast, horizonvervuiling en enorme investeringskosten.

2: Waarom wordt gezocht naar gebieden voor duurzame energie aan de rand van de Gemeentegrens, waardoor buurgemeentes (en/of provincies) de meeste overlast hebben?

3: Waarom wordt ik als direct gedupeerde niet op de hoogte gehouden van uw ontwikkelingen? Een deel van mijn percelen grasland zijn gelegen in Gemeente Amsterdam, tegen het terrein van Waternet aan.

In afwachting van uw reactie verblijf ik,

5.1.2,e 5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e Abcoude

5.1.2,e [@gmail.com](#)

Nr. 508

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam: 5.1.2.e

Postcode en huisnummer:

(5.1.2,e) 32- IV

Nr. 509

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
 Postbus 2758
 1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en Omgevingseffectrapportage

Geachte dames en heren,

In de oriëntatie door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Eenzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

 5.1.2, 80b

Naam:
 Po 14
 5.1.2, 5.1.2,e

Nr. 511

Zie standaars zienswijze

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind. Dit zoekgebied wordt in onderstaand kaartje getoond.

0511 - J M Meerman en J H Wiering

Nr. 512

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
 Postbus 2758
 1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en Omgevingseffectrapportage

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam: U. 512a
 Postcode en huisnummer: 129 512a

Nr. 517

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Afz. 5.1.2,e
5.1.2,e
5.1.2,e Amsterdam
5.1.2,e
5.1.2,e@gmail.com

Amsterdam, 3 maart 2021

Betreft: Inspraak op persoonlijke titel Omgevingsvisie Amsterdam 2021

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u mijn inspraak op persoonlijke titel over de Omgevingsvisie Amsterdam 2021. Deze ziet op vier onderwerpen zoals hieronder nader uitgewerkt en toegelicht. Als mijn inspraak vragen oproept, ben ik altijd bereid deze per mail of telefonisch toe te lichten. U mag van mij mijn inspraak inclusief mijn naam publiceren in de Nota van antwoord. Met vriendelijke groeten, Geranne

1. IJdoornlaan en groenstroken in Banne-Noord

Uit de kaart en de toelichting op p. 102-103 volgt dat de IJdoornlaan een stadslaan zou moeten worden volgens het plan met ook modaliteit voor ongemotoriseerd verkeer. De IJdoornlaan is gelegen aan een mooie groenstrook die zorgt voor het landelijke karakter van de wijk Banne-Noord. Er was in de principe nota voor Banne-Noord sprake van dat die groenstrook bebouwd zou worden aan de noordzijde en dat het fietspad verhoogt zou worden. Dat plan is door protesten van bewoners weggelaten in de huidige plannen voor Banne-Noord in de Projectnota van 2021. Door de IJdoornlaan in deze omgevingsvisie nu aan te duiden als een stadslaan, lijkt opnieuw de bedoeling om de groenstrook ten noorden van de IJdoornlaan aan te pakken. Dat is onwenselijk. Die groenstrook moet behouden blijven.

Ook de kleinere groenstroken mogen niet worden vergeten en zijn belangrijk voor een dagelijks ommetje. Oftewel ze zijn van belang voor de strategische keuzes 'Duurzaam en gezond bewegen' en ook voor 'Rigoreus vergroenen'. De gemeente heeft onderzoek laten doen naar de ecologische kwaliteit van Banne Noord en die bleek heel hoog, juist ook in de groenstrook om de Banne Noord heen.

De wijk Banne-Noord is nu zo ingetekend in de kaart met het 'Groen-blauw raamwerk' op pagina 88 alsof hier helemaal geen groen is. Terwijl Banne-Noord juist een wijk bij uitstek is die al is opgezet volgens de uitgangspunten van dit omgevingsplan: met veel groen dat uitnodigt om te bewegen en met ruimte voor ontmoeting. Als de bewoners van deze wijk voor het groen alleen terug zouden kunnen vallen op de groenstructuur die naast de wijk is gelegen, zullen ze er veel minder gebruik van maken dan nu het geval is omdat nu het groen

direct naast de woningen ligt. Als ik zelf een ommetje loop over de wandelpaden door de groenstrook om onze wijk kom ik daar op alle uren van de dag veel mensen tegen die van deze groenstrook genieten.

2. Doorgaande fietspaden in Banne-Noord

Op de kaart op p. 124 is een doorgaand fietspad ingetekend waardoor er veel fietsverkeer dwars door onze wijk komt te rijden, ook over het centrale plein dat wordt ingericht in het midden van onze wijk Banne Noord. Zo'n fietspad vereist een brug. Zo'n fietspad en brug zullen de groenstrook langs het kanaal doorkruisen en daarmee mogelijk afbreuk doen aan de kwaliteit van het groen waarin buurtbewoners dagelijks hun ommetje lopen. Van belang is daarom om na te denken over een manier waarop zo'n brug geen afbreuk doet aan de kwaliteit van het groen. Eén manier daarvoor is om het doorgaande fietspad te laten aansluiten op de rondweg door de wijk. Verder is van belang om de wandelaars niet te vergeten. Grote delen van de Banne-Noord zijn auto luw en zodoende het terrein van de wandelaars en bedoeld voor ontmoeting. Een doorgaand fietspad moet hier rekening mee houden. Overigens mist een doorgaand fietspad in de noord-zuid richting door Banne-Noord. Het doorgaande fietspad dat is ingetekend in Banne-Zuid zou door moeten lopen naar Banne-Noord tot langs het SAG gezondheidscentrum en vervolgens onder de ring door.

3. Windturbines in Waterland

Het is onacceptabel als waterland gebruikt wordt voor de plaatsing van windturbines (zie p. 116). Dit is het gebied dat voor heel veel mensen in Amsterdam de plek is om een stuk te fietsen, wandelen of hardlopen. Dit is de groene scheg van Noord. Het enige dat Noord altijd voor heeft gehad is de kwaliteit van het groen en in het bijzonder dat Waterland onder handbereik ligt. Als er windturbines geplaatst worden in Waterland zorgt dat ervoor dat een groot deel van dat gebied niet meer aantrekkelijk is voor recreatie. Zowel vanwege het geluid en de slagschaduw als vanwege het uitzicht. Waterland is het Nederlandse landschap zoals iedereen het kent van ansichtkaarten en de schilderijen van oudhollandse meesters. Het is cultureel erfgoed. Bovendien is het een belangrijk broedgebied voor vogels. Op p. 201 staat dat windmolens soms een plek zouden krijgen in de hoofdgroenstructuur en dat in zo'n geval de waarde van die grondstructuur moet worden versterkt. Dit is onbegrijpelijk. Als in de hoofdgroenstructuur windmolens geplaatst worden, is niet te voorzien dat die groenstructuur in de directe omgeving van de windmolens nog goed wordt onderhouden. Immers is het onaangenaam om lang dicht in de buurt te zijn van een windmolen. Waarom wordt er niet ingezet op kernenergie (p. 158)? Dat kost veel minder ruimte zodat de kwaliteit van het landschap behouden blijft. Bovendien is kernenergie veiliger en zorgt het voor minder gebruik van grondstoffen en minder afval dan zonne-energie en windenergie. Een kerncentrale gaat erg lang mee en moderne kerncentrales kunnen het afval hergebruiken. Windturbines hebben een beperkte levensduur en voor wind- en zonne-energie zijn veel bijzondere grondstoffen nodig. Bij zonne-energie is recycling daarbij lastig. Beide energiebronnen zijn daarom niet makkelijk in te passen in een circulaire economie. Een kerncentrale is dat wel.

4. Aardgasvrij – planning en staatssteun

Veel wijken moeten in de huidige plannen al in de periode 2020-2030 van het aardgas af (kaart p. 160). Dit is een vergissing. Wenselijk is om wel alvast te bepalen wat de warmtebronnen zijn van de toekomst voor de verschillende wijken zodat bewoners daarover duidelijkheid hebben. En vervolgens duidelijk te maken op welk niveau zij hun huizen moeten isoleren om zonder al te hoge kosten gebruik te kunnen maken van die oplossing. Door vervolgens ook collectieve isolatie en energiebesparingscampagnes op te zetten, ondersteund door gerichte subsidies, zullen veel bewoners maatregelen nemen en zo hun energievraag gaan verminderen. Dit zorgt vervolgens direct voor besparing van CO2 terwijl het de huizen ook voldoende de tijd geeft om de kwaliteit van de bebouwing geschikt te maken voor laag- of middeltemperatuur warmtenetten. Op die manier is op de lange duur meer besparing te realiseren dan door nu hoge temperatuur warmtenetten aan te leggen waardoor bewoners juist geen prikkels meer hebben om hun huizen te verduurzamen. Als de volgorde wordt aangepakt, hebben eigenaren de mogelijkheid om gebruik te maken van natuurlijke vervangingsmomenten. Dat zorgt ervoor dat meer gebouwen tegen acceptabele kosten geschikt gemaakt kunnen worden voor midden en laag temperatuur warmtesystemen. Nu staat bijvoorbeeld heel Banne-Noord ingetekend voor stadswarmte terwijl onderzoek van EnergyGo heeft uitgewezen dat de grondgebondenwoningen langs het kanaal zonder al te grote investeringen geschikt gemaakt kunnen worden voor laagtemperatuur warmtesystemen. Mits tenminste er voldoende tijd is voor de huiseigenaren zodat gebruik gemaakt kan worden van natuurlijke vervangingsmomenten. Het is niet duidelijk of de citydeal die is gesloten voor onder andere de Banne onrechtmatige staatssteun oplevert. In de plannen is tenminste geen afweging terug te lezen over het verlenen van subsidie aan Vattenfall voor iedere woning die zijn aansluiten op stadswarmte. Staatssteun die onrechtmatig is verleend kan worden teruggevorderd door de Europese Commissie. Eén van de voorwaarden voor het verlenen van staatssteun is dat deze wordt aangemeld bij de Europese Commissie en dat hierover transparant wordt gecommuniceerd.

Nr. 520

Standaard	5.1,2,e	Amsterdam gepubliceerde Ontwerp
Omgevingsv		oekgebied wind, zie 0520 – 5.1,2,e

Nr. 530

Beste mensen,

Na 22 jaar ben ik weer terug in mijn geboortestad en vind het fijn dat ik gevraagd wordt mee te denken over de omgevingsvisie. In grote lijnen kan ik me goed vinden in de visie en de uitwerking.

Twee punten wil ik graag delen:

Over duurzame energie: De zoekgebieden naar windenergie zijn ontzettend ruim. Omdat windmolens zoveel landschappelijke nadelen hebben (herrie en uitzicht) denk ik dat deze vorm van duurzame energie opwekking in een stedelijk gebied niet zo erg waardevol is tot deze nadelen ondervangen worden. De haven is eigenlijk m.i. erg lelijk, lelijkheid is natuurlijk subjectief maar bestaat en lijkt mij ook een mogelijk criterium om naar te kijken wanneer je zoekt naar dubbele bestemmingen zoals bijvoorbeeld ook bij zonne energie gedaan wordt.

Als we het toch hebben over lelijke plekken de grote aanvoer wegen en snelwegen maken al herrie en zijn niet mooi. Goede plekken voor drie dubbele bestemmingen? Windmolens waar het kan en zonnepanelen in de geluidschermen.

Sporten:

De corona crisis laat goed zien dat de openbare plekken om te sporten van nog meer waarde zijn dan we ooit dachten. Ik weet niet of het kan maar het zou fijn zijn als er ook apparaten zijn waar je je krachttraining kan doen waar dus wisselende gewichten kunnen worden ingesteld. Fantastisch hoe her en der trainingen mogelijk zijn in allerlei hoeken en gaten. Ook voor de niet meer piepjonge mens is op krachten blijven belangrijk, naast wandelen en fietsen. Ook door Corona zie je goed hoeveel zwemplek er eigenlijk is als niet ieder watertje bevaren wordt. Kun je wat (meer) watertjes die bestemming geven in buurtjes? Mini eilandjes aanleggen bijvoorbeeld is ook leuk en vergroenend en moedigt spelen aan, naast drukke stadsstranden en zo.

Verdichten:

Ik snap deze kijk. Maar blijf ook oog houden voor buiten ontmoetingsplekken waar niks bijzonders is. Ik kijk hier op de Sarphatistraat achter uit op het Roeterseiland. Een mini veldje tussen de woningen aan de Sarphatistraat en de UvA gebouwen wordt enorm druk gebruikt door van allerlei mensen door elkaar, picknik, sport spelende hondjes en kindjes een veldje van niks met grote betekenis. Meer van de buurt nog dan bijvoorbeeld het drukke oosterpark, en het ontlast ook het park. Niemandslandjes zijn te koesteren plekken. Zie ook bijvoorbeeld aan de overkant van het entrepot dok, stukkie grond van niks dat intensief en leuk wordt gebruikt.

Vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e [@gmail.com](#)

5.1.2,e

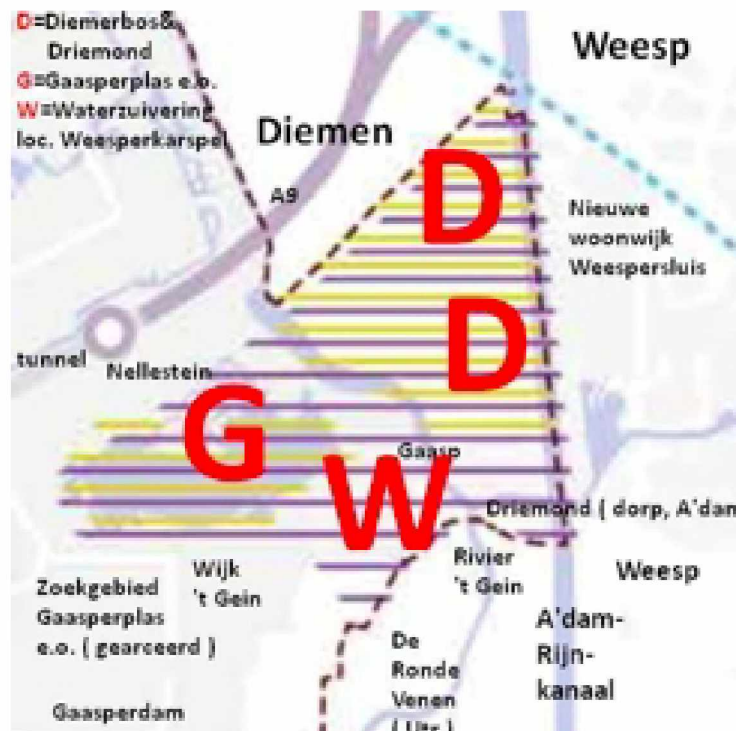
5.1.2,e

Nr. 546

Geachte gemeente Amsterdam ,

Namens Huisnummers 41 ,41 a , 57,58,59 en 60 zend U het navolgende

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind. Dit zoekgebied wordt in onderstaand kaartje getoond.

De zienswijze betreft het gebied W op de kaart. Dat is het gebied waarop de [waterzuiveringslocatie Weesperkarspel](#) van Waternet gevestigd is en de gebiedjes ten noorden, oosten en zuiden daarvan. **Verzocht** wordt dit gebied te schrappen als zoekgebied voor windturbines. De redenen hiervan zijn als volgt:

1. Met uitzondering van het terrein van de waterzuivering zelf maakt het hele gebied deel uit van [NNN-gebied](#). Een ecologische verbindingszone van 42 km die Amsterdam Noord verbindt met IJmeer, Naardermeer, langs Amsterdam ZO tot de Ronde Hoep. Als industriële locatie maakt de waterzuivering zelf geen deel uit van dit NNN-gebied maar het terrein is open en geschikt voor doortrekkende dieren. Als zodanig speelt het een gelijkwaardige rol in de ecologische verbinding. Windturbines passen niet in NNN-gebied. Ze veroorzaken onrust en met hun knipperende verlichting schrikken ze dieren af in hun migratie. Migratie en bestrijden van inteelt is precies het hoofddoel van de ecologische verbindingszones.
2. Dit gebied zou in 1990 aan de gemeente Abcoude (nu De Ronde Venen) in de provincie Utrecht worden toegewezen. Amsterdam heeft het echter destijds geclaimd om er de verlenging van de Gooise Weg tot aan de provinciale weg te

realiseren en om er sportvelden aan te leggen. In de memorie van toelichting destijds wordt de wenselijkheid onderkend het hele Geingebied onder één bestuur te brengen teneinde (zie pag 10) instandhouding van het waardevolle natuurgebied te bevorderen. Voor het gebied rondom de W wordt een uitzondering gemaakt ten behoeve van de Amsterdamse plannen echter pas na de toezegging van de provincie Noord-Holland (zie pag 37) dat de landschappelijke waarde van het gebied niet minder gewaarborgd zou zijn. Dit gebied wordt aan Amsterdam toegewezen met de verantwoordelijkheid het waardevolle Geinlandschap te beschermen. Windturbines doen hieraan geen recht en dienen daarom hier uitgesloten te worden. Bronnen: De [Memorie van Toelichting](#) met de [relevante passages](#) hieruit.

3. Windturbines in deze gebieden zouden te dicht staan bij woningen in de wijken Nellestein en Gein van Gaasperdam, in het dorp Driemond of in de gemeente De Ronde Venen. In de E.U. schrijft het voorzorgsbeginsel voor dat planologische veranderingen het woon- en leefklimaat van haar burgers niet voorzienbaar mag verslechteren. Een afstand van turbines tot woningen van 600 m blijkt bij minstens 15% van de bevolking tot ernstige hinder te leiden. Schade aan de gezondheid valt hierbij niet uit te 5.1.2,e Variërend van slaapproblemen en stress tot hartproblemen en depressies. Nederland hanteert soepeler geluidsnormen dan veel buitenland en neemt daarmee risico's met haar bevolking onverenigbaar met het voorzorgsbeginsel. Stop windturbines nabij woningen.
4. Het gebied 5.1.2,e een afstand van minder dan 600 m van woningen in de gemeente De Ronde Venen. De provincie Noord-Holland hanteert een minimale afstand van 600 m tussen windturbines en woningen. Voor windturbines op kortere afstand dient de gemeente ontheffing aan te vragen bij de provincie Noord-Holland op deze regel. Er kan niet van worden uitgegaan dat de gemeente De Ronde Venen medewerking aan een dergelijke ontheffingsaanvraag zal verlenen.
5. Er is in de gemeente de Ronde Venen een motie aangenomen om geen windturbines in het Gein te plaatsen om diverse gegronde redenen. Het is daarom niet wenselijk om vanuit nota bene een buurgemeente op de grens tussen Amsterdam en DRV wel windturbines te plaatsen. Dit is volledig in strijd met de motie waar door de bewoners zo hard voor gestreden is.

In afwachting van uw reactie verblijf 5.1.2,e | Small Bite, Zorg voor Gezond Gewicht

5.1.2,e

M: 5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

| Bussum | Nederland

Nr. 552

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer: *op Tuinpark Buikslotermeer.*

Nr. 556

1

ZIENSWIJZE

OP ONTWERP OMGEVINGSVISIE 5.1,2,e OMGEVINGSEFFECTRAPPORTAGE

5.1,2,e 5.1,2,e 22-K1

INLEIDING

Vanuit betrokkenheid bij Volkstuinpark Buikslotermeer en als bewoner van het Waterlandplein heb ik mij de afgelopen 2 ½ maand (n.a.v. berichten van Windalarm over windturbines in Waterland) verdiept in RESSEN -zoekgebieden, Omgevingsvisies etc. en de politieke besluitvorming hierin. Vanaf vrijwel nul in een heel korte periode grip te krijgen op deze al veel langer lopende processen is mij niet gelukt. Mogelijk sla ik daardoor in het hieronder gestelde hier en daar de plank mis. Het zij zo. Hieronder richt ik mij allereerst op een poging om zoekgebied Waterland/Landelijk Noord uit de Omgevingsvisie te krijgen. In vervolg daarop kan dit zoekgebied "vanzelf" geschrapt worden in RES 1.0 en Omgevingsplan.

Ik eindig met het verzoek om te benoemen en te motiveren waarom Amsterdam in de Omgevingsvisie kiest voor zeer kleinschalige clustering van windenergie terwijl als richtinggevende voorkeur voor de RESSEN juist grootschalige clustering wordt aanbevolen in de Nationale Omgevingsvisie.

DE RAADSVERGADERING van 10 februari 2021

Op 10 februari 2021 staat op de agenda van de raadsvergadering Amsterdam de reactienota Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid etc. (agendapunt 25). Er is een groot aantal moties bij dit agendapunt ingediend. Verschillende daarvan zijn gericht op het laten vervallen van bepaalde zoekgebieden etc. Door consequent stemgedrag van de coalitiepartijen (GL, D66, PvdA en SP) blijven de zoekgebieden uit de RES ongewijzigd. De zoekgebieden uit de Omgevingsvisie vallen dus 1 op 1 samen met die uit de RES.

Een van de moties vraagt de minimale afstand tussen windturbine en bebouwing weer terug te brengen tot minimaal 600 meter. Verworpen: Samen maken we voor sommigen de stad wat minder leefbaar.

Een motie om draagvlak als cruciaal en essentieel te benoemen haalt het ook niet. Samen maken we de stad, maar weet wel dat de wethouder bepaalt.

Gelukkig haalt een motie van D66 om een onderzoek naar participatie RES het wel. Lijkt me hard nodig. Mijn vraag in deze: hoe kan het dat een lijn in zoekgebied 3 wordt getekend die ligt op zeg 100 á 150 meter afstand van volkstuinparken en je betreft die volkstuinparken niet? Nee, je informeert ze niet eens rechtstreeks. Bestaat de term behoorlijk bestuur nog wel? Samen maken we de stad, maar er wordt voor je bepaald of je mag participeren op het moment dat daadwerkelijke invloed nog mogelijk is.

DUBBELE CLAIM

In de Omgevingsvisie blijkt dat er meerdere claims op dezelfde ruimte wordt gelegd. Zo is er enerzijds sterke nadruk op groen, natuur en recreatie voor de stedeling, anderzijds wordt het hiervoor bestemde gebied soms ook benoemd als zoekgebied voor windenergie. Een dubbele ruimtelijke claim die m.i. bijvoorbeeld op Waterland onterecht is.

2 Mijn verzoek is dan ook om zoekgebied 3 ten noorden ring A10 aan te passen zodat BPL Waterland daar buiten valt en het extra zoekgebied Waterland/Landelijke Noord zoals genoemd in de Omgevingsvisie te laten vervallen.

Om dit verzoek te onderbouwen heb ik gezocht naar een toetsingskader.

In de Omgevingsvisie wordt aangegeven dat er nog een toetsingskader moet worden opgesteld t.a.v. onderdelen van de hoofdgroenstructuur in het Omgevingsplan. Dat betekent nog geruime tijd wachten.

Gelukkig is er al een ander toetsingskader beschikbaar.

WATERLAND BIJZONDER PROVINCIAAL LANDSCHAP

Waterland heeft de status van Bijzonder Provinciaal Landschap waarop de Omgevingsverordening NH2020 van toepassing is. Deze omgevingsverordening is vastgesteld op 22 oktober 2020 en geldt vanaf 17 november 2020. Deze verordening werkt al in de geest van de Omgevingswet en is daarmee een toekomstbestendig afweegkader.

De verordening geeft in art. 6.46 lid 8 aan dat ingrepen in deze gebieden die kernkwaliteiten aantast mogelijk zijn indien:

1. er sprake is van groot openbaar belang;
2. er geen reële alternatieven zijn; en
3. de aantasting zoveel mogelijk wordt beperkt en de aantasting wordt gecompenseerd.

De kernkwaliteiten van Waterland zijn beschreven, zie hiertoe:

[https://www.noord-](https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Zaanstreek_Waterland/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_Waterland)

[holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Zaanstreek_Waterland/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_Waterland](https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Zaanstreek_Waterland/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_Waterland)
Dat windturbines de kernkwaliteiten van Waterland aantasten kan alleen ontkend worden als je per se ziende blind wilt zijn.

Bovendien lees ik in de Omgevingsvisie dat Amsterdam ontwikkelingen toejuicht die de kernkwaliteiten van een landschap versterken en ontwikkelingen tegengaat die deze kwaliteiten aantasten. (blz. 204)

Daarom verder met een "QuickScan" op de hierboven genoemde artikelen:

Punt 1 is er sprake van een groot openbaar belang?

Natuurlijk is de energietransitie van groot belang voor iedereen. Maar is de bijdrage die de beoogde windturbines leveren van groot belang voor de energietransitie?

Laten we even rekenen:

Amsterdam wil voor 2030 50MW extra aan windenergie leveren (eigen ambitie) door 17 windturbines ergens in de zoekgebieden te plaatsen. Voor 8 á 9 windturbines is al een plaats gevonden in het Havengebied. Stel er kunnen in andere zoekgebieden helemaal geen windturbines geplaatst worden (hoe reëel is dit?) dan blijven er maximaal 9 windturbines van 3 MW over. Is maximaal 27 MW van groot openbaar belang?

Tja belangrijk, maar groot? 3

Punt 2 zijn er geen reële alternatieven

-Alternatief kan zijn dat Amsterdam haar extra ambitie laat vallen. Ambitie is uiteindelijk een zelf opgelegde verplichting die bijgesteld kan worden.

-Door een provinciale verordening worden de mogelijkheden van Amsterdam ingeperkt. Wat is er dan op tegen om provinciaal naar oplossingen te zoeken?

Misschien had dat wel eerder gedaan moeten worden. Het is niet voor niets dat in de Nationale Omgevingsvisie (september 2020) als richtinggevend voor de RES wordt meegegeven de voorkeur te geven aan grootschalige clustering: *Grootschalige clustering van de productie van duurzame energie (door windmolens, eventueel in combinatie met zonnenvelden) vermindert de ruimtelijke afwenteling en draagt bij aan kostenreductie* (blz. 87)

Dit in navolging van wat het College van Rijksadviseurs stelt in **VIA PARIJS Een ontwerpverkenning naar een klimaatneutraal Nederland /september 2019**: *Concentreer de productie van windenergie op land zo veel mogelijk in een beperkt aantal grootschalige clusters, waar het het meest en hardst waait, in grootschalige, rationele landschappen die de turbines qua maat en schaal kunnen dragen. Dit voorkomt landschappelijke fragmentatie door kleine windparken, waarbij bovendien een heel fijnmazig en dus duur netwerk moet worden aangelegd. Voorwaarde voor grootschalige clustering is maatschappelijk draagvlak in de regio* (blz. 16)

Nu ik toch aan het citeren ben geslagen, wil ik u het volgende wat lange citaat van de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) in zijn advies op de RES van april 2020 niet onthouden: *Terecht stelt deze deelregio dat alle beschikbare ruimte binnen het stedelijk gebied moet worden aangewend. Wanneer daarmee niet aan de kwantitatieve opgave wordt voldaan dan komt Waterland als aanvullend zoekgebied voor zon- en windenergie in aanmerking. Het is echter zeer de vraag of men bij een ruimere begrenzing van deze deelregio tot eenzelfde conclusie was gekomen. Mogelijk had men dan op basis van de ruimtelijke kwaliteit, de aanwezige natuurwaarden en de betekenis van dit gebied als complementaire omgeving voor de stad juist besloten Waterland 'vrij te spelen'. De voorstellen lijken primair vanuit de kwantitatieve energieopgave te zijn benaderd waarbij de afweging met andere belangen niet helder is. Om bij het voorbeeld van Amsterdam te blijven, daar zal de op handen zijnde intensivering van het stedelijk gebied ten behoeve van woningbouw ook wat vragen van de inrichting van het buitengebied. Die intensieve stad gaat alleen werken bij de gratie van een complementair ingericht landelijk gebied, dat als uitloopgebied, regenton, koelmotor en natuurparel van directe betekenis voor die stad is. Dat roept de vraag op of het situeren van zonneparken en windturbines zo direct tegen de stad, waar mee het land als contramilieu van de stad aan kracht inboet, de meest verstandige keuze is. De vraag is ook hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot het initiatief Amsterdam Wetlands, dat inzet op een versterkte ontwikkeling van dit gebied als weidevogelleefgebied.*

-Onderzoek of wegens bijzondere omstandigheden het inkopen van energie bij bijv. een offshore windenergieplatform toch kan worden toegestaan of doe moeite dit verbod van tafel te krijgen. Nu wordt energie geproduceerd op de Noordzee verkocht aan bijv. Amazon.

Tjagenoeg alternatieven, waar een wil is.....

Punt 3 de aantasting wordt beperkt en gecompenseerd

Valt de aantasting van Waterland (en alle gevolgen daarvan) te compenseren?

Tja.....Natuurlijk niet: wat weg is, is weg. Wat verprutst is, is verprutst. 4

BETEKENIS VAN DE STATUS BIJZONDER PROVINCIAAL LANDSCHAP IN HET RES-TRAJECT

Citaat uit de Omgevingsverordening Noord-Holland:

Nieuw windbeleid De vertaling van bovenstaand onderdeel van de omgevingsvisie en het coalitieakkoord heeft een wijziging van het windenergieregime in de omgevingsverordening tot gevolg. De wijziging geeft invulling aan de 'ja, mits in de MRA' en loopt vooruit op de uitkomst van de Regionale Energiestrategieën. Gedeputeerde Staten krijgen in de MRA de bevoegdheid om door middel van het aanwijzen van windenergiegebieden af te wijken van het verbod op windturbines. Indien een gemeente in het werkingsgebied MRA windenergie planologisch mogelijk wil maken dan kan aan Gedeputeerde Staten worden verzocht hiervoor een gebied aan te wijzen. In hun integrale afweging tot het al dan niet aanwijzen van een nieuw windenergiegebied zullen Gedeputeerde Staten rekening houden met de regels die gelden op grond van deze verordening, zoals de regels voor o.a. het Bijzonder Provinciaal Landschap, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde en het Natuurnetwerk Nederland of natuurverbinding. Ook zijn de regels voor reeds aangewezen herstructureringsgebieden binnen de MRA aangepast. Zo is het plafond van 685,5 Megawatt voor die gebieden losgelaten, is de saneringsverplichting geschrapt en is de eis van de lijnopstelling van 6 windturbines aangepast naar 3. Op deze manier worden initiatieven mogelijk gemaakt vooruitlopend op de RES. Initiatiefnemers kunnen binnen de bestaande herstructureringsgebieden binnen de MRA op grond van de daarvoor geldende regeling een omgevingsvergunning aanvragen, zij hoeven niet te wachten op het aanwijzen van gebieden voor windenergie door Gedeputeerde Staten

Wat staat daar nu:

Windmolens mogen niet langer in Noord-Holland maar wel in MRA-gebied geplaatst worden.

Als een gemeente binnen de MRA windenergie planologisch mogelijk wil maken dan ligt het in de rede dat aan Gedeputeerde Staten wordt verzocht hier een gebied voor aan te wijzen.

Gedeputeerde Staten moet dan rekening houden met regels uit de verordening (zie hiertoe vorige alinea).

Is deze stap al genomen? Heeft Gedeputeerde Staten het gebied al aangewezen? Is om windenergie planologisch mogelijk maken een Omgevingsvisie of Omgevingsplan nodig?

Dat initiatiefnemers niet hoeven te wachten op het aanwijzen van gebieden voor windenergie door Gedeputeerde Staten??

Ik begrijp de procedure niet.

Inmiddels ben ik politiek wijzer geworden. Maakt het iets uit of de stap wel of niet al is genomen?

Nee, niet echt. Want wie maken er bij Gedeputeerde Staten de dienst uit: VVD 3 zetels, GL 2 zetels, D66 1 zetel, PvdA 1 zetel. Ik kan tellen.

Strijden tegen coalitieakkoorden en stemdiscipline is onbegonnen werk, dan ben je als Don Quichot die tegen de windmolens vecht.

Nogmaals mijn verzoek tegen beter weten in: pas zoekgebied 3 ten noorden ring A10 aan en laat het extra zoekgebied Waterland vervallen.

VERHOUDING NATIONALE OMGEVINGSVISIE EN ontwerp -OMGEVINGSVISIE AMSTERDAM 2050

Tot besluit ook nog een breder verzoek.

Hoe komt het dat de Nationale Omgevingsvisie aan de RES meegeeft dat de voorkeur ligt bij grootschalige clustering van de productie van duurzame energie (door windmolens eventueel in combinatie met zonnevelden) en dat daar niets van terug te vinden is in de RES NHZ en ook niet in de ontwerp-Omgevingsvisie 2050? 5

Waarom wordt er gekozen voor suboptimale en dure oplossingen die ook nog eens schadelijk kunnen zijn voor bewoners, natuur etc.?

Daarom nog een verzoek: kan in de omgevingsvisie 2050 worden benoemd en gemotiveerd waarom Amsterdam c.q. de regio Noord Holland Zuid in afwijking van de nationale omgevingsvisie kiest voor zeer kleinschalige clustering van de productie van duurzame energie?

Als je niet vanaf het begin betrokken bent geweest bij al dit soort processen dan wordt toch de indruk gewekt dat er ergens een verkeerde afslag is genomen. De bedoeling was grootschalig maar gaande het proces is HET steeds kleinschaliger geworden (clustering van 3 windturbines is de nieuwe minimale norm of mag 1 nu ook al?), waardoor er nu suboptimale (qua energieopbrengst) en duurdere oplossingen komen. In je visie dan alleen benoemen dat de gegevens uit de RES 1.0 komen lijkt mij onvoldoende.

Die waarom vraag blijft mij bezighouden.

Als ik gis dan kom ik in de buurt van: de burger moet met z'n neus op de klimaaturgentie worden gedrukt, moet er als het ware over struikelen. Ik zou denken gezien alle discussie die er inmiddels is gevoerd en nog gevoerd wordt (met dank aan Windalarm) dat die missie inmiddels is geslaagd.

Misschien is het beter ten halve te keren, dan ten hele te dwalen.

Kies zakelijk voor efficiëntie en maximale opbrengst door clusters van productie van duurzame energie tot stand gekomen in bovenregionaal overleg.

Voorkom dat in 2030 geconstateerd wordt dat in 2021 door moralisme, coalitieakkoorden en partijdiscipline suboptimaal is gekozen en dat de daardoor toegebrachte schade aan de ruimtelijke omgeving door een confetti van windturbines met beperkt vermogen niet meer te herstellen is.

En ook erg: heel veel geld is uitgegeven aan die suboptimale oplossing met bijbehorende participatieprocessen/duur bureautje hier/ duur bureautje daar/subsidies aan initiatiefnemers etc.

Dat geld had binnen de energietransitie beter besteed kunnen worden.

En last but not least: welke gezondheidsschade blijkt er aangebracht te zijn door windturbines zo dicht bij bewoning te plaatsen?

Waar ik mij ook aan erger is het verwarring stichten door het woord participatie in dubbele betekenis te gebruiken. Eerst is participatie (voor vaststelling RES 1.0) vooral meepraten en in de fase daarna wordt participatie mee verdienen.

Het is de vraag of dat mee verdienen in een grootstedelijke/dichtbevolkte omgeving wel gaat werken en illustratief zal worden voor de zo gewenste acceptatie. Vooral als je participatie eerst heel beperkt hebt ingezet (en bijv. betrokken Volkstuinen niet eens benaderd) en vervolgens in fase 2 participatie breed uitmeet en in de wijde omgeving brieven gericht aan bewoners en ondernemers op de deurmat laat vallen. Slimme zet. Door nu zo'n ruime cirkel te trekken wordt de kans groter meer bewoners (en ondernemers?) te betrekken die minder de directe last van de windturbines ondervinden. Ik vraag me af of op deze manier wordt bereikt dat bewoners met de meeste hinder ook het meest gaan profiteren als participant (of anders) van de energiecoöperatie.

Maar ik dwaal af.

Einde betoog van een verbouwde burger!

VOORTS BEN IK VAN MENING DAT RECREATIEVERBLIJVEN OOK RECHT HEBBEN OP BESCHERMING TEGEN GELUIDOVERLAST VAN SNELWEGEN OF WINDTRIBUNES!

Nr. 568

Wij willen geen wind molens

5.1,2,e

5.1,2,e

Nr. 570

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer:

Nr. 571

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam: 5.1.2.e

Postcode en huisnummer: 1023NZ, 13

Nr. 572

Aan Gemeente Amsterdam
Van

Liander Klant en Ontwerp

Zienswijze

Contactpersoon 5.1.2.e

Betreft Datum Omgevingsvisie 2050 Amsterdam 15 maart 2021

Graag dient Liander via deze weg een zienswijze in op de omgevingsvisie 2050. Liander onderschrijft de observatie dat de elektriciteitsinfrastructuur sterk zal moeten groeien. Echter dient de urgentie en de impact hiervan wat ons betreft meer aandacht te krijgen. De uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur is randvoorwaardelijk voor het realiseren van de groei en verduurzamingsambities zoals opgenomen in de omgevingsvisie. Zonder voldoende stroom kunnen bijvoorbeeld elektrische auto's niet opgeladen worden, warmtepompen de huizen niet verwarmen, nieuwbouw huizen niet gebouwd worden en de industrie niet verduurzaamd worden. Het realiseren van een adequate stroomvoorziening leidt tot moeilijke besluiten bij de verdeling van de schaarse (boven- en ondergrondse) ruimte in de stad. De vertaling van de ruimtelijke impact die de groeiende energievraag met zich meebrengt moet meer worden benadrukt in de omgevingsvisie.

Pagina 80 Infrastructuur De elektriciteitsinfrastructuur zal sterk moeten groeien, vanwege de toenemende elektriciteitsvraag als gevolg van datagebruik en elektrificatie van warmte en mobiliteit. Bovendien beïnvloeden keuzes elkaar. Een groter warmtenetwerk reduceert bijvoorbeeld de elektriciteitsvraag en dus de vorm van het elektriciteitsnet. Elektriciteitsnetwerken zijn in de stad redelijk inpasbaar, maar leiden bij onderstations soms wel tot lastige ruimtelijke keuzes in woonwijken. Warmtenetten vragen echter beduidend meer ruimte. Daarnaast wordt de ondergrondse infrastructuur voor waterstof, stoom en CO₂ uitgebreid, vooral in en van/naar energiehub Westpoort. Wat betreft elektriciteit en warmte gaat het om de volgende opgaven: Elektriciteit • Meer ondergrondse hoofdtracés voor elektra. • 7 extra onderstations (van 2.000 tot 5.000 m² per stuk), van 25 nu naar 32 in 2030, en daarna verder. • Verdubbeling van het aantal middenspanningsruimtes (van 6 tot 10 m² per stuk). Amsterdam telt er nu 2.300. Nu zijn er gemiddeld voor 1 wijk van 3.600 woningen met bedrijven 9 nodig. Dat aantal zal ongeveer moeten verdubbelen, afhankelijk van de wijze waarop de warmte en mobiliteit worden verduurzaamd. Voor elke wijkbewoner wordt dat merkbaar. Uitgangspunt bij positionering is dat kinderen tot 15 jaar niet langdurig aan elektromagnetische velden van meer dan 0,4 microtesla worden blootgesteld. Zie ook het hoofdstuk Gezonde stad.

Bovenstaande een korte alinea over elektriciteit welke in de huidige omgevingsvisie wordt omschreven. De informatie in bovenstaande alinea is gebaseerd op een gezamenlijke studie van de gemeente en Liander uit 2019; de Themastudie elektriciteit Amsterdam (TSA). Inmiddels is gezamenlijk een nieuwe versie uitgebracht waardoor bovenstaande informatie niet meer actueel is. Uit de herijkte versie van 2021 blijkt dat

de opgave voor de uitbreiding van het elektriciteit sneller komt en groter is ten aanzien van het aantal stations en bijbehorende verbindingen.

Daarnaast verdient de urgentie van deze opgave naar ons beeld meer aandacht in de omgevingsvisie. Het grootste deel van de uitbreiding van het netwerk zal binnen de komende 10 tot 15 jaar gerealiseerd moeten worden om aan de veranderende en groeiende energievraag te kunnen voldoen. De uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur is namelijk voorwaardelijk voor de genoemde ambities in de omgevingsvisie en kent een grote ruimtelijke impact.

Samengevat dienen de volgende punten (4) op hoofdlijnen terug te komen in de omgevingsvisie om een representatieve weerspiegeling van de impact te doen:

1. Opgave:

De stad Amsterdam heeft in 2019 een piekbelasting gehad van 877 MVA. In 2050 is de verwachte vraag ruim 4 keer groter dan in 2019: 3.951 MW (hoog-scenario). Het tekort komt uit op 2.201 MW. Deze vermogensgroei leidt tot een capaciteitstekort in het elektriciteitsnetwerk. Wanneer we het netwerk niet op tijd uitbreiden kan dit leiden tot onvoldoende stroomvoorziening. In de praktijk kunnen nieuwe woonwijken, laadvoorzieningen of warmtepompen niet van elektra worden voorzien. Kortom; het bestaande netwerk heeft onvoldoende transportcapaciteit. De bestaande 22 onderstations (Liander) kunnen de vraag niet aan. Daarom is uitbreiding van het energienetwerk noodzakelijk.

Ruimtelijke impact:

1. Uitbreiding bestaande onderstations;
2. Uitbreiding op nieuwe onderstations;
3. Verbindingen die tussen de onderstations gelegd moeten worden. Aandachtspunt hierbij is dat zowel de beschikbare boven- als ondergrondse ruimte bepalend zijn voor de te realiseren netuitbreiding. Liander onderneemt verschillende initiatieven om de ruimtelijke impact in Amsterdam zo klein mogelijk te houden. Zo wordt bij de gekozen netstructuurvisie als uitgangspunt zo min mogelijk ruimtelijke impact gehanteerd en worden er gestapelde ontwerpen van onderstations toegepast. Ook in de ondergrond proberen we de ruimtelijke impact zo klein mogelijk te houden door kabels compact te leggen.

De ruimtelijke inpasbaarheid van stations is afhankelijk van een veel factoren. Zo zijn aspecten als bereikbaarheid (logistiek, inrit), vluchtroutes, kabeltracé, water/bomen, omgeving (gevaarlijke en/of gevoelige bestemmingen) etc. van invloed op de ruimtelijke inpassingsopgave. In de praktijk betekent dit dat locaties langs bijvoorbeeld een snelweg, spoorbaan, omgeven door water of een locatie met hoge gebouwen en diepe kelders een lagere haalbaarheidskans hebben. Gecombineerde functies en beperking van ruimtegebruik zullen bij onderstations vaak niet mogelijk zijn.

Uitgangspunt EM-velden

Uitgangspunt bij positionering is dat kinderen tot 15 jaar niet langdurig aan elektromagnetische velden van meer dan 0,4 microtesla worden blootgesteld. Zie ook het hoofdstuk Gezonde stad.

De Europese Unie (EU) heeft een grenswaarde voor maximale blootstelling van 100 μ T (microtesla) geadviseerd. Nederland heeft deze grenswaarde overgenomen. De

grenswaarde houdt in dat burgers in de openbare ruimte niet blootgesteld mogen worden aan magneetvelden ten gevolge van de elektriciteitsvoorziening van meer dan 100 μT . Deze grenswaarde geldt voor kortdurende blootstelling.

Voor langdurige blootstelling aan magneetvelden nabij bovengrondse hoogspanningslijnen hanteren we in Nederland bij nieuwe situaties uit voorzorg een richtwaarde van 0,4 μT voor de jaargemiddelde veldsterkte bij gevoelige bestemmingen. Het voorzorgsprincipe geldt dus niet voor onderstations en ondergrondse elektriciteitskabels.

In april 2019 heeft de Gezondheidsraad advies uitgebracht rondom de toepassing van bovenstaand voorzorgsprincipe. Hoe de staatssecretaris met dit advies van de Gezondheidsraad zal omgaan is nog niet bekend.

Om verantwoord toekomstbestendig elektriciteitsnetten aan te kunnen leggen ontwijkt Liander zo veel als mogelijk "gevoelige locaties", zoals woningen en scholen.

Tot de toekomstige regelgeving over EM-velden meer concreet is vormgegeven, wordt voor onze assets uitgegaan van de bestaande wet en regelgeving en wordt de 100 microtesla contour meegenomen. Het uitgangspunt rondom EM-velden zoals nu omschreven in de omgevingsvisie strookt niet met het beleid van zowel de overheid als Liander.

Staalkaart Momenteel is Liander, in samenwerking met Netbeheer Nederland, een staalkaart aan het voorbereiden met daarbij voorbeeldregels voor de energie-infrastructuur. In deze staalkaart zijn bouwstenen opgenomen met betrekking tot o.a. het behouden en creëren van ruimte in de nabijheid van het elektriciteitsnet. Daarnaast is er een bouwsteen opgenomen ter bescherming van het elektriciteitsnet voor activiteiten die daar mogelijk impact op (kunnen) hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan invloeden van buitenaf, die op verdere afstand liggen als de belemmerde strook, zoals (kleinschalige)windturbines en BRZO bedrijven.

Tot slot verwijzen wij voor verdere informatie over de impact van de energieopgave op de omgeving in Amsterdam naar het Programma Elektriciteitsvoorziening Amsterdam.

Heeft u nog vragen?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van deze brief. Eventuele correspondentie (met vermelding van onze referentie) kunt u eveneens aan deze persoon richten.

Wij zien uw reactie op deze brief met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Liander Klant en 5.1.2,e Omgevingsmanagement
Ruimtelijke Inpassing

Nr. 574

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

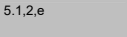
Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.

✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

Naam:

Postcode en huisnummer:

Nr. 575

1^e zienswijze

Het wordt voor mij onduidelijk hoe dingen zich vertalen in de vragenlijst. Het is een beetje als een kind iets vragen. Wil je een appel of een peer. Zodat het kind niet om een ijsje vraagt. Suggestieve vraagstelling!

Daarnaast zie ik Amsterdam nu dingen doen die ingaan tegen de visie die wordt voorgesteld als je het overal mee eens bent. Een belangrijk voorbeeld zijn de windmolens. Als die er zijn, zie ik helemaal die visie niet tot stand komen. Of althans, ik zie er helemaal geen invloed op hebben. Die dingen worden voor je het weet neergezet zonder enige behoorlijk bestuur en democratie gang van zaken.

Ik ben voor groen, recreatie en natuur om de stad omdat dit cruciaal is voor het kunnen leven en het kunnen leven aan de randen van de een stad. Overigens wil je deze plekken ook in de stad. Maar ondertussen worden windmolens voorgesteld op de randen van de stad daar waar heel veel mensen wonen of omdat het er betaalbaarder is of omdat mensen ook behoefte hebben aan ruimte en rust.

Het lijkt erop dat gedacht wordt dat je onder die dingen kan recreëren en amper gevolgen heeft voor natuur en ecologie. Immers gaan in het verkeer meer vogels dood volgens vertegenwoordigers van het kabinet. Een absurd statement natuurlijk. Onder een windmolen kan je op het water niet veilig varen, surfen, kinderen laten zeilen e.d. Onder een windmolen kan je op een grasland niet lekker met je familie picknicken of een gesprek voeren als zo'n loeiend apparaat daar staat.

WEES DUIDELIJK HOE TEGEN DE WINDMOLEN WORDT AANGEKEKEN EN OF DIT WEL OF NIET ONDERDEEL IS VAN PRETTIG RECREEREN OF EEN VEILIGE PLEK VOOR VOGELS OM TE BROEDEN!

Waar ik invloed op zou willen hebben en dus expliciet zou willen zien als zienswijze is:

- Zijn we gastvrij voor mens en dier
- Zijn de randen van de stad veilig en gezond voor mens, dieren en vogels.
- Welke sociaal, maatschappelijke en recreatieve functies aan de randen van de stad willen we behouden en hoe wordt dit concreet vormgegeven. Dus met of zonder windmolens, datacenters of andere industrie.
- Is er een integraal groenbeleid met de rest van Nederland en hoe wordt hierop aangesloten. IK lees dat we ons als Amsterdam volledig isoleren met de rest van het land kijkend naar groen, natuur en trekkende vogels.

Ik krijg nu het gevoel, maar het wordt dus niet duidelijk, dat alle herrie en overlast naar de randen van de stad moet waar juist de groen en de ruimte is. Overlast van windmolens, maar ook van festivals, feesten e.d. En ook industrie en verdoving.

Al met al, hoe groen en open blijft de stad aan de randen voor mens, dier en natuur dient duidelijk te staan in de visie alsmede expliciet de keuze of je daar wel of niet plaats wil maken voor windmolens of kernenergie afhankelijk van het college dat er is. Wil je wel energie opwekken in een grote stad met beperkingen aan de grenzen.

Graag zie ik in een volgende versie meer duidelijkheid, want dit is echt veel te vaag!

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e Amsterdam

5.1.2,e

2^e zienswijze

De omgevingsvisie is bepalend voor Amsterdam en wordt nu in 1 collegetermijn vastgesteld. Althans dat is de verwachting. Duidelijk is dat het enige stuur het college zelf is. Ik vind dit fundamenteel onjuist.

Zienswijze

Laat besluitvorming liggen bij een volgende college. Kiezers kunnen dan ook via verkiezingen hun oordeel geven over hoeveel recht dit college heeft een visie voor Amsterdam neer te leggen. Dit college is pas 1 periode bezig. En dit gaat niet goed met zoveel opstand bij diverse onderwerpen die over groen, recreatie en leefbare woonomgeving gaan. Het aantal insprekers heeft records gebroken is mijn beeld.

Definitieve besluitvorming kan pas in een 2e collegetermijn. Het concept kan hier worden besloten of worden afgewezen. Het gaat hier om fundamentele veranderingen voor de stad!

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e Amsterdam

5.1.2,e

Nr. 578

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ✓ In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ✓ In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

Postcode en huisnummer:

5.1,2,e

5.1,2,e

Nr. 579

Standaard zienswijze

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind, zie 0579 – 5.1.2,e

Nr. 583

Geachte heer, mevrouw,

Deze brief heeft als onderwerp de voorkeursgebieden voor de plaatsing van de windmolens.

Het punt waar ik tegenaan loop is de afstand die mogelijk gehanteerd wordt. Er wordt gesproken van 350 meter mits er draagvlak is. Afgelopen jaar in september is er een enquête gehouden onder de bewoners van Amsterdam. Deze enquête geeft een vertekend beeld van de zogenoemde draagvlak. Er is geen compleet beeld gegeven van de mogelijke situatie waardoor mensen positief antwoord hebben gegeven over plaatsing van windmolens binnen de gemeente. Om dit als argument te gebruiken dat er 'draagvlak' is zoals door de ^{5.1.2,e} of mevrouw van Doorninck geeft een vertekend en oneerlijk beeld.

De normen die het RIVM hanteert worden gevolgd door de gemeente. Al is het RIVM niet eenduidig in het antwoord wat het effect is op de gezondheid. Bijvoorbeeld hoe ver het geluid gedragen kan worden in bijvoorbeeld het informatieblad *Windturbines: invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden* uit 2013:

'Afhankelijk van geografische en atmosferische omstandigheden, kan het geluid van windturbines tot op enkele kilometers hoorbaar zijn. Met de huidige geluidmodellering er soms sprake van een onderschatting. Verheijen et al. (2011) concluderen dat onder ongunstige omstandigheden het geluidsniveau rond 2 kilometer (tijdelijk) hetzelfde kan zijn als dat bij 700 meter onder neutrale condities. Een afstand waarboven van windturbines helemaal geen effecten meer te verwachten zijn, zou dus zo groot zijn dat dit in Nederland het plaatsen van windturbines vrijwel onmogelijk zou maken (Verheijen et al., 2011).'

Dit is dus verder dan de mogelijke 350 meter dat de windmolens geplaatst kunnen gaan worden. Zelfs verder dan de minimale afstandsnorm van 600 meter. Deze minimale afstandsnorm is zelfs al geadapted nu de windmolens hoger worden.

Of meer recentelijk *Gezondheidseffecten van windturbinegeluid: een update* van afgelopen jaar waarin beschreven wordt:

'Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidsniveau, maar soms wel met de ervaren hinder.'

De nuances en accenten die op verschillende manieren gelegd kunnen worden binnen deze studies geven weer dat het plaatsen van de windmolens grote gevolgen kunnen hebben op de omwonenden. Zoals ook besproken bij de expertsessie over het onderwerp waren twee van de drie experts niet overtuigd dat het geen gevolgen heeft voor de gezondheid. Zodoende kom ik op het punt van het voorzorgsbeginsel.

Het is de morele taak van de gemeente om in te grijpen als er enige twijfel is over mogelijke risico's die deze windmolens met zich meebrengen.

Hopelijk kan de gemeente inzien dat in de strijd voor het klimaat niet aan de gezondheid bewoners voorbij gegaan kan worden.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

Nr. 593

Zie voor de documenten 0593 – Stichting Stop Windturbines Geingebied

Geacht team,

De stichting Stop Windturbines Geingebied dient met deze mail haar zienswijze in mbt de ontwerpomgevingsvisie Amsterdam 2050 en bijbehorende omgevingseffectrapportage.

De stichting heeft haar zienswijze ondergebracht in 8 afzonderlijke documenten. Desgewenst kunt u ze als een zienswijze behandelen door ze samen te voegen. Onze voorkeur is dat u elk document apart adresseert.

De 8 documenten zijn hier als pdf bijlagen toegevoegd onder de volgende namen:

Zienswijze_Amstel3

Zienswijze_Amstel3_helicopter

Zienswijze_Amstel3_meervleermuis

Zienswijze_Waterzuivering_afstand_bewoning

Zienswijze_Waterzuivering_afstand_DRV

Zienswijze_Waterzuivering_grens

Zienswijze_Waterzuivering_NNN

Zienswijze_Waterzuivering

Waar nodig lichten wij onze documenten graag toe.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e

5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e

Nr. 597

De Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758 1000 CT Amsterdam

Amsterdam 16 maart 2021

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij mijn reactie op de omgevingsvisie 2050

Deze reactie op persoonlijke titel, als bewoner van oud-zuid, huurder, maar ook groen- en natuurliefhebber, en houder van een volkstuin in de Diemerscheg.

Behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving is een belangrijke opgave voor de komende jaren. Amsterdam wordt steeds voller en drukker, en daardoor staat die kwaliteit nu al onder druk. Kijk naar hoeveel mensen hinder en overlast ervaren in de stad.

Mensen hebben behoefte aan rust in hun woonomgeving, maar ook aan groen en natuur en buiten zijn. Dat heeft de corona epidemie wel laten zien. Maar de natuur heeft ook waarde van zichzelf en verdient respect en bescherming.

Daar komt bij dat de energietransitie een opgave stelt, maar ook zal de stad zich moeten aanpassen aan de komende opwarming van de aarde.

Ik ben blij te zien dat al deze dingen in de Omgevingsvisie genoemd worden, en herkend.

Stedelijke woonomgeving.

In de buurten is het toenemen van de drukte en de overlast goed te merken. Een woonomgeving zou dus eigenlijk een goede bescherming verdienen. Beter dan nu het geval is, want er is veel overlast. In mijn eigen buurt is de rust in de woonomgeving achteruit gegaan, wij hebben gedwongen moeten inleveren.

Als je in een rustige woonstraat opeens een grote horecagelegenheid erbij krijgt levert dat veel extra overlast op, zowel van de bezoekers op het terras, en op straat, juist nog na het sluiten van de horecagelegenheid als van de installaties in het restaurant. Vestiging van een nieuwe horecagelegenheid is dus een grote ingreep op de woonomgeving. Dan zou het toch belangrijk zijn dat de gemeente er voor zorgt dat de leefbaarheid in de buurt behouden blijft. Dit zeker in overleg met de omwonenden. Nu moet je als omwonende proberen via een klachtenprocedure je gelijk te halen. Dat valt niet mee. Daar is op dit moment naar mijn mening te weinig aandacht voor, de gemeente zou hierin een actievere rol kunnen nemen. Door te zorgen voor goede afspraken, tussen horeca en buurt. Maar ook door te kijken of dit soort grote horecagelegenheden, die tot 2 uur s' nachts open zijn, eigenlijk wel passen in een rustige woonbuurt?

Groen in de buurt:

Het groen in de directe leefomgeving is van de grootste waarde. Dat is waar mensen dagelijks mee te maken hebben. Groen zorgt voor meer rust, het geeft ruimte aan natuur, het dempt het stedelijk hitte-effect. Het ondersteunen van ieder initiatief om meer groen aan te leggen is dus de moeite waard. De verstening tegengaan. Zeker bij ons in oud-zuid is er

jammer genoeg weinig ruimte voor nieuw buurtgroen, maar wel een grote behoefte. Bijvoorbeeld voor kleinschalige moestuin of buurtgroenprojecten. Die zijn ook van grote waarde voor de beleving van de omgeving en voor de sociale cohesie. Iedere mogelijkheid om hier wat ruimte voor te maken is het ondersteunen waard.

Dan is het wel te betreuren dat in binnentuinen zo slordig daarmee wordt omgesprongen. Niet alleen met het groen zelf, maar ook met de ruimte van de tuinen. Toen ons blok nog helemaal sociale huur was, mochten er zelfs geen schuurtjes in de mooie ruime tuinen worden geplaatst. Nu is er veel verkocht. Er worden steeds ruimere aanbouwvergunningen afgegeven, de helft van de tuin mag dichtgebouwd worden, blijkbaar. Vaak wordt de rest dan ook nog betegeld, of van grote vlonders voorzien. Zijn ruime, groene tuinen, waar die in de stad aanwezig zijn niet het beschermen waard? En moeten die mensen, die hun tuin hebben dichtgebouwd, dan weer een extra beroep doen op groen elders? Een tuin compleet betegelen en onderkelderen levert extra hittestress op voor wie er boven woont, wateroverlast voor de andere tuinen, en verlies aan leefomgeving voor vogels.

Bomen

Kapvergunningen voor privetuinen worden op het oog vrij makkelijk afgegeven, herplantplicht is een fictie want niet te handhaven, maar er wordt ook geen poging gedaan.

In openbare ruimte wordt veel gekapt, en ook daar wordt lang niet altijd terug geplant. Dan gaat er een bijdrage in een fonds, maar wat hebben we daar uiteindelijk aan? Neem als voorbeeld het grote plein voor de Rai, naast de Europaboulevard. Daar stonden vroeger tientallen prachtige dikke platanen. Nu is er een grote lege geasfalteerde vlakte. Kappen was nodig voor de aanleg van de metro neem ik aan. Maar waarom niet toch na de aanleg een poging doen om voor meer groen te zorgen? Om deze steenvlakte op de een of andere manier te vergroenen?

Het voorstel van het bijhouden van een bomen-boekhouding lijkt dan heel zinnig. Waarbij je als stad jezelf tot doel zou kunnen stellen om het aantal bomen per inwoner minstens gelijk te houden. Of te vergroten. Zie ook het volgende punt over het stedelijk hitte-effect.

Omgaan met stedelijk hitte-eiland effect:

De opwarming levert in de woonbuurten nu al een merkbaar effect. En in de toekomst zal dat alleen maar erger worden. Meer groen is daar een goede remedie tegen, en vooral grotere bomen dragen daar veel aan bij. Zorgvuldig zijn met kappen, en vooral herplanten en bijplanten zijn dus geboden. Als ik zie hoe weinig groen er in nieuwbouwwijken wordt aangelegd is dat schrikbarend.

Maar er zal meer nodig zijn. Je leest nu al klachten van mensen die in een oververhitte nieuwbouw huurwoning zitten zonder goede zonwering. Het lijkt zinnig dat bij nieuwbouw ook aandacht wordt besteed aan goede isolatie tegen de zon. Waarom niet een voorbeeld nemen aan een land als Frankrijk en woningen van luiken aan de buitenzijde voorzien, om de warmte buiten te kunnen houden?

Ook in de oudbouw: de oude woningen zijn niet gebouwd op de langer durende hittegolven die we nu in de zomer ondervinden. Ik begrijp het belang van monumentale gevels, maar moet Amsterdam niet op dit gebied ook met zijn tijd meegaan? De beste isolatie tegen zonnehitte moet aan de buitenkant van de woning worden aangebracht. Nu gaan mensen airconditioning plaatsen, dat is een nieuwe energievreter, en lawaaiveroorzaker.

In het kader van de klimaatopgave zou ik willen voorstellen om een goede architect te laten kijken naar passende opties om ook de oude stad hittebestendiger te maken op een energievriendelijke manier. Met als voorbeeld de steden in zuidelijker gebieden.

Multi-functioneel bouwen

Als er verdicht moet gaan worden is het tijd om goed te kijken naar manieren om één ruimte voor meerdere doelen te bestemmen. Mooi voorbeeld daarvan in Purmerend: een kleine parkeergarage, eigenlijk niet meer dan een parkeerterrein, overdekt met een simpele daklaag waarop een basketbalveldje is aangelegd. Speelgelegenheid en parkeerruimte in een plek gecombineerd. Dit is maar een voorbeeld, maar lijkt me iets waar we meer naar moeten gaan zoeken. Het overdekken van grote parkeerterreinen met zonnepanelen is misschien ook een mooie optie.

Groen en natuur, hoofdgroenstructuur:

U zegt dat u de hoofdgroenstructuur gaat versterken en behouden. Heel belangrijk en heel goed. Dat je als Amsterdammer op vrij korte afstand buiten kan zijn, kan genieten van rust, ruimte, groen en natuur is prettig en nodig. Niet iedereen is echter even mobiel. Het lijkt me dan een aandachtspunt dat de groene scheggen ook per OV goed bereikbaar zijn. Dat is lang niet overal het geval.

Voor de natuur, en de dieren, zou het daarbij ideaal zijn als die hoofdgroenstructuur zoveel mogelijk kan doorlopen rondom de stad, verbonden kan worden aan andere groengebieden. Dan worden populaties met elkaar verbonden. Wat ze meer veerkracht geeft. Maar ook kunnen mensen dan wandelen en fietsen van de ene plek naar de andere, met het gevoel in een groene ruimte te blijven, dat is heel aantrekkelijk.

U stelt dat het aanleggen van sportvelden, en windmolens in de hoofdgroenstructuur mogelijk moet zijn, dat die de waarde van de hoofdgroenstructuur versterken. Dat lijkt me niet het geval. Sportvelden trekken bezoekers, die vaak met de auto willen komen. De lampen geven verstoring, het grasveld heeft nauwelijks natuurwaarde en is niet openbaar toegankelijk. Het aanleggen van een randje groen gaat dit echt niet noemenswaard verbeteren. En als klap op de vuurpijl wordt dan ook nog vaak gebruik gemaakt van kunstgras! Dat heeft al helemaal niets meer met groen te maken. Daarmee laat u toch zien dat u aan de natuur weinig waarde hecht. Laten we koesteren en beschermen wat we nog hebben, en wat zo enorm onder druk staat. Dat je in de hoofdgroenstructuur bijvoorbeeld bij ingangen een natuurlijk speelveldje aanlegt voor kinderen lijkt wel een goed idee. Met de juiste manier van indelen en aanleggen kan je ervoor zorgen dat extensieve recreatie en natuur goed samengaan. Natuurlijk moeten mensen meer bewegen, sporten is een manier om dat te doen, maar gewoon wandelen en fietsen in een groene omgeving zijn voor veel meer mensen bereikbaar en minstens even goed voor de gezondheid.

Windmolens

En dan wilt u ook windmolens, of zonneparken in de hoofdgroenstructuur. Windmolens gaan ten koste van de rust waar je als Amsterdammer toch al zo'n behoefte aan hebt. Waar in onze stad kan je straks nog wat broodnodige stilte ervaren en zelf tot rust komen? Naar vogels luisteren? Windmolens zijn levensgevaarlijk voor vogels en vleermuizen. Om ze dan in de hoofdgroenstructuur te plaatsen lijkt me een foute keuze. Grote windmolens zijn industrie en horen op een industrieterrein thuis, niet in de natuur.

De omgeving van Amsterdam kent veel waardevolle natuur, waar vogels, maar ook vleermuizen bedreigd worden door de plaatsing van windmolens. Daar komt bij dat de molen

ook een grote betonnen fundering moet krijgen. In het Robbenoordbos moest een corridor worden gekapt, om plaatsing en later onderhoud mogelijk te maken. Dus plaatsing van molens leidt tot bomenkap. Ja tegen energietransitie, maar laten we alsjeblieft die transitie niet ten koste laten gaan van groen en natuur! Plaats de zonnepanelen op de daken, daar horen ze thuis.

Volkstuinen:

Ten slotte de volkstuinen: Hier is al heel veel over gezegd. Als bewoner met veel overlast in de buurt waar ik woon, ben ik heel erg gehecht aan mijn volkstuintje. Het is voor mij een toevluchtsoord, waar ik altijd terecht kan om te genieten van de natuur en tot rust te komen. Dit geldt voor veel meer van mijn medetuinders. Helaas wordt dat nu aan alle kanten bedreigd.

In de 1^e plaats door de plannen van de gemeente mbt volkstuinen. U wilt de volkstuinen openbaar toegankelijk maken. De tuinders begrijpen heel goed dat er behoefte is aan groen, dat mensen graag meegenieten. Daar willen wij ook ruimte aan geven. Maar wij stellen prijs op goed overleg over hoe dat uit te voeren. Wij onderhouden het complex nu zelf. Met alle liefde. Wij besteden daarbij aandacht aan de natuur, en proberen de natuurwaarde te versterken. Daardoor kennen wij het terrein heel erg goed, en we denken dat we dit onderhoud zelf veel beter vorm kunnen geven dan de gemeente het zou kunnen. Wij steken vele uren in het complex. Het is dan pijnlijk dat de gemeente de waarde hiervan niet lijkt te zien, en ook nog eens de huurprijs zo wil ophogen dat de tuin voor veel mensen een onbereikbaar ideaal zal worden. Wij vragen u dringend de tuinen te waarderen als toevluchtsoord voor de stedeling op 3-hoog, en ze voor iedereen toegankelijk te houden, ook financieel. De tuinverenigingen bestaan al 100 jaar, en hebben al die tijd de complexen zelf beheerd en onderhouden. Ze hebben hun bestaansrecht meer dan bewezen. Ze nemen de gemeente daarbij veel werk uit handen, en doen dit zeker voor veel minder geld dan de gemeente het zelf kan. Het ultieme voorbeeld van participatie en zelfbeheer. Waarom dit op de tocht zetten?

En dan is er ook nog het verlies aan rust en stilte, door de festivals die in de buurt regelmatig worden gehouden. Meerdere zomerweekends waarin de tuin eigenlijk voor mij niet te betreden is, omdat het lawaainiveau zo hoog is, dat ik het niet volhoud, en noodgedwongen naar huis terug ga. Het gaat de hele dag door vaak tot na 12 uur in de nacht, en dan de volgende dag weer. Die weekends doe ik maar wat anders, ik ga dan niet naar de tuin. Voor veel mensen, en vooral die met een lager inkomen, is hun tuin hun toevluchtsoord. Wij hebben geen geld om in de zomer nog eens op vakantie te gaan naar rustiger plekken. Vooral die zomerweekends zijn een groot verlies voor ons. Zorg voor goede afspraken, zodat er niet steeds meer van deze weekends verloren gaan.

En daar komen nu dan nog de windmolenplannen bij.

Daarmee dreigt in de groene ruimte, in de rand tussen stad en platteland, de zo broodnodige rust verder verloren te gaan. Respecteer alstublieft die behoefte, want die zal in de toekomst alleen maar groter worden.

Bij ons in de buurt, bij het Diemberbos, zijn er nu meerdere geprojecteerd. Ook de gemeente Diemen is met plannen bezig. De gemeente Weesp? Onduidelijk. U heeft gekozen om de windmolens op 350 m afstand van bewoners te plaatsen. Dit is al een onverantwoord korte afstand, waarbij veel mensen hinder, en ernstige hinder gaan ondervinden. En daardoor dus ook gezondheidsklachten, want als je langere tijd hinder ondervindt, dan ga je dat merken. Ik

kan daar uit ervaring over meepraten. (slecht slapen leidt tot vermoeidheid overdag, maar is ook slecht voor je geheugen etc etc)

En wij, als volkstuinders, tellen dan blijkbaar niet mee, want windmolens worden ook dichterbij volkstuinen geprojecteerd. Dat we niet meetellen blijkt ook al uit het feit dat we door de gemeente Amsterdam of de gemeente Diemen nog niet een keer zijn benaderd in verband met participatie. We moesten alles uit de media vernemen.

Ik vraag u dringend om te zoeken naar alternatieven. Toch te kiezen voor meer zonnepanelen in plaats van windmolens. Bijvoorbeeld te plaatsen op parkeerterreinen (er zijn meerdere plekken denkbaar), op daken van huizen, sporthallen, verenigingsgebouwen etc. Als geluidsscherm langs snelwegen. Erken dat grote windmolens industrie zijn en thuishoren op een industrieterrein op afstand van bewoning en natuur.

Wij ervaren al overlast van genoeg bronnen, het bootverkeer op het Amsterdam-Rijnkanaal, de spoorweg, de provinciale weg. Etc.

Met vriendelijke groet

5.1.2,e

Nr. 600

Beste Mevr./Mr.,

Deze brief heeft als onderwerp de voorkeursgebieden voor de plaatsing van de windmolens.

Het punt waar ik tegenaan loop is de afstand die mogelijk gehanteerd wordt. Er wordt gesproken van 350 meter mits er draagvlak is. Afgelopen jaar in september is er een enquête gehouden onder de bewoners van Amsterdam. Deze enquête geeft een vertekend beeld van de zogenoemde draagvlak. Er is geen compleet beeld gegeven van de mogelijke situatie waardoor mensen positief antwoord hebben gegeven over plaatsing van windmolens binnen de gemeente. Om dit als argument te gebruiken dat er 'draagvlak' is zoals door de heer Groen of mevrouw van Doorninck geeft een vertekend en oneerlijk beeld.

De normen die het RIVM hanteert worden gevolgd door de gemeente. Al is het RIVM niet eenduidig in het antwoord wat het effect is op de gezondheid. Bijvoorbeeld hoe ver het geluid gedragen kan worden in bijvoorbeeld het informatieblad *Windturbines: invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden* uit 2013:

'Afhankelijk van geografische en atmosferische omstandigheden, kan het geluid van windturbines tot op enkele kilometers hoorbaar zijn. Met de huidige geluidmodellen is er soms sprake van een onderschatting. Verheijen et al. (2011) concluderen dat onder ongunstige omstandigheden het geluidsniveau rond 2 kilometer (tijdelijk) hetzelfde kan zijn als dat bij 700 meter onder neutrale condities. Een afstand waarboven van windturbines helemaal geen effecten meer te verwachten zijn, zou dus zo groot zijn dat dit in Nederland het plaatsen van windturbines vrijwel onmogelijk zou maken (Verheijen et al., 2011).'

Dit is dus verder dan de mogelijke 350 meter dat de windmolens geplaatst kunnen gaan worden. Zelfs verder dan de minimale afstandsnorm van 600 meter. Deze minimale afstandsnorm is zelfs al gedateerd nu de windmolens hoger worden.

Of meer recentelijk *Gezondheidseffecten van windturbinegeluid: een update* van afgelopen jaar waarin beschreven wordt:

'Uit de literatuurstudie blijkt dat hinder optreedt als gevolg van geluid: hoe sterker het geluid (in dB) van windturbines, hoe groter de hinder ervan. Uit de literatuur bleek niet dat het zogeheten 'laagfrequent geluid' (lage tonen) van windturbines voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Voor andere gezondheidseffecten zijn de resultaten van wetenschappelijk onderzoek niet eenduidig: deze effecten hangen niet duidelijk samen met het geluidsniveau, maar soms wel met de ervaren hinder.'

De nuances en accenten die op verschillende manieren gelegd kunnen worden binnen deze studies geven weer dat het plaatsen van de windmolens grote gevolgen kunnen hebben op de omwonenden. Zoals ook besproken bij de expertsessie over het onderwerp waren twee van de drie experts niet overtuigd dat het geen gevolgen heeft voor de gezondheid. Zodoende kom ik op het punt van het voorzorgsbeginsel. Het is de morele taak

van de gemeente om in te grijpen als er enige twijfel is over mogelijke risico's die deze windmolens met zich meebrengen.

Hopelijk kan de gemeente inzien dat in de strijd voor het klimaat niet aan de gezondheid bewoners voorbij gegaan kan worden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

Amsterdam

Nr. 602

Voor document zie o602 – Windalarm (5.1,2,e)

Nr. 613

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Afz. Belangenvereniging van Huiseigenaren Banne-Buiksloot
t.a.v. 5.1,2,e 5.1,2,e
5.1,2,e @banne-waterkant.nl

Amsterdam, 17 maart 2021

Betreft: Inspraak Omgevingsvisie Amsterdam 2021

Geachte heer/mevrouw,
Hierbij ontvangt u de inspraak van de Belangenvereniging van Huiseigenaren Banne-Buiksloot over de Omgevingsvisie Amsterdam 2021. Deze ziet op vier onderwerpen zoals hieronder nader uitgewerkt en toegelicht.

5. Groenvoorziening in en rond Banne Noord

De wijk Banne-Noord is nu zo ingetekend in de kaart met het 'Groen-blauw raamwerk' op pagina 88 alsof in deze wijk helemaal geen groen is. Terwijl Banne-Noord juist een wijk bij uitstek is die al is opgezet volgens de uitgangspunten van dit omgevingsplan: met veel groen dat uitnodigt om te bewegen en met ruimte voor ontmoeting.

Ook de kleinere groenstroken mogen niet worden vergeten en zijn belangrijk, bijvoorbeeld voor een dagelijks ommetje. Deze groenstroken zijn van belang voor de strategische keuzes 'Duurzaam en gezond bewegen' en ook voor 'Rigoreus vergroenen'. Daarbij heeft de gemeente onderzoek laten doen naar de ecologische kwaliteit van Banne Noord en die bleek hoog. Nog een reden om ook deze groenstroken te koesteren en te versterken.

De plannen om van de IJdoornlaan een stadslaan te maken met modaliteiten voor ongemotoriseerd verkeer (p. 102-103) klinken aantrekkelijk maar moeten zo worden ingevuld dat de huidige groenstrook tussen IJdoornlaan en Banne-Noord behouden blijft.

6. Fietspaden en verkeersveiligheid Banne-Noord

De Belangenvereniging onderstreept het belang van goede, doorlopende fietspaden door Noord. De verkeersveiligheid van de fietspaden die Banne-Noord nu ontsluiten, laten te wensen over. Ook sluiten fietspaden niet altijd goed op elkaar aan.

Op de kaart op p. 124 is een doorgaand fietspad ingetekend waardoor er veel fietsverkeer dwars door onze wijk komt te rijden, ook over het centrale plein dat wordt ingericht in het midden van onze wijk Banne Noord. Zo'n fietspad vereist een brug. Zo'n fietspad en brug zullen de groenstrook langs het kanaal doorkruisen.

Wenselijk is om een doorlopend fietspad en de bijbehorende brug zo aan te leggen dat deze geen afbreuk doen aan de kwaliteit van het groen waarin buurtbewoners dagelijks hun ommetje lopen. Bijvoorbeeld door het doorgaande fietspad te laten aansluiten op de rondweg door de wijk en om deze zo dicht mogelijk langs de ring te laten lopen.

Verder is van belang om de wandelaars niet te vergeten. Grote delen van de Banne-Noord zijn autoluw en zodoende het terrein van de wandelaars en bedoeld voor ontmoeting. Een doorgaand fietspad zou hier rekening mee moeten houden.

Onze vereniging denkt graag mee en wil vanaf het begin betrokken zijn bij de plannen van het verbeteren van de fietsroutes in de wijk.

7. Windturbines in Waterland

Het is onwenselijk als er windturbines geplaatst worden in Waterland op plekken dichtbij woningen of op plekken bedoeld voor recreatie. Het is onwenselijk dat windturbines dichtbij bebouwing geplaatst worden gelet op de geluidshinder die windturbines veroorzaken.

Daarbij is Waterland het gebied dat voor heel veel mensen in Amsterdam de plek is om een stuk te fietsen, wandelen of hardlopen. Dit is de groene scheg van Noord. Ook de fietspaden direct langs de ring worden veel gebruikt voor een dagelijks ommetje door bewoners van Banne-Noord.

Op p. 201 staat dat windturbines soms een plek zouden krijgen in de hoofdgroenstructuur en dat in zo'n geval de waarde van die groenstructuur moet worden versterkt. Het is niet goed te begrijpen hoe het plaatsen van windturbines samen kan gaan met het verhogen van de waarde van de groenstructuur.

8. Aardgasvrij

Banne-Noord moet volgens het huidige plan al in de periode 2020-2030 van het aardgas af (kaart p. 160). Daarmee hebben woningeigenaren onvoldoende tijd om zich voor te bereiden. Een periode van nog geen negen jaar biedt onvoldoende kansen om gebruik te maken van natuurlijke vervangingsmomenten. Daarvoor is een langere periode van twintig jaar nodig.

Verder ontving het 5.1.2,e van onze vereniging bericht van leden die het aardgasvrij maken van hun woning emotioneel belastend vinden. Verschillende woningeigenaren wonen al ruim veertig jaar in de wijk en zijn nu op leeftijd. Ook zijn er bij veel leden van onze vereniging zorgen over de betaalbaarheid van de overstap naar aardgasvrij.

Aarzelt u niet om contact op te nemen met de vereniging als deze inspraak vragen oproept of onduidelijk is. Wij lichten onze inspraak graag nader toe. Met vriendelijke groeten,

5.1.2,e

5.1.2,e

Belangenvereniging van Huiseigenaren Banne-Buiksloot

Nr. 621

Zienswijze ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 (zoekgebied Gaasperplas voor wind)

Geachte heer, mevrouw,

Per mail van 3 maart 2021 verleende het Team Omgevingsvisie van de gemeente Amsterdam de vereniging Spaar het Gein uitstel voor het indienen van een zienswijze tot 18 maart 2021.

In deze zienswijze richten wij ons in het bijzonder op het reserveren van het zoekgebied voor wind rond en onder de Gaasperplas, inclusief het gebied van/nabij de waterzuiveringslocatie Weesperkarspel van Waternet (groengebied Amstelland). Voordat wij daar op ingaan willen wij de vereniging bij u introduceren.

De vereniging Spaar het Gein is opgericht in 1992 en stelt zich blijkens haar statuten ten doel de bescherming van de rust en de schoonheid van het Geingebied. Bijna 500 boeren, burgers en buitenlui zijn lid van de vereniging. Het Geingebied is een eeuwenoud agrarisch gebied onder de rook van Amsterdam. De landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Geingebied zijn alom erkend. Mondriaan heeft een groot deel van zijn vroege werken in het Gein geschilderd. Nescio schreef er zijn Titaantjes. ^{5.1,2,e} maakte er zijn beroemde foto's. In dit zo goed bewaarde gebied genieten niet alleen de bewoners, maar dagelijks ook vele recreanten van de rust en de schoonheid. "Een oase van rust" is een veelgehoorde typering. De Stelling van Amsterdam doorsnijdt het Geingebied in het hart. Verschillende langeafstandspaden en streekpaden lopen door dit gebied (o.a. Trekvogelpad en Waterliniepad).

In de bijna 30 jaar van het bestaan van de vereniging is zij er in geslaagd vele ernstige bedreigingen voor het Geingebied te verijdelen. Genoemd kunnen worden de aanleg van de A6-A9, dwars door het Geingebied, de aanleg van het verdubbelde spoor over het Gein op maaiveldniveau, en de rigoureuze kap van ca 4.000 bomen op de historische dijken langs het Gein bij gelegenheid van dijkverbeteringswerkzaamheden van hoogheemraadschap AGV.

Noord-Holland en de gemeente Amsterdam dragen een zware verantwoordelijkheid voor het in stand houden van de grote Geinwaarden. Wij wijzen in dit verband op de Herindelingswet Utrecht-West uit 1989, waarbij het Geingebied – tot dan voor de noordelijke helft deel uitmakend van Noord-Holland/Amsterdam en voor de zuidelijke helft deel uitmakend van de provincie Utrecht/Abcoude – in één bestuurlijke hand werd gelegd, en wel in die van de gemeente Abcoude. Deze provinciegrenswijziging werd als volgt gemotiveerd in de parlementaire stukken:

"Een verlegging van de grens tussen de gemeente Abcoude en Amsterdam i.c. de provinciegrens op de noordelijk oever van de Abcoudermeer verdient om voornoemde redenen de voorkeur. Daarnaast onderstreept deze grenswijziging de belangrijke recreatieve functie van het Abcoudermeer voor de inwoners van Abcoude (in mindere mate voor de inwoners van Amsterdam). Voorts heeft deze Interprovinciale Commissie geoordeeld, dat **verlegging van de grens tussen de gemeenten Abcoude en Amsterdam in het Geingebied uit landschappelijk oogpunt aanbeveling verdient. Immers door het gehele Gein met beide**

oevers onder één gemeente onder te brengen, kan er eenheid van beleid worden bereikt, hetgeen de instandhouding van het waardevolle natuurgebied ten goede zal komen.”
(Tweede Kamer, vergaderjaar 1987-1988, 20318, nr. 4, blz. 10)

Door in de ontwerp-Omgevingsvisie van Amsterdam vast te houden aan de zoekgebieden voor wind bij Amstel III (nabij het Abcoudermeer) en met name ook bij de Gaasperplas, inclusief het gebied van/nabij de waterzuiveringslocatie Weesperkarspel van Waternet (Gaasperzoom, Groengebied Amstelland), negeert Amsterdam haar verantwoordelijkheid voor het instandhouden van de waarden van het Geingebied.

Windturbines in of nabij de Gaasperzoom, op de grens tussen de gemeente Amsterdam en Abcoude (gemeente De Ronde Venen) zullen een grote impact hebben op het Geingebied. Deze turbines zullen het landschap van het noordelijke Geingebied overvleugelen en enorm verstoren. Ook de aantrekkelijkheid van het Geingebied voor de duizenden recreanten, ook vanuit Amsterdam Zuidoost, zal verloren gaan. Nog nooit is zo duidelijk geworden als in het afgelopen jaar hoe belangrijk het is voor stadsbewoners om naar buiten te kunnen en de stilte en weidsheid te ervaren.

De provincie Noord-Holland heeft onlangs een motie aangenomen die zich keert tegen plaatsing van turbines op de grens van buurgemeenten.

Wij sluiten ons aan verder aan bij de zienwijze van de Stichting Stop Windturbines Geingebied voor zover het gaat om de bezwaren tegen de afstanden van turbines tot woningen en de bezwaren gebaseerd op de NNN-status.

Wij verzoeken u dan ook de reservering voor het zoekgebied Gaasperplas te schrappen uit de Omgevingsvisie.

Tot toelichting vindt u ons uiteraard bereid.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e	5.1,2,e	(5.1,2,e)
5.1,2,e	5.1,2,e	

www.spaarhetgein.nl

Nr. 625

Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 26 februari 2021

**Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en
Omgevingseffectrapportage**

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Enerzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

5.1.2,e *nr* 5.1.2,e

Nr. 627

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam

Omgevingsvisie

Weesperplein 8

1018 XA Amsterdam

omgevingsvisie@amsterdam.nl

Amsterdam, 15 maart 2021

Betreft: Zienswijze met betrekking tot ontwerp omgevingsvisie Amsterdam 2050.

Geacht College,

Hierbij maken wij als “belanghebbenden” gebruik van de twee weken uitstel die wij van u hebben gekregen voor het indienen van een zienswijze met betrekking tot de ontwerp Omgevingsvisie Amsterdam 2050. Wij willen graag een reactie geven op het volgende:

In de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 vermeld u in hoofdstuk ‘7. Ruimtelijke en programmatische basisstructuur; Een klimaatneutrale stad; Duurzame energieopwekking en –opslag’:

Voor wind zijn er zeven zoekgebieden aangewezen, plus Waterland/IJmeer als extra zoekgebied wanneer de ambitie niet binnen deze zeven zoekgebieden gerealiseerd kan worden of wanneer er vanuit het Rijk een extra opgave wordt opgelegd. Wat betreft zonne-energie richt de gemeente zich op alle geschikte daken. Daarnaast wordt gezocht naar locaties waar dubbel ruimtegebruik toegepast kan worden, bijvoorbeeld op P+R-locaties en langs infrastructuur (zowel op taluds, geluidsschermen, of bijvoorbeeld metrostations). Op de kaart is ook extra zoekgebied voor zon aangegeven. Er wordt pas naar dit gebied gekeken wanneer de ambitie niet binnen de andere zoekgebieden gerealiseerd kan worden of wanneer er vanuit het Rijk een extra opgave opgelegd wordt. Een zoekgebied is een gebied waar in de basis potentie is voor windenergie, maar waar de gemeente Amsterdam nog nader onderzoek gaat doen wat de specifieke mogelijkheden in dat gebied zijn. Wanneer een gebied is aangewezen als zoekgebied betekent dit niet dat het gehele gebied wordt bemut voor de opwek van windenergie. De inpassing van windmolens vraagt om een brede en integrale afweging. Het stadsbeeld, waar ze door hun hoogte een prominent onderdeel van zullen uitmaken, veiligheid, geluidhinder en het zoeken naar menselijke maat in ontwikkellocaties zijn daarbij belangrijke aspecten. In de haven wordt ruimte gegeven aan bedrijven die zich inzetten voor duurzame energieopwekking en –opslag en circulaire economie. Hier vraagt het spanningsveld tussen de milieuruimte van deze bedrijvigheid en de stedelijke ontwikkeling in de directe omgeving om een wederzijdse inspanning.

Wij zijn voorstander van zonne- en windenergie op locaties waar dat niet ten koste gaat van natuur, flora en fauna, landschap en waar voldoende draagvlak is. Wij, als belanghebbenden, maken bezwaar tegen de zoekgebieden op IJburg en Zeeburgereiland voor plaatsing van windturbines om de volgende redenen:

1. IJburg en Zeeburgereiland zijn één van de zoekgebieden voor het plaatsen van windturbines. Wij, als belanghebbenden (met twee kinderen), wonen al 13 jaar met heel veel plezier op IJburg. Windturbines in IJburg en Zeeburgereiland plaatsen op een afstand tot 2000 meter van woningen, waar veel gezinnen met kinderen wonen, is onacceptabel. De kans op gezondheidsklachten en geluidsoverlast zal erg groot zijn en diverse gevaren zullen op de loer liggen.
2. Windturbines in IJburg en Zeeburgereiland zullen een verstorend element zijn. Constant geluid van draaiende wieken en het geluid van de elektrische motoren verstoren het woongenot. Aangezien de windturbines zeer dicht bij woningen op IJburg en Zeeburgereiland gepland staan, zijn er diverse gevaren. In de winter is er kans van ijsafzetting op de wieken en dus een ernstig gevaar voor 24.000 bewoners, waaronder 6000 kinderen en dan hebben wij de woningen die op Centruimeiland en de toekomstige Strandeiland en Buiteneiland (met allemaal sportvoorzieningen) niet meegerekend. Daar komen nog eens 10.000 woningen. De toekomstige bewoners van Centruimeiland, Strandeiland en Buiteneiland hebben en krijgen nu geen kans om hun mening te geven of een zienswijze in te dienen tegen de plaatsing van windturbines dicht bij deze eilanden.
3. Vallende rotorbladen en brandgevaar van de vloeistoffen welke aanwezig zijn in het motorhuis van de windturbine behoren tot de gevaren. Vandalisme van jeugd met kans op elektrocutie door ondeskundig gebruik. Het leefmilieu van de woonwijk IJburg en Zeeburgereiland wordt ernstig aangetast door de plaatsing van windturbines.
4. Het constant zien draaien van windturbines op een te korte afstand van (hoogbouw) woningen zal op bijna elke plek in IJburg en Zeeburgereiland, aangezien ze boven alle hoogbouw uitsteken, een totaal verstorend beeld en geluidsoverlast geven. Dit zal 's avonds en 's nachts ook nog verergerd worden door het constant zien knipperen van de beveiligingslichten.
5. Windturbines veroorzaken onder meer laagfrequent geluid, slagschaduw en knipperende lichten. Gemiddeld 1 op de 10 mensen hebben ernstig last van laagfrequent geluid. Op den duur leidt last van laagfrequent tot concentratieverlies, stress en slapeloosheid. En omdat mensen zich druk maken over de windturbines, kunnen ook daaruit klachten ontstaan. Laagfrequent geluid horen sommige mensen als een bromtoon en anderen voelen de trilling. Het feit dat de windturbines krachtiger worden, zal voor meer klachten zorgen, waaronder hartklachten.
6. Windturbines hebben een sterk negatief effect op de waarde van woningen in de directe omgeving. De waarde van woningen in IJburg en Zeeburgereiland kan enorm dalen door de plaatsing van windturbines in de directe omgeving. Onze zelfbouw woning op Centruimeiland is op dit moment in aanbouw (5.1.2.e). Naar verwachting zal deze in het najaar van 2021 gereed zijn. Het plaatsen van windturbines in de directe omgeving zal dan ook een negatief effect hebben op de waarde van onze zelfbouw woning.
7. Windturbines hebben een negatief effect op natuurgebieden. Bomen, planten en dieren kunnen verdwijnen door het aanleggen van verharding en rooien van beplanting. Ook het effect op flora en fauna in de omgeving zal negatief zijn. De ronddraaiende wieken zijn gevaarlijk voor vogels en vleermuizen en routes van trekvogels. Windturbines zouden jaarlijks aan duizenden vogels het leven kosten. Bij een aantal windparken in Nederland worden jaarlijks in oktober windturbines stil gelegd om het aantal dode vogels te verminderen. Hoe kunnen deze windturbines dan nog voldoende energie opwekken, als ze regelmatig stil worden gezet? Windturbines leveren duurzame energie, maar voor veel (trek)vogels en vleermuizen zijn het gehaktmolens. Zij vliegen zich te pletter tegen de draaiende wieken, omdat ze die niet goed kunnen zien.

Voor de hierboven genoemde punten is onderbouwing aanwezig.

Het alternatief

Het verbaast ons dat men windturbines zo dicht bij woningen en natuur op IJburg en Zeeburgereiland wil plaatsen. De Noordzee is zo groot, dat daar windturbines geplaatst kunnen worden die geen overlast veroorzaken.

Daarom verzoeken wij u dringend en met klem om de zoekgebieden in IJburg en Zeeburgereiland die op een afstand van minder dan 2 kilometer van woningen en natuur af te keuren en te kiezen voor 2 alternatieven:

1. Windturbines op zee

2. Windturbines plaatsen op een afstand van méér dan 2 kilometer van woningen en natuurgebieden

Wij verzoeken u, op grond van bovenstaande, de zoekgebieden voor windturbines in IJburg en Zeeburgereiland te schrappen.

Wij gaan ervan uit dat u ons van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

5.1.2.e en 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e Amsterdam

Toekomstig adres:

5.1.2.e

5.1.2.e Amsterdam

Nr. 628

Geachte gemeente Amsterdam,

Twee weken geleden is onderstaande pro forma zienswijze ingediend.

Onze definitieve zienswijze is het volgende:

- 1) Natuurmonumenten steunt de hoofdlijnen van de omgevingsvisie, en dan vooral de keuze om de stad radicaal te vergroenen, en woningbouw binnen de huidige bebouwinggrenzen te concentreren.
- 2) Omdat de stad verder verdicht wordt, is het belangrijk om nieuwe recreatiegebieden direct buiten de stad in te richten. Om deze reden willen wij voorstellen om een zonering aan te brengen in Waterland, waarbij er gezien vanuit de A10 eerst een smalle zone wordt ontwikkeld waar ruimte is voor (intensieve) recreatie, eventueel bosaanplant, en duurzame energie in de vorm van zonnepanelen. Naar het noorden wordt er dan meer ingezet op natuurvriendelijke landbouw, en dan met name weidevogels. De omgeving van Durgerdam dient open te blijven.
- 3) In Waterland willen we voorstellen om een absolute bovengrens aan de bebouwde oppervlakte voor agrarische bebouwing in te stellen. Uitbreiding van stallen is niet, of slechts in zeer uitzonderlijke gevallen, mogelijk.
- 4) Natuurmonumenten is van mening dat de stad Amsterdam niet per se energieneutraal hoeft te worden. Net zoals het drinkwater van elders wordt gehaald, is het logisch dat een gedeelte van de elektriciteit van elders wordt gehaald. Concreet stellen we voor om windturbines zoveel als mogelijk te concentreren in het havengebied, en zeker geen windturbines te plaatsen in het IJmeer.
- 5) Natuurmonumenten is geen voorstander van kleine windturbines in het landelijk gebied (lager dan 15 meter). De opbrengst in termen van energie is zeer gering, terwijl de landschappelijke schade groot is. Wij pleiten voor een "nee, mits"-principe, dus geen kleine turbines, met mogelijk een aantal minder gevoelige locaties waar dit wel mogelijk is.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

Medewerker public affairs,
Noord-Holland, Flevoland en IJsselmeer

5.1.2,e

5.1.2,e

Wormerveer

Tel: 5.1.2,e

Nr. 629

Geachte dames en heren,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie 2050 wordt een dubbele claim gelegd op het grondgebied Waterland.

Eenzijds wordt dit gebied gezien als een gebied van groot belang voor natuur, groen en recreatie, anderzijds als een gebied dat in de omgevingsvisie wordt ingezet als zoekgebied voor windturbines en zonneweides.

In de Omgevingsvisie wordt GEEN keuze gemaakt. Ik kies WEL en roep Amsterdam op dit ook te doen, door het landschap van Waterland ongeschonden te laten.

Kies voor géén windmolens in Waterland, want wat verprutst is behoort voor altijd tot het verleden. Wat weg is, is weg.

Ik verzoek u dan ook:

- ü In de Omgevingsvisie binnen zoekgebied 3 ten noorden van ring A10 het gebied met de status Bijzonder Provinciaal Landschap Waterland te schrappen.
- ü In de Omgevingsvisie het extra zoekgebied Waterland te schrappen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e

Nr. 634

5.1.2,e

5.1.2,e

5.1.2,e

ik vindt dat er geen molens in deze omgeving geplaatst moeten worden

Nr. 635

Beste,

*De stad heeft vele daken die allemaal vergroent en van zonnepanelen zouden kunnen worden voorzien om de biodiversiteit, klimaatbeheersing en wateropvang te vergroten. Maak hier eerst gebruik van voordat er elders zonnepanelen/windturbines in het landschap worden geplaatst.

*Vergroenen en behoud groen aan randen stad voorop! Dit houdt m.i. in dat er GEEN distributiedozen aan de rand van de stad geplaatst moeten worden. 1 om groen te behouden en 2 om verkeersbewegingen vrachtvervoer tegen te gaan in bijv. De Aker. Hier loopt slechts 1 weg doorheen die nu al stampvol is.

Groet,

5.1.2,e

Nr. 637

Beste werkgroep van de omgevingsvisie,

Bij deze stuur ik u een essay waarmee ik mijn mening geef aangaande de Omgevingsvisie. Dit essay gaat naar alle waarschijnlijkheid ook gepubliceerd worden en zal op andere wijzen verspreid worden. Mijn doel is om een publiekdebat te openen.

Graag verneem ik wat u ervan vindt.

Vriendelijke groet,

5.1.2,e

Nr. 654

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij maken we bezwaar tegen de omgevingsvisie zoals die beschreven.

Wij constateren op p.23 dat gesteld wordt dat “het van belang is om mee te kunnen bepalen hoe stad en buurt er uit komt te zien. Die betrokkenheid van mensen is essentieel want de stad maken we samen”...

In tegenstelling tot dit uitgangspunt, laat de kaart “Toekomstbeeld Amsterdam 2050” het symbool van een windmolen (= zoekgebied windenergie op Amsterdams grondgebied) zien, aan de zuidelijke grens van volkstuinpark Amstelglorie. Terwijl wij hier niet over geraadpleegd zijn.

Wat zijn de overwegingen om precies in dat gebied een windmolen te gaan plaatsen. Is onderzocht wat het plaatsen van een windmolen doet met de biodiversiteit (insectenstand, vogelstand en diverse andere dieren), die juist op die plek erkend is en bewaard zou moeten blijven. Ons doel als volkstuinders is om een zo groot mogelijke biodiversiteit te creëren en handhaven, wat ook erkend is door Nationaal Keurmerk Natuurlijk tuinieren met het hoogst aantal punten.

Op p. 202 wordt verondersteld dat de Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid reeds is vastgesteld. Echter, dit is niet het geval. Immers de procedure over vaststelling van deze nota loopt nog. Aangezien er veel weerstand is gekomen van vele Amsterdammers, waardoor de vaststelling door de Raad is uitgesteld.

Wij zien uw reactie graag tegemoet,

5.1,2,e

5.1,2,e [@gmail.com](#)

5.1,2,e

5.1,2,e [@gmail.com](#)

Nr. 659

> L.s.

>

> Enthousiast ben ik over uw plannen voor verduurzaming en vergroening, en het bouwen dmv verdichting en bestaande bedrijfspanden ombouwen tot woningen zodat de groene gebieden rond Amsterdam zo goed als onaangetast blijven!

>

>

> Één kanttekening heb ik tav locatie van windmolens;

> het unieke weidse karakter van de huidige overgang van bebouwing naar de groene omliggende gebieden rond Amsterdam is nu juist één van de sterke, aantrekkelijke aspecten van wonen, werken, recreëren in Amsterdam en omstreken.

>

> Het verder groeiende inwonersaantal zal de druk op de stad verder doen toenemen.

> We komen weer op adem dmv het vertoeven in groene ruimtes als de stadsparken en die prachtige weidse, groene buitengebieden.

> Windmolens dienen zodanig gesitueerd te worden dat verstikkend effect voorkomen wordt, dus niet te dicht op de huizen en zonder aantasting van de ruime zichtlijnen.

> Zo ben ik geschrokken van het plan op IJburg zo dicht bij de huizen windmolens te plaatsen.

> Mijn voorstel is ten aanzien van locatie van de windmolens de Amsterdammers meer inspraak te geven.

> In afwachting van uw reactie,

> Met vriendelijke groet, 5.1.2,e

>

1. Met uitzondering van het terrein van de waterzuivering zelf maakt het hele gebied deel uit van [NNN-gebied](#). Een ecologische verbindingszone van 42 km die Amsterdam Noord verbindt met IJmeer, Naardermeer, langs Amsterdam ZO tot de Ronde Hoep. Als industriële locatie maakt de waterzuivering zelf geen deel uit van dit NNN-gebied maar het terrein is open en geschikt voor doortrekkende dieren. Als zodanig speelt het een gelijkwaardige rol in de ecologische verbinding. Windturbines passen niet in NNN-gebied. Ze veroorzaken onrust en met hun knipperende verlichting schrikken ze dieren af in hun migratie. Migratie en bestrijden van inteelt is precies het hoofddoel van de ecologische verbindingszones.
2. Dit gebied zou in 1990 aan de gemeente Abcoude (nu De Ronde Venen) in de provincie Utrecht worden toegewezen. Amsterdam heeft het echter destijds geclaimd om er de verlenging van de Gooise Weg tot aan de provinciale weg te realiseren en om er sportvelden aan te leggen. In de memorie van toelichting destijds wordt de wenselijkheid onderkend het hele Gein gebied onder één bestuur te brengen teneinde (zie pag 10) instandhouding van het waardevolle natuurgebied te bevorderen. Voor het gebied rondom de W wordt een uitzondering gemaakt ten behoeve van de Amsterdamse plannen echter pas na de toezegging van de provincie Noord-Holland (zie pag 37) dat de landschappelijke waarde van het gebied niet minder gewaarborgd zou zijn. Dit gebied wordt aan Amsterdam toegewezen met de verantwoordelijkheid het waardevolle Geinlandschap te beschermen. Windturbines doen hieraan geen recht en dienen daarom hier uitgesloten te worden. Bronnen: De [Memorie van Toelichting](#) met de [relevante passages](#) hieruit.
3. Windturbines in deze gebieden zouden te dicht staan bij woningen in de wijken Nellestein en Gein van Gaasperdam, in het dorp Driemond of in de gemeente De Ronde Venen. In de E.U. schrijft het voorzorgsbeginsel voor dat planologische veranderingen het woon- en leefklimaat van haar burgers niet voorzienbaar mag verslechteren. Een afstand van turbines tot woningen van 600 m blijkt bij minstens 15% van de bevolking tot ernstige hinder te leiden. Schade aan de gezondheid valt hierbij niet uit te sluiten. Variërend van slaapproblemen en stress tot hartproblemen en depressies. Nederland hanteert soepeler geluidsnormen dan veel buitenland en neemt daarmee risico's met haar bevolking onverenigbaar met het voorzorgsbeginsel. Stop windturbines nabij woningen.

4. Het gebied ligt op een afstand van minder dan 600 m van woningen in de gemeente De Ronde Venen. De provincie Noord-Holland hanteert een minimale afstand van 600 m tussen windturbines en woningen. Voor windturbines op kortere afstand dient de gemeente ontheffing aan te vragen bij de provincie Noord-Holland op deze regel. Er kan niet van worden uitgegaan dat de gemeente De Ronde Venen medewerking aan een dergelijke ontheffingsaanvraag zal verlenen.
5. Er is in de gemeente de Ronde Venen een motie aangenomen om geen windturbines in het Gein te plaatsen om diverse gegronde redenen. Het is daarom niet wenselijk om vanuit nota bene een buurgemeente op de grens tussen Amsterdam en DRV wel windturbines te plaatsen. Dit is volledig in strijd met de motie waar door de bewoners zo hard voor gestreden is.

In afwachting van uw reactie verblijf ik,

Nr. 674

Beste meneer, mevrouw,

Wij wonen al jaren met veel plezier op IJburg. Het Diemerpark ligt om de hoek en daar wandelen we vaak om te genieten van de natuur. Het is een bijzonder stukje natuur met veel dieren. Helaas wordt nu de sportfunctie van het park steeds meer uitgebreid. Dit betekent meer sportvelden, parkeerplaatsen, lichtvervuiling ten koste van de natuur. Wij zijn graag dat het sporten evenredig wordt verdeeld over verschillende buurten en niet dat het Diemerpark in 2050 het Diemersportpark is.

De leefbaarheid van Amsterdam wordt richting 2050 kleiner door dat natuur niet valt onder deze noemer. Volgens het huidige college moet er vooral reuring zijn met feestlocaties, evenementen en grootschalige recreatie. Waar een grote stad klein in kan zijn. De natuur is zeer belangrijk voor een stad. Iedereen geniet van vogeltjes, rust en groen.

Wij zijn voor het behoud van natuur en eerder het uitbreiden hiervan dan het kleiner maken van onze parken.

Verder worden voorzieningen voor ouderen steeds belangrijker. De ouderen worden nu de stad uit gejaagd doordat er weinig aandacht voor deze groep bewoners is.

Voor de woningbouw opteren wij voor een plan om de huidige leegstand van commerciële objecten om te zetten naar verhuur van woningen. In de huidige tijdgeest is er minder behoefte aan kantoren en kan er op een betere wijze gebruik van worden gemaakt ipv nieuwe woningbouw ten koste van natuur.

Een belangrijke vraag die overblijft is, hoe wordt Amsterdam energieneutraal in 2050? Tegen de windmolens is weerstand, maar ze moeten er wel komen.

De punten van de visie spreken elkaar tegen. Ze verlagen de kwaliteit van leven van alle Amsterdammers. Wij willen graag meedenken over een beter plan voor de komende jaren.

Met vriendelijke groet,

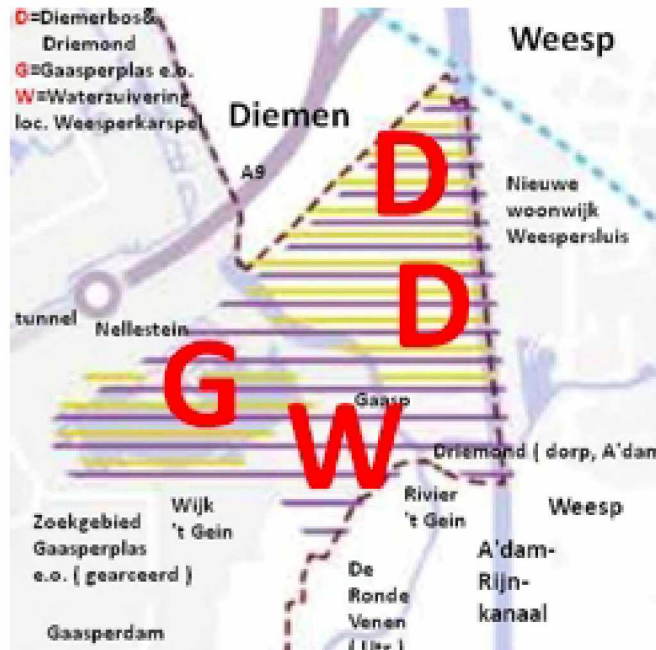
5.1,2,e en 5.1,2,e
5.1,2,e
5.1,2,e Amsterdam
5.1,2,e

Nr. 675

5.1.2,e
 5.1.2,e
 5.1.2,e Amsterdam Zuid-Oost (Driemond)
 5.1.2,e @gmail.com
 5.1.2,e

Geachte,

In de onlangs door de gemeente Amsterdam gepubliceerde Ontwerp Omgevingsvisie wordt Gaasperplas e.o. aangewezen als zoekgebied wind. Dit zoekgebied wordt in onderstaand kaartje getoond. Wij als bewoners van de Provincialeweg zijn hiervan tot op heden niet op de hoogte gesteld.

De zienswijze betreft het gebied W op de kaart. Dat is het gebied waarop de [waterzuiveringslocatie Weesperkarspel](#) van Waternet gevestigd is en de gebiedjes ten noorden, oosten en zuiden daarvan. **Verzocht** wordt dit gebied te schrappen als zoekgebied voor windturbines. De redenen hiervan zijn als volgt:

1. Met uitzondering van het terrein van de waterzuivering zelf maakt het hele gebied deel uit van [NNN-gebied](#). Een ecologische verbindingzone van 42 km die Amsterdam Noord verbindt met IJmeer, Naardermeer, langs Amsterdam ZO tot de Ronde Hoep. Als industriële locatie maakt de waterzuivering zelf geen deel uit van dit NNN-gebied maar het terrein is open en geschikt voor doortrekkende dieren. Als zodanig speelt het een gelijkwaardige rol in de ecologische verbinding. Windturbines passen niet in NNN-gebied. Ze veroorzaken onrust en met hun knipperende verlichting schrikken ze dieren af in hun migratie. Migratie en bestrijden van inteelt is precies het hoofddoel van de ecologische verbindingzones.
2. Dit gebied zou in 1990 aan de gemeente Abcoude (nu De Ronde Venen) in de provincie Utrecht worden toegewezen. Amsterdam heeft het echter destijds geclaimd om er de verlenging van de Gooise Weg tot aan de provinciale weg te realiseren en om er sportvelden aan te leggen. In de memorie van toelichting destijds wordt de wenselijkheid onderkend het hele Geingebied onder één bestuur te brengen teneinde (zie pag 10) instandhouding van het waardevolle natuurgebied te bevorderen. Voor het gebied rondom de W wordt een uitzondering gemaakt ten behoeve van de Amsterdamse plannen echter pas na de toezegging van de provincie Noord-Holland (zie pag 37) dat de landschappelijke waarde van het gebied niet minder gewaarborgd zou zijn. Dit gebied wordt aan Amsterdam toegewezen met de verantwoordelijkheid het waardevolle Geinlandschap te beschermen. Windturbines doen hieraan geen recht en dienen daarom hier uitgesloten te worden. Bronnen: De [Memorie van Toelichting](#) met de [relevante passages](#) hieruit.
3. Windturbines in deze gebieden zouden te dicht staan bij woningen in de wijken Nellestein en Gein van Gaasperdam, in het dorp Driemond of in de gemeente De Ronde Venen. In de E.U. schrijft het voorzorgsbeginsel voor dat planologische veranderingen het woon- en leefklimaat van haar burgers niet voorzienbaar mag verslechteren. Een afstand van turbines tot woningen

van 600 m blijkt bij minstens 15% van de bevolking tot ernstige hinder te leiden. Schade aan de gezondheid valt hierbij niet uit te sluiten. Variërend van slaapproblemen en stress tot hartproblemen en depressies. Nederland hanteert soepeler geluidsnormen dan veel buitenland en neemt daarmee risico's met haar bevolking onverenigbaar met het voorzorgsbeginsel. Stop windturbines nabij woningen.

4. Het gebied ligt op een afstand van minder dan 600 m van woningen in de gemeente De Ronde Venen. De provincie Noord-Holland hanteert een minimale afstand van 600 m tussen windturbines en woningen. Voor windturbines op kortere afstand dient de gemeente ontheffing aan te vragen bij de provincie Noord-Holland op deze regel. Er kan niet van worden uitgegaan dat de gemeente De Ronde Venen medewerking aan een dergelijke ontheffingsaanvraag zal verlenen.
5. Er is in de gemeente de Ronde Venen een motie aangenomen om geen windturbines in het Gein te plaatsen om diverse gegronde redenen. Het is daarom niet wenselijk om vanuit nota bene een buurgemeente op de grens tussen Amsterdam en DRV wel windturbines te plaatsen. Dit is volledig in strijd met de motie waar door de bewoners zo hard voor gestreden is.

In afwachting van uw reactie verblijf ik,

5.1.2,e
5.1.2,e
5.1.2,e Amsterdam Zuid-Oost (Driemond)
5.1.2,e @gmail.com
5.1.2,e

Nr. 677

Hierbij mijn zienswijze:

In het algemeen spreekt de omgevingsvisie mij aan. Een mooi, ambitieus plan voor een stad van de toekomst.

Wel heb ik twee zorgen.

De omgevingsvisie zet in op zoveel mogelijk groen in de stad en het versterken en uitbreiden van de hoofdgroenstructuur en de groene scheggen. Dat lijkt mij zeer belangrijk gezien ook de enorme bevolkingsgroei en het belang van echt groene plekken om te ontspannen en te ontstressen van het drukke stedelijke bestaan. Tegelijkertijd zie ik op plekken waar dit groen al aanwezig is dat daar ook een ambitie is om windturbines te plaatsen. Dit valt niet met elkaar te rijmen. Ook al leveren windturbines schone energie, het zijn industriële apparaten met een sterk industriële uitstraling, machine lawaai etc. Er gaat een soort vanzelfsprekendheid uit van een situatie waarin windturbines ook wel in het groen kunnen worden ingetekend. Dat is ongeloofwaardig. Industrie hoort in industriële gebieden thuis en het groen moet koste wat het kost bewaard worden wil Amsterdam een aantrekkelijk stad blijven. Ik ben op zich voorstander van een stad die met een realistische blik kijkt naar wat mogelijk is op het gebied van het opwekken van groene energie op eigen grondgebied, maar het bestuur moet zich niet blindstaren op een aantal windturbines. Maak daarin een duidelijk keuze voor het groen.

Ook ben in voorstander dat hoe de toekomstige stad eruit komt te zien, waaronder ook het vraagstuk van de energietransitie, met een echte bottom-up benadering wordt ingevuld. Dus niet een vooraf bepaalde top-down beslissing vervolgens door zogenaamd bottom-up participatie legitimeren, maar met een schone lei beginnen, dan ophalen wat burgers echt willen en daarna de ambitie vaststellen. Te vaak zien we nu voorbeelden van zogenaamde participatie om een ongewenste uitkomst erdoorheen te drukken. De Amsterdammer is slim en trapt hier niet meer in. Bij een toekomstige stad hoort ook een toekomstige visie op een sterk democratisch systeem waar de burger echt iets te zeggen heeft over zijn eigen leefomgeving. Het bestuur en de beleidsmakers dienen de burger en niet andersom.

Met vriendelijke groet,

5.1,2,e

Zienswijzen NRD Programma Windenergie Amsterdam

Over deze set zienswijzen is geen inhoud gegenereerd omdat de teksten werden aangeleverd in 'sreenprinr' beeldformaat.

0307-001

Geen capaciteit beschikbaar om advies te geven.

0311-001

In reactie op uw uitnodiging wil ik wel al aangeven benieuwd te zijn naar het ontwikkelen van windenergie op individueel niveau, elke huishouding of flatgebouw zijn eigen windenergie. Op tv was nl. een paar maanden geleden een uitzending over een man die zelf windenergie voor zijn eigen woning heeft gemaakt. Als zijn uitvinding wordt opgepakt dan is het misschien niet nodig dat wij veel grote molens gaan aanschaffen voor heel Amsterdam en omstreken. Dat scheelt veel geld en ook overlast.

Mvrgt.

0313-001

Geachte mevrouw, heer,

Ik heb het debat goed gevolg en complimenteer de stad met de zorgvuldigheid.

Ik ben voor windenergie, mits het geen nadelig effect heeft op met name natuur.

Dr keuze van de wieken heeft groot effect op het te produceren geluid, het rendement van de wieken en ook maximale zichtbaarheid op vogels en vleermuizen.

Het gaat om wieken die ten eerste aan de luwe zijde niet gewoon recht en taps toelopen, maar die aan de luwe zijde een golvend einde hebben. Hierdoor ontstaan er bij elke golf kleine wervelingen zodat de weerstand van de wieken in gustige zin wordt beïnvloed, maar tevens het geluid aanzienlijk wordt verminderd en naar een lagere decibelwaarde wordt gebracht. Het voordeel is ook nog eens een rendementsverhoging van 15% op energie efficiency. Zie www.circubuild.be 8 februari 2021

Ten tweede. Kunnen de wieken niet zodanig gekleurd worden dat zij maximaal gezien kunnen worden door vogels en vleermuizen zodat zij in een eerder stadium in de nabijheid door deze dieren opgemerkt kunnen worden.

Zie publicatie Audubon, 18 september 2018. Titel; Can painting wind turbine blades black really save birds? Auteur; Neel Dhanesha.

De wieken voorzien van rode banden aan het uiteinde en de tip. Vogels zien namelijk heel goed rood en juist minder effectief zwart zoals besproken in bovenstaande citatie.

Voor vleermuizen kunnen de wieken aan de top voorzien worden van hoogfrequent geluidspulsen. Vleermuizen reageren hier scherp op en vermijden dan de wieken. Omdat de wieken draait zullen ze het gehele geluidsvekd waarnemen en dus er minder gauw tegen aan vliegen.

Zie publicatie; Scientific American environment dd 29 oktober 2010. Titel;

Color Bind; A new study finds wind turbine color may play a role in bat fatality rate. Auteur Mike Orcutt

Ik hoop dat u mijn bijdrage mee zal nemen in de keuze van windmolens.

Ik ben [redacted] en woon in [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] Mob [redacted] of email [redacted]

0316-001

Hiermee bericht ik u dat het [REDACTED] de door u gestuurde documenten voor kennisgeving aanneemt. Er zal geen inhoudelijk advies over de NRD worden gegeven.

Zienswijze m.b.t. mogelijke plaatsing windturbines in het reservegebied De Bretten

Momenteel staat De Bretten als reservegebied aangemerkt. Het Brettengebied is nu in beheer bij Landschap Noord-Holland. Dit is het geval sinds het toenmalige stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer het gebied een boost had gegeven, met kansen voor meer diversiteit, zowel m.b.t. dierenleven als flora.

Al voordat Landschap Noord-Holland dit gebied in beheer kreeg, telde ik jaarlijks voor [REDACTED] de broedpopulatie van dit gebied. Landschap Noord-Holland was dan ook heel blij, dat ik ze een langdurige overzicht van de broedvogels ter hand kon stellen, van voor die renovatie. Sinds LNH het gebied beheert, ontvangen zij jaarlijks van mij de verzamelde gegevens. De vogelwereld van dit gebied is mij zodoende heel goed bekend.

Het plaatsen van windturbines langs de voet van de waterkerende dijk aan de noordkant van dit gebied, zou de natuurwaarde van dit moerasgebied ernstige afbreuk toebrengen. Juist die voetzone vormt een belangrijke schakel voor het gebied. Het is het voedsel- en broedgebied van vele vogelsoorten, en ook van groot belang voor voedselzoekende vleermuizen, die deze boomgordel graag afgaan op hun voedseltochten. Voorts broeden op daken in het havengebied visdiefjes, die hun voedsel o.a. in de Bretten zoeken en zodoende veelvuldig heen en weer pendelen. Windturbines in die zone brengen zeker de nodige slachtoffers onder deze heen en weer vliegende visdiefjes en ook vleermuizen teweeg. Voorts zal voor broedvogels, zoals buizerd, havik en sperwer de kans slachtoffer van een rotorblad te worden groot zijn, zoals bestaande windturbines in het Westelijk Havengebied al hebben aangetoond. Voor rietbroedende zangvogels, zoals blauwborst, kleine karekiet, rietzanger, Cetti's zanger en bosrietzanger zal broedgebied verdwijnen, omdat ook rond die fundering van de windturbine de nodige ruimte vrij moet blijven. De turbines langs de Australiëhavenweg laten dit thans al goed zien. De invloed van de turbine is groter dan het areaal dat vrij moet blijven van boomgroei, want de bewegingen van de rotorbladen en de slagschaduw zullen veel vogels verdrijven uit hun huidige broedzone.

Juist door zijn oppervlakte formaat is dit gebied voor Amsterdam van grote betekenis voor broedvogels van riet/moerasgebieden. Plaatsing van windturbines in de randzone van dit gebied heeft ver strekkende consequenties voor het gebied als geheel. De broedpopulatie die nu rond de 800 broedparen schommelt, zal een fikse aderlating ondergaan. Windturbi-nes in De Bretten vind ik zodoende hoogst onwenselijk.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Aan: College van B&W, p/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
 Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Amsterdam, 23 maart 2023

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van uw uitnodiging om te reageren op Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor plan-MER windenergie Amsterdam¹ laten we u het volgende weten.

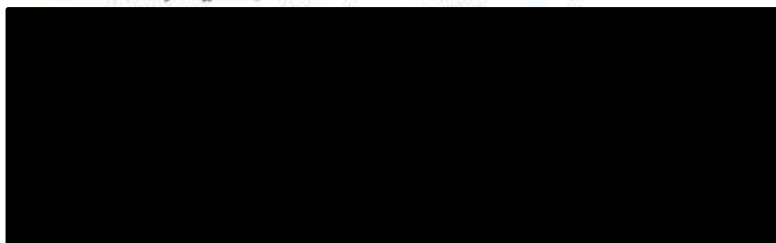
Het Diemerpark, dat is aangewezen als extra reservegebied voor de plaatsing van een of meer windmolens, is absoluut ongeschikt voor het plaatsen van (een) windmolen(s).

Hieronder noemen we daarvoor enkele argumenten.

- Het Diemerpark heeft de hoogste biodiversiteit van alle Amsterdamse parken. Een opvallend onderdeel daarvan is het aantal vogelsoorten dat in het park voorkomt, waaronder veel bijzondere soorten en veruit de meeste rodelijstsoorten van alle Amsterdamse parken. Juist windmolens vormen hierbij een groot risico voor het in stand houden of bevorderen van deze diversiteit.
- Het Diemerpark ligt pal onder een belangrijke trekvogelroute. Dat is de reden waarom zich in het Diemerpark een SOVON-trektelpost bevindt. Een windmolen op deze plek zou dus ongetwijfeld buitensporig veel slachtoffers maken onder de trekvogels.
- Het Diemerpark is een belangrijk stadspark voor de bewoners van IJburg, het Zeeburgereiland en Diemen Noord. Kenmerkend is de 'landschappelijke en natuurlijke sfeer' van het park. Juist die verschijningsvorm wordt door de bewoners/bezoekers hoog gewaardeerd. De enorme afmetingen van een windmolen passen niet in de 'schaal' van het park, nog los van verstoring door het geluid en het rondraaien van de enorme 'wieken' van de windmolen.
- De impact van (een) windmolen(s) op de nabijgelegen woonomgeving is onaanvaardbaar groot: deze zou(den) te dicht bij de woningen komen.
- Het is zeer de vraag of in het Diemerpark voldaan kan worden aan de funderingstechnische voorwaarden voor de plaatsing van een of meer windmolens. Dit in verband met de zwaar vervuilde ondergrond in een groot deel van het park en de zeer kwetsbare afdekking ervan. Gezien de grote risico's die er zijn voor het weglekken van zeer giftige stoffen uit de ondergrond levert dit onaanvaardbare gezondheidsrisico's op. Een deel van het zoekgebied is in de ARK-zone getekend. Hier ligt een belangrijke ecologische verbindingzone (NNN). De moerassige bodem ervan lijkt funderingstechnisch eveneens totaal ongeschikt voor windmolens.
- In het bestemmingsplan IJburg 1^e fase is een ruimtelijke reservering opgenomen voor een spoorverbinding op hoogte door het Diemerpark.² De aanwezigheid van een of meer windmolens in het park kan een belemmering zijn voor de realisatie van deze spoorverbinding.

Het Diemerpark dient daarom geschrapt te worden als mogelijke locatie voor (een) windmolen(s).

Met vriendelijke groet,

¹ <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/duurzaam-amsterdam/windmolens-amsterdam/geef-mening-notitie-reikwijdte/>

² Zie M55-Umeerlijn Vervoerconcept, ontwerp en business case, Werkmaatschappij Amsterdam Almere, 23-09-2011

Zienswijze bij de Notitie Reikwijdte en Detaillering planMER windenergie Amsterdam

De zienswijze van [REDACTED] kent twee invalshoeken:

- Vanuit de bewoners van Gein3, met betrekking tot het zoekgebied Watermetlocatie.
- Vanuit de optiek van Zuidoost, waarbij rekening wordt gehouden met mogelijke effecten van windturbines langs de gemeentegrens van de zoekgebieden van Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel.

Deel 1: Zienswijze bij de Notitie Reikwijdte en Detaillering planMER windenergie Amsterdam Vanuit de bewoners van Gein3 (zoekgebied Watermetlocatie)

Inleiding

Het zoekgebied Watermetlocatie grenst aan het Geingebied, de buurt Gein3, de Gaasperplas en Driemond. De Gaasperplas en de strook langs Gein3 heeft natuurbescherming als NNN-gebied; het riviergebied Gein behoort tot het UNESCO Werelderfgoed 'De Stelling van Amsterdam'.

In maart 2022 is het Toekomstplan Gaasperplas vastgesteld, dat voorziet in verbetering van de biodiversiteit, recreatiemogelijkheden en natuurkwaliteit; de huidige biodiversiteit is armzalig, voor de sterke inwonersgroei in Zuidoost (zoals de geel-gearceerde gebieden rond de Gaasperplas) zijn extra recreatiemogelijkheden nodig, de kwaliteit van de natuur is slecht (veel bramen, brandnetels, slechte waterkwaliteit).

1. Bescherming NNN-gebied

Alhoewel de gemeente het NNN-gebied een andere typering geeft ('Ruigtergebied/struinnatuur' en 'Stadspark' voor de Gaasperplas) blijft de formele status NNN-gebied. Het parkgebied, waarin het zoekgebied grotendeels ligt, maakt geen deel uit van het NNN-gebied, maar is qua natuur wel onlosmakelijk daarmee verbonden.

Zienswijze 1:

Gezien de aard en ligging van het parkgebied, waarin het zoekgebied Watermetlocatie grotendeels ligt, kan dit gebied worden beschouwd als aanvulling van het NNN-gebied. Advies is om het parkgebied op te nemen in de provinciale NNN-opgave om toe te voegen aan het NNN-gebied.

2. Betekenis Gaasperpark voor Zuidoost

Het Gaasperplaspark met de strandjes en speelweiden is een belangrijk recreatiegebied voor inwoners van Zuidoost die daar wandelen, sporten, gezamenlijk eten en hun zomervakantie houden (veel inwoners van Zuidoost besteden hier hun vakantie vanwege hun beperkte financiële mogelijkheden). Dit zijn ook de inwoners die kampen met gezondheidsproblemen; een gezonde parkomgeving is juist voor deze groep essentieel.

Het Toekomstplan Gaasperplas is gericht op verbetering van recreatiemogelijkheden en natuurkwaliteit. Nu zijn er veel bramen e.d. vanwege CO₂-neerslag, eenzijdige begroeiing, minimale biodiversiteit, onvoldoende waterkwaliteit. Het Groengebied Amstelland besteedt hier zeker aandacht aan, maar we staan pas aan het begin van de uitvoering van het Toekomstplan Gaasperplas.

Zienswijze 2:

Gezien de investering (Toekomstplan Gaasperplas) en het sterk toenemende aantal inwoners in Zuidoost, is het onbegrijpelijk dat de gemeente direct naast de Gaasperplas windturbines wil plaatsen, vlak bij het belangrijkste strandje en spel- en sportgebied. De gemeente stelt daarmee de eigen windambitie boven de gezondheid van parkbezoekers (de Gaasperplas is een 'groene long' voor Zuidoost) en de natuur (negeren van de NNN-bescherming).

3. Gevaar voor vogels, vleermuizen en insecten

Het Gaasperplasgebied en de Gaasperzoom zijn belangrijke gebieden voor vogels, vleermuizen en insecten.

- Windturbines zijn bedreigend voor vogels, vooral voor havikachtigen, uilen, valkachtigen, reigers en trekvogels: "Aanvaringen en habitatverlies zijn de belangrijkste effecten die windparken op vogels kunnen hebben."
- Nieuwe tellingen in Duitsland voor vleermuizen laten zien dat het aantal slachtoffers door windturbines veel groter is dan eerder ingeschat: per windturbine sterven elke 2 maanden gemiddeld 70 vleermuizen. Het grootste deel van alle vleermuisactiviteit vindt plaats tussen zonsopgang en zonsondergang en als de temperatuur hoger is dan 11,5 °C en de windsnelheid lager dan 5 m/s. Dat maakt het in principe mogelijk om het aantal botsingen flink te verminderen door in die periode van het jaar de windturbines af te schakelen als de wind toch niet zo hard waait. Studies (Voligt) laten zien dat op die manier 50% tot 75% reductie van het aantal ongevallen kan worden behaald.
- Windmolens op land dragen sterk bij aan de insectensterfte. Migrerende vliegende insecten zoeken in grote zwermen hoge en snelle luchtstromen op en laten zich zo naar broedplaatsen vervoeren. In deze tocht blijken ze door de rotorbladen in grote aantallen geraakt te worden.

Zienswijze 3:

Juist in het rustige natuurgebied waarin het zoekgebied Watermetlocatie ligt, komen veel roofvogels voor, maar ook veel vleermuizen en (daarmee samenhangende) insectenzwermen. Juist in meer/bosgebied zullen extra veel dierslachtoffers vallen door windturbines. Reden te meer om bij de Gaasperplas geen windturbines te plaatsen.

4. Cultuurhistorische gebied

Het stroomgebied van de rivier Gein staat bekend als cultuurhistorisch open landschap met veel rijksmonumenten, zoals oude molens, kerken, stadsgezichten, boerderijen, forten. Daarom staat de gemeente De Ronde Venen in dit gebied geen bouw van woningen of windturbines toe. Het noordelijk deel van dit gebied grenst aan het zoekgebied Waternetlocatie. Dit betekent dat inwoners van dit gebied overlast zullen ondervinden van Amsterdamse windturbines.

Ten zuidoosten van het zoekgebied ligt een deel van De Stelling van Amsterdam (UNESCO Werelderfgoed), namelijk een verdedigingsbatterij en verderop het fort Abcoude. Het zoekgebied ligt dicht bij de inundatiegebieden van dit Werelderfgoed. Dit zou moeten worden benoemd en meegewogen. Dat daar een provinciegrens tussen ligt is niet van belang voor de impact.

Zienswijze 4:

Inwoners van het noordelijk deel van de Geinvallei zullen geluidsoverlast, slagschaduw en horizonvervuiling vanwege het open landschap ondervinden van Amsterdamse windturbines in zoekgebied Waternetlocatie. Deze inwoners, vallend onder de gemeente De Ronde Venen, moeten daarom als aparte belangengroep door de gemeente Amsterdam worden erkend in het windturbinesproces, ook al wonen zij in een andere gemeente en provincie.

5. Geen draagvlak voor windturbines bij inwoners en buurgemeenten

Bij inwoners in de omgeving van het zoekgebied is er geen draagvlak voor windturbines. Er wonen ongeveer 5.850 mensen in de buurten Gein3, Gein4, in het dorp Driemond en aan de rivier het Gein (provincie Utrecht) binnen een straal van 1000 meter van het zoekgebied. Deze inwoners hebben meerdere keren protestdemonstraties gehouden, hebben ingesproken en zienswijzen ingestuurd; de gemeente heeft slechts informatiebijeenkomsten gehouden zonder enige ruimte voor echte inbreng, terwijl wel wordt verkondigd dat inwoners belangrijk zijn bij de energietransitie! Veel inwoners voelen zich dan ook geschoffeerd door het gemeentebestuur. Opgemerkt moet worden dat deze inwoners (voornamelijk woningeigenaren) op eigen initiatief zelf diverse maatregelen hebben getroffen (zonnepanelen, isolatie) en de noodzaak van energietransitie serieus nemen.

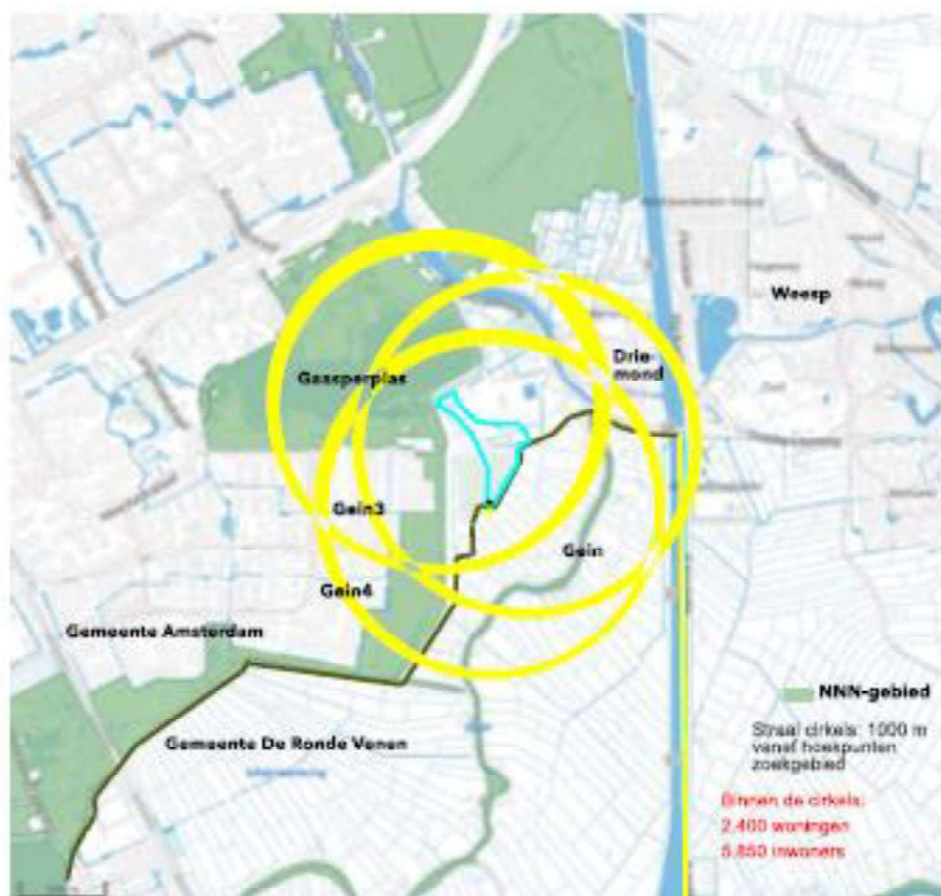
De gemeente De Ronde Venen heeft zich in grote meerderheid uitgesproken tegen windturbines in dit Amsterdamse zoekgebied en heeft een motie aangenomen tegen windturbines aan haar grenzen. Toch houdt de gemeente Amsterdam hier geen rekening mee. Ook de gemeente Weesp heeft zich, voorafgaand aan de aansluiting bij Amsterdam, uitgesproken tegen windturbines op minder dan 1000 m vanaf aaneengesloten bebouwing zoals in Driemond en Weesperluis. De gemeente Amsterdam heeft in een convenant overigens beloofd het beleid van Weesp te respecteren.

Zienswijze 5:

1. Inwoners binnen een straal van 1000 moeten als aparte belangengroep worden beschouwd en serieus worden genomen door de gemeente en daadwerkelijke invloed hebben bij de opzet van onderzoeken naar effecten op gezondheid, natuur en dieren. Niet alleen ervaren zij de effecten van windturbines maar bovenal maken zij zich zorgen over de kwetsbare natuur in hun directe omgeving.
2. De gemeente De Ronde Venen moet een vergelijkbare invloed hebben ten aanzien van zoekgebied Waternetlocatie.

Figuur 1 geeft een indicatie van het gebied waarbinnen effecten van windturbines kunnen optreden. Daarbij is uitgegaan van 1000 meter vanaf de hoekpunten van het zoekgebied (lichtblauw). De cirkels bestrijken delen van Amsterdam en De Ronde Venen.

Deze cijfers geven aan dat er vanaf 350 tot 1000 meter van het zoekgebied ongeveer 1.400 woningen liggen met 5.850 inwoners (cijfers 2021), die overlast van windturbines kunnen ondervinden. Het aantal woningen en inwoners zal in de komende jaren aanmerkelijk toenemen gezien de bouwplannen in Zuidoost.

Figuur 1: Effectcirkels van 1000 meter vanaf de hoekpunten van zoekgebied Watermetlocatie (bron: allecijfers.nl - op buurtniveau - in 2022; kadastrale kaart voor landelijk gebied).

	Woningen	Inwoners
Amsterdam:		
o Gein3:	1.261	3.225
o Gein4:	390	835 (1/4 deel van de buurtcijfers)
o Driemond - Dorp	639	1.500
o Landelijk gebied:	61	160
	<u>2.352</u>	<u>5.720</u>
De Ronde Venen (Abcoude)		
o Lengs rivier Gein:	54	135
Totaal:	<u>2.406</u>	<u>5.855</u>

Concluderende zienswijze Deel 1:

Plaatsing van windturbines in het zoekgebied Watermetlocatie betekent:

- o Voor de natuur: ernstige inbreuk op de bescherming die bij een NNN-gebied hoort, blijvende schade aan de natuur, achteruitgang voor roofvogels, maandelijks 35 dode vleermuizen en grote aantallen insecten.
- o Voor recreanten en inwoners van Zuidoost: overlast en stress bij het strandje en de speel- en sportgebieden, terwijl het park juist rustgevend en ontspannend voor bezoekers moet zijn.
- o Voor de gemeente De Ronde Venen: aantasting van de beleving van het historische cultuurgebied Gein en de Stelling van Amsterdam.
- o Voor inwoners van Gein3, Gein4, Driemond en in het landelijk gebied (inclusief van De Ronde Venen): overlast, mogelijk gezondheidsproblemen en horizonvervuiling, met name in het open landschap.
- o Geen draagvlak bij de inwoners van dit gebied, die zich door de gemeente al geschoffeld voelen; geen draagvlak bij de gemeente De Ronde Venen.

De conclusie kan niet anders luiden dan: windturbines in zoekgebied Watermetlocatie passen niet in dit bijzondere gebied, dat juist de groene long voor Zuidoost behoort te zijn.

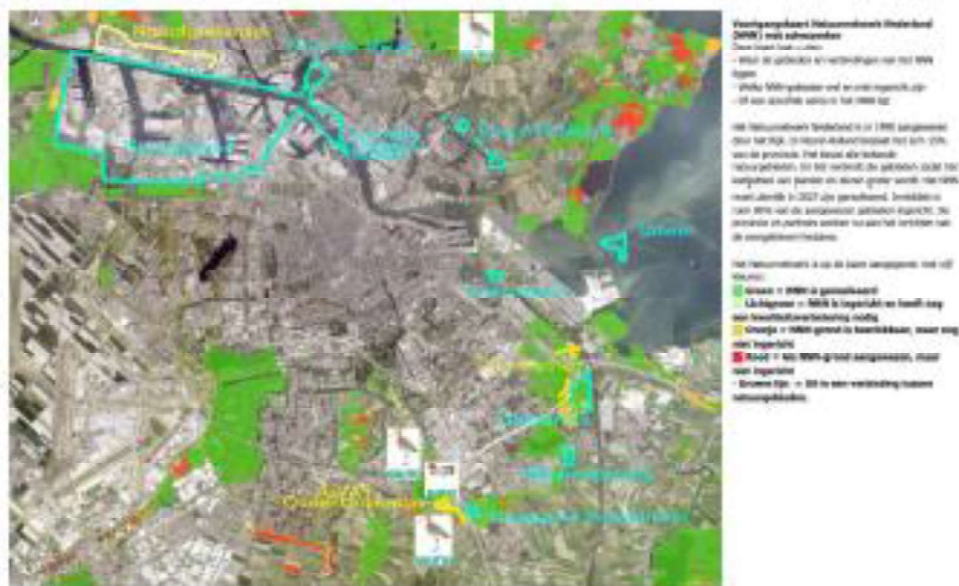
Deel 2: Zienswijze bij de Notitie Reikwijdte en Detaillering planMER windenergie Amsterdam

Vanuit Zuidoost, uitgaande van de zoekgebieden van de gemeenten Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel.

1 Juridische grondslag onzeker

Het is de vraag of de juridische grondslag van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), zoals vermeld in NRD 1.4.1, houdbaar is bij een rechterlijke toets:

1. In de NRD is uitgegaan van de vraag: "hoeveel MW aan windenergie is er mogelijk binnen de gemeentegrenzen, als moet worden voldaan aan de standaardwaarde van 42 dB Lden op omliggende woningen? En hoeveel past er als de grenswaarde van 45 dB Lden wordt toegepast?" Hierbij wordt voorbijgegaan aan het resultaat van het onderzoek naar nieuwe Nederlandse geluidsnormen voor windturbines, dat dit jaar wordt verwacht.
De gemeente Amsterdam hanteert de 42 en 45 Lden-norm en de afstandsnorm 350 meter tot woningen. Het is niet zeker of deze normen in overeenstemming zullen zijn met de nieuwe Nederlandse norm (geluid en afstand) en daarnaast voldoen aan de EU-richtlijn voor strategische milieubeoordeling (smb-richtlijn).
2. In de NRD wordt nauwelijks aandacht besteed aan effecten op gezondheid en leefkwaliteit. Zo komt gezondheid slechts ter sprake bij het 'Optimalisatiealternatief Gezondheid': per locatiealternatief kan worden bekeken welke maatregelen de effecten op de gezondheid kunnen verminderen.
Dit staat haaks op de motie Erkens en Leijten (nr 731, 15 juni 2021), waarin expliciet wordt gevraagd om de effecten van verschillende afstandsnormen op de gezondheid en leefkwaliteit van omwonenden te onderzoeken en de resultaten mee te nemen in het concretiseren van de RES'en.
3. Bijna alle zoekgebieden liggen in of naast natuurgebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland: Havengebied, deel van A10 Noord, Diemberbos/Diemerscheg, Watermetlocatie, Knooppunt Holendrecht. De gemeente Amsterdam wil met de Hoofdgroenstructuur het groen in de stad verbeteren, maar maakt op voorhand een bouwuitzondering voor zoekgebieden in natuur. Dit kan bezwaarlijk als versterking van de Hoofdgroenstructuur en bescherming van natuurgebieden worden beschouwd.
De bouwuitzondering voor windturbines in natuurgebieden is in strijd met de Wet natuurbescherming en het doel van de Hoofdgroenstructuur Amsterdam.
De provincie Noord-Holland is verantwoordelijk voor het beheer van NNN-gebieden; toestaan van een bouwuitzondering voor windturbines in NNN-gebied is strijdig met de beheerresponselijkheid en de provinciale NNN-opgave.

Zienswijze 6:

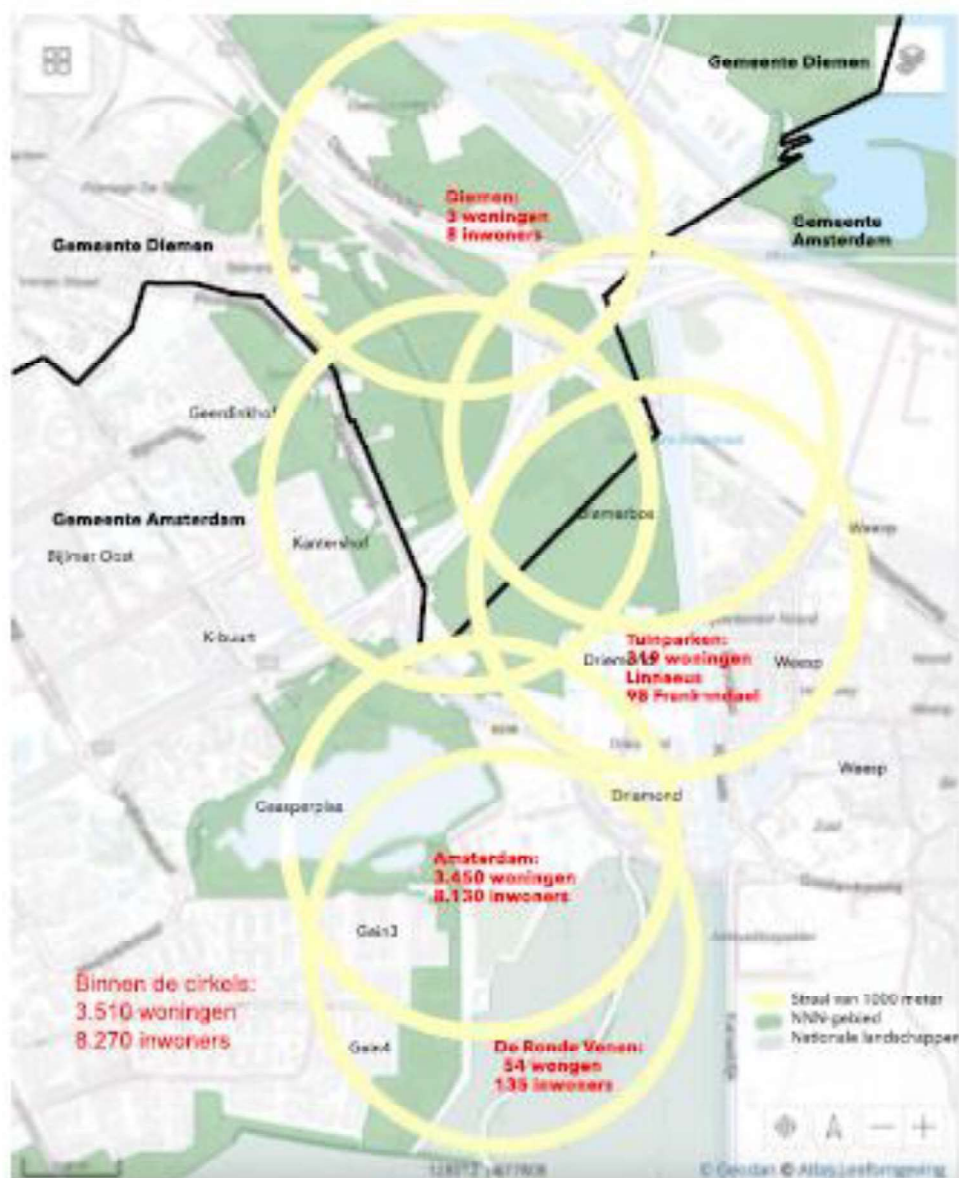
1. Voer, naast de NRD en planMER, tevens een toets uit zodra de nieuwe Nederlandse windturbinenormen bekend zijn. Pas bij elke projectMER de nieuwe Nederlandse normen voor windgeluid toe.
2. Voer specifiek onderzoek uit naar de effecten van verschillende afstandsnormen op de gezondheid en leefkwaliteit van omwonenden en neem de resultaten van dit onderzoek mee in het verder concretiseren van de RES'en. Ga daarbij uit van een cirkelstraal van 2000 meter vanaf de zoekgebiedgrens, een tiphoogte tot 240 meter en een reëel inwoneraantal (bestaande woningen plus woningbouwplannen).
3. Schrap zoekgebieden die in of naast NNN-gebieden liggen. De kwaliteit van deze natuurgebieden is al slecht terwijl het de groene longen zijn voor een toenemend aantal inwoners.

2 Onderzoeksgebied moet breder

Veel zoekgebieden liggen aan de gemeentegrens; inwoners van aangrenzende gemeenten kunnen dan de effecten van overlast ondervinden. Ook zijn er zoekgebieden die tegen zoekgebieden van buurgemeenten aanliggen; dan is er sprake van gezamenlijke zoekgebieden en windparken.

1. Mogelijke overlast voor aangrenzende gemeenten:
 - a. Zaanstad wil woningen en bedrijven in de Achtersluispolder bouwen, grenzend aan de Noorder-IJplas waar Amsterdam windturbines wil plaatsen.
 - b. Weesp bouwt de wijk Weespersluis ten oosten van het Diemberbos, waarin Amsterdam en Diemen windturbines willen plaatsen.
2. Gezamenlijke zoekgebieden en windparken:
 - a. Diemerscheeg (Diemen)/Diemberbos (Amsterdam)/Waternetlocatie (Amsterdam).
 - b. Knooppunt A1 – Ag Holendrecht (Amsterdam)/Oudarkkerplas (Ouder-Amstel).

Deze gezamenlijke zoekgebieden zijn in figuur 2 en 3 weergegeven met cirkels van 2000 meter vanaf de hoekpunten van de zoekgebieden.

Figuur 2 Windpark Diemerscheeg/Diemerbos/Waternetlocatie

Toelichting aantal woningen en inwoners:

- o Bron aantal woningen en inwoners per buurt: allecfiers.nl (stand 2022); buitengebied: kadaster Amsterdam
- o Afstandscirkels van 1000 meter van hoekpunten zoekgebieden.
- o Voor windpark Diemerscheeg, Diemerbos, Waternetlocatie:
 - o Amsterdam:
 - Kantershof: 1.056 woningen, 2.355 inwoners
 - Gaij3: 1.361 woningen, 3.325 inwoners
 - Gaij4: 390 woningen, 835 inwoners (1/4 deel van de woningen en inwoners)
 - Driemond buiten: 62 woningen, 150 inwoners
 - Driemond dorp: 639 woningen, 1.500 inwoners
 - Weesperhulst: 50 woningen, 150 inwoners (1/10 deel van de woningen en inwoners)
 - o De Ronde Venen: gebied Gaij: 54 woningen, 135 inwoners
 - o Diemen/Stammerdijk: 3 woningen, 8 inwoners (1/10 deel van de woningen en inwoners)
- o Opgemerkt moet worden dat er in het Diemerbos ten noorden van Driemond twee tuinparken zijn waar eigenaren kunnen overnachten: Linnaeus (319 woningen) en Frankendaal (98 woningen).

De cijfers geven een indicatief beeld van de overlast. Daarbij valt op dat de gemeente Diemen overlast voor hun inwoners tot een minimum weet te beperken: 8 inwoners. Duidelijk is dat de gemeente Amsterdam overlast voor inwoners niet belangrijk vindt: 8.170 inwoners, waarvan 135 in De Ronde Venen wonen.

Figuur 3 Windpark Knooppunt A1 – A9 / Knooppunt Holendrecht

a Voor windpark Knooppunt A1 – A9:		
o Amsterdam: Amstel III/Bulwerijk:	1.244 woningen,	2.600 inwoners
o Ouder-Amstel: Buitengebied langs A9 en A1:	51 woningen,	140 inwoners
o De Ronde Venen:		
▪ Abcoude noordoost:	442 woningen,	950 inwoners (1/3 deel)
▪ Abcoude zuidwest:	330 woningen,	352 inwoners (1/50 deel)
	<u>1.915</u>	<u>4.047</u>

Voor windpark A1 – A9/Knooppunt Holendrecht is het beeld hetzelfde: gemeente Ouder-Amstel beperkt de overlast tot 140 inwoners, terwijl het aantal voor Amsterdam 2.600 is plus 1.300 inwoners van Abcoude!

Zienswijze 7:

1. De gemeente Amsterdam voert ten aanzien van overlast door windturbines een geen sociaal beleid, door uit te gaan van slechts 350 afstand tot woningen, in tegenstelling tot de buurgemeenten Diemen en Ouder-Amstel die het welzijn van de eigen inwoners belangrijk vinden. Hierbij past maar één advies: geen windturbines in de zoekgebieden Diemerbos, Waternet en Knooppunt Holendrecht in het belang van de omwonenden.
2. Laat bij de projectMER Noorder Uplas (start binnenkort) specifiek onderzoek uitvoeren naar de effecten van verschillende afstanden op de gezondheid en leefkwaliteit van omwonenden en op bouwplannen van de gemeente Zaanstad. De resultaten van dit onderzoek dienen te worden meegenomen in het verder concretiseren van de RES'en. Voor wat betreft omwonenden gaat het om aantallen woningen en inwoners binnen stralen van bijv. 5000 meter vanaf elke windturbine locatie.

3. Geen gelijk speelveld

De gemeente Amsterdam stelt dat er 17 extra windturbines binnen de gemeentegrenzen nodig zijn als bijdrage aan de Nederlandse en regionale klimaatambities. Die 17 windturbines zijn gaandeweg een doel op zich geworden: koste wat kost moeten die er komen, ondanks bezwaren van bewoners en natuurorganisaties.

De parallel met de totstandkoming met het Klimaatrapport (2019) dringt zich op. Uit de procesevaluatie 'Akkoord van belang' van het onderzoeksbureau TNO blijkt dat vooral grote bedrijven goed waren vertegenwoordigd, maar burgers en midden- en kleinbedrijf veel minder.

1. In Amsterdam zijn de belangen van energiemaatschappijen en wind- en bouwondernemingen goed vertegenwoordigd, maar van burgers en natuur- en milieuorganisaties veel minder. Dit blijkt onder meer uit gekozen afstand tot windturbines (350 meter in plaats van de toenmalige provinciale norm van 500 meter) en het vasthouden aan 17 windturbines ten koste van de natuur, gezondheid en leefkwaliteit van bewoners. *Van een gelijk speelveld bij de invulling van de windambitie van de gemeente is geen sprake: burgers en natuur- en milieuorganisaties willen ook worden gehoord plus inbreng en invloed hebben, omdat windturbines de leefomgeving van omwonenden, natuur en dieren direct beïnvloeden.*
2. De gemeente wil hoe dan ook 17 windturbines plaatsen. Was er bij de start van het proces nog sprake van 150 meter tiphoogte, nu is dat al 200 meter en ook hoger is al genoemd. Argument: de energiebehoefte wordt ook hoger. Andersoortige oplossingen zijn evenwel niet bespreekbaar. *Omwonenden van windturbines worden nergens als aparte belangengroep erkend, terwijl die juist de effecten van de overlast zullen ervaren en dus gedupeerd kunnen zijn. Het is niet verwonderlijk dat het draagvlak bij bewoners zo laag is en daarmee ook het ervaren democratisch gehalte van dit gemeentebestuur.*

Zienswijze 8:

1. Het hanteren van overlastnormen (350 meter, 42 en 45 Lden) is ontoereikend voor het bepalen van overlast. Vooruitlopend op een nieuwe afstands/geluidsnorm kan vooralsnog een afstand van 5000 meter worden aangehouden. Of er binnen die afstand daadwerkelijk sprake is van overlast, kan tevens worden afgeleid uit veldonderzoek in vergelijkbare situaties (naast het hanteren van modelberekeningen).
2. Beschouw omwonenden van windturbines als een afzonderlijke doelgroep omdat zij overlast van turbinegeluid, slagschaduw en zichthinder kunnen ervaren en als potentieel gedupeerden kunnen worden beschouwd. Dit betekent naast directe gemeentelijke informatie en communicatie ook daadwerkelijke en gelijkwaardige invloed bij onderwerpen als uitgangspunten, locatiel keuze, meldingsprocedures en compensatieregelingen. Dit moet ook gelden voor omwonenden die overlast kunnen ervaren van windturbines van aangrenzende gemeenten en andersom.

4. Ontbreken van scenario's

De tijden zijn veranderlijk: het klimaat en de natuur staan er slechter voor dan gedacht (zie de IPCC-rapportages), zeker in Nederland en Amsterdam. Als het gaat om opwekken van hernieuwbare energie bieden windparken op zee grote mogelijkheden voor elektriciteit en waterstof. In breder perspectief strijden energieopwekking, woningbouw, landbouw om de beschikbare ruimte. In deze beweeglijke omgeving is het verstandig om scenario's te ontwikkelen vanuit een breed perspectief.

Dat veronderstelt ook adequate kennis binnen de gemeentelijke organisatie. Momenteel is de gemeente sterk afhankelijk van kennis van consultants en adviesorganisaties; het is noodzakelijk om goede kennis binnen de gemeente op te bouwen om in te kunnen spelen op de veelheid van ontwikkelingen en veranderingen, maar ook om de afhankelijkheid van externe consultants en adviesbureaus te beperken.

1. Stel dat gaandeweg uit MER-onderzoeken blijkt dat de 52 MW of een hogere ambitie moeizamer en trager vordert of niet haalbaar lijkt, dan is een Plan B noodzakelijk. Het huidige Plan B van de gemeente is onderzoeken of in reserve-zoekgebieden windturbines kunnen worden geplaatst. Dit lijkt risicovol; het zijn niet voor niets reserve-zoekgebieden. Het is daarom verstandig om ook andere vormen van een Plan B te bedenken. Zo blijkt uit een recent scenario-

onderzoek (Nut en noodzaak extra wind op land in 2030 en 2050, CE Delft, februari 2023) dat er wel degelijk mogelijkheden zijn om zelfs 40 TWh extra CO₂-vrije energie (boven op de huidige plannen voor 2030) landelijk te realiseren zonder extra wind en zon op land; dat vergt wel politieke keuzes op landelijk niveau.

2. Tot dusverre doet de gemeente een omvangrijk beroep op externe consultants en adviesbureaus op het gebied van energietransitie. Daarbij vormt de inzet van externen een aanzienlijke kostenpost, waardoor andere prioriteiten in het gedrang kunnen komen.

Het is wenselijk dat de gemeente-organisatie zelf over voldoende kennis op het gebied van energietransitie beschikt.

Zienswijze 9:

1. Ontwikkel scenario's om te voldoen aan de grote uitdagingen voor Amsterdam in een veranderlijke omgeving. Bij de beoordeling van scenario's gaat het om de balans tussen energiebronnen, natuur, omwonenden, leefkwaliteit, tijdspad en kosten/opbrengsten.
Denkbare scenario's zijn:
 - a. Maximale energieopwekking: plaatsen van zo hoog mogelijke windturbines waar dat zonder overlast kan (zoals in het havengebied waarbij huidige turbines versneld worden vervangen); tevens maximaal inzetten op zon-op-dak in de stad.
 - b. Gezonde en leefbare stad: verbeteren/vergroten van parken en de grote natuur- en recreatiegebieden binnen de gemeentegrens (biodiversiteit, groenkwiteit, recreatie- en ontspanningsmogelijkheden). Geen windturbines in het groen en de natuur. Alleen maximaal zon-op-dak gecombineerd met extra isolatie en voorlichting.
 - c. Meedoen aan wind-op-zee: energieopwekking (windturbines) ook buiten de gemeentegrens en binnen de nationale ruimtelijke ordening. Amsterdam zou (evt. met andere gemeenten) een deel van een windpark op zee kunnen financieren of beheren, zoals in de vorm van een energiemaatschappij; voor inwoners biedt dit mogelijkheden om daarin te investeren en/of daarmee een energiecontract af te sluiten.
2. Versterk de gemeente-organisatie met energie- en transitiedeskundigheid om voldoende eigen kennis te verkrijgen. Ook van belang om gedragsverandering bij inwoners te bevorderen en een evenwichtig verdelingskader te scheppen (heldere doelen, belanghebbenden inbreng geven, probleemacceptatie en eigenaarschap, sociale verdeling van lusten en lasten, maatschappelijk draagvlak, oog voor uitvoerbaarheid en resultaat).

5. Onduidelijke samenhang begrippen en uitgangspunten

Volgens de begrippenlijst betreft een planMER de onderbouwing van een plan ten behoeve van strategische afwegingen door de overheid (zoals een bestemmingsplan of structuurvisie).

Een projectMER betreft de onderbouwing van een concreet project en vormt een bijlage bij de vergunningaanvraag. Het detailniveau van een projectMER is hoger dan van een planMER.

Doel van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is betrokkenen en belanghebbenden te informeren over de afbakening en diepgang (reikwijdte en detailniveau) van een te maken milieueffectrapport (MER), dat wordt voorgelegd aan de gemeente Amsterdam.

1. Uit de NRD blijkt niet welke uitkomsten van een planMER richtinggevend dan wel kaderstellend zijn voor een projectMER. Ook is het de vraag in hoeverre strategische afwegingen op basis van de NRD door de gemeente kunnen worden gemaakt. Volgens de voorliggende NRD is er geen ruimte voor strategische keuze; slechts binnen locatiealternatieven kan rekening worden gehouden met effecten op gezondheid, leefkwaliteit en natuur.
Voor strategische keuzen is een ruimer blikveld nodig, zoals bij scenario's. Locatiealternatieven zijn te beperkt met het risico dat er geen evenwichtige balans wordt bereikt.
2. Voor de gebieden van de gemeente waar geen bouwhoogtebeperkingen gelden gaat de NRD uit van een representatieve tiphoogte van 240 meter.
Het blijft onduidelijk voor welke zoekgebieden welke maximale tiphoogten geldt: 150, 200, 240 of 250 meter?

10

3. Over de samenhang tussen tiphoogte en overlast stelt de NRD: 'Grote windturbines maken niet perse meer geluid dan kleine, en grotere windturbines staan verder uit elkaar. Daarom zal het MER een gevoeligheidsanalyse bevatten van de geluidseffecten van windturbines van verschillende afmetingen' (voetnoot blz 43). Het is niet op voorhand aannemelijk dat er geen verband bestaat tussen tiphoogte en overlast. Naast modelberekeningen moeten ook vergelijkbare veldsituaties in het onderzoek worden meegenomen.

Zienswijze 10:

1. Maak duidelijk welke uitgangspunten, normen, richtlijnen en kaders al dan niet bindend zijn voor elk zoekgebied en een projectMER.
2. De NRD mag zich niet beperken tot locatiegebonden keuzeopties, maar moet zijn gericht op strategische keuzemogelijkheden die gekoppeld zijn aan de doelstelling (zoals bij scenario's). Daarbij moet het denkbaar zijn dat een ander bestuurlijk niveau (zoals landelijk) een afweging maakt.
3. In de NRD aangeven welke maximale tiphoogte voor elk van de zoekgebieden geldt, hoeveel windturbines per zoekgebied mogelijk zijn gezien de onderlinge afstand, en wat het verband is tussen tiphoogte en mogelijke overlast vertaald naar geluidshinder voor omwonenden (aantallen woningen en inwoners voor oplopende afstanden tot windturbines).

"Geachte heer/ mevrouw

Naar aanleiding van uw brief van 10 februari, waarin u aankondigt onderzoek te doen naar het plaatsen van windmolens in Amsterdam Zuidoost en Diemerscheg willen wij als [REDACTED] namens de bewoners van Kantershof graag aandacht vragen voor het volgende:

Zorgen over nog meer geluidsoverlast. De wijk Kantershof heeft momenteel al veel last van structureel geluidsoverlast door:

Laagvliegend vliegverkeer Kantershof ligt onder een aanvliegeroute van Schiphol. Iedere 90 seconden komt een vliegtuig over (met uitzondering van periodes waarin tussen 01.00 en 04.00 uur geen vliegtuig overvliegt). De vliegtuigen komen laag over en zorgen regelmatig voor geluidsoverlast. We horen regelmatig klachten van buurtbewoners, die regelmatig hun gesprekken moeten onderbreken of last hebben met slapen. Er zijn zelfs bewoners verhuisd om te ontsnappen aan de overlast die zij door de laagvliegende vliegtuigen hebben ervaren.

Overlast van de Ag Kantershof ligt vlak naast de Ag, om bewoners van Amsterdam Zuidoost, bij de verbreding van de Ag is het geluidsoverlast de afgelopen jaren enorm toegenomen. De geluidsschermen die voor onze wijk zijn aangelegd zijn onvoldoende, van te laag, naar nog lager naar geen geluidsschermen. In verband met corona is tot nu toe geen onderzoek verricht naar het geluidsoverlast, maar wij krijgen van verschillende bewoners geluiden dat zij met name bij noordoostenwind last hebben van het toegenomen geluid.

Zorgen om de gezondheid van de bewoners Zoals u kunt lezen hebben wij als bewoners al dagelijks veel last van geluidshinder, wij vrezen dat toename van deze hinder met een constant geluid van de windmolens met de veronderstelde 47 dB, negatieve gevolgen zal hebben voor de gezondheid van de inwoners van de meer dan 620 eengezinswoningen van onze wijk. Wij gaan ervanuit dat u zich in uw onderzoek dus niet alleen beperkt naar de overlast die de windmolens veroorzaken, maar ook wat dit doet in combinatie met de reeds aanwezige overlast. Wij willen hierbij vooraf opmerken dat wij ons niet kunnen voorstellen dat hier een andere uitslag uitkomt dan dat het niet verantwoord is de inwoners op te zadelen met nog meer geluidsoverlast.

Natuur Ondanks de geluidsoverlast, waar wij nu al dagelijks mee te maken hebben, zijn wij trots op de buurt waar wij wonen, we liggen aan een prachtig park de Bijlmerweide, de Gaasperplas en het Diemberbos. Hierin zijn tal van bijzondere dieren te vinden, waaronder de ijsvogel. De bewoners genieten hier met volle teugen van. Wij vrezen echter dat het plaatsen van de windmolens in de Diemer Scheg en bij de Gaasperplas nadelig is voor onze flora en fauna. We maken ons o.a. zorgen om de trekvogels komende vanaf het Naardermeer, daarnaast is de Diemerscheg beschermd natuurgebied en broedplaats voor weidevogels. Het zou een groot verlies zijn als wij moeten inleveren op de prachtige natuur en vogels waar wij nu van mogen genieten.

Verzoek Wij vragen u namens de bewoners van onze wijk Kantershof in uw onderzoek onze zorgen mee te nemen en goed te onderzoeken. Wij horen graag van u wat de uitkomsten van dit onderzoek zijn.

Met vriendelijke groet, Namens de bewoners van Kantershof, [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Kantershof.

Met vriendelijke groet, [REDACTED]
[REDACTED]
"

Beste,

Dit is voor mij een privé aangelegenheid, dus ik wil mij hier niet uren mee bezighouden maar het is wel des te belangrijker voor mij als persoon.

Ik heb de bijeenkomst video gezien en ik zit, zeker bij het begin, hoofdschuddend te kijken hoe beleid n.a.v. een gecreëerde nep crisis wordt voorbereid. Al die tijd en kosten die hier in worden gestoken, allemaal weggegooid geld, zonde. Daar hadden een hoop goede dingen voor gedaan kunnen worden voor de burgers zelf.

De klimaatafspraken zijn niet democratisch afgesproken. Zonder referendum wordt er al jaren niets meer democratisch bepaald. Mensen mogen praten, maar mensen worden al jaren niet meer serieus genomen. Natuurlijk zijn mensen het niet altijd met elkaar eens, maar referendum geeft iedereen het gevoel dat zijn mening telt. Dat is niet meer. Maar genoeg over mijn onvrede over het bestuur van Nederland en vooral Amsterdam.

Ik sta ondanks al mijn verzet niet tegen de windmolen. Ik verzet mij tegen de uitbuiting van de windmolen als commercieel gewin. Dat is waar Amsterdam mee bezig is. Er wordt niet gekeken naar water, waar Amsterdam zoveel van heeft en wat minder schadelijk is voor het milieu dan de windmolens.

Ook wordt er niet gekeken naar de efficiëntie van de windmolens. De levensduur, onderhoud en de uiteindelijke opbrengst energie. Zoals al tijdens het gesprek naar voren kwam worden windmolens opzettelijk stilgezet om aan bepaalde normen en eisen te voldoen. Iedere minuut dat een windmolen stilstaat is inefficiëntie. En dat is een hoop. Voor slagschaduw, te harde wind, te veel draaien van de wind, ijsvorming, voor vogels, uilen of vleermuizen of onderhoud. Al wordt er gezegd dat windmolens voor 95%-98% van de tijd draaien, zie ik dat niet in onderzoeken terug. En is dat volgens mij een leugen. Tevens komen er ook meer meldingen van windmolens die afbreken.

Er zou een App zijn om te kunnen zien hoeveel de windmolens draaien, maar dat kan ik alleen vinden voor [particuliere windmolens](#). Dan is er wel een App voor bewoners langs de oude maas bij [Barendrecht](#), dit loopt nu al een tijdje en misschien kan hiervan informatie worden opgehaald over het geluidsoverlast. Dit geldt voor binnen straal van 2km van de windmolens. Dan wordt er gesproken over windmolens van 250 meter hoog. Zie hier [Windmolens Madurodam](#). Tevens zie ik op de RES 1 tekening dat zeker de helft van het voorkeursgebied onder een hoogte eis valt voor Schiphol van max. 120 meter. Dus lijkt mij dit al een zeer grote reden waarom hier geen efficiënte windmolens geplaatst kunnen worden. Dan wordt er ook een gebied gekozen waar al 30 windmolens staan. Ten derde is dat de Bretten ook een vijfde van het gebied bestrijkt, een natuurgebied is. Dat hier ook meerdere tuinhuisjes parken staan.

Al met al behoorlijk wat redenen waarom dit absoluut geen voorkeursgebied zou moeten zijn, maar door de gemeente doorgedrukt wordt. Want dat is wat de gemeente al decenia doet. Een hoop geld stoppen in participatie en dan alsnog hun zin doordrukken. Welke participatie ik ook heb meegemaakt. Betaald parkeren, afval ophaalplaatsen, ondergrondse containers, watermeters, huizenbouw, horeca, rookverbod, drankverbod, prostitutie vermindering, toename hotelbouw, 'opkrikken' van de buurt. Het gaat allemaal zoals ze het zelf gepland hebben. Ze sturen alleen de bewoners die kant op d.m.v. participatie. Na 45 jaar dat ik hier woon nadat ik hier geboren ben, ben ik Amsterdam echt gaan haten. En nu dringen ze windmolens op om hun

klimaatdoeleinden te halen. De grootste onzin die er is, Klimaatcrisis! Er wordt al vanaf 1960 een angst opgedrongen om de mensen onder controle te houden en af te leiden van hun primaire plan. Totale Wereld controle, Build Back Better of New World Order. Het is er allemaal uit, ze hebben het allemaal al verteld. Eerst was het een nieuwe ijstijd, toen de ozonlaag, toen de opwarming van de aarde, toen de CO₂ en nu de stikstof. Allemaal crisissen die de mensen angst toebrengen. En dan nog de stijgende waterspiegel, Covid-19, nieuwe virussen, oorlogen, aliens, bankencrisis, globale computer virussen. De gemeenten en rijken behandelen mensen net als vroeger als derde rang domme slaven met handhaving als hun wapen.

Met het ontwikkelen van al hun beleid op communistische wijze, dwingen ze mensen op hun knieën. De armoede komt niet van het klimaat of een stijgende waterlijn. Nee, armoede komt door een scheve economie. Waar de FNV een mooie berekening over heeft gemaakt. Rijken worden rijker en armen worden armer. En iedereen weet dat arme mensen niets te vertellen hebben. Want arme mensen zijn afhankelijk en daar willen ze naartoe. Dat is ook de hele opzet van de WEF, WHO en de VN.

Terug naar de windmolens. Met de huidige 30 windmolens in het voorkeursgebied hoor ik de hele nacht al een gebrom en gezoem, zelfs door het gesloten raam. De ene keer meer dan de andere, licht aan de windrichting, maar ik hoor het. Mijn vrouw heeft nu ook al jaren last van oorsuizen en het zal mij niets verbazen als dit is begonnen met de komst van deze huidige windmolens. En met alle slimme apparaten en nieuwe ontwikkelingen van 5G is dat erger geworden. Wordt er trouwens met het meten rekening gehouden met de wind? Windrichting en windkracht heeft ook effect op het geluid. Hoe harder de wieken draaien hoe luidruchtiger, hoe meer het geluid wordt meegedragen. Wordt er gekeken wat voor effect het bouwen van deze windmolens heeft, zoals: bouwverkeer, leidingen aanbrengen, turbines en transformatoren o.i.d. onderaan dat zoemt en dieren op de grond verjaagd. Kleine zoogdieren, insecten, weekdieren zoals wormen en slakken. Waar gaat eigenlijk al die stroom heen van de huidige 30 windmolens? Ik dacht dat deze indertijd geplaatst waren om dit stadsdeel geheel te voorzien van natuurstroom. Nu moet dit met een derde uitgebreid worden? Zoveel groeit dit stadsdeel helemaal niet. En betreft de gehele gemeente Amsterdam. Als dit met een derde groeit, dan komt dit niet door de nieuwe kinderen die geboren worden, maar door de duizenden asielzoekers die hierheen gehaald worden.

Als je zorgt dat er genoeg windmolens in al die andere landen komen, dan kunnen al die asielzoekers terug om ze te bouwen (werkgelegenheid), extra stroomvoorziening (stabielere stroomvoorziening), meer digitalisering mogelijk, beter kwaliteit van leven en vaak een beter klimaat. Als ze de CIA en VN kunnen tegenhouden om oorlogen te starten, te provoceren of corruptie aan te moedigen. Er wordt door de WEF en Elite gezegd dat we met te veel mensen zijn en dat mensen de oorzaak van al deze crisissen zijn, maar dat is niet waar. De mensen willen alleen een beschut plekje op deze wereld en gelukkig zijn. Hoewel veel mensen het geluk niet zien wat voor hun neus ligt, worden ze gek gemaakt met van alles en nog wat. Hype hier hype daar, gevoed door nepcrisissen. Natuurlijk moeten we beter met de natuur omgaan, maar de natuur is sterk en enerverend. Zijn er teveel insecten, krijg je daarop een jaar met veel spinnen of vogels. De natuur kan zich zelf reguleren als het maar een kans krijgt. Dat is het probleem met deze klimaat onzin. Men kijkt niet naar de natuur, maar wil de natuur vormen naar wat de mens acceptabel vindt.

Windmolens zijn hier ook een voorbeeld van. De natuur moet wijken voor het genot van de mens. We willen data centers en woningen, dus moeten de boeren wijken voor grond en waar halen we de energie vandaan omdat we alles elektrisch willen hebben. We hebben genoeg energie, maar de plannen zijn rigoreus. We hebben meer energie nodig voor de plannen van Agenda 2030 (nu al

2035). Dus dat open communiceren is onzin. Niet perse voor de gemeente Amsterdam, deze wordt alleen met blinddoeken geleid. Deze heeft het zelf niet eens voor het zeggen, laat staan de mensen die er wonen. Als we ergens tegen protesteren worden we gewoon met een waterkanon van het Museumplein afgeschoten.

Eigenlijk zijn we al weer wat jaren terug in de middeleeuwen. We hebben bestuurders en het klootjes volk. Bestuurder maken de dienst uit en het klootjes volk moet werken. De bestuurders praten en praten en het klootjes volk luistert. Vroeger hadden we ook allemaal molens, maar deze moesten wijken voor huizen en nu krijgen we weer allemaal molens. Ze zeggen geen onderscheidt meer te hebben onder de bevolking, maar praten wel over een bevolkingslaag, allerlei hokjes zoals LGBT+ gemeenschap, de boeren, Elite, Regeringsleiders, Directeuren, Managers, werknemers, ondernemers. Net als de gilden van vroeger waar iedereen in een bepaalde hoek werd gedreven.

Dus ja, wat ik eigenlijk wil zeggen is:

- Klimaat crisis is beer op de weg, onzin en nep (verzonnen met doel).
 - Windmolens zijn niet zo milieuvriendelijk als ze doen voorkomen, sterker ze zijn schadelijk voor het milieu.
 - Regels worden aangepast om hun doel te bereiken, doel heiligt de middelen.
 - Geluidsoverlast is kilometers op nog te ervaren, net als een feest dat wordt gegeven in Spaarnwoude.
 - Fysieke klachten zijn bewezen.
 - Ecologische problemen en schade zijn bewezen (vogels, vleermuizen en insecten).
 - Het kost een jaar voordat het pas wat oplevert.
 - Levensduur is ongeveer 19 jaar.
 - Steeds meer defecten en gebreken (veiligheid).
 - Door steeds meer onstuimige weersomstandigheden, zoals; stormen, neerslag en winterse neerslag, wordt een windmolen meer inefficiënt.
 - Rendement wordt zwaar overschat (schade door bouw, onderhoud, vervoer, etc. moet meegerekend worden).
 - Drukke in het gebied moet ook meegenomen worden (veiligheid).
 - Door Schiphol is er een hoogte beperking (120m) en aangezien het voorkeursgebied in het verlengde ligt van de polderbaan is veiligheid ook een kwestie.
 - Het gebied (de Bretten) is een natuurgebied en gebied met veel volkstuinen (geen garantie tegen wegpesten).
 - Dan de wens 50% coöperatief eigendom is puur winstmodel voor gemeente, rest betalen de bewoners déjavu N-Z lijn.
 - Gemeente kan beter kijken hoe zij efficiënt met energie kan omgaan, dan alles volbouwen met windmolens.
 - Als de gemeente geen grens durft te trekken, dan moeten wij het als mensen maar doen. Genoeg is genoeg.
 - Tevens is dit niet alleen voor de gemeente Amsterdam, ook de provincie moet hier wat van vinden.
 - Eén waterkracht centrale = 6 windmolens.
 - Voorbeeld Waterkrachtcentrale Dommelstroom. Overal waar water stroomt kan een waterkrachtcentrale gebouwd worden, dus ook bij Amsterdam met de Amstel en het IJ. Er zijn ook al meerdere innovatieve ideeën bedacht maar nooit uitgevoerd.
1. Geluid en gezondheid wordt geheid aangetast.
 2. Slagschaduw voor verkeer en recreatie wordt zwaar aangetast.
 3. Externe veiligheid met drukte van mensen voor recreatie, volkstuinen en verkeer (fietsroutes).

4. Ecologie is de pineut, het zit hier vol met vogels, vleermuizen, uilen en andere vliegende dieren.
5. Bodem en water, er is heel veel water en de bodem is zacht dus dreiging op verzakkingen zijn groot. Mijn huis zakt na 50 jaar nog!
6. Archeologie, geen idee maar hier lag het eerste spoor en trekschuit route.
7. Landschap en cultuur, iedere windmolen is een smet op het landschap.
8. Recreatie, door vele festivals hier is er extra kans op onveilige situaties en grote drukte.
9. Energieopbrengst & vermeden emissie, neem ook de productie, bouw, aanleggen voorzieningen in de berekeningen mee.
10. Netinpassing, dit is niet nodig voor bewoners, maar voor duivelse plannen. Er is stroom genoeg, te veel zelfs.

Dit is al genoeg om op te kauwen denk ik. Ik hoop alleen dat Bosch & van Rijn echt onafhankelijk en eerlijk zijn en niet ook van die meelopers met al die onzin die nu over ons heen wordt gegoooid.

Met vriendelijke groet,

██████████

0328-001

Aan: het college van B en W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam.

Geacht college,

Mijn naam is [REDACTED] Ik ben [REDACTED] en sinds mijn vroege jeugd (mijn grootouders hadden al een volkstuin) betrokken bij het tuinieren op [REDACTED]
Mijn zuster woont al 55 jaar het hele tuinseizoen op de tuin en ik zelf nu 25 jaar.

Sociale gevolgen

Wij zijn onderdeel van een grote groep tuinders die zo'n 180 dagen aaneen gesloten op de tuin verblijven. Die uitzien naar het moment dat op 1 april het seizoen en het rijke sociale leven begint. Op mooie dagen, in de weekenden en de schoolvakanties verblijven we zeker met zo'n 400 personen op de tuin, waaronder steeds meer kinderen.

We genieten van het groen, de rust en vormen een open, sociale gemeenschap, onderhouden met elkaar en de aspirant-leden de gebouwen en (op steeds meer natuurvriendelijke wijze) het openbaar groen. We bekommeren ons om elkaar, organiseren gezamenlijke maaltijden, (ook op tweede kerstdag), staan open voor bezoek van buiten, geven voorlichting over natuurvriendelijk tuinieren, organiseren vogel- en natuurwandelingen, lezingen en groen markten enz. enz.

Tot 2 jaar geleden was er een wachtlijst van 300 aspirant-leden. Dat aantal is snel gedaald afgelopen jaar. Aspirant-leden schrijven zich nu reeds uit alleen al door de dreiging van plaatsing windturbines om/op ons complex.

In de NRD wordt geen onderzoek gedaan naar sociale gevolgen voor de populatie tuinders.

Externe veiligheid en geluidsoverlast

We verblijven op de tuin met alleen een waterleiding als nutsvoorziening in een houten, niet geïsoleerd, huisje van 28m², voorzien van enkel glas.

We koken, verwarmen en douchen op gasflessen, hebben zonnepanelen op onze daken, waarvan we de stroom opvangen in accu's, zodat we 's avonds licht hebben en de koelkast kan draaien.

We hebben strenge veiligheid- en geluidsregels afgesproken om de ander en ons zelf te beschermen.

Per huisje niet meer dan 3 gasflessen. Buiten het huisje in een kist met ventilatie openingen te bewaren en de kist mag nooit op slot want bij brand moeten de gasflessen bereikbaar zijn voor de brandweer om te kunnen verwijderen of in de sloten te gooien. We hebben helaas ervaring met brand en ontploffende gasflessen. De 317 huisjes staan dicht op elkaar en we zijn dan ook voorzichtig met onze veiligheid en alert op het domino effect van brand en ontploffende gasflessen, als bijvoorbeeld een calamiteit optreedt en er behoorlijk wat slachtoffers kunnen vallen. Om tuinders van gas te voorzien heeft Linnaeus een gasflessendepot aan de buitenzijde van het complex dat aan alle huidige veiligheidseisen voldoet en waardoor er totaal een kleine duizend gasflessen zich op het complex bevinden.

Ik maak we ernstig zorgen over uw volhardende houding om de volkstuincomplexen met verblijfsfunctie niet als kwetsbaar object te beschouwen (te meer omdat we wel aan de voorwaarden voldoen om als zodanig gezien te worden) en ons als zodanig ook niet in de NRD op te nemen waardoor uw zoekgebied nog steeds niet op voldoende afstand van de volkstuinten (nee, zelfs over de complexen) is ingetekend. Daardoor wordt ook het domino effect niet onderzocht bij wiekafbreking, of ijsafwerping. Dit maakt me angstig.

Mijn zienswijze is dat de gemeente zich uit voorzorg voor haar bewoners (tuinders) aan de wettelijke normen voor voldoende afstand van de volkstuinten voor externe veiligheid moet houden.

Geluidoverlast

We hanteren als vereniging strenge regels om geluidsoverlast tegen te gaan. 's Avonds na 22.00 uur moet het stil zijn op het terrein. Alleen op dinsdag-vrijdag en zaterdagochtenden mag er op het terrein gewerkt worden met lawaai veroorzakende machines en gereedschap.

We worden straks, als het aan u ligt, blootgesteld aan het constant aanwezige zoepend en laag frequente geluid, en trillingen van de windturbines omdat u zich ook niet aan de afstandsnormen wilt houden voor volkstuinten als zijnde woningen. Een verontrustend vooruitzicht. Het zou me een lief ding waard zijn als u onze tuinders en verblijven (ons "thuis" voor een half jaar) als geluidsgevoelige/kwetsbare objecten zou zien.

Licht-overlast

Op ons terrein staan slecht enkele lantaarnpalen om zo min mogelijk verstorend licht te hebben voor de natuur. In de NRD wordt de overlast van licht niet meegenomen en weggewuifd, terwijl wij straks blootgesteld worden aan constant aanwezig knipperend licht op de turbines.

De natuur om en op het tuinpark

De tuinders starten in 1973, na een gedwongen verplaatsing uit Amsterdam oost, op een kaal weiland met alleen piketpaaltjes waar de tuinen (per stuk ca.280 m2) en huisjes moesten komen op laagveen/kleigrond. En ze hebben er door jarenlange inzet, een groene oase van gemaakt. Terwijl de polder om ons heen steeds droger werd. Door zware machines, verlaging waterpeil, bemesting en rijkelijk gebruik van landbouwgif zagen wij de rijke (weide) vogelstand in de loop der jaren steeds verder verdwijnen. Grote roofvogels verdwenen, maar ook de gele en witte kwikstaarten, die zich golvend over ons terrein bewogen. Ringslangen, padden, kikkers en salamanders namen in aantallen af, maar ook vleermuizen die 's avonds om onze hoofden vlogen, zijn grotendeels verdwenen door de heftige achteruitgang van insecten.

Door de komst van het Diemberbos en het steeds ouder worden daarvan, het opkopen door Staatsbosbeheer van stukken grond om ons complex, als compensatie van "natte" natuur voor de aanleg van de Gaaspertunnel, gedeeltelijk verbod landbouwgif, zien we de terugkomst van grotere vogelsoorten, waaronder de buizerds, boomvalk, sperwer en bos -en ransuilen. Hoewel de aantallen nog niet op niveau zijn.

Ook op ons complex zijn vele volwassen soorten biotopen gegroeid, waardoor er nu weer appelvinken, goudvinken, (vuur) goudhaantjes, grauwe vliegenvanger, de koekoek enz. zijn. Door de nu 50 jaar oude bomen zien we de terugkeer van de boomklever, boomkruiper, grote bonte-kleine bonte en groene specht.

Wintergasten zoeken ons complex op vanwege de voedselrijkdom die wij bieden in de vorm van bessenstruiken en zaden. Vogelaars lopen de hele winter met grote camera's over het complex om bijvoorbeeld de witkopstaartmezen, koperwieken en barmsijzen te fotograferen.

Ons complex biedt in het voorjaar ook voor onze broedvogels een rustige, veilig en voedselrijke omgeving. Vorig jaar broedden er 56 soorten vogels op ons complexen, waarvan 8 broedvogel soorten op de rode lijst staan. Van de 78 nog in Nederland voorkomende rode lijst vogelsoorten vinden er 32 ons complex om te foerageren, te rusten of om de winter veilig door te komen. In totaal hebben we zo'n 150 soorten vogels geteld op of direct rond (in de bomensingels) om onze complexen.

Ik maak we dan ook ernstige zorgen over de toekomst van onze vogelstand. Het wankel evenwicht, die nu nog een goede tendens vertoont zal door de komst van de windturbines wel eens een snelle daling in kunnen zetten.

Door plaatsing van windturbines door de gemeente Amsterdam en onze buurgemeenten ontstaat namelijk een kring van turbines om onze volkstuintuinen, waarbij uit onderzoek al bekend is dat vogels niet meer broeden, foerageren of winterverblijf zoeken in de nabijheid van windturbines, de dodelijke aanvaringen van de grotere vogelsoorten, desastreus zijn voor hun voortplanting-cijfers en het aantal voorkomende vogels op de tuin.

U zoekt (terecht) oplossingen voor het klimaatprobleem, maar veroorzaakt m.i. een biodiversiteit- en gezondheidsprobleem onder uw inwoners. Dat heeft niets met klimaatrechtvaardigheid of "offers" te maken maar met het voortbestaan van ons als mens.

Al met al gaat het mijn gevoel van veiligheid en welbevinden op de tuin enorm aantasten en voedt de inhoud van deze NRD niet mijn vertrouwen, dat u door te luisteren naar de zorgen van uw bewoners, het juiste gaat doen voor klimaat en biodiversiteit waar wij onderdeel van uitmaken.

[Redacted]

[Redacted] (gelegen in het voorkeurszoekgebied 5a)

[Redacted]

[Redacted]

Ingezetene van de gemeente Amsterdam

[Redacted]

[Redacted]

0328-002

Goede middag

Kantershof ligt al in twee geluidsoverlast gevende zones n.m.l. vliegtuigen, de A9 ter hoogte van de uitgang over de Gaasp (bij noordoosten wind). De windmolens produceren bij verwachting 47 dcb. Daarnast is aangegeven dat de Diemer Scheg en het gebied vanaf het Naardermeer in onze richting een vogeltrekgebied is.

Daarnaast broeden en leven een fors aantal dieren die op de rode lijst staan!

Daarom lijkt mij deze locatie zeer ongeschikt voor een (hoge) windmolen

Groetjes

0328-003

Ik ben tegen het plaatsen van windmolens in onze regio.

Kantershof ligt al in twee geluidsoverlast gevende zones n.m.l. vliegtuigen, de A9 ter hoogte van de uitgang over de Gaasp (bij noordoosten wind). De windmolens produceren bij verwachting 47 dcb. Daarnast is aangegeven dat de Diemer Scheg en het gebied vanaf het Naardermeer in onze richting een vogeltrekgebied is.

Daarnaast broeden en leven een fors aantal dieren die op de rode lijst staan!

Met vriendelijke groet

0328-004

Geachte lezer,

Hierbij deel ik graag mijn zienswijze met u omtrent het plaatsen van windturbines bij de Diemer Scheg en/of bij het waterleidingbedrijf aan de Gaasperplas.

Hoewel ook ik begrijp dat het gebruiken van windenergie vele voordelen heeft, ben ik van mening dat windenergie niet in deze gebieden op deze manier opgewekt kan gaan worden.

Met een geluidsproductie van mogelijk 47 dcb. en geplaatst op een afstand van soms zelfs minder dan 350 meter van woningen en met een hoogte tot 250m, is het plaatsen van deze windturbines/windmolens vanwege een groot aantal redenen buitengewoon onwenselijk.

Niet alleen druist plaatsing in tegen de laatste wetenschappelijke inzichten op het gebied van volksgezondheid en overlast, waaruit duidelijk blijkt dat het ongezond is voor lichaam en geest om gedurende langere tijd in een dergelijke nabijheid van deze windvangers te zijn, óók:

- ligt Kantershof nú al in twee geluidsoverlast gevende zones. Te weten 1) de route van het vliegverkeer en 2) gedeeltelijk direct naast de A9. En wel juist in dát gedeelte van de A9 waar de nieuwe tunnel haar in- en uitgangen heeft, waarvan bekend is dat op die plekken zowel de vervuiling als de geluidsoverlast groter is.

- ligt vlakbij de Diemer Scheg een natuurgebied waar een fors aantal dieren leeft en broedt die reeds nu al op de rode lijst staan!

- is het gebied vanaf het Naardermeer in de richting van Kantershof een vogeltrekgebied. Ik moet er niet aan denken wat er met de vogels zou gebeuren die óf een wijk raken of erdoor ernstig verward raken waarbij dan de achterblijvers misschien hun partner, ouder of jong verliezen of, nog erger, deze gewond of ernstig in de war achter moeten laten.

De 3e overlastgevende zone die daar voor een deel van Kantershof mogelijk nog bij komt zijn de recent gerealiseerde padel- en tennisbanen, gelegen direct achter de in- en uitgangen van de A9 tunnel.

Deze zomer nog zullen zij in gebruik genomen gaan worden. Naast de extra verkeersdruk die dit met zich mee zal brengen, zijn padelbanen berucht om de geluidsoverlast die zij nog tot honderden meters ver kunnen geven.

Ik ben Kantershof niet de enige die zich erge zorgen maakt over genoemde plannen. Het gaat hier immers niet alleen om onze eigen mentale en fysieke gezondheid en de gezondheid van de bewoners na ons maar, zéker zó belangrijk, ook om het voortbestaan van bedreigde diersoorten en het door plaatsing van windturbines creëren van voor hen levensgevaarlijke situaties en een ongezonde leefomgeving voor fauna en daarmee ook flora. De voordelen van het opwekken van windenergie in het algemeen wegen hier ter plaatse dan ook bij lange na niet op tegen de nadelen.

In het vertrouwen dat u van bovenstaande overwegingen en bezwaren goede nota zal nemen verblijf ik,

Hoogachtend,

Hierbij ontvangt u namens [REDACTED] onze zienswijze op de NRD Windenergie Amsterdam. Wij verzoeken u vriendelijk ons de goede ontvangst van deze zienswijze te bevestigen.

[REDACTED] is blij met de ambitie van Amsterdam om een groot vermogen aan windenergie te willen realiseren binnen haar grenzen. Uw NRD en het voorgenomen proces roepen bij ons een aantal reacties op, die wij graag met u delen.

Opmerking 1: turbinegrootte

U verwacht het planMER proces af te kunnen ronden tegen het einde van dit jaar, waarna de resultaten worden opgenomen in het Programma Windenergie Amsterdam. Blijkens de informatie op uw website kunnen dan in 2024 de vergunningen worden aangevraagd. Dat betekent een realisatie van de projecten in het tijdvak 2027 - 2030. Voor projecten die dan gerealiseerd worden is geen overheidssubsidie (SDE+) meer beschikbaar. De windturbine-industrie ontwikkelt steeds grotere turbines, om de productiekosten van de gemaakte elektriciteit te drukken. Inmiddels is het mogelijk om projecten te realiseren zonder subsidie. Uit onze informatie blijkt dat in 2025 een project alleen nog financieerbaar is als er turbines worden toegepast met een tiphoogte van tenminste 200 meter. Oudere kleinere types worden uitgefaseerd en steeds slechter verkrijgbaar. Te verwachten is dat deze tendens door gaat en de noodzakelijke tiphoogte voor financieerbaarheid nog groter zal worden. Wij verzoeken u daarom in het planMER uit te gaan van turbines met een minimale tiphoogte van 200 meter, ten einde een toekomstbestendig beeld te schetsen.

Opmerking 2: ontwikkelkosten en bovenwettelijke eisen

De voorbereiding van projecten is kapitaalintensief. Er moeten kosten gemaakt worden voor onderzoeken, participatietrajecten, aanbesteding, financiering en dergelijke. Hoe lager deze kosten, hoe groter de kans dat een project uiteindelijk ook financieerbaar is en gerealiseerd kan worden. Uw gemeente kan een bijdrage leveren aan het beperken van deze kosten door de procedures zo eenvoudig mogelijk te houden en geen bovenwettelijke eisen verplicht op te leggen. Daarbij noemen wij als voorbeeld de in de RES1.0 aangenomen motie om voor elke windturbine een MER aan te vragen. Wij begrijpen de motie uit bezorgdheid omtrent de invloed van windturbines op omwonenden, maar wijzen erop dat het besluit MER (categorie C22.2) alleen een MER vereist voor windturbineparken van minimaal 20 turbines, dan wel een MER-beoordeling voor windturbineparken van meer dan 10 turbines of meer dan 15MWe (categorie D22.2). Een windturbinepark bestaat volgens het besluit MER uit minimaal 3 windturbines, onder dit aantal is het besluit MER niet van toepassing. Die bovenwettelijke eis uit de RES1.0 achterwege laten kan, zonder afbreuk te doen aan de noodzakelijke zorgvuldigheid ten aanzien van omwonenden en het milieu, aangezien in een omgevingsvergunningaanvraag alle milieuthema's even grondig worden beschouwd als in een MER. Bovendien zal het door u uit te voeren planMER reeds de alternatievenafweging bevatten, waardoor eveneens een reden voor deze bovenwettelijke eis verval.

Wij hopen dat u onze opmerkingen overweegt en overneemt.

Het college van B en W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

RESAmsterdam@amsterdam.nl

Datum: 30 maart 2023
Oms kenmerk: 2023008 TN
Doorkiesnummer [REDACTED]
Betreft: Zienswijze concept-NRD Windenergie Amsterdam

Geachte heer/mevrouw,

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om een reactie in te dienen op de Concept-NRD Windenergie Amsterdam.

Voor [REDACTED] staat t.a.v. de energietransitie het volgende centraal:

1. Het is nodig voor mens, natuur en klimaat
2. Daarbij hoort ook een concrete opgave tot energiebesparing met afrekenbare doelstellingen, een element dat nu ontbreekt in de RES-aanpak voor Amsterdam en de regio NH-Noord en -Zuid.
3. Opwekking op de juiste plekken, dus waarbij nadelige gevolgen voor vogels worden voorkomen. Dus geen beslaglegging op c.q. nadelige gevolgen voor beschermde leefgebieden en geen obstructie/verstoring van belangrijke vlieg- en trekroutes
4. Hanteren van mitigerende maatregelen om verstoring en/of aanvaringen te voorkomen, zoals het hanteren van bufferafstanden tot belangrijke vogelgebieden en vlieg-/trekroutes, toepassing van stilstandvoorzieningen bij trek en/of aanwezigheid van bepaalde vogels/vogelgroepen
5. Bij beoordeling van locatiekeuzes ook de mogelijke gevolgen vanwege benodigde aanleg van kabels e.d., hekwerken en mogelijk noodzakelijke extra energie-infrastructuur in de vorm van hoogspanningsstations en hoogspanningsleidingen meewegen.

Vandaar dat wij u verzoeken het meest vogel- en natuurvriendelijke alternatief op te nemen t.b.v. de PlanMER. Dit zou naar onze mening uit moeten gaan van de volgende elementen:

- a) Zoveel mogelijk inzet op energieopwekking via zonnepanelen op dak.
- b) Zoveel mogelijk inzet op energieopwekking in bestaand bebouwd gebied, zoals bijvoorbeeld op industrieterreinen
- c) Het vermijden van gebieden die van groot belang zijn voor vogels: Natura2000 gebieden, het NNN, beschermde weidevogelgebieden, belangrijke vlieg-en trekroutes en reeds aangewezen natuurcompensatielocaties.
- d) Inzet op mitigerende maatregelen zoals boven benoemd bij 4
- e) Een volledige cumulatieve toetsing. D.w.z. een cumulatieve toetsing niet alleen vanwege andere plannen en projecten maar ook vanwege benodigde aanleg van kabels e.d., hekwerken en mogelijk noodzakelijke extra energie-infrastructuur in de vorm van hoogspanningsstations en hoogspanningsleidingen. Kortom dat betekent dat ook de gevolgen van de inpasbaarheid van het totale benodigde energiesysteem (zoals genoemd op pag. 43 van de conceptnotitie) hierbij zouden moeten worden betrokken

- f) Een concrete afrekenbare opgave tot energiebesparing (op provinciaal/regionaal niveau). Besparing is essentieel om de energie vraag in toom te houden en daarmee ook het ruimtebeslag op onze omgeving te beperken.
- g) Het voorkomen dat duurzaam opgewekte energie gelijk weer wegvloeit naar nieuwe grootverbruikers, zoals datacenters, waarmee de totale energiebehoefte alleen maar verder groeit.

1. Vermijden

Het vermijden van belangrijke vogelgebieden aan de voorkant vinden wij essentieel. Natuurgebieden zijn primair aangewezen voor de natuur. En niet voor industriële energieopwekking. Vandaar dat wij u verzoeken om het vogelvriendelijk alternatief te onderzoeken met als uitgangspunt dat de belangrijke vogelgebieden en trek-/vliegroutes worden ontzien.

Het is goed om te lezen dat de Windturbines Gevoeligheidskaarten van SOVON worden meegenomen. Daarbij willen we wel vermelden dat voor wat betreft de vogelvliegbewegingen over open water de SOVON-Gevoeligheidskaarten wind geen informatie geven. Maar gelet de vogelrijkdom zowel op het IJmeer en in de omgeving en de geconstateerde trek van vogels over land kan ervan worden uitgegaan dat deze vliegbewegingen over water groot in aantal zullen zijn. Met andere woorden de kans op aanvaringen en verstoringen zal groot zijn indien men in de omgeving windturbines wil plaatsen. Los van plaatselijke effecten is ook sprake van effecten op het natuurlijke vlieggedrag. Bij bijvoorbeeld ganzen en zwanen is daarvan al sprake bij afstanden van enkelen honderden meters tot 5 kilometer volgens de literatuur ³.

2. Instandhoudingsdoelstellingen IJsselmeergebied

Voor de verschillende vogelsoorten waarvoor het IJsselmeergebied inclusief het Markermeer/IJmeer is aangewezen geldt dat de instandhoudingsdoelstellingen op dit moment niet worden gehaald of is er sprake van een neerwaartse tendens. Dit betekent dat het voorzorgsbeginsel gehanteerd moet worden om te voorkomen dat deze tendens wordt versterkt. Bovendien kan verslechtering van de omgevingscondities (verstoring, verlies leefgebied, vermindering van de omgeving en obstructie van vliegbewegingen) niet toegestaan worden, zeker als het gaat over instandhoudingsdoelstellingen die toezien op behoud/uitbreiding van het areaal leefgebied of behoud/versterking van de kwaliteit van leefgebied van de verschillende soorten. Kortom hier zal altijd het alternatievenspoor bewandeld moeten worden. Voor de zwarte stern speelt onder meer mee dat het habitatype H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden van belang is als onderdeel van zijn leefgebied.

2. Belangrijke weidevogelgebieden

Ten aanzien van weidevogelgebieden is de situatie dat vogels nu al onder druk staan door onder meer verstoring, te kort schietende omgevingscondities en verdroging. En dat compensatiegronden niet of nauwelijks voorhanden zijn. Vandaar dat ook hier het vermijden van deze gebieden en dus het voorzorgsbeginsel uitgangspunten zouden moeten zijn. Reeds op honderden meters afstand werken windturbines verstoring en kunnen ook voor aanvaringsslachtoffers zorgen. Daarnaast maken weidevogels baltsvluchten en predator-verjaagvluchten tot buiten het weidevogelgebied zelf en zijn dan minder oplettend als het gaat om ronddraaiende wieken. Dat betekent dat ook een voldoende bufferafstand in acht genomen zou moeten worden.

³ https://www.researchgate.net/publication/255821935_impacts_of_wind_farms_on_swans_and_geese_A_review

3. Specifieke opmerkingen

Cumulatie

N.a.v. par. 2.8 pg. 19 Optimalisatiealternatief Natuur en Tabel 20 nr. N17 Input vanuit Advies Expertgroep Windturbines en natuur en Tabel 19 N17 N27 cumulatie

Van belang is dat t.a.v. cumulatietoets ook betrokken worden de effecten van al bestaande windturbines en energie-infrastructuur in de ruime omgeving. Worden deze projecten nu ook gemonitord wat betreft de aantallen en soorten slachtoffers? Vogelsoorten waarvoor het Markermeer/IJmeer is aangewezen als Natura2000 gebied tellen ook mee voor het IJsselmeergebied als geheel. Kortom de cumulatietoets kan zich niet alleen beperken tot alleen het Markermeer/IJmeer. Dit cumulatietoets geldt niet alleen voor windturbines maar ook voor andere plannen/projecten en activiteiten die effecten kunnen hebben op de betreffende soorten.

Netwerkinpassing

N.a.v. pg 20 en par. 3.12 pg 43 Netwerkinpassing

Van belang is om ook de effecten mee te nemen in cumulatief opzicht vanwege de mogelijke noodzakelijke extra overige infrastructuur voor energietransport. Zo zijn er al plannen in voorbereiding om op de verschillende trajecten extra hoogspanningsstations en hoogspanningsleidingen (waaronder 380 KV) te realiseren. Per saldo betekent dit nog meer obstakels voor vogels en vleermuizen en meer kans op aanvaringen, obstructievorming en het vermijden van leefgebieden.

Verlichting

N.a.v. par. 3.6 Ecologie

We missen het onderdeel verlichting/lichtvervuiling en de mogelijke ecologische effecten daarvan. Een kwaliteit van het IJsselmeergebied maar ook van overige natuur is donkerte. Kunstverlichting heeft effecten op diergedrag.

Wijze van beoordeling

N.a.v. par. 3.2.1. pg. 21 Wijze van beoordeling

Aangegeven wordt dat de beoordeling van de milieueffecten wordt uitgevoerd op basis van kwalitatieve en/of kwantitatieve gegevens. De milieueffecten van de locatiealternatieven worden ten opzichte van de referentiesituatie en ten opzichte van elkaar beoordeeld en vergeleken.

Die beoordeling staat of valt echter met de wijze waarop de gegevens worden geïnterpreteerd. Onze vraag is daarom op welke wijze in de PlanMER inzicht wordt gegeven in een toetsbaar beoordelingskader de PlanMER zodat duidelijk is waarop een vergen o, + of – is gebaseerd?

Beoordelingscriterium en effectbeoordeling Natura2000

N.a.v. par 3.6.2, pg 35 Beoordelingscriterium en effectbeoordeling

Aangegeven wordt dat voor de effecten op Natura 2000-gebieden in eerste instantie wordt onderzocht of het optreden van significante negatieve effecten kan worden uitgesloten in zowel de aanlegfase als de exploitatiefase.

Allereerst zal er gekeken moeten worden naar de huidige staat van instandhouding van de verschillende soorten. Voor diverse vogelsoorten geldt dat deze onder de instandhoudingsdoelstelling zitten in het IJsselmeergebied als geheel en in het deel Markermeer/IJmeer en/of is sprake van een negatieve tendens. Dat betekent dat er geen ruimte is voor verdere afname van aantallen vanwege negatieve effecten en kwaliteitsverlies van de omgeving als gevolg van windturbines. Daarbij speelt ook mee dat het areaal leefgebied voor watervogels in IJmeer vanwege IJburg al is afgenomen

(cumulatie-effect). Ook elders in het IJsselmeergebied speelt dat het areaal leefgebied door ruimteclaims afneemt. Kwaliteitsverlies en areaalafname van leefgebieden is in strijd met de instandhoudingsdoelstellingen. In het geval de condities voor bepaalde soorten zodanig zijn dat de aantallen hoger liggen dan welke als instandhoudingsdoelstelling is vastgelegd betekent dit niet dat er automatisch ruimte is om de kwaliteit van het leefgebied te laten verslechteren en het beschikbare areaal leefgebied te laten verkleinen met als gevolg dat de populaties kunnen afnemen. De gunstige staat van instandhouding dient immers niet alleen voor de korte maar ook voor de lange termijn te worden geborgd. Daarbij is tevens van belang hoe de situatie regionaal en landelijk ervoor staat qua gunstige staat van instandhouding. Vogels stoppen nu eenmaal niet bij een op kaart getekende grens. Een en ander vraagt daarom een zorgvuldige cumulatieve toetsing waarbij alle effecten ook vanwege andere plannen/projecten/activiteiten die momenteel spelen in kaart dienen te worden gebracht (recreatie, verstedelijking, waterkwaliteit, energie, visserij etc.).

Trek-/vaste vliegroutes

N.a.v. Par 3.6.1.2. p 34 ev. Soortenbescherming

Naast het feit dat voor kwalificerende soorten van het Natura2000 IJsselmeergebied (o.a. Markermeer/IJmeer) gekeken zal moeten worden naar effecten op trek-/en overige vaste vliegroutes, zoals tussen rust- en foerageergebied, of foerageergebied en broedgebied, zal dit voor overige soorten die onder de soortenbescherming vallen, dus de diverse vogelsoorten en vleermuizen, ook onderzocht moeten worden.

Bestaande compensatiegebieden

N.a.v. Tabel 15 bij nr. 528, pg 50

Hier staat dat in het kader van het MER de ligging van bestaande compensatiegebieden t.o.v. de Hoofdgroenstructuur wordt meegenomen (zie paragraaf 3.10 van de NRD). Maar dat dit echter niet geldt voor alle compensatiegebieden, zoals de twee aangelegde mosselbanken in het IJmeer. Wij begrijpen niet helemaal wat hier wordt bedoeld. Het lijkt ons logisch dat compensatiegebieden gevrijwaard worden van ingrepen/negatieve effecten en overige negatieve effecten en er geen sprake van is dat gerealiseerde compensaties weer elders hergecompenseerd zouden moeten worden (los van de vraag of dat wel mogelijk zou zijn).

Mede naar aanleiding van de diverse tabellen

Leefomgeving, tabel 15, pg 48 e.v.

We missen het onderdeel effecten op aardkundige waarden

Zon op dak, tabel 17 568 zon op dak, pg 51

We vinden het van belang dat er bij de verschillende alternatieven ook uitgegaan wordt van een extra opgave en inspanning tot energieopwekking via zon op dak.

Cumulatie, tabel 19 N17 N27, pg 56/57

Aangegeven wordt dat bij de berekening van aanvaringsslachtoffers de 1% mortaliteits- norm wordt gehanteerd. Deze norm kan naar onze mening in ieder geval niet gehanteerd worden zowel in de situatie met als zonder cumulatie-effecten indien er sprake van is dat soorten qua aantallen nu al onder de instandhoudingsdoelstellingen zitten of indien de trend zodanig is dat de aantallen onder de instandhoudingsdoelstelling dreigen uit te komen. Zoals eerder aangegeven kan ook kwaliteitsverslechtering en areaalafname van aangewezen leefgebieden niet aan de orde zijn.

NNN, tabel 20 Nzo pg 57

Los van het feit dat wij ervoor pleiten de NNN-gebieden uit te sluiten is niet alleen een effectbeoordeling op de kernkwaliteiten van belang maar ook op de diverse ontwikkeldoelen. Dit zou daarom aan de tabel moeten worden toegevoegd.

Voor zover onze opmerkingen. Mocht u naar aanleiding van onze reactie nog vragen hebben dan horen wij dit graag.

Met vriendelijke groet,

Geachte heer/ mevrouw,

Ik wil graag een zienswijze indienen m.b.t. de plannen voor windmolens.
Zie hieronder mijn argumenten.

In de notitie reikwijdte staat onder 3.10 (p 42)

“3.10 Recreatie

Hoewel er geen toetsingskader is voor het beoordelen van de effecten van windparken op recreatie zal het plan MER wel inzicht bieden in het effect op recreatie door de locatiealternatieven te beoordelen op hun ligging ten opzichte van recreatie-bestemmingen, zoals (stads)parken, volkstuinen en wandel- fiets- en gebieden voor waterrecreatie.

Tevens kijkt het MER in hoeverre de plaatsing van windturbines in of nabij recreatiegebieden het effectieve oppervlak van dat gebied aantast. Zo zal een windturbine in een kitesurfgebied een grotere impact hebben dan een windturbine in een hondenuitlaatgebied (waar, buiten de fundering, nog steeds prima gebruik van kan worden gemaakt).”

è Ik vind het bijzonder dat de gemeente het gebruik van een recreatiegebied slechts erop beoordeeld of (en in hoever) het gebied toegankelijk is.

è Amsterdam is een stad met hoge verdichting.

- o Veel bewoners hebben weinig of geen buitenruimte;
- o De behoefte om te kunnen recreëren is groot. Dit is vooral in de zomermaanden afleesbaar aan de drukte in de stadsparken, het Marineterrein, De Omval, etc. ;
- o Recreatie is essentieel voor de gezondheid van alle Amsterdammers;
- o Recreëren in het groen heeft een duidelijke meerwaarde;
- o Onder windmolens kan niet gerecreëerd worden;

Geen ambitie Amsterdam m.b.t. sturing op vermindering energie

è Los hiervan laat de Gemeente na om te kijken hoe wij kunnen minderen in het energieverbruik.:

o Terrassen hebben nog steeds warmtebronnen in gebruik

§ De vraag moet gesteld worden of het nodig is om in de winter buiten op een verwarmd terras te zitten?

§ Dit staat haaks op steeds strenger beleid op duurzaam bouwen (BENG-eisen);

o De gemeente stimuleert (lees subsidieert) geen zonnepanelen in de stad, terwijl hier juist veel mogelijkheden zijn;

o Er wordt te weinig steun gegeven aan het verduurzamen van sociale woningen.

Aantasting Hoofdgroenstructuur

“Hoofdgroenstructuur

In de Hoofdgroenstructuur zijn gebieden aangewezen door de gemeente Amsterdam waarbinnen de functies groen en groene recreatie dienen te worden behouden ten behoeve van biodiversiteit, milieu en leefbaarheid. De beleidsregels voor deze gebieden zijn vastgelegd in de Structuurvisie 2040. Het geactualiseerde beleidskader voor de nieuwe Hoofdgroenstructuur zal naar verwachting medio 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel gelden de regels in de Structuurvisie 2020.”

è Ook hier loopt een referendum, waarbij de gemeente niet gebonden is om deze mee te nemen in hun plannen. à zie ook <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/gemeenteraad/nieuws/2023/referendum-hoofdgroenstructuur/>

è Hetzelfde geldt voor de plannen in de Lutkemeerpolder: De gemeente legt burgerprotesten naast zich neer zonder te kijken wat de behoefte is van hun burgers. à <http://behoudlutkemeer.nl/about/> en <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-laat-met-de-lutkemeerpolder-zien-dat-beloftes-voor-duurzaamheid-en-klimaat-niet-loos-zijn~b7e735a6/>

Los hiervan:

Moeten wij energie creëren voor steeds nieuwe behoeftes (e-bikes, etc.) of is het verstandig om in te zetten mensen te stimuleren om bewuster hiermee om te gaan?

Mochten er nog vragen zijn graag even contact.

Met vriendelijke groeten,

06-44270038

Aan het college van B en W Amsterdam P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
RESAmsterdam@amsterdam.nl

Landsmeer, 1 april 2023 – versie 7

**Onderwerp: Zienswijze NRD windenergie Amsterdam,
namens meerderheid burgers Landsmeer**

Geacht college,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de Notitie Reikwijdte en Detailniveau versie 2.3 van 2-2-2023, verder te noemen: het *NRD*:

https://openresearch.amsterdam/image/2023/2/21/notitie_reikwijdte_en_detailniveau_plan_mer_windenergie_amsterdam_2_feb_2023.pdf

Inleiding

Ik onderschrijf het belang om goede oplossingen te zoeken voor groene energie en daarmee sluit ik mij dus aan bij de achterliggende doelstelling van het NRD. Echter, inmiddels is onafhankelijk aangetoond dat nieuwe windturbines op land niet nodig zijn en wind op zee en zon op daken een beter alternatief zijn. Daarnaast zal ik onderbouwen dat de zoekgebieden bij Landsmeer vanwege zwaar onvoldoende participatie en gebrek aan draagvlak dienen te worden buitengesloten en tot slot zal ik enkele overige problemen in het NRD behandelen. Van die overige problemen zijn de belangrijkste punten de voorgestelde ondeugdelijke beoordeling van geluidseffecten en het niet meenemen van woningbouwensen van buurgemeenten. Door deze beide punten dreigt dat juist Landsmeer onterecht een interessante locatie voor industriële windturbines zou lijken.

Vertegenwoordiging

Ik vertegenwoordig burgers in Landsmeer die tegen windturbines zijn langs de grens van Landsmeer. Ik doe dat vanuit een groep van vrijwilligers met de naam *Geen Windmolens in Landsmeer*. Daarnaast vertegenwoordigde ik Landsmeer in de *Klankbordgroep Noord* en nu in het overleg van buurgemeenten dat geconsulteerd wordt vanuit SARA.

Landsmeer

In 2021 tekenden meer dan 1.000 Landsmeeders een petitie waarin ze aangaven tegen grote windturbines te zijn langs haar grens. De Gemeente Landsmeer organiseerde in datzelfde jaar een enquête onder haar burgers waaruit bleek dat de grote meerderheid van Landsmeer tegen deze grote windturbines is. Mede daarom nam Landsmeer meerdere moties aan tegen Amsterdamse windturbines langs haar grens.

Voor Landsmeer is specifiek in gevaar haar dorpskarakter en de bijbehorende groenbeleving. Daarnaast heeft zij belangrijke bouwensen – precies ook in het gebied waarbij Amsterdam windturbines overweegt. Tot slot maakt zij zich ernstig zorgen over waar veel andere omwonenden zich ook zorgen over maken: gezondheidsproblemen(vooral in het licht van de al bestaande overlast door ring en vliegverkeer), verlies woongenot, woningwaardedaling en niet meer kunnen genieten van een landelijke ligging in het groen.

Overzicht van de punten:

1. Meer wind op land is niet nodig en schadelijk voor de gezondheid
2. Landsmeer is onvoldoende betrokken en haar gebrek aan draagvlak genegeerd
3. Draagvlak reserve-zoekgebieden zijn onvoldoende onderzocht
4. Bouwwensen buurgemeenten worden niet meegenomen, maar eigen wensen wel
5. Toekomstige woningbouw wordt onterecht buiten de beoordeling gelaten
6. Aantallen worden verbloemd door scores die onterecht een norm suggereren
7. De NRD slaagt er niet in om met nieuwe landelijke normen rekening te houden
8. Er wordt gebruik gemaakt van een gedateerd gezondheidsmodel
9. Ernstige hinder wordt onterecht genegeerd als men ook al hinder van verkeer heeft
10. Advies expertgroep over laagfrequent geluid is in de wind geslagen

1. Meer wind op land is niet nodig en schadelijk voor de gezondheid

In 1.1(p.3) staat dat de aanleiding voor de windturbineplannen is dat Amsterdam een bijdrage wil leveren. Prima, maar er is geen wet of regel die bepaalt dat dit op haar eigen grondgebied moet worden gerealiseerd. Amsterdam verbouwt ook niet haar eigen graan. Recent onderzoek door onafhankelijk en gerenommeerd bureau CE Delft concludeerde dat meer Wind op land niet nodig is: <https://ce.nl/publicaties/nut-en-noodzaak-extra-wind-op-land-in-2030-en-2050/>

Windturbines nabij dichtbevolkt gebied zijn een slecht idee. Het is niet voor niets dat het nergens ter wereld zo wordt gedaan als Amsterdam het wil. Het staat vast dat sprake is van ernstige hinder tot en met 37dB en dat mensen last hebben in een straal van 1 kilometer. Op zee leidt dat tot nul ernstig gehinderden, op het platteland tot een paar en bij de grote stad tot vele tienduizenden – in de stad en bij de buurgemeenten.

Bij windpark N33 hebben omwonenden ernstige hinder van lage tonen en deze mensen moeten nu met miljoenen worden gecompenseerd. Dat terwijl dat gebied 20 keer zo dunbevolkt is als de rand van Amsterdam.

De trek van burgers naar de stad is een onomkeerbare trend. Amsterdam is dus een stad die groeit en die windturbines neer wil zetten daar waar die groei plaats vindt – zonder de gevolgen voor toekomstige woningen mee te nemen (zie verder). Dat is de opzet voor veel ellende. Verkeer levert lawaai op, maar de stad heeft verkeer nodig. De stad heeft ook energie nodig, maar windturbines daarvoor hoeven niet naast vele huizen. Daar zijn stroomkabels voor.

Verzoek 1. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om de Amsterdamse ambities voor groene energie verder in te vullen met wind op zee en zon op daken, en daarmee dus van deze MER af te stappen. Misschien kunnen windturbines nog in de havens worden geplaatst met een ruime marge van 1km tot gevoelige objecten en kan de MER zich daarop richten.

Mogelijk voert u als argument op dat de MER bedoeld is om het effect in beeld te brengen zodat we daarna kunnen bepalen of het een goed idee is. Mijn tegenargument is dat er geen consensus is over de gezondheidseffecten van windturbines en dat er dus niet vertrouwd kan worden op een onderzoek. Overigens, zelfs als er een landelijke normering is, zal ik het Amsterdamse eindoordeel niet vertrouwen. Dat vertrouwen is geschaad doordat Amsterdam een positief oordeel heeft gegeven over de windturbineplannen bij de Noorder IJ-plas, terwijl de MER laat zien dat daar 91 ernstig gehinderden gaan zijn plus nog eens 700 in toekomstige woningbouw (tabel 16 en figuur 26 in <https://amsterdam-wind.nl/wp-content/uploads/2022/10/Akoestisch-onderzoek-Windturbines-NIIP-CDT-conceptversie-1.2-incl-bijlagen-DF.pdf>).

2. Landsmeer is onvoldoende betrokken en haar gebrek aan draagvlak genegeerd

In 1.1(p3) staat dat er maatschappelijke acceptatie en draagvlak aan ten grondslag ligt (conform nationaal afwegingskader RES) en dat bij de zoekgebieden de zorgen en de belangen van omwonenden zijn meegenomen. Echter, de participatie is zwaar gemankeerd. Bewoners van buurgemeenten zijn niet of nauwelijks gerepresenteerd geweest. Sterker nog, onderzoek door de gemeente Landsmeer bij de eigen bevolking (https://www.landsmeer.nl/nieuws_en_bekendmakingen/nieuws/geen_windturbines_in_landsmeer) liet zien dat er geen draagvlak is. Op 17 mei 2021 stuurde Landsmeer een brief naar Amsterdam waarin zij aangaf dat het draagvlak van Landsmeerse inwoners effectief niet is geïnventariseerd en dat er herhaaldelijk oproepen zijn gedaan om de inwoners van Landsmeer beter bij het proces te betrekken, en dat dat was toegezegd, maar niet is gebeurd. Daarmee valt de essentiële participatie-voorwaarde weg voor doorgang van de MER waar die betrekking heeft op zoekgebieden bij Landsmeer.

Verzoek 2. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om de zoekgebieden langs de grens van Landsmeer te schrappen uit de NRD en daarmee de MER voor die gebieden. Het betreft het reserve-zoekgebied bij de S117, het deel van zoekgebied Ring A10-Noord direct boven Elzenhagen, en het westelijke deel van het extra reservegebied verder ten noorden, bij de Termietenweg. Dit was tevens het dringende verzoek van de gemeente Landsmeer in haar schrijven aan Amsterdam.

Mogelijk voert u als argument op dat er altijd nauw contact is geweest met de gemeente Landsmeer. Feitelijk kan dat juist zijn, maar dat maakt nog niet dat u voldaan heeft aan de participatie-voorwaarde en dat er draagvlak is.

3. Draagvlak reserve-zoekgebieden zijn onvoldoende onderzocht

In 1.1(p.3) staat dat reserve- en extra reservegebieden in bepaalde situaties kunnen worden ingezet. Echter, in de reflectiefase zijn de reserve-zoekgebieden niet verwerkt.

Verzoek 3. Ik verzoek u op grond van bovenstaande in de NRD te vermelden dat opnieuw draagvlakonderzoek zal moeten plaatsvinden voor de reservegebieden.

4. Bouwwensen buurgemeenten worden niet meegenomen, maar eigen wensen wel

In 2.9.2(p.20) staat dat de omgevingsvisie Amsterdam 2050 wordt meegenomen, maar over bouwplannen van buurgemeenten wordt gezegd dat die buiten beschouwing blijven zolang er nog geen concrete ruimtelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden. Dat is in strijd met de Handreiking MER¹. Die zegt dat een Milieueffectrapportage ook moet kijken naar eventuele plannen waarover het definitieve besluit nog niet genomen is. De handreiking zegt dat als er redenen zijn om aan te nemen dat woningbouwplannen niet doorgaan, dat dat goed moet worden onderbouwd. En zelfs DAN moet het onderzoek op zijn minst twee referentiesituaties beoordelen. De gemeente Landsmeer is al jaren bezig om proberen voor elkaar te krijgen te kunnen bouwen langs haar rand – wat onmogelijk gemaakt zou worden door de nabij (reserve)

¹ Zie paragraaf 'Referentiesituatie, autonome ontwikkeling' in de handreiking MER:
<https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/mer/praktijkhandreiking/alternatieven/beperkte-procedure/referentiesituatie/>

zoekgebieden. Landsmeer heeft een dringende woningbouwbehoefte – de wachttijd op een sociale huurwoning is de langste in Nederland: 22 jaar. De Amsterdamse windturbineplannen dreigen een streep te trekken door de wens om daar wat aan te doen.

Verzoek 4. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD op te nemen dat serieuze wensen voor toekomstige woningbouw van buurgemeenten ook worden meegenomen – in elk geval als een uit te werken scenario en bijbehorende beoordeling. Dit dient op zijn minst te omvatten de woningbouwspiraties van Landsmeer tussen IJdoornlaan en Pieter Weerspad.

5. Toekomstige woningbouw wordt onterecht buiten de beoordeling gelaten

In 2.9.2(p.20) staat dat besloten is om de effecten op de stadsontwikkeling wel in beeld te brengen, maar niet op te nemen in de effectbeoordeling – terwijl daar de belangrijkste conclusie staat van de MER. Amsterdam en de buurgemeenten hebben een enorme woonambitie- en op veel plekken bij de zoekgebieden. Dit buitensluiten van woningbouwplannen is bij de MER Noorder IJ-plas ook gebeurd, waardoor duizenden toekomstige woningen niet werden genoemd in de beoordeling en in de samenvatting.

Verzoek 5. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD op te nemen dat de effecten op toekomstige woningbouw worden verwerkt in de beoordeling en daarmee de samenvatting van de MER, op zijn minst als een scenario naast de huidige situatie.

6. Aantallen worden verbloemd door scores die onterecht een norm suggereren

3.2.1(p.21) legt uit hoe wordt beoordeeld met de scores 0(neutraal), +, ++, - en --(negatief effect). Hierbij wordt gesuggereerd dat er een norm wordt toegepast: bij welke grens van een waarde wordt het effect neutraal beoordeeld in plaats van negatief?. Er is echter geen sprake van een norm dus de suggestie is onjuist. De grenzen worden namelijk zo gekozen dat er een onderlinge vergelijking kan worden gemaakt tussen locaties van windturbines. Daarvoor zal in het dunbevolkte Beuningen bijvoorbeeld 'negatief effect' worden geoordeeld bij meer dan 10 woningen overlast, terwijl dat voor de Noorder IJ-Plas pas bij 250 was. Hierdoor stond daar in de effectbeoordeling '0 -Neutraal effect' waardoor de indruk werd gewekt dat het wel goed zat met de gezondheid - dat terwijl het om 94 woningen ging.

Verzoek 6. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD aan te geven dat bij beoordelingsresultaten een opmerking wordt gezet: 'De scores zijn enkel bedoeld om alternatieven te vergelijken en vormen geen oordeel van effect volgens een norm'. Daarnaast dienen de aantallen in een tweede tabel bij de beoordelingsresultaten te worden opgenomen. Tot slot: verwijder de effect-duidingen (bijv. *neutraal effect*) in tabel 3 want suggestief.

Ter illustratie:

Beuningen

Tabel 10

Scoretabel invloed op de leefomgeving

Score	Binnen 500 meter	Binnen 1000 meter
++	>10 woningen	>500 woningen
+	1-10 woningen	100 - 500 woningen
0	0 woningen	< 100 woningen
-	n.v.t.	n.v.t.
--	n.v.t.	n.v.t.

Figuur 1

Noorder IJ-plas (ggo = woning)

Tabel 26

Beoordelingskader geluidsgevoelige objecten

Score	>42 dB Lden
++	Meer dan 1000 g.g.o.
+	251-1000 g.g.o.
0	0-250 g.g.o.
-	n.v.t.
--	n.v.t.

7. De NRD kan niet voldoende met nieuwe landelijke normen rekening houden

In 3.3.1(p.22) staat dat de nieuwe landelijke normen zullen worden meegenomen in de MER en dat ze eind 2022 of begin 2023 worden verwacht. Inmiddels wordt het pas 2024 voordat die normering in werking zal zijn getreden – is de verwachting. Buiten dat zijn er diverse wijzigingen in de landelijke normen denkbaar die op onderdelen niet onderzocht gaan worden volgens het NRD, zoals bijvoorbeeld het geluidsniveau voor laagfrequent geluid binnenshuis. Die gaat aan de orde zijn als besloten wordt om de zogenaamde *Deense norm* voor laagfrequent geluid te hanteren. Als een dergelijke wijziging plaatsvindt, dan zal de NRD en de MER opnieuw moeten worden uitgevoerd, met weer veel kosten en stress bij de bevolking tot gevolg.

Verzoek 7. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om de NRD terug te trekken en een aangepaste NRD uit te stellen tot het moment dat de nieuwe landelijke normen bekend zijn. Op die manier kunnen de effecten worden beoordeeld die onderdeel uitmaken van de nieuwe normen.

8. Er wordt gebruik gemaakt van een achterhaald gezondheidsmodel

In 3.3.2(p.23) staat dat initiatiefnemers gevraagd gaan worden om een gezondheidseffectscreening (GES) uit te voeren. Echter, het GES model wordt inmiddels als achterhaald beschouwd. De GGD heeft het bijvoorbeeld afgeserveerd, met de volgende woorden: "Het instrument voldoet niet meer in de praktijk." En "Inmiddels is het gelukkig heel gewoon geworden om met een brede blik naar gezondheid te kijken." Zie

<https://ezdghor.nl/actueel-bericht/ezd-trekt-instrument-gezondheid-effect-screening-terug/>

Verzoek 8. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD een ander screeningsinstrument dan GES voor gezondheid op te voeren.

9. Ernstige hinder wordt onterecht genegeerd als men ook al hinder van verkeer heeft

In 3.3.2(p.24) staat dat qua effectbeoordeling van ernstige hinder alleen gekeken gaat worden naar de toename van het aantal ernstig gehinderden. De bewoners die ernstige hinder gaan hebben door windturbines worden daarbij niet meegeteld als ze nu ook al ernstige hinder hebben van verkeersgeluid. "Er komen dan immers geen ernstig gehinderden bij" is de redenering. Dit is om een aantal redenen onjuist:

- 1 Verkeersgeluid is 's nachts minimaal maar windturbinegeluid gaat gewoon door en juist dan willen mensen slapen. Dat mag niet worden genegeerd als die mensen overdag ernstige hinder van verkeer hebben.
- 2 Iemand die al ernstige hinder heeft van verkeersgeluid en ook nog eens ernstige hinder krijgt door windturbinegeluid is wel degelijk een ernstig effect. De GGD zegt niet voor niets: cumulatie moet worden voorkomen. Mensen die al last hebben moeten juist niet meer last krijgen. Zie <https://ezdghor.nl/thema/windturbines/>
- 3 Onderzoek laat zien dat windturbinegeluid niet wordt gemaskeerd door verkeersgeluid vanwege het speciale karakter. Zie *Can road traffic mask sound from wind turbines?* Frits van den Berg et al. Energy Policy Vol. 38 no. 5 (2010).

Als alleen de toename van ernstig gehinderden wordt geteld, wordt dus voorbij gegaan aan bovenstaande, en wordt de daadwerkelijke impact op hinder door windturbines onjuist

weergegeven. Zo kan het gebeuren dat een dorp als Landsmeer, gelegen aan de A10, onterecht een interessante locatie lijkt voor windturbines omdat men daar al ernstige hinder heeft van het wegverkeer en vliegverkeer.

Verzoek 9. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD een effectbeoordeling toe te voegen, namelijk het aantal ernstig gehinderden door windturbinegeluid allen - al was het alleen maar omdat dat representatief is voor de situatie 'snachts. Neem daarbij de bestaande en toekomstige woningbouw mee – eventueel apart vermeld.

Het aantal ernstig gehinderden kan worden geteld door de dosis-effectrelatie statistisch toe te passen op bestaande en toekomstige woningbouw. Dit is voor de MER Noorder IJ-plas wel gedaan, maar helaas zijn die getallen niet genoemd in de effectbeoordeling en zijn ze daardoor niet bekend. De expertgroep gezondheidseffecten schrijft op pagina 26 van haar rapport ook dat er naar het absolute aantal ernstig gehinderden gekeken moet worden.

10. Advies expertgroep over laagfrequent geluid is in de wind geslagen

In 3.3.5(p.26) staat dat laagfrequent geluid niet wordt meegenomen in de effectbeoordeling vanwege een literatuurstudie door het RIVM uit 2020.

De Amsterdamse expertgroep gezondheidseffecten redeneerde in 2022 anders. Zij was op de hoogte van het RIVM onderzoek en was er zelfs bij betrokken. Op basis van de laatste inzichten schrijft zij op pagina 24 van haar rapport (in opdracht van Amsterdam): "Laagfrequent geluid is een deel van dat spectrum en draagt daarom bij aan de hinder van windturbinegeluid. Nabij een windturbine is het hogerfrequente deel (ca. 250-2500 Hz) voor het gehoor dominant, maar op grotere afstand en als het een woning binnendringt verschuift dat naar lagere frequenties doordat onderweg de lage frequenties relatief minder gedempt worden. In een woning is daardoor geluid bij lagere frequenties van belang. Het is daarom aan te bevelen dat het aandeel lage frequenties zoveel mogelijk beperkt blijft. De expertgroep adviseert het laagfrequente geluidsniveau te reguleren aan de hand van de norm voor laagfrequent geluid van windturbines die in Denemarken wordt gehanteerd." Die norm zegt laagfrequent (10-160Hz) niet harder dan 20dB binnenshuis bij windsnelheden 6-8 meter per seconde: <https://eng.mrt.dk/air-noise-waste/noise/wind-turbines/low-frequency-noise-from-wind-turbines/oa-low-frequency-noise-from-wind-turbines/>.

Dit advies is dus in de wind geslagen. Dat is onbegrijpelijk. Laagfrequent geluid is vaak een probleem voor omwonenden van windturbines. Zie bijvoorbeeld het windpark bij de N33, waar de overheid recent 2 miljoen euro vrij maakte voor genoegdoening aan de burgers die daar lijden onder bromtonen: <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/993755/patstelling-dreigt-bij-zoektocht-naar-oplossing-voor-bromtonen-windpark-n33>. De nabije omgeving van het problematische windpark N33 is 20 keer minder dichtbevolkt dan bijvoorbeeld de Noorder IJ-plas.

Het rapport van de expertgroep: <https://energieregionh.nl/app/uploads/2022/07/Definitieve-advies-expertgroep-gezondheidseffecten-windturbines.pdf>

Verzoek 10. Ik verzoek u op grond van bovenstaande om in de NRD het advies van de expertgroep op te volgen en te schrijven dat onderdeel van de effectbeoordeling moet zijn het aantal woningen met meer dan 20dB binnenshuis voor 10-160Hz bij windsnelheden van 6-8 meter per seconde (de Deense norm).

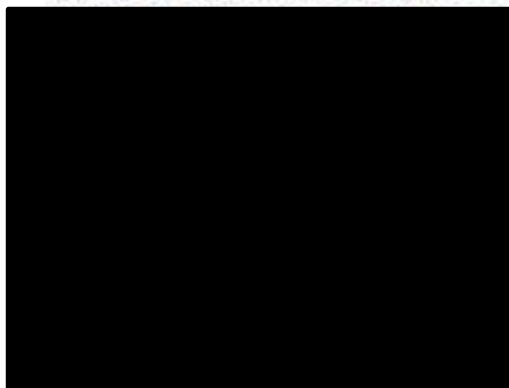
Mogelijk gaat u naar aanleiding van zienswijzen voorstellen om de methode 'Verkammen-curve' toe te passen. Dat zou niet acceptabel zijn, want veel minder streng dan de Deense norm.

Tot zover. Opmerkingen over gemiddelde decibels heb ik achterwege gelaten. Ik verwacht dat andere zienswijzen dat ruim voldoende behandelen.

Ik ga ervan uit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

namens de meerderheid van de inwoners in Landsmeer,

Aan: Gemeente Amsterdam, per mail: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Van: [REDACTED]

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Hierbij geef ik mijn zienswijze op de Nota Reikwijdte en Detailniveau voor het planMER windenergie Amsterdam. Ik richt mij daarbij op zoekgebied 4C

Ligging zoekgebied 4C

Zoekgebied 4C ligt midden in het IJmeer/Markermeer, in c.q. aan de rand van Natura 2000-gebied en op zeer korte afstand van door de provincie Noord-Holland aangewezen NNN, stiltegebied, Bijzonder Provinciaal Landschap, weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebied. Verder ligt de locatie pal naast een onderdeel van de Stelling van Amsterdam en het rijksbeschermd dorpsgezicht Durgerdam. Tot slot ligt de locatie in of zeer nabij vaarroutes.

Een ongelukkiger locatie lijkt niet mogelijk.

Ik vraag u dan ook af te zien van zoekgebied 4C als mogelijke locatie voor windturbines. Ter toelichting het volgende.

Rijksbeschermd dorpsgezichten

Durgerdam, Ransdorp en Holysloot zijn 3 rijksbeschermd dorpsgezichten. Deze bescherming is bedoeld om de cultuurhistorische identiteit en stedenbouwkundige waarden van een gebied te behouden en in te zetten bij ontwikkelingen.

De bouw van windturbines in zoekgebied 4C, en de daarmee gepaard gaande visuele milieuvervuiling, zal met name het rijksbeschermd dorpsgezicht Durgerdam in ernstige mate aantasten gezien vanuit zowel het achterland, het dorp/de dijk als vanaf het water.

Vuurtoreneiland

De geplande windturbines in zoekgebied 4C zouden pal naast Vuurtoreneiland komen te staan. Vuurtoreneiland maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam. De Stelling van Amsterdam is in zijn geheel als monument beschermd door de provincie Noord-Holland en de Nederlandse Staat. Sinds 1996 is door de UNESCO het belang van deze historische Nederlandse verdedigingslinie erkend en staat de Stelling op de lijst van UNESCO Werelderfgoed. De visuele schoonheid van Vuurtoreneiland en met name ook de fragiele vuurtoren met een geringe hoogte van 14,75 meter zullen schril afsteken tegen windturbines van 130 - 240 meter. Dat is 10 - 20 keer zo hoog. En dan moet uiteraard het vrije zichtveld van de vuurtoren intact blijven. Hetzelfde geldt voor het open schootsveld.

Landschap

Waterland is aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap. Een van de kernkwaliteiten is:

“Zowel de veenweidepolders als de droogmakerijen kenmerken zich door een grote openheid. Door de ligging nabij Amsterdam vormt deze openheid een groot contrast met de stad, waardoor deze extra wordt benadrukt en gewaardeerd. Stilte is ook een kenmerk van BPL Waterland. Mede door de openheid en stilte is het gebied aantrekkelijk voor recreatief (mede) gebruik. Het is via een wandel- en fietsnetwerk toegankelijk. Het gebied biedt ideale omstandigheden voor weidevogels. In de winter zijn de natte graslanden en dieën een belangrijk overwinteringsgebied voor watervogels.”

Deze kwaliteiten worden aangetast met windturbines in zoekgebied 4C. De turbines nemen zowel de openheid als de stilte weg in de naastgelegen IJdoornpolder en het daarachter gelegen gebied. Het open karakter van veenweidegebied, dijk, voorland en water - en de bijzondere relatie daartussen - wordt ernstig aangetast. Het geluid dat de turbines procederen tast het stiltegebied aan.

Vogels

Het gebied ten noord-westen van zoekgebied 4C is een belangrijk weidevogelgebied dat plaats biedt aan zeer kwetsbare rode lijst soorten als grutto, kievit, tureluur en scholekster. Nederland heeft EU- verplichtingen ten aanzien van de bescherming en instandhouding van weidevogels. Dat gebeurt onder meer hier in de speciaal daarvoor ingerichte en beschermde weidevogelgebieden. Maar ook soorten als krakeend, lepelaar, visdiefje, kuifeend, blauwe kiekendief en zelfs de zeearend leven en/of foerageren in het gebied. En het is het foerageergebied van grote groepen ganzen. De grote waarde die het gebied vertegenwoordigt voor vogels verhoudt zich op geen enkele wijze met de plaatsing van windturbines.

Gelet op de vlieg- en trekroutes zullen bovenproportioneel vogelaanvaringen plaatsvinden.

Vanwege de verstoring door geluid (ook laagfrequent en infrasoon) en het knippen van de lichten dag en nacht zullen vogels het gebied gaan mijden. Soorten als grutto, kievit en scholekster betekent dit zonder enige twijfel achteruitgang van de toch al kwetsbare populaties. Deze soorten komen immers elke jaar terug naar dezelfde plek om te broeden.

Het aangrenzende land is allemaal veenweidegebied. Daardoor zullen trillingen veel verder reiken en onvoorspelbare effecten kunnen hebben.

Gedurende de aanlegfase op het IJmeer/Markermeer zullen geluid en trillingen van schepen, grondverzet, kranen, het bouwen van funderingen schade toebrengen aan de bijzondere natuurwaarden van het IJmeer/Markermeer, Polder IJdoorn en daaraan grenzende NNN- en weidevogelgebieden.

Draaiende wieken

Draaiende wieken en de continue veranderende schaduw er van verhogen het bewustzijn van mens en dier. Die onrust is van invloed op stress gerelateerde gezondheidsaspecten bij de mens en zorgt bij voor verstoring van migratie- en broedgedrag van weidevogels in de aangrenzende gebieden. Dit geldt temeer in een omgeving als deze, waar dergelijke elementen helemaal niet aanwezig zijn. Datzelfde geldt voor de

knipperende verlichting die vooral 's nachts tot op grote afstand van ruim 20 kilometer een zeer verstorend en unheimisch effect oplevert.

Bodemleven

Geluid (met name ook laagfrequent en infrason geluid) en trillingen/resonanties zullen negatieve effecten hebben op de water(bodem)fauna en dat heeft weer gevolgen voor de vogels die daarop foerageren.

Studies hebben aangetoond dat de introductie van kunstmatige structuren in het mariem milieu de verspreiding van invasieve soorten bevordert. Deze invasieve soorten verstoren natuurlijke voedselwebben en veranderingen in populaties van endemische soorten, wat op zijn beurt een domino-effect heeft op het hele ecosysteem. Bekende invasieve soorten die zich in dit gebied exponentieel kunnen ontwikkelen zijn brakwaterpokken, Amerikaanse rivierkreeften, zoetwateroesters, vlokreeften & muggen.

Elektrisch transport over de waterbodem levert elektromagnetische velden op in de directe omgeving. Dit zal van negatieve invloed zijn op het bodemleven. Ook deze verstoring is schadelijk voor de beschermde waarden in het (aangrenzende) Natura 2000-gebied.

Bouwen in water leidt bovendien tot bodemberoering en geluid en trillingen onderwater. Omdat zoekgebied 4C in dan wel net op de rand van Natura 2000-gebied ligt zal dit zeker uitstralen en schade toebrengen aan de beschermde natuurwaarden. Daarbij gaat het niet alleen om het bouwen van de platforms en turbines maar ook om het leggen van kabels.

End of life time

Onderhoud en "end of life time" oftewel sloop en vervanging van windturbines op water levert extra verstoring op. Veel meer dan dat met windturbines op het land het geval is. Datzelfde geldt voor onderhoud en vervanging van electriciteitskabels op de bodem.

Scheepvaart

De professionele (binnenscheepvaartroute Lelystad-Amsterdam loopt vrijwel door zoekgebied 4C. Het verplaatsen hiervan levert extra druk en gevaar op voor de pleziervaart op het IJmeer/Markermeer. Met name ook van en naar de haven van Durgerdam.

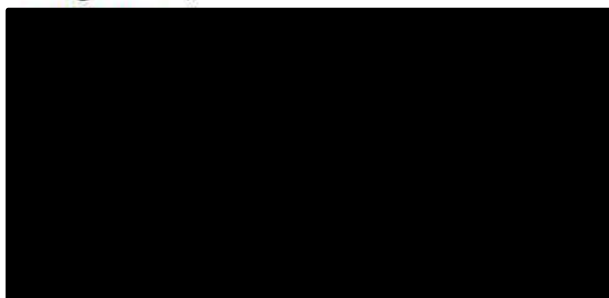
Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad

Zoekgebied 4C ligt dicht bij de voorgenomen Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen - Lelystad - Ens die mogelijk door het IJmeer/Markermeer zal gaan lopen. Niet valt in te zien hoe een hoogspanningsleiding en windturbines gelet op alle hiervoor genoemde bijzondere waarden gecombineerd kunnen worden. En het zal het IJmeer/Markermeer extra onder druk brengen m.b.t de scheep- en pleziervaart.

Tot zover mijn toelichting. Zoekgebied 4C dient naar mijn oordeel, om bovengenoemde redenen, als op voorhand niet realistisch af te vallen en hoeft dan ook niet in het planMER betrokken te worden. Mocht u het zoekgebied onverhoopt handhaven verzoek ik u alle bovengenoemde aspecten, voorzover nog niet in de Nota Reikwijdte en Detailniveau voorzien, mee te nemen in het onderzoek.

Voor de door u aan mijn zienswijze te besteden aandacht zeg ik u dank.

Hoogachtend,

ZIENSWIJZE NRD

Uitsluitend per e-mail: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Het college van B & W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

1 april 2023

Geachte leden van het college van B&W Amsterdam,

Met interesse hebben wij, [REDACTED] kennis genomen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (planMER windenergie Amsterdam) d.d. 2 februari 2023 (NDR).

Voordat wij hieronder nader op de NDR ingaan een punt vooraf.

Punt vooraf

Het moet ons van het hart dat de aanloop naar en het proces rondom het vaststellen/aanwijzen van de RES-zoekgebieden en de reflectiefase wat ons betreft onzorgvuldig en onnavolgbaar zijn geweest. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat politieke ambities en bestuurlijke drift prevaleren boven een evenwichtige “bottom-up” beoordeling van alle belangen (waaronder in het bijzonder belangen van betrokkenen die rondom een RES-zoekgebied wonen) en van een transparant proces. Stukje bij beetje heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal acties ondernomen om de inwoners van Amsterdam van informatie te voorzien en een stem te geven in dit proces, maar dit is slechts tot stand gekomen door het aandringen en engagement van inwoners en niet door een proactieve opstelling vanuit de gemeente. Opmerking verdient verder dat het gehele proces, maar zeker ook de NRD, voor een ‘gewone burger’ niet te begrijpen is. Hierdoor is een scheefgroei ontstaan en is een grote groep inwoners van Amsterdam niet op de hoogte van (i) de (effecten van de) voorgenomen plannen en (ii) de NRD, en zijn zij niet in staat hun gedachten hierover te vormen laat staan hun zienswijze te geven. Dat is een teleurstellende aangelegenheid wat Stichting Groen en Leefbaar Landelijk Noord betreft. Van (het bereiken van) maatschappelijk draagvlak is in werkelijkheid geen sprake in de Amsterdamse situatie.

Reactie op NRD

Dat gezegd hebbende komt onze zienswijze – samengevat weergegeven – neer op het feit dat **breder gekeken zou moeten worden**. De NRD/het beoordelingskader geeft namelijk blijk van een te beperkte en te eenzijdige blik op het realiseren van de benodigde energie-opwek door de gemeente Amsterdam met enkel een focus op energie uit wind op land. Deze bredere blik achten wij noodzakelijk om een juiste afweging te kunnen maken tussen politieke ambities en de zorgvuldigheid jegens inwoners. De noodzaak van extra wind op land staat inmiddels breed ter discussie gelet op de gevolgen voor resp. natuur, mens en dier. Als blijkt dat de ambities voor het behalen van de klimaatdoelen met minder schade voor de omgeving ook op een andere wijze, dan nu wordt voorgesteld door de gemeente

ZIENSWIJZE NRD

Amsterdam, behaald kunnen worden, dan dienen deze alternatieven in deze fase te worden onderzocht (zie hierna onze nadere toelichting bij punt 5).

Meer concreet is onze reactie op de NRD als volgt:

1. Wij vinden de voorgestelde onderzoeksopzet/het beoordelingskader niet uitgebreid genoeg. Wij stellen voor om meer en op andere vlakken onderzoek te doen zodat de (nieuwe/voor Amsterdam geldende) normen duidelijk, goed uitlegbaar en handhaafbaar zijn. De voorgestelde onderzoeksopzet gaat te veel uit van de huidige beoordelingssystemen en verouderde informatie. Hierdoor sluiten de normen onvoldoende aan op hinderbelevingsaspecten en zijn deze moeilijk uit te leggen. Wij verzoeken daarom aanvullend onderzoek te laten doen naar de volgende zaken:
 - Een geluidsnorm gebaseerd op gebiedstype; in een druk bebouwd gebied zoals Amsterdam gelden andere normen dan in een niet druk bebouwd gebied.
 - Een geluidsnorm per windsnelheid; bij een bepaalde windsnelheid mag het geluid een bepaalde waarde hebben.
 - Een geluidsnorm voor het maximale geluidsniveau; het geluid mag nooit boven een bepaalde waarde uitkomen.
 - Een norm voor het laagfrequente geluid.
 - Anticipeer alvast op de aanstaande landelijke afstandsnormen zoals aangekondigd in het huidige regeerakkoord. Meer concreet, wat betekent het per zoekgebied als de landelijke afstandsnorm wordt vastgesteld op een minimum van bijvoorbeeld 600m, 800m 1000m etc.?

Met deze uitbreiding is een meer volwaardige vergelijking van de normstellingen mogelijk, waardoor het mogelijk is het beoordelingskader met normen goed af te wegen.

2. Wij missen in het beoordelingskader het meewegen van de effecten van windturbines op omwonende kinderen. Toelichting: er is wat ons betreft onvoldoende bekend en duidelijk over de effecten van windturbines op kinderen, laat staan op kinderen die relatief dichtbij windturbines wonen (denk bijvoorbeeld aan de Waterlandpleinbuurt en Buikslotermeerpleinbuurt langs de ring A10 Noord, daar wonen veel kinderen). Slapeloosheid of concentratieproblemen bij deze kinderen maakt hen een (extra) kwetsbare groep. Wij verzoeken aanvullend onderzoek te laten doen naar de passendheid van de (bestaande) normen voor kinderen en/of de noodzaak voor het vaststellen van een geluidsnorm (specifiek) voor kinderen. Dit zou een afzonderlijke categorie in het beoordelingskader moeten zijn.
3. Wij missen aandacht in het beoordelingskader voor omwonenden die in hoger gelegen appartementen wonen (d.w.z. dus niet op de begane grond, waar hindermetingen doorgaans worden verricht). Nader onderzoek zou moeten worden gedaan naar omwonenden in appartementsgebouwen en flatgebouwen die vanaf een hoger liggende hoogte hinder van de windturbines kunnen hebben (geluidshinder, slagschaduw en het zien van knipperlichten op gelijke of ongeveer gelijke hoogte als de windturbine is vanzelfsprekend niet hetzelfde als op het niveau van een begane grondwoning). Langs de ring A10 Noord bijvoorbeeld is een veelvoud aan dichtbevolkte wijken met flatgebouwen. Om die reden is dit voor de

zoekgebieden in/rondom Amsterdam zeer relevant en zou daar nader onderzoek naar gedaan moeten worden.

4. De NRD/het beoordelingskader zou verder meer onderscheid moeten maken op de effecten van windturbines tijdens de aanlegfase en de gebruiksfase (zie ook het, bekend verondersteld geachte, Nevele-arrest). Dat komt slechts spaarzaam en dus onvoldoende terug in de opzet en uitwerking van de NRD.
5. Zoals eerder aangegeven achten wij nader onderzoek ten aanzien van het doelbereik noodzakelijk. Er wordt in de plannen van de gemeente te weinig aandacht besteed aan de vraag welke alternatieven er zijn om hetzelfde doel te bereiken. De 'scoping' van de NRD is daarom onjuist, althans onvolledig. Dat laat zich, onder andere, als volgt uitleggen:
 - Het is de politieke wens van de gemeente Amsterdam om meer te doen dan in het klimaatakkoord van Parijs is afgesproken. Uiteraard wil Stichting Groen en Leefbaar Landelijk Noord ook dat Amsterdam voldoet aan de gemaakte klimaatdoelen/afspraken, maar waarom moet er meer gedaan worden (want dat is wat dit college wil)? De door de gemeente Amsterdam eigen opgelegde extra ambitie zou niet noodzakelijkerwijs met windenergie bereikt hoeven worden (maar kan ook met zonne-energie of op andere manieren gebeuren).
 - Het is een politieke keuze om alleen te kijken naar het opwekken van windenergie. Andere gemeentes kijken juist alleen naar zonne-energie dan wel naar een combinatie van wind- en zonne-energie. De gemeente Amsterdam stuurt enkel/hoofdzakelijk aan op het opwekken van windenergie en geeft daarmee blijk van een (gekleurde) politieke keuze die ook anders uitgevoerd zou kunnen worden.
 - Juist in een stad als Amsterdam zijn er veel daken en zou er veel zonne-energie d.m.v. dakopvang kunnen plaatsvinden. Dat wordt voor zover wij kunnen overzien nagenoeg volledig buiten beschouwing gelaten. Wat ons betreft is dat onterecht en een te eenzijdige ambitie.
 - Ons voorstel is dat alle alternatieven moeten worden bekeken. Onderdeel daarvan is ook te bepalen welke energie-ambitie daadwerkelijk nodig en afgesproken is en of er in dat kader een combinatie van wind- en zonopwekking plaatsvinden, of alleen met zonne-energie (naast de windturbines die voorgenomen zijn in het Westelijk Havengebied).
6. Wij stellen voor de zoekgebieden eerst verder uit te werken. Hierbij zou aangegeven moeten worden hoeveel duurzame energie (wind en zon) elk gebied minimaal en maximaal kan leveren. Daarna moeten enkele samenhangende alternatieven ontworpen worden, die bestaan uit combinaties van gebieden en manieren van opwekken en een vergelijking van deze gebieden. Zo ontstaat inzicht in gunstige combinaties van locaties en hoe negatieve milieueffecten zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.
7. Wij bevelen een verdere concretisering van zoekgebieden voor windturbine- en zonneparken aan, d.w.z. baken in het MER de gebieden helder af op de kaart en vermeldt per gebied de minimum- en maximumcapaciteit voor wind en zon. Beschreven zou moeten worden in hoeverre milieueffecten al een rol hebben gespeeld bij deze afbakening.

8. Het beoordelingskader zou zowel de eerder vastgestelde PlanMER Windvisie Amsterdam 2012 als de MER Addendum Wind op Land Provincie Noord Holland 2021 uitdrukkelijk moeten meewegen en een onderdeel moeten laten spelen. Er dient een vergelijking te worden gemaakt van wat er in 2012 en 2021 met betrekking tot het zoekgebied ring A10 Noord is geadviseerd en waarom daarvan nu (op punten) eventueel wordt afgeweken, terwijl de situatie verder exact hetzelfde is.
9. Het is onze beleving dat er met name aan onderzoeken en rapporten gerefereerd wordt die passen 'in het straatje' en de klimaatambitie van de gemeente Amsterdam. Het beoordelingskader zou uit moeten gaan van alle relevante informatie en onderzoeken. Waaronder ook – maar niet uitsluitend – recent onderzoek van klinisch fysicus/audioloog Jan de Laat van het Leiden Universitair Medisch Centrum (LUMC) (waaruit blijkt dat 10% van de omwonenden klachten heeft waaronder veel stress en slaapproblemen).
10. Een deel van de Amsterdamse zoekgebieden is gelegen in veengrond. Het beoordelingskader kent te weinig aandacht toe aan de situatie om windturbines in veengrond te plaatsen. Wat doet de trilling (zowel tijdens de aanlegfase (denk aan het heien etc.) als in de uitvoeringsfase) met deze veengrond? Daar zou nader onderzoek naar gedaan moeten worden.
11. In het verlengde van het bovenstaande punt, is ons ter ore gekomen dat omwonenden zich zorgen maken over het effect van de trillingen van bijvoorbeeld het heien (dat in veengrond wellicht beter/snel(er) geleidt) op de Vogelmeerpolder en het giftig vuil dat daar is gestort. Ook dit dient nader onderzocht te worden en onderdeel van de MER te worden.
12. De positie van tuinders van de volkstuinen in/rond Amsterdam behoeven meer aandacht. Er wordt herhaaldelijk gerefereerd aan het feit dat volkstuinen geen geluidsgevoelige objecten zouden zijn en daarom een beperkte risico-bescherming behoeven. Het beoordelingskader lijkt daarmee te miskennen dat veel tuinders 6 maanden per jaar – ook gedurende de nacht – in hun volkstuinhuis verblijven.
13. Het zoekgebied ring A10 Noord is door de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) van de gemeente Amsterdam afgewezen als geschikte locatie voor windturbines. Dit advies van de TAC zou moeten worden meegewogen. Het (negatieve) advies van de TAC komt, onder andere, op het volgende neer:
 - DE TAC heeft moeten constateren dat het belang van landschap in de regionale energiestrategie kennelijk niet is meegewogen gelet op het feit dat de gepresenteerde zoeklocaties voor windenergie in Amsterdam zijn geselecteerd op basis van het ontbreken van beleidsrestricties van het Provinciaal beleid – niet eigen Amsterdamse beleid.
 - De TAC heeft voorgesteld het vigerende groen- en landschapsbeleid vanuit Amsterdam hierbij alsnog centraal te stellen en daarbij de schaal van het landschap en de wijze van landschappelijk inpassen te betrekken.
 - Vanuit landschappelijke- en belevingswaarde geredeneerd gaat de voorkeur van de TAC uit naar het niet inpasbaar verklaren van deze elementen in de Hoofdgroenstructuur, ongeacht het groentype.
 - Indien – ongeacht dit negatieve advies van de TAC – toch besloten wordt deze elementen in het landschap toe te staan vanwege de RES-opgave geeft de TAC er de voorkeur aan (i) deze te concentreren in 1 of 2 zoekgebieden, (ii) in te zetten op grote turbines (in plaats van kleine), (iii) niet naast hoogspanningsmasten in het landschap en (iv) een bestuurlijk heroverwegingsmoment in te bouwen.

ZIENSWIJZE NRD

- Wat betreft locaties geeft de TAC niet de voorkeur aan zoekgebied 3 maar aan bijvoorbeeld het Westelijk Havengebied.

Het is niet duidelijk of – en zo ja op welke manier – de gemeenteraad dit advies heeft laten meewegen in het aanwijzen van de huidige voorkeurslocaties.

14. Wij stellen voor nader onderzoek te doen naar wat het zou betekenen/opleveren als een deel van de bestaande windturbines in het Westelijk Havengebied vervangen worden door grotere/nieuwere (en meer efficiënte) windturbines. Hoe veel meer ambitie/energie-opwek zou daarmee bereikt kunnen worden? Is het mogelijk om de voor Amsterdam afgesproken duurzame energie doelstelling alleen binnen het Westelijke Havengebied op te wekken?

Tot slot

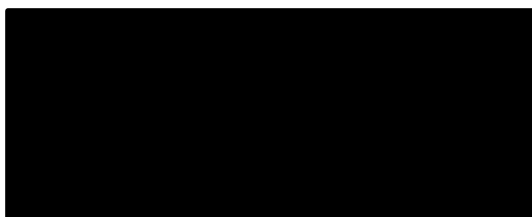
De windenergieplannen moeten navolgbaar zijn, dat zijn de huidige plannen niet. Wij verzoeken dan ook om diverse alternatieven grondig en zorgvuldig te vergelijken. De NRD heeft een te beperkte en eenzijdige focus wat ons betreft. Wij vragen met klem met de zoekgebieden enkele alternatieven (wind en/of zon) samen te stellen die de Amsterdamse energieambitie kunnen behalen en deze alternatieven te vergelijken op hun milieueffecten. In onze visie moet hierbij ook onderzocht worden hoe natuur en landschap zoveel mogelijk kunnen worden ontzien en hoe de gezondheid van omwonenden zo min mogelijk in het gedrang komt.

We verzoeken in dit verband uitdrukkelijk een alternatief uit te zoeken (1) zonder dat er – extra/nieuwe – windturbines in Amsterdam-Noord/Landelijk Noord worden geplaatst en (2) zonder dat er – extra/nieuwe – windturbines in veengrond worden geplaatst. Anders krijgen wij geen goede vergelijking.

Tenslotte verzoeken wij het college van B&W deze zienswijze onder de aandacht te brengen van de commissie MER.

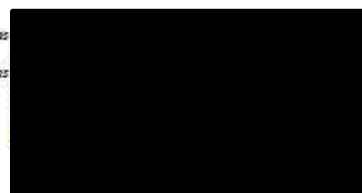
Met vriendelijke groet,

Namens

Bezoekadres

Postadres

Het college van B&W Amsterdam P/a directeur
Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 C Amsterdam

uw brief van: 22 februari 2023
uw kenmerk:
ons kenmerk: 183660137538979 behorende bij zaak: 6337-2023
datum: 30 maart 2023
onderwerp: Zienswijze NRD Windenergie
Amsterdam

Geachte leden van het College van B&W,

Per email stuurde u ons 22 februari 2023 de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) planMER van 22 februari tot 4 april voor een zienswijze toe. Middels voorliggend schrijven maken wij graag gebruik van deze terinzagelegging en dienen wij als college van de gemeente [redacted] een bestuurlijke zienswijze in op de NRD planMER windenergie Amsterdam.

Onderstaand treft u deze zienswijze aan.

Amsterdam laat een groot onderzoek doen naar de mogelijke gevolgen van nieuwe windmolens op de omgeving. De eerste stap hierin is de NRD waarin de toetsingskaders voor de aankomende planMER worden vastgelegd. In de NRD is een lijst met zoekgebieden opgenomen die voor onderzoek naar mogelijke plaatsing van windmolens in aanmerking komen. Een van deze zoekgebieden is de locatie Ring A10 Noord grenzend aan de gemeente Landsmeer. Ring A10 Noord is een voorkeursgebied wat is vastgesteld in de RES 1.0 en wordt meegenomen in planMER.

De gemeenteraad Landsmeer heeft diepe zorgen uitgesproken over dit zoekgebied en over het reservezoekgebied bij de 5117, allen gelegen aan de gemeentegrenzen van Landsmeer. Zorgen worden vooral uitgesproken over de geluidsoverlast die windmolens met zich meebrengen en het daarmee verminderen van woongenot van inwoners met een huis in een straal van 2 kilometer rondom deze potentiële windmolens. De gemeenteraad heeft hierom met ruime meerderheid moties aangenomen tegen het plaatsen van windmolens in- en aangrenzend aan Landsmeer. Wij concluderen daarom dat paragraaf 1.1 onjuist stelt dat er draagvlak is en dat zorgen van omwonenden zijn meegenomen. Daarmee valt de essentiële participatievoorwaarde weg voor doorgang van de MER waar die betrekking heeft op zoekgebieden bij Landsmeer. Die zoekgebieden dienen dus geschrapt te worden uit de NRD en daarmee de MER.

Verder staat in paragraaf 2.3 dat de gemeente Amsterdam nauw contact onderhoudt met de buurgemeenten. Landsmeer heeft al eerder laten weten aan Amsterdam dat zij niet gehoord wordt. De NRD geeft dus een onjuiste weergave van zaken en ons standpunt is daarom dat hier zou moeten staan dat er informatie wordt uitgewisseld.

In de NRD wordt als vuistregel een afstand van 350 meter tot woningen gehanteerd. Dit baart zorgen omdat windturbines dag en nacht effectief geluidshinder veroorzaken. Op 300 meter afstand van een grote windturbine ligt het geluidniveau tussen de 40 à 50 dB(A). Windturbines genereren twee soorten geluid: enerzijds mechanisch geluid door apparatuur in de turbine en anderzijds stromingsgeluid door de interactie van de wieken met de lucht.¹ Hierdoor zullen omwonenden op 350 meter van de windmolens altijd geluidsoverlast

¹ [Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid \(rivm.nl\)](https://rivm.nl/factsheet-gezondheidseffecten-van-windturbinegeluid)

ervaren. Daarnaast kan windturbinegeluid variëren omdat wind variabel is. Wanneer een windturbine op hoog vermogen draait kan de geluidsproductie met 10-15 decibel toenemen. Daarnaast kan geluidsoverlast van windmolens 's nachts toenemen. Dit heeft vooral te maken met het feit dat het geluid van andere bronnen dan afneemt en de windturbines beter hoorbaar zijn maar ook doordat op grotere hoogte de wind toeneemt. Na zonsondergang is de kans dan ook groter dat het geluid ritmischer gaat klinken waardoor het meer opvalt.³ Dit zorgt samen met het geluid van de A10, vliegverkeer en verhoogde verkeersdruk over het Zuidende voor nog meer geluidsoverlast voor inwoners rondom het gebied Ring A10 Noord.

Hierom beoordelen wij Ring A10 Noord als een ongeschikte zoeklocatie voor windmolens. Ons standpunt is dus dat bestaande overlast door verkeer juist een extra complicatie is bij het plannen van windturbines. Echter, het NRD oordeelt het tegenovergestelde. In paragraaf 3.3.2 staat dat qua hinder alleen gekeken gaat worden naar de toename van het aantal ernstig gehinderden. De bewoners die ernstige hinder gaan hebben door windturbines worden daardoor niet meegeteld als ze nu al ernstige hinder hebben van verkeersgeluid. Er komen dan zogenaamd geen ernstig gehinderden bij. Wij gaan zoals gezegd niet akkoord met die redenering, omdat dit zou betekenen dat de windturbinehinder van onze inwoners die al overlast hebben van lucht- en wegverkeer niet meetellen - dat terwijl verkeer en vliegtuigen 's nachts stil zijn en windturbines geluid blijven maken. Bovendien wordt windturbinegeluid niet goed gemaskeerd door verkeersgeluid. Ons standpunt is dat vooral gekeken moet worden naar het absolute aantal ernstig gehinderden door windturbinegeluid in de effectbeoordeling – dus zonder verrekking met bestaande overlast.

In paragraaf 2.9.2 staat dat gekeken gaat worden naar woningbouwplannen Amsterdam 2050, maar van buurgemeenten wil men alleen kijken naar plannen waarover ruimtelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden. Hier gaan wij niet mee akkoord. Landsmeer heeft woningbouwambitie langs haar rand en die is van belang: de inschrijfduur voor een woning in Landsmeer is 22 jaar. Daarom zou die ambitie moeten worden meegenomen als een apart scenario in de effectbeoordeling;

Verder zouden we graag meer duidelijkheid krijgen over de beoordeling van de zoekgebieden. In de NRD wordt aangegeven dat alle zoekgebieden ongeacht hun status als voorkeursgebied, reservegebied of extra reservegebied op dezelfde manier in het MER onderzocht en beoordeeld worden. Ons rest dus de vraag in hoeverre er na de MER beoordeling nog geprioriteerd wordt op status van de zoekgebieden? Ring A10 Noord wordt nu behandeld als voorkeursgebied maar in Broekerveer ligt eveneens een groot extra reservegebied. Wat is de kans dat Broekerveer als geschikte locatie wordt geacht na het MER ondanks haar status als extra reservegebied?

Gesteld wordt op pagina 27 dat laagfrequent geluid niet wordt meegenomen in de effectbeoordeling vanwege een onderzoek uit 2020. Het rapport van de Expertgroep gezondheidseffecten uit 2022 adviseert echter in opdracht van Amsterdam op pagina 2 en 25 om 'Voor Laagfrequent geluid een aparte norm te hanteren die vergelijkbaar is met die in Denemarken'. Dit advies wordt nu niet meegenomen. Daarom verzoeken wij u om op te nemen in de NRD dat aan de effectbeoordeling wordt toegevoegd het aantal gevoelige objecten waarbij de lage frequenties (10-160Hz) binnenshuis boven de 20dB zijn bij windsnelheden van 6 tot 8 meter per seconde."

Tot slot is het een taak van de gemeente op te komen voor de belangen van haar inwoners. De gemeente Landsmeer heeft een enquête onder haar inwoners gehouden en daaruit kwam naar voren dat men geen grote windturbines in de nabijheid wil. Duizenden Landsmeesters hebben daarnaast de petitie tegen Amsterdamse windmolens van Windalarm ondertekend.

Ondanks dat wij de ernst van de klimaatcrisis en druk op de voortgang van de RES begrijpen, hopen wij aandacht te vestigen op onze zorgen vanwege het mogelijk plaatsen van windmolens langs de grens van gemeente Landsmeer om bovengenoemde afwegingen.

namens het college van burgemeester en wethouders van [REDACTED]

³ Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid (rivm.nl)

Het college van B en W Amsterdam
P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
o.v.v. Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Datum 3 april 2023
Onderwerp Zienswijze NRD PlanMER Windenergie Amsterdam

Geacht college,

Met ingang van 22 februari 2023 ligt de Nota Reikwijdte en Detailniveau voor de PlanMER van Windenergie in Amsterdam ter inzage. [redacted] ziet aanleiding een zienswijze naar voren te brengen.

[redacted] beheerder van de Rijkswegen en hoofdvaarwegen en spant zich in voor een vlotte en veilige doorstroming van het verkeer. Tevens ziet [redacted] toe op een goede verankering van het rijks(vaar)wegennet in plannen in het ruimtelijk domein. Dat betekent dat [redacted] erop let dat gronden langs rijks(vaar)wegen correct worden bestemd en begrensd, zodat de aanleg, de instandhouding en het onderhoud en beheer van de rijksweg niet worden belemmerd.

Met deze zienswijze breng ik een aantal punten onder uw aandacht in relatie tot de Nota Reikwijdte en Detailniveau:

1. Langs diverse Rijkswegen is een ministeriële regeling van de Barro van kracht, zoals langs de A10-Noord, A7 en A8. Het betreft een ruimtereservering voor één of twee rijstroken. Dit houdt in dat op grond van het Barro een gemeente geen wijziging van het bestemmingsplan mag vaststellen of een omgevingsvergunning strijdig gebruik verlenen voor zover dit plan/project betrekking heeft op het reserveringsgebied als bedoeld in artikel 2.7.2. Dit betekent dat er geen overdraai mag plaatsvinden over de ruimtereserveringen. Wij verzoeken de gemeente dit op te nemen in de NRD en als grondslag te gebruiken in tabel 2 op pagina 15.
2. De beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken is van toepassing voor zowel Rijkswegen als voor hoofdvaarwegen. In de NRD wordt de beleidsregel genoemd in de tabel op pagina 15. Wij verzoeken de gemeente de beleidsregel ook op te nemen op pagina 63 bij het Rijksbeleid.

3. De beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken voorziet in afstandsregels en een onderbouwing van het waarborgen van de externe- en verkeersveiligheid. In de NRD is externe veiligheid voorzien. Voor de verkeersveiligheid vragen wij doorgaans een wegbeeldanalyse. Tevens stellen wij de volgende kaders en richtlijnen als randvoorwaardelijk:

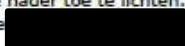
Datum
3 april 2023

Ons kenmerk:

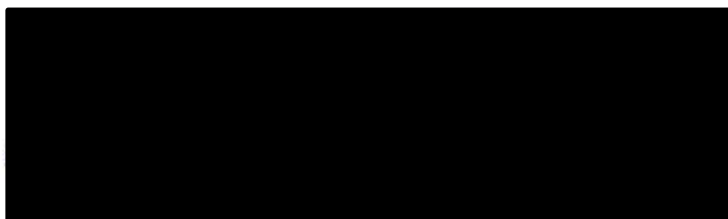

- a. Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW2020)
- b. Beoordeling van objecten langs autowegen en autosnelwegen
- c. Richtlijnen Vaarwegen 2020

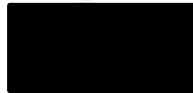
Wij verzoeken de gemeente de wegbeeldanalyse en bovenstaande kaders en richtlijnen op te nemen in het NRD en als grondslag te gebruiken bij de afweging.

4. Voor het plaatsen van windturbines nabij waterstaatswerken is mogelijk een vergunning vereist vanuit de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (WBR) en/of Waterwet. Vanuit deze vergunningen stellen wij nadere eisen om de instandhouding van de waterstaatswerken te waarborgen, zoals bodemgesteldheid, ecologie, waterkwaliteit, etc. We verzoeken de gemeente om tijdig met Rijkswaterstaat in gesprek te gaan over deze eisen.

Ik ben graag bereid deze zienswijze nader toe te lichten. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer

Hoogachtend,

Het college van BenW Amsterdam
p/a directeur Ruimte en Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT AMSTERDAM

DATUM
3 april 2023
CONTACTPERSOON

Verzonden per e-mail: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geacht college,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau d.d. 2 februari 2023 als eerste stap voor de planMER Windenergie Amsterdam.

Wij waarderen het werk dat is gedaan om te komen tot deze NRD. Echter, wij hebben nog een aantal opmerkingen en aanvullingen. Deze treft u verderop hieronder, gerangschikt naar paragraaf in de NRD, aan. Onze opmerkingen hebben vooral te maken met de status van Weespersluis. In de NRD staat weliswaar dat rekening wordt gehouden met plannen, maar om te voorkomen dat Weespersluis in zijn volle omvang over het hoofd wordt gezien, zouden wij graag zien dat deze woonwijk ten noorden van Weesp met name wordt genoemd. De vrees dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met Weespersluis, concluderen wij uit het feit dat wij, gaandeweg het proces, hebben moeten concluderen dat kaartmateriaal nogal eens verouderd is of dat er gewerkt wordt met kaartmateriaal waarop Weespersluis maar ten dele bebouwd is.

Verder houdt de NRD geen rekening met natuurcompensatiegebieden in het kader van de Wet Natuurbescherming, waarvan het goed kunnen functioneren van cruciaal belang is voor de voortgang van, in dit geval, de woningbouw en voorzieningen. Inmiddels heeft de GEM Bloemendalerpolder, op initiatief van de gemeente Amsterdam, afspraken met de gemeente gemaakt over het uitbreiden van het aantal woningen in Weespersluis, juist in het westelijk deel van het gebied, dat zich het dichtst bij de zoeklocatie Diemerscheg bevindt. Het gaat om het toevoegen van circa 600 woningen binnen de rode contour van de ontwikkeling Weespersluis, in het gebied ten westen van de Oude Papelaan. Daarmee komt het totaal aantal woningen in Weespersluis op 3.550, waarmee een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het verminderen van de nog altijd grote behoefte aan woningen rondom Amsterdam. Indien er al windturbines worden ontwikkeld vinden wij het van zeer groot belang dat de bewoners en toekomstige bewoners hierover worden geïnformeerd en betrokken en dat lokaal eigenaarschap het uitgangspunt is.

Uiteraard hebben wij ook een zienswijze gegeven op de NRD die de gemeente Diemen heeft doen verschijnen. Binnen de gemeentegrenzen van Diemen bevinden zich twee zoeklocaties voor windturbines die Weespersluis raken. De gemeente Amsterdam kent één zoeklocatie die Weespersluis zou kunnen raken. Onze zienswijze op de NRD Wind van de gemeente Diemen hebben wij ter informatie bijgevoegd.

Opmerkingen per paragraaf

1.1 Aanleiding

Hierin staat te lezen dat er een minimale grens van 350 meter afstand wordt gehanteerd (conform de RES 1.0 NHZ) tot geluidsgevoelige objecten zoals woningen. Graag zouden wij hier aan toegevoegd zien dat de minimale afstand nog kan veranderen op het moment dat nieuwe landelijke regelgeving ten aanzien van afstanden en / of hinderzones van kracht wordt. Dat staat weliswaar in paragraaf 3.3.1, maar we zouden het hier ook graag genoemd zien.

Bij de prioritering van zoekgebieden staat vermeld dat er rekening gehouden is met de zorgen en de belangen van omwonenden. Voor het zoekgebied Diemerscheg geldt dat de meeste omwonenden nog niet bekend zijn, namelijk de toekomstig bewoners van Weespersluis die in het westelijk deel van Weespersluis komen te komen. Dat hebben wij, met name in de klankbordgroep Zuid-Oost, ook kenbaar gemaakt. Desondanks zijn hier de belangen van toekomstig bewoners van Weespersluis niet genoemd. Graag zouden wij dat toegevoegd zien.

Daar waar de reflectiefase staat genoemd, willen we graag opmerken dat in de klankbordgroep Zuid-Oost, waaronder voorkeursgebied 5A Diemerscheg valt, geen ruimte was voor het uitbrengen van een advies voor de vervolgfase. De participatie verliep in een zodanig keurslijf, dat een inhoudelijke dialoog niet mogelijk was. De zorgen en behoeften die hier staan genoemd, hebben dan ook voornamelijk betrekking op het gevolgde proces. Wat ons betreft zijn de behoeften en zorgen over eventuele plaatsing van windturbines in de Diemerscheg onvoldoende tot uitdrukking gekomen.

1.4.1 Juridisch grondslag m.e.r.-procedure

De invoering van de Omgevingswet is inmiddels uitgesteld naar 1 januari 2024. Het lijkt ons goed om die datum hier ook te noemen.

2.5.1 Aannames

Bij de belemmeringsanalyse missen wij de gebieden die als natuurcompensatiegebied zijn aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet, om bijvoorbeeld nabijgelegen woningbouw op basis van een onherroepelijk bestemmingsplan mogelijk te maken. Voorbeeld: Weespersluis. Het is van cruciaal belang dat het functioneren van natuurcompensatiegebieden niet wordt aangetast door de komst van windturbineparken. Dat brengt niet alleen het betreffende natuurcompensatiegebied in gevaar, maar ook de realisatie van woningbouw en de voorzieningen zoals scholen en kinderopvang.

Bij de verblijfsobjecten met woon-, zorg- of onderwijsfunctie graag toevoegen: of objecten waarvoor een onherroepelijk bestemmingsplan geldt, maar die nog niet zijn gerealiseerd. Voorbeeld: Het westelijk deel van Weespersluis. Daarbij benadrukken wij dat naar verwachting in het westelijk deel van Weespersluis op korte termijn nieuwe maatschappelijke voorzieningen worden toegevoegd op het gebied van onderwijs en kinderopvang. Dit mede als gevolg van het grote aantal jonge gezinnen in Weespersluis en op verzoek van de gemeente Amsterdam.

In tabel 2 graag toevoegen: ... of de afstand die mogelijk wordt bepaald in de landelijke regelgeving die eraan komt.

2.9.2 Stadsontwikkelingen

Graag refereren wij aan de Afsprakenbrief Kansen voor Weespersluis, ambtelijk geaccordeerd en ondertekend door de gemeente Amsterdam, waarin onder meer afspraken zijn gemaakt om circa 600 woningen en voorzieningen toe te voegen aan Weespersluis, waarvoor ruimte is in het westelijk deel. Zie ook:

<https://bloemendalerpolder.mett.nl/info+mededelingenbord/2425926.aspx?t=Uitgelegd-Meer-woningen-en-voorzieningen-in-westelijk-deel-Weespersluis>

<https://www.amsterdam.nl/projecten/weespersluis/plannen-extra-woningen-voorzieningen/>

Ten tijde van de vaststelling van de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 waren deze afspraken, gemaakt op initiatief van de gemeente Amsterdam, nog niet actueel. De Omgevingsvisie is op dat punt dus niet actueel.

Er staat aangegeven dat de effecten van windturbines op 'stadsontwikkelingen' wel in beeld worden gebracht, maar niet worden meegenomen in de effectbeoordeling. De vraag is hoe de effecten dan wel worden beoordeeld. Ons voorstel is om de beoordeling wel te doen, en dan als bijlage bij de MER te doen. Voor belanghebbenden / (toekomstig) omwonenden is het van belang om de effecten te kennen en de mogelijkheid te hebben erop te reageren.

3.6.1 Toetsingskader

Graag hieraan toevoegen: Gebieden die in het kader van de Natuurbeschermingswet in de betreffende Ontheffing zijn aangewezen als natuurcompensatiegebied om andere ontwikkelingen (bijvoorbeeld woningbouw) mogelijk te maken. Voorbeeld: Weespersluis.

3.6.1.1. Gebiedsbescherming

Graag hier een extra kopje aan toevoegen: Natuurcompensatiegebieden, zie ook de opmerking hierboven.

Bij figuur 6 en figuur 7: Natuurcompensatiegebied 't Breedland (deel van de ontwikkeling Weespersluis) graag ook aanmerken als beschermd gebied. Het is geen Natura 2000, maar wel beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet en staat in verbinding met de Waterlandtak.

Bij figuur 10: Graag de Waterlandtak toevoegen. Deze is deel van de provinciale ecologische structuur. Het is wat beperkt om alleen naar de gemeentelijke ecologische structuur te kijken; dit geeft geen compleet beeld.

3.10 Recreatie

Bij figuur 12: Deze kaart lijkt onvolledig, omdat er geen enkel element uit de legenda binnen het stadsgebied Weesp is aangegeven, mogelijk omdat uitgegaan wordt van beleidsdocumenten die zijn opgesteld vóór de fusie tussen Amsterdam en Weesp? 't Breedland, ten noorden en ten westen van Weespersluis, is natuurcompensatiegebied dat ook moet worden aangemerkt als ruigtegebied / struinnatuur.

4.1.3 Reflectiefase (zomer 2021-voorjaar 2022)

Zie onze opmerking over de klankbordgroep Zuid-Oost bij paragraaf 1.1.

Bij tabel 20, N13: Hier staat vermeld dat soortgroepen (waaronder amfibieën en reptielen) locatie specifiek wel nadelige effecten kunnen ondervinden. Graag wijzen wij erop dat in natuurcompensatiegebied 't Breedland, ten noorden en ten noordwesten van Weespersluis, specifiek is ingericht als habitat voor de heikikker, de rugstreeppad en de ringslang. De heikikker is voor de inrichting van het gebied maatgevend. Onze ecologen kunnen daar desgewenst met de opstellers van de projectMER over in gesprek, om ervoor te zorgen dat de mogelijke effecten van windturbines in het zoekgebied Diemerscheg op de juiste wijze in de projectMER terechtkomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Namens deze,

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland
 Gemeente Amsterdam
 T.a.v. Team Regionale Energiestrategie
 Postbus 2758
 1000 CT AMSTERDAM

CLASSIFICATIE C1 - Publieke Informatie
 DATUM 3 april 2023
 ONZE REFERENTIE
 BEHANDELD DOOR
 TELEFOON DIRECT
 E-MAIL

BETREFT: Zienswijze NRD plan-MER Programma Windenergie Amsterdam

Geachte lezer,

Onlangs is via de Staatscourant bekend gemaakt dat bovenstaand plan dat door de gemeente Amsterdam (hierna: de gemeente) is opgesteld, ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt [redacted] bij deze gebruik.

[redacted] legt met haar assets, evenals vele andere (ruimtelijke) activiteiten en ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving, een claim op de beperkte beschikbare vrije ruimte in Nederland. Deze claim kan alleen worden gerechtvaardigd indien een goede afweging van alle relevante belangen heeft plaatsgevonden. Het Rijk heeft daarop voorgesorteerd door in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) assets met een spanningsniveau van 110kV en hoger, 'hoogspanning' te noemen en aan te wijzen als zijnde van nationaal belang. De gemeente is in principe het bevoegd gezag voor het ruimtelijk vastleggen van stationslocaties en tracés voor hoogspanningsverbindingen met een spanningsniveau van 110 en 150 kV.

Het elektriciteitsnet dient juist te worden geborgd in ruimtelijke plannen.

Voor [redacted] als landelijke netbeheerder geldt, dat zij bij het in stand houden van het landelijk elektriciteitsnet de volgende doelstelling nastreeft:

"Een veilig, betrouwbaar en duurzaam transport van elektriciteit voor en door Nederland tegen de laagst maatschappelijke kosten met inachtneming van alle relevante aspecten."

Deze doelstelling is vertaald in drie bouwstenen die voor [redacted] van belang zijn bij het opstellen van gemeentelijke ruimtelijke plannen, te weten:

- het behouden en het creëren van ruimte voor het elektriciteitsnet voor bestaande en toekomstige activiteiten van [redacted];
- het beschermen van het elektriciteitsnet tegen activiteiten in de nabijheid van die netten voor activiteiten die daar een bedreiging voor (kunnen) vormen;
- het waarborgen van de omgevingskwaliteit in de nabijheid van het elektriciteitsnet.

[redacted]

Belang [REDACTED]

_____ vindt het positief dat in de bepaling van de windzoekgebieden rekening wordt gehouden met de functie van het hoogspanningsnet als vitale infrastructuur die bescherming verdient. Dit sluit aan op het feit dat het hoogspanningsnet in de NOVl is aangeduid als nationaal belang.

Op de wijze waarop het hoogspanningsnet is meegenomen in de NRD wil [REDACTED] het volgende opmerken:

- In figuur 1 zijn enkel bovengrondse hoogspanningsverbindingen weergegeven, terwijl de veiligheidsafstanden uit de Handreiking Risicozonering Windturbines 2020 (HRW2020) ook van toepassing zijn op hoogspanningsstations en ondergrondse hoogspanningskabels. Het verzoek is deze assets toe te voegen aan de kaarten in de NRD en plan-MER. Bij meerdere van de in paragraaf 2.6 genoemde locatiealternatieven lijkt er overlap te ontstaan met de veiligheidsafstanden rond deze hoogspanningsassets

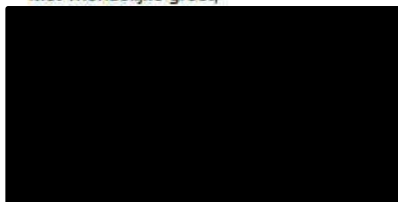
DATUM 3 april 2023
ONZE REFERENTIE GFO-N-RE 23-0321
PAGINA 3 van 3

- Behalve de bestaande hoogspanningsinfrastructuur zijn in het Ontwikkelingskader Elektriciteitsvoorziening Amsterdam 2035 verschillende nieuwe hoogspanningsassets opgenomen. Bij meerdere van de in paragraaf 2.6 genoemde locatiealternatieven lijkt er overlap te ontstaan met de veiligheidsafstanden rond deze geplande hoogspanningsassets. Het verzoek is daarom ook rekening te houden met toekomstige TenneT-assets in relatie tot de zoekgebieden voor windenergie
- Het verzoek is [REDACTED] toe te voegen aan de genoemde overlegpartners op pagina 9 van de NRD
- In tabel 2 op pagina 15 wordt een afstand tussen windturbines en hoogspanningsinfrastructuur gehanteerd die afwijkt van de veiligheidsafstand uit de HRW2020. [REDACTED] kan pas eventueel instemmen met een kleinere afstand indien er een specifieke risicoanalyse is uitgevoerd, waarbij onder meer de grootte van het effect op de netsituatie wordt beschouwd. Het op voorhand generiek hanteren van een kleinere veiligheidsafstand is daarom niet wenselijk. Ons verzoek is de veiligheidsafstand zoals vastgelegd in de HRW2020 toe te passen in de NRD en het daarop volgende plan-MER
- In paragraaf 3.5 wordt de HRW2020 genoemd als onderdeel van de kaders voor externe veiligheid. [REDACTED] merkt op dat het beleid omtrent veiligheidsafstanden tussen windturbines en hoogspanningsinfrastructuur niet onder externe veiligheid valt. Er is immers geen sprake van een risico op overlijden van personen, in tegenstelling tot bij bijvoorbeeld buisleidingen. Een passender aanduiding voor het beleid zoals vastgelegd in HRW2020 is daarom 'bescherming van vitale infrastructuur'
- Voor wat betreft netinpassing wordt in paragraaf 3.12 de afstand tot hoogspanningsinfrastructuur als beoordelingscriterium gehanteerd. Dit kan een tegenstrijdigheid vormen met de veiligheidsafstanden uit HRW2020. Ook wordt niet alle windenergie rechtstreeks op het hoogspanningsnet aangesloten. Met name kleinschalige windparken kunnen ook via het middenspanningsnet worden gefaciliteerd. Bovendien is de beschikbaarheid van aansluitcapaciteit op hoogspanningsstations slechts een momentopname. Er kan (vooralsnog) door de netbeheerders geen aansluitcapaciteit worden gereserveerd voor windparken. Beschikbare aansluitcapaciteit kan dus in de periode tussen afronding van het plan-MER en de ontwikkeling van het windpark al toegewezen zijn aan andere klanten
- Ten aanzien van paragraaf 4.5 is het verzoek aan de gemeente Amsterdam om [REDACTED] te betrekken in de vervolgstappen van dit proces

Mocht u naar aanleiding van deze zienswijze vragen hebben horen wij dat uiteraard graag via [REDACTED]

Wij zien uw reactie op deze zienswijze onder vermelding van ons kenmerk met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

0403-004

Geachte heer/ mevrouw,

Ik wil graag een zienswijze indienen m.b.t. de plannen voor windmolens. Ik deel de zienswijze van [REDACTED]

Zie hieronder mijn argumenten.

In de notitie reikwijdte staat onder 3.10 (p 42)

“3.10 Recreatie

Hoewel er geen toetsingskader is voor het beoordelen van de effecten van windparken op recreatie zal het plan MER wel inzicht bieden in het effect op recreatie door de locatiealternatieven te beoordelen op hun ligging ten opzichte van recreatie-bestemmingen, zoals (stads)parken, volkstuinen en wandel- fiets- en gebieden voor waterrecreatie.

Tevens kijkt het MER in hoeverre de plaatsing van windturbines in of nabij recreatiegebieden het effectieve oppervlak van dat gebied aantast. Zo zal een windturbine in een kitesurfgebied een grotere impact hebben dan een windturbine in een hondenuitlaatgebied (waar, buiten de fundering, nog steeds prima gebruik van kan worden gemaakt).”

- Ik vind het bijzonder dat de gemeente het gebruik van een recreatiegebied slechts erop beoordeeld of (en in hoever) het gebied toegankelijk is.
- Amsterdam is een stad met hoge verdichting.
 - o Veel bewoners hebben weinig of geen buitenruimte;
 - o De behoefte om te kunnen recreëren is groot. Dit is vooral in de zomermaanden afleesbaar aan de drukte in de stadsparken, het Marineterrein, De Omval, etc. ;
 - o Recreatie is essentieel voor de gezondheid van alle Amsterdammers;
 - o Recreëren in het groen heeft een duidelijke meerwaarde;
 - o Onder windmolens kan niet gerecreëerd worden;

Geen ambitie Amsterdam m.b.t. sturing op vermindering energie

- Los hiervan laat de Gemeente na om te kijken hoe wij kunnen minderen in het energieverbruik:
 - o Terrassen hebben nog steeds warmtebronnen in gebruik
- § De vraag moet gesteld worden of het nodig is om in de winter buiten op een verwarmd terras te zitten?
- § Dit staat haaks op steeds strenger beleid op duurzaam bouwen (BENG-eisen);
 - o De gemeente stimuleert (lees subsidieert) geen zonnepanelen in de stad, terwijl hier juist veel mogelijkheden zijn;
 - o Er wordt te weinig steun gegeven aan het verduurzamen van sociale woningen.

Aantasting Hoofdgroenstructuur

“Hoofdgroenstructuur

In de Hoofdgroenstructuur zijn gebieden aangewezen door de gemeente Amsterdam waarbinnen de functies groen en groene recreatie dienen te worden behouden ten behoeve van biodiversiteit, milieu en leefbaarheid. De beleidsregels voor deze gebieden zijn vastgelegd in de Structuurvisie 2040. Het geactualiseerde beleidskader voor de nieuwe Hoofdgroenstructuur zal naar verwachting medio 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel gelden de regels in de Structuurvisie 2020.”

- Ook hier loopt een referendum, waarbij de gemeente niet gebonden is om deze mee te nemen in hun plannen. à zie ook <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/gemeenteraad/nieuws/2023/referendum-hoofdgroenstructuur/>
- Hetzelfde geldt voor de plannen in de Lutkemeerpolder: De gemeente legt burgerprotesten

naast zich neer zonder te kijken wat de behoefte is van hun burgers.
à<http://behoudlutkemeer.nl/about/> en <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-laat-met-de-lutkemeerpolder-zien-dat-beloftes-voor-duurzaamheid-en-klimaat-niet-loos-zijn~b7e735a6/>

Los hiervan:

Moeten wij energie creëren voor steeds nieuwe behoeftes (e-bikes, etc.) of is het verstandig om in te zetten mensen te stimuleren om bewuster hiermee om te gaan?

Mochten er nog vragen zijn graag even contact.

Met vriendelijke groet,

Aan: het college van B en W Amsterdam
 P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
 Postbus 2758
 1000 CT Amsterdam

Per email: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Amsterdam, 2 april 2023

Betreft: Zienswijze volkstuinders NRD Windenergie Amsterdam d.d. 22 februari 2023.

Geacht college,

Wij dienen deze zienswijze op de concept NRD Windenergie Amsterdam in namens de [REDACTED] en de daarbij aangesloten volkstuinparken en ondergetekende [REDACTED] die nu in of heel dicht bij de voorkeurszoekgebieden liggen.

Bij de negen¹ direct betrokken volkstuinparken gaat het in totaal om ruim 1.900 volkstuinen en zeker 4.800 tuinders en hun familieleden of medetuinders.

Daarnaast zijn er nog enkele volkstuinparken die dicht bij de reserve- en extra reservezoekgebieden liggen. Dat betreft zo'n 500 tuinders. Deze reserve en extra reservezoekgebieden lopen mee in de komende Plan MER, waarvoor nu de NRD ter inzage ligt.

Bij deze op zich al grote aantallen moeten we ook nog de dulzenden bezoekers en passanten (wandelaars, fietsers, buurtgenoten en omwonenden die gebruik maken van faciliteiten) optellen die jaarlijks op de tuinparken komen. Ook hun ongestoord en ongehinderd welbevinden, gezondheid en veiligheid zijn hier in het geding! Deze aantallen zullen alleen maar toenemen omdat de gemeente en de volkstuinen samenwerken om meer Amsterdammers te laten meegenieten van onder andere het groen, de biodiversiteit en de flora en fauna op de tuinen!

Alle betrokken tuinders maken zich ernstige zorgen over de positie die de volkstuinen in de NRD krijgen en dringen erop aan deze grondig aan te passen.

Deze zorgen betreffen met name de volgende aspecten:

1. Gezondheid en geluid;
2. Veiligheid;
3. Natuur en biodiversiteit;
4. Recreatie;
5. Sociale aspecten;
6. Prioriteit bij de haven.

Deze onderwerpen lichten wij hieronder kort toe.

1. Gezondheid en geluid

a) Beschouw verblijfstuinen als geluidgevoelige objecten.

Volkstuinen en tuinders moeten op dezelfde wijze worden meegenomen in de NRD

¹ Dit zijn de tuinparken Buikslotermeer, De Molen, Tuinwijk, Kweekust, Wijkergouw, Rust en Vreugd, Nieuwe Levenskracht, Linnaeus en Frankendael

en daarna in de planMER als bewoners en woonhuizen, dus als geluidgevoelige bestemmingen.

In dit verband verwijzen wij ook naar een unaniem advies van de Stedelijke Adviesgroep RES-Amsterdam (SARA) om de tuinders zo mee te nemen. Deze adviseert dit nadrukkelijk in zijn advies d.d. 15 december 2022. Het college gaat hier volledig aan voorbij.

Weliswaar wordt aangegeven dat hier in het PWA op zal worden ingegaan, maar daar hoort dan het onderzoeken van de (geluids-)effecten van de plaatsing van windturbines op de gezondheid van tuinders en de juiste positie in de belemmeringenanalyse aan vooraf te gaan.

b) Tel volkstuinters mee als ernstig gehinderden.

Tuinders verblijven gedurende 6-7 maanden per jaar langdurig en gedurende aaneengesloten periodes op hun tuin. Bijna alle tuinparken hebben immers een verblijfsbestemming.

Maar de tuinders verblijven dan in (houten) huisjes die veel slechter zijn geïsoleerd dan woonhuizen. Bovendien zijn zij overdag veelal buiten in hun tuin aan het werk. Dit zou dus eerder pleiten voor de toepassing van strengere normen dan wat nu wordt voorgesteld. Er zal immers meer geluidshinder zijn dan bij woningen op dezelfde afstand van windturbines. Ook de veiligheidsrisico's zijn groter.

Tuinders vallen dus zeker binnen de categorie van mogelijk (ernstig) gehinderden. Het is daarom van het grootste belang dat de effecten op de gezondheid van tuinders serieus worden onderzocht.

c) Onderzoek ook andere dB normen (37-40 en 42 dB Lden).

Geluid is een belangrijke factor bij de risico's van gezondheidsschade. Er is veel onderzoek voorhanden waaruit blijkt dat de nu toepasselijke wettelijke normen eigenlijk te ruim zijn. Het college houdt echter vast aan de adviezen van de Expertgroep Gezondheid. Uiteindelijk zaten daar (slechts) twee experts in, zonder medische achtergrond, althans geen arts. Terwijl nota bene honderden artsen en andere deskundigen via de klankbordgroep gezondheid en via een raadsadres onderbouwd en specifiek hun zorgen over deze normeringen hebben geuit. En die zorgen zijn gebaseerd op beter en recenter onderzoek en evaluatie van onderzoek dan de Expertgroep in zijn advies heeft meegenomen. Om die reden pleiten wij ervoor om ook de 37-, 40 en 42 dB Lden op dezelfde wijze mee te nemen als nu in de NRD wordt voorgesteld voor de 45 en 47 dB Lden. Namelijk als harde normen!

d) Hanteer naast geluidsnormen ook afstandsnormen.

Nederland is het enige land met alleen een geluidsnorm. Andere EU-landen hanteren een afstands- en geluidsnorm naast elkaar of hanteren het voorzorgsprincipe door bijvoorbeeld ten minste 10 keer de tiphoogte aan te houden, zoals Denemarken. Voor sommige tuinparken (met name in zuidoost) geldt dat zij ook binnen het bereik van windturbineplannen van aangrenzende gemeenten liggen. Hier zou speciale aandacht voor moeten zijn. Dat ontbreekt in de NRD.

e) Onderzoek de mogelijke effecten van Trillingen en Laag Frequent Geluid op de gezondheid.

De gezondheidsrisico's van Laag Frequent Geluid en Trillingen worden in de NRD en in de reactie van de wethouder weggewuifd, zonder dat daar een goede onderbouwing voor wordt gegeven. Ook hier pleiten wij voor goed onderzoek om

(gezondheids)problemen te voorkomen of in ieder geval deze van tevoren goed te kunnen inschatten.

- f) Lden is geen goede norm van geluidshinder van windturbines. Onderzoek ook de hinder bij piekbelasting.
Handhaafbaarheid is één van de problemen rond de op dit moment toepasselijke geluidsnormen, die zijn gebaseerd op dB Lden (dag en nacht) en dB Lnight. Deze normen berekenen de gemiddelde geluidsbelasting over een jaar. Dat heeft tot gevolg dat geluidsoverlast met een groot risico op gezondheidsschade soms jaren kan aanhouden voordat maatregelen kunnen worden genomen. Metingen duren immers een aantal jaar. De toepassing van Lden en Lnight als norm heeft bovendien tot gevolg dat periodes met een lage geluidsproductie 'gecompenseerd' kunnen worden door periodes met hoge geluidsproductie later in het jaar (zolang het gemiddelde maar niet wordt overschreden). Dit is een factor die overlast, hinder en de kans op gezondheidsschade ernstig vergroot.
Daarnaast is er dus het risico dat aan het eind van het jaar niet meer gehandhaafd wordt. Om die reden pleiten wij voor de toepassing van andere normen.
Bij geluid zou in ieder geval ook het niveau van de piekbelasting en de verwachte duur daarvan moeten worden meegenomen.
- g) Neem cumulatie van schadelijke effecten voor de gezondheid mee.
In de NRD worden de verschillende hindereffecten ieder afzonderlijk beoordeeld. Daarmee wordt voorbijgegaan aan de gevolgen van cumulatie van effecten, zoals van verschillende geluidsbronnen, slagschaduw van windturbines en fijnstof van verkeer. Met name wat geluidshinder betreft kan bijvoorbeeld door veranderende windrichting voor tuinders en recreanten de situatie ontstaan dat nooit meer sprake zal zijn van enige rust omdat bij de ene windrichting de snelweg boven de geluidsnorm uitgaat en bij de andere windrichting de windturbines geluidshinder geven of dat er een cumulatief effect optreedt. Dus ook dit soort stapelingseffecten zou in de NRD moeten worden onderzocht!
- h) Neem ook onderzoek naar tonaal geluid op in de NRD en de plan-MER.
In de NRD wordt volledig voorbijgegaan aan de vele problemen die er bij bestaande windparken en solitaire turbines zijn met tonaal geluid. In de NRD wordt ervan uitgegaan dat goed functionerende turbines geen tonaal geluid of overlast die daar het gevolg van is veroorzaken, maar de praktijk is anders. Om die reden zou ook dit aspect in de NRD moeten worden meegenomen.
- i) Geef helder aan wat onherstelbare of onaanvaardbare schade aan de gezondheid van de Amsterdammers zou kunnen zijn.
Op meerdere momenten in het participatietraject hebben de volkstuinders gevraagd wanneer, volgens de gemeente, schade onherstelbaar/onaanvaardbaar is. Op deze vraag is geen antwoord gekomen. Zolang het College hierop geen helder antwoord kan formuleren blijven wij ons ernstige zorgen maken. Als het college / de gemeenteraad nog niet bepaald heeft wat onherstelbaar/onaanvaardbaar zou kunnen zijn, hoe kan de gemeente hierop dan een besluit nemen? Immers, het spreken over onaanvaardbare schade suggereert dat er ook aanvaardbare schade bestaat met betrekking tot gezondheid en natuur. Wat zou de aanvaardbare schade dan zijn in dit geval?

2. Veiligheid

a. Fysieke veiligheid niet geborgd.

Dit betreft het aspect van "externe" fysieke veiligheid. Uit de NRD (en de RES 1.0) maken wij op dat de normen voor externe veiligheid niet op een verantwoorde manier worden toegepast. Deze zijn nog gebaseerd op kleinere types windturbines dan waar in de NRD van wordt uitgegaan. Volkstuinders maken zich grote zorgen over de veiligheid: afbreken van wieken en ijspegels, brand, et cetera.

b. Wees duidelijk over wat kwetsbare objecten zijn; de NRD is daarover tegenstrijdig.

In de NRD staat dat locaties waar zich personen bevinden een beschermingsniveau ten aanzien van het PR kennen en dat er in de NRD voor is gekozen bij bovengenoemde normen aan te sluiten.
Dit geeft de indruk dat (beperkt) kwetsbare objecten, waaronder dus ook de volkstuinen, worden meegenomen in de belemmeringenanalyse. Maar feitelijk doet de gemeente dat in de NRD niet.

c. Neem volkstuinparken mee als kwetsbaar object in de belemmeringenanalyse.

De volkstuinparken worden nu niet als kwetsbaar object meegenomen in de belemmeringenanalyse. Dat volkstuinen nu niet als kwetsbaar object in de belemmeringenanalyse worden meegenomen is in tegenspraak met de brief van 29 juni 2021 waarin de wethouder schrijft dat een object aangemerkt kan worden als kwetsbaar object c.q. als beperkt kwetsbaar object wanneer er sprake is van verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen. In de brief schrijft de wethouder:

"Uw vraag over of volkstuinencomplexen kwetsbare of beperkt kwetsbare bestemmingen zijn kan niet zonder meer bevestigend beantwoord worden. Een volkstuinencomplex betreft een vorm van recreatief gebruik, waarbij in het algemeen geen sprake zal zijn van een verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen. Het volkstuinencomplex kan dan aangemerkt worden als een beperkt kwetsbaar object. In het geval er wel verblijf gedurende meerdere dagen is toegestaan, kan er wel sprake zijn van een kwetsbaar object. Daarnaast is het van belang of het volkstuinencomplex binnen de invloedssfeer van een of meerdere potentiële windturbinelocaties ligt."

In alle betrokken tuinparken verblijven honderden tuinders gedurende vele aaneengesloten maanden en weken in de periode van 1 april tot 1 oktober of 1 november. Al deze parken voldoen dus aan het criterium voor kwetsbaar object en moeten daarom in de belemmeringenanalyse worden meegenomen.
Dit wordt bovendien bevestigd in de unaniem door Provinciale Staten aangenomen motie: (M122-2021-7-5).

3. Natuur en biodiversiteit

Onderken de bijzondere natuurwaarde van en op de volkstuinen en breng de effecten in beeld.

Wij verwachten dat veel zienswijzen van andere organisaties op de risico's van de plaatsing van windturbines voor de natuur, biodiversiteit, flora en fauna zullen ingaan. De inhoud daarvan geldt als hier herhaald en ingevoegd. Wij sluiten ons daarbij aan. Om die reden beperken wij ons hier tot enkele aspecten die specifiek zijn voor de volkstuinen:

- i. De volkstuinten zijn onderdeel van Bijzonder Provinciaal Landschap, van NNN, van de scheggen en de Hoofdgroenstructuur. Sommige parken grenzen direct aan een stiltegebied dat tevens weidevogelgebied is.
- ii. De volkstuinten hebben allemaal programma's gericht op natuurvriendelijk tuinieren en versterking van de ecologische structuur. Zij maken beplanting- en beheerplannen gericht op het versterken van het leefklimaat van flora en fauna. Zij houden in hun beplanting rekening met de grondkwaliteit en het bodemleven en bevorderen op deze manier de biodiversiteit, zoals bijvoorbeeld de insectenstand/insectenpopulatie. De biotopen van de volkstuinten vormen een schakel tussen/zijn een aanvulling op de biotopen van de stad en het buitengebied. In de NRD zou dit moeten worden meegenomen.
- iii. Op sommige tuinsteden verblijven, broeden en foerageren met uitsterven bedreigde diersoorten zoals: de Meervleermuis, diverse vogelsoorten, egels en ringslangen.
- iv. Het plaatsen van Windturbines in of nabij volkstuinten is tegenstrijdig met het huidige gemeentebestuur om meer biodiversiteit te bevorderen. Bovendien heeft de gemeenteraad in december 2021 besloten "de volkstuinten te behouden vanwege hun ecologische waarde en hun belang voor de stadsbewoners".

Dit zijn ook weer aspecten die tot onderzoek en een conclusie moeten leiden in de plan MER. De positie en benadering van de volkstuinten in de NRD behoeft dus nadrukkelijk aanpassing.

4. Recreatie

Breidt het onderzoek naar de effecten op de recreatie uit.

Het onderzoek naar de effecten op recreatie is te beperkt. Een (kwantitatieve) beoordeling van recreatie in termen van gebiedsaantasting, zoals in de NRD voorgesteld, is geen goede manier om het effect op recreatie te beoordelen, want die zal niet het goede beeld geven.

Een kwalitatieve beoordeling van zaken zoals rustverstoring door geluidshinder en de beklemming die wordt ervaren door de nabijheid van een bewegend bouwwerk van 150-250 meter hoogte is minstens even belangrijk. De effecten hiervan kunnen zelfs zo groot zijn dat recreatie geen recreatie meer genoemd kan worden, of onmogelijk wordt gemaakt, met name bij op rust gerichte recreatie, zoals tuinieren, wandelen, fietsen, varen, et cetera. Gezien de noodzaak van recreatie in een verdichtende stad moeten alle effecten op recreatie in de NRD en Plan MER in kaart worden gebracht.

5. Sociale aspecten

Betrek in de NRD ook de sociale gevolgen voor de volkstuinters en de omwonenden van volkstuintencomplexen

Volkstuinieren is ook een plaats voor gezamenlijke ontspanning, ontmoeting, gemeenschapszin en kennisuitwisseling. Omwonenden, met name uit de achterstandswijken, komen naar de volkstuinten voor dagbesteding of voor hun gezondheid. Ook volgens de commissie MER moeten de sociale effecten worden meegenomen in de NRD/PlanMer. Deze komen in de conceptversie van de NRD niet aan de orde. In onze opvatting zou deze omissie moeten worden gecorrigeerd.

6. Havens van Amsterdam

Onderzoek de Havens maximaal als alternatief voor de zoekgebieden in de natuur, bij woonwijken en volkstuintencomplexen

Net als de Stedelijke Advies Groep Amsterdam (SARA) vragen wij u om het potentieel van de Haven voor de totale doelstelling van 52MW uit de RES 1.0 in kaart te brengen. Vanuit Natuur- en milieubelangen zijn er weinig bezwaren, omdat de Haven al een volledig geïndustrialiseerd gebied is. In alle overige zoekgebieden zal voorzienbaar meer ernstige hinder en structurele overlast ontstaan dan in de Haven.

Als met optimaal gebruik van de regels en aanvullend beleid ruimte wordt gemaakt in de haven voor de hele Amsterdamse RES ambitie van 52 MW, kan het groen worden gevrijwaard van industriële windturbines en kunnen burgers (bewoners en recreanten/volkstuinders) beschermd worden tegen ernstige hinder.

Bovendien heeft het College eerder zelf aangegeven dat de Havens maatschappelijk gezien het meest gewenste zoekgebied is (uitspraak RIB april 2021). In deze Raadsinformatiebrief geeft het college aan dat het bereid is financiële en ruimtelijke barrières op te heffen om maximaal ruimte te maken voor windturbines. Uit draagvlakonderzoek blijkt dat Amsterdammers dat ook vinden. (Zie speedvoordracht van het college 9 maart 2021²)

Daarom dringen wij er sterk op aan dat de Havens als zoekgebied met het meeste draagvlak eerst maximaal wordt onderzocht.

Tot slot

De NRD wekt bij ons de indruk dat het behalen van de "businesscase" van de bouw van windturbines belangrijker wordt gevonden dan het zo veel mogelijk uitsluiten van (gezondheids)risico's voor (onder meer) onze volkstuinders en bewoners dicht bij de zoekgebieden.

Naar wij hebben begrepen zal in de loop van 2023 een landelijke plan MER verschijnen, waarin nieuwe landelijke geldende normen voor geluid, afstand en gezondheid zullen zijn opgenomen, die de gemeentelijke normen overrulen. Het ligt in onze opvatting voor de hand wanneer de gemeente Amsterdam het plan MER onderzoek zou uitstellen totdat nieuwe landelijke normen bekend zijn. De kans is immers groot dat een deel van het nu voorgestelde onderzoek ofwel opnieuw moet worden gedaan ofwel overbodig zal blijken.

Wij vragen ons af welke argumenten ertoe kunnen leiden dat de turbines geplaatst gaan worden op locaties waar zij (veel) minder hinder, overlast, schade voor de natuur en risico op gezondheidsschade met zich meebrengen, zoals bijvoorbeeld het havengebied (zie punt 5).

² Citaat uit de speedvoordracht van het college 9 maart 2021: Zoekgebied 1a) Havengebied & 1b) Havengebied Zuid: "Dit is een industriegebied waar al windturbines staan. Dit cluster van turbines kan worden uitgebreid. In het gebied zijn ruimtelijke aanknopingspunten voor windturbines zoals havenbekkens, (snel)wegen, andere hoge objecten (kranen en schoorstenen), en het Noordzeekanaal." In de participatiesessies met bewoners en in enquêtes van Onderzoek, Informatie & Statistiek (OIS)[18] is de meeste steun geuit voor nieuwe windturbines in dit gebied. In dit gebied kunnen windturbines relatief goed tot zeer goed worden aangesloten op het elektriciteitsnet. Vanuit natuur- en milieubelangen zijn er weinig bezwaren."

Als de gemeente een andere benadering zou kiezen zou de gemeente een goede (betere) invulling geven aan de rol die vanuit de zorgplicht voor de inwoners mag worden verwacht. Deze NRD overtuigt niet op dit voor alle inwoners van Amsterdam zo belangrijke punt.

Namens de tuinders gaan wij er van uit dat de NRD op bovenstaande punten zal worden aangepast.

Met vriendelijke groet,

Namens de [REDACTED] en de [REDACTED] Buikslotermeer, De Molen, Tuinwijk, Kweeklust, Wijkergouw, Rust en Vreugd en Nieuwe Levenskracht.

[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] namens [REDACTED]
[REDACTED] namens [REDACTED]

Correspondentieadres

[REDACTED]

0403-006

Geachte mevrouw, mijnheer,
p/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam,

Ik wil graag een zienswijze indienen m.b.t. de plannen voor windmolens.
Zie hieronder mijn argumenten.

In de notitie reikwijdte staat onder 3.10 (p 42)

“3.10 Recreatie

Hoewel er geen toetsingskader is voor het beoordelen van de effecten van windparken op recreatie zal het plan MER wel inzicht bieden in het effect op recreatie door de locatiealternatieven te beoordelen op hun ligging ten opzichte van recreatie-bestemmingen, zoals (stads)parken, volkstuinten en wandel- fiets- en gebieden voor waterrecreatie.

Tevens kijkt het MER in hoeverre de plaatsing van windturbines in of nabij recreatiegebieden het effectieve oppervlak van dat gebied aantast. Zo zal een windturbine in een kitesurfgebied een grotere impact hebben dan een windturbine in een hondenuitlaatgebied (waar, buiten de fundering, nog steeds prima gebruik van kan worden gemaakt).”

recreatiegebieden in Amsterdam zijn broodnodig en daar mag niet op worden ingeboet

- Ik vind het bijzonder te noemen dat de gemeente het gebruik van een recreatiegebied slechts erop beoordeeld of (en in hoever) het gebied toegankelijk is.
- Amsterdam is een stad met hoge verdichting, recreatiegebieden zijn broodnodig.
 - o Veel bewoners hebben weinig of geen buitenruimte;
 - o De behoefte om te kunnen recreëren is groot. Dit is vooral in de zomermaanden afleesbaar aan de drukte in de stadsparken, het Marineterrein, De Omval, etc. ;
 - o Recreatie is essentieel voor de gezondheid van alle Amsterdammers;
 - o Recreëren in het groen heeft een duidelijke meerwaarde;
 - o Onder windmolens kan niet gerecreëerd worden;

Amsterdam geen ambitie m.b.t. sturing op vermindering energie

- Los hiervan laat de Gemeente na om te kijken hoe wij kunnen minderen in het energieverbruik.:
 - o Terrassen hebben nog steeds warmtebronnen in gebruik
- § De vraag moet gesteld worden of het nodig is om in de winter buiten op een verwarmd terras te zitten?
- § Dit staat haaks op steeds strenger beleid op duurzaam bouwen (BENG-eisen);
 - o De gemeente stimuleert (lees subsidieert) geen zonnepanelen in de stad, terwijl hier juist veel mogelijkheden zijn;
 - o Er wordt te weinig steun gegeven aan het verduurzamen van sociale woningen.

Aantasting Hoofdgroenstructuur

“Hoofdgroenstructuur :

In de Hoofdgroenstructuur zijn gebieden aangewezen door de gemeente Amsterdam waarbinnen de functies groen en groene recreatie dienen te worden behouden ten behoeve van biodiversiteit, milieu en leefbaarheid. De beleidsregels voor deze gebieden zijn vastgelegd in de Structuurvisie 2040. Het geactualiseerde beleidskader voor de nieuwe Hoofdgroenstructuur zal naar verwachting medio 2023 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Momenteel gelden de regels in de Structuurvisie 2020.”

- Ook hier loopt een referendum, waarbij de gemeente niet gebonden is om deze mee te nemen in hun plannen. à zie ook <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/gemeenteraad/nieuws/2023/referendum-hoofdgroenstructuur/>
- Hetzelfde geldt voor de plannen in de Lutkemeerpolder: De gemeente legt burgerprotesten naast zich neer zonder te kijken wat de behoefte is van hun burgers. Waar tevens een belangrijk basis gevormd kan worden voor een vitale stedelijke bodem en biodiversiteit! Iets waar al het leven en onze ecosystemen afhankelijk van zijn. à <http://behoudlutkemeer.nl/about/> en <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-laet-met-de-lutkemeerpolder-zien-dat-beloftes-voor-duurzaamheid-en-klimaat-niet-loos-zijn~b7e735a6/>

0403-007

Beste gemeente,

ik ben een grote voorstander van windenergie. Maar dicht bij een stad is niet de beste plek om grote windmolens te plaatsen. Een stad kan op andere manieren veel beter bijdragen aan een betere balans tussen energieopwekking en energieverbruik.

Een stad heeft daken voor zonnepanelen, maar meer nog heeft het de mogelijkheid op te bezuinigen op gebruik. Met elektrische fietsen in de stad in opkomst (veel meer dan dat ze auto's vervangen, vervangen ze gewone fietsen en verbruiken dus alleen maar meer in plaats van minder energie) en terrassen die worden verwarmd is het echt van den gekke dat er in het leefgebied van zoveel mensen windmolens worden geplaatst.

Ik denk dat ook de gemeente kan bijdragen aan bezuinigingen bij de gemeente zelf en bij bedrijven en bewoners.

Dus, zet in op energiebesparingen in plaats van windmolens dicht bij de stad!!!

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

College van B&W Amsterdam
Postbus 2758
1000CT Amsterdam

RESAmsterdam@amsterdam.nl

Van: Inwoners Amsterdam Noord

Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geachte College,

Hierbij ontvang u onze zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Programma Windenergie Amsterdam, verder te noemen NRD.
([NRD planMER Amsterdam \(openresearch.amsterdam.nl\)](#))

Wij zijn de vertegenwoordigers van vele duizenden ondertekenaars van de petitie van Windalarm in Amsterdam Noord. [REDACTED] en [REDACTED] hebben in de klankbordgroep Noord gezeten en Marlein Bong heeft zitting gehad in klankbordgroep natuur. [REDACTED] (petitie vrienden van de NoorderIJplas) vertegenwoordigt ook nog ruim 700 direct omwonenden.
[REDACTED] hebben zitting in de SARA (de Stedelijk Adviesraad RES Amsterdam).

Reikwijdte

Zienswijze 1:

De reikwijdte van deze NRD moet worden verbreed en moet de totale doelstelling van de RES-ambitie omvatten, zodat ook zon op dak en industriële windturbines alleen in de haven in de overwegingen kunnen worden meegenomen.

De gemeente Amsterdam heeft, in het kader van de RES, de ambitie uitgesproken om in 2030 in totaal 700 GWh duurzame energie op te wekken.

Het Programma Wind Amsterdam 'moet' een deel van deze ambitie invullen.

Het tweede deel van de ambitie wordt ingevuld met zon op dak.

Als RES regio is Amsterdam, grote stad met een industriële haven, in de unieke positie dat zij beschikt over veel dakoppervlak voor zon én een haven voor de plaatsing van windturbines. In deze NRD ligt de nadruk alleen op windturbines en dan vooral in de groengebieden buiten de haven die door de inwoners van Amsterdam als recreatiegebieden worden gebruikt.

Het is precies deze insteek van het College van Amsterdam waar al meer dan 3 jaar hevig tegen geprotesteerd wordt.

Tot nu toe zijn alle protesten door het College genegeerd. Later in deze zienswijze gaan we hier dieper op in.

Wij zien als betrokken bewoners en belanghebbenden deze PWA als een hernieuwde poging van het College om industriële windturbines in de parken en recreatiegebieden van Amsterdam te forceren en alle signalen uit de stad te negeren.

De reikwijdte van deze NRD is te smal gedefinieerd en doet geen recht aan drie jaar geuite bezwaren en aangevoerde alternatieven vanuit de inwoners van Amsterdam. Door in deze PlanMER ook de alternatieven, die zijn aangedragen door de inwoners van Amsterdam, te onderzoeken wordt gehoor gegeven aan de door hen ingebrachte alternatieven.

Ook de SMB-richtlijn van de EU is duidelijk in zijn uitspraak dat voor plannen en programma's het identificeren en beoordelen van alternatieven moeten worden meegenomen om eventuele negatieve effecten op de leefomgeving te verminderen of te voorkomen.

Alleen al vanwege de SMB-richtlijn is het ontbreken van alternatieven een grote omissie. In de concept NRD wordt de haven alleen als uniek gebied beschouwd maar buiten de vergelijking gelaten. Dit terwijl de haven het zoekgebied met de meeste potentie voor het plaatsen van windturbines is. De mogelijkheden in de haven zijn zelfs zo groot, dat wij op de eerste plaats voorstellen de haven als alternatief te onderzoeken vóór alle andere zoekgebieden.

In een PlanMER voor de haven uit 2016 wordt de grote potentie van de haven voor windturbines al aangegeven. Sindsdien zijn de beperkingen van de provincie Noord-Holland betreffende wind op land opgeheven en blijken ook de hoogtebeperkingen van Schiphol niet in beton gegoten.

Al deze ontwikkelingen vergroten het potentieel op te stellen windvermogen in de haven aanzienlijk en rechtvaardigen een gedegen nieuw onderzoek voor wind in de haven als alternatief voor wind in de stadsparken en beschermde natuurgebieden in Amsterdam.

Volgens artikel 11.3 van het Omgevingsbesluit is het uitwerken en onderbouwen van redelijke alternatieven wettelijk verplicht.

Detail

Zienswijze 2:

Om de verschillende inzichten van hinder tot zijn recht te laten komen moet de m.e.r. ook in kaart brengen het aantal woningen binnen de verschillende afstandscontouren van 600 m, 800m, 1000m en 1200m.

De NRD is onduidelijk over het in beeld brengen van het aantal potentieel gehinderden.

Als alleen uitgegaan wordt van de aanbevelingen van de Expertgroep Gezondheid doet dat geen recht aan het feit dat er nog andere inzichten zijn over hinder.

Zo had de provincie Noord-Holland een afstand norm tot woningen van 600 meter, de norm in Denemarken is viermaal de tiphoogte (800 meter) en de bevindingen van audioloog Jan de Laat van UvL tienmaal de ashoogte (1200 meter)

Zienswijze 3: Wacht met deze PlanMER tot de landelijke normen vastgesteld zijn.

Wegens ontbreken van de landelijke norm voor plaatsing windturbines op land, ontbreekt elke basis voor deze NRD.

Zienswijze 4: Rekening houden met afgevalen zoekgebieden + stadsontwikkelingen en de argumenten daarvoor, deze gelden ook voor andere zoekgebieden.

Punt 1.1/1.4.2

Opmerkelijk is dat in figuur 1 en 2 de zoekgebieden niet geactualiseerd zijn. Op 29 november heeft Wethouder Pels het zoekgebied Cornelis Douwe laten afvallen op basis van toekomstige woningbouw. Hiermee is de NRD foutief ter inzage gelegd.

Beantwoording sv Kreuger, Boomsma, Burgers inzake belemmering woningbouw door plaatsing windturbines (raadsinformatie.nl)

	tot 600 m	600-800 m	800-1000 m	1000-1200 m	
Algemeen totaal	21	25	19		
Algemeen	20	28	85	138	
Overeen	0	117	103	50	
Zuiveren	0	0	167	0	
Aandacht op veiligheid	60				Totaal woningen 660
Totaal te dragen woningen	121	143	106	188	2000
Algemeen (maximaal) veiligheid	1600				
Algemeen (maximaal) (overeen)	1725	1725	1725	1725	
Algemeen (maximaal) (overeen)		80	18	17	
Algemeen (maximaal) (overeen)		1980			
Totaal te dragen woningen	1665	1905	1743	1742	Totaal woningen 6600

	100-200m	200-300m	300-400m	400-500m
Totaal A-klasse	35,1	52,9	88,6	0
A-klasse B-klasse	42	94,2	116,1	251,8
C-klasse	0	540,1	1426	2534,5
D-klasse	0	0	270,3	0
A-klasse E-klasse	189			
F-klasse G-klasse	1940			
H-klasse I-klasse J-klasse K-klasse	3622,5	962,25	862,5	1422,5
L-klasse M-klasse	85	85	23,4	23,2
N-klasse O-klasse P-klasse		3450		
Q-klasse R-klasse S-klasse				
Totaal onvonnende	728,6	548,15	715,7	2006,4

Bovenstaand voorbeeld voor zoekgebied Noorder-IJplas geeft aan dat toekomstige woningbouwplannen het aantal gehinderden aanzienlijk kunnen doen toenemen. De overwegingen om zoekgebied Cornelis Douwes af te laten vallen voor geplande woningbouw gelden ook voor Noorder-IJplas.

Zienswijze 5: Sociale effecten moeten worden meegenomen in deze PlanMER volgens de Handreiking 'Sociale effecten in milieueffectrapportage' van CommissieMER

**Zienswijze 5b: Op basis van de dalende tendens van draagvlak binnen Amsterdam, zou een nieuw draagvlak gemeten onder de belanghebbenden binnen 2000 m van het zoekgebied gewenst zijn.
(Definitie RvS voor 'belanghebbenden').**

Punt 1.2/2.7

Als vierde punt wordt in 1.2 genoemd:

'4. Bereiken van transparantie in besluitvorming en het creëren van een mogelijk breder maatschappelijk draagvlak'

Dit is in tegenspraak met punt 2.7, omdat daar gesteld wordt dat sociale/maatschappelijke effecten NIET worden meegenomen.

Dit punt stelt dat locatie-alternatieven niet worden beoordeeld op hun sociale- of economische effecten.

Dit is een achterhaalde visie van het begrip milieueffecten.

In het verdrag van Aarhus is bepaald dat in een milieueffectrapportage het effect op leefomgeving en gezondheid een belangrijk onderdeel uit moeten maken.

In de milieueffectrapportage moeten alle milieueffecten worden meegewogen.

De CommissieMER geeft in de "Handreiking 'Sociale effecten in milieueffectrapportage'" (<https://www.commissiemer.nl/documenten/00000487.pdf>)

duidelijk aan wanneer sociale effecten moeten worden onderzocht in een m.e.r.

In hoofdstuk 1. Staan de acht thema's die onder de sociale effecten vallen.

In hoofdstuk 3 geeft de commissie aan wanneer sociale effecten moeten worden meegenomen in een m.e.r.

Al de aangegeven punten zijn van toepassing voor de Amsterdamse situatie.

In appendix B. gaat ze specifiek in op windturbine projecten.

Ook de Stedelijke Adviesgroep RES Amsterdam (SARA) heeft dit geadviseerd.

Het niet in beeld brengen van de sociale effecten kan gezien worden als een schending van het verdrag van Aarhus.

Zienswijze 6: Betrek uit de reflectiefase de input van ALLE klankbordgroepen, incl. de adviezen van de klankbordgroepen gezondheid en natuur.

1.4.2

'In Hoofdstuk 4 staat beschreven hoe het participatieproces tot nu toe is uitgevoerd en hoe met de opgehaalde input uit het document Signalen uit de stad, de adviezen van de Expertgroepen gezondheid en natuur, de amendementen en moties wordt omgegaan in het

4

planMER en/of het Programma Windenergie Amsterdam.'

Het document "Signalen uit de stad" is NIET het resultaat van de klankbordgroepen.

Zienswijze 7: Welk onderzoek ligt ten grondslag aan onderstaande bewering?

2.4

In de NRD wordt gezegd dat:

3 Grote windturbines maken niet per se meer geluid dan kleine, en grotere windturbines staan verder uit elkaar. Daarom zal het MER een gevoeligheidsanalyse bevatten van de geluidseffecten van windturbines van verschillende afmetingen.

Zienswijze 8: Meet de effecten op hoogte (niet op straatniveau) bij flats met name verzorgingsflat het Korthagenhuis en de flats bij Molenwijk.

2.5.1 Aannames

De belemmeringenanalyse bevat tenminste de volgende onderwerpen:

➤ Verblijfsobjecten met woon-, zorg- of onderwijsfunctie, alsmede ligplaatsen en standplaatsen	➤ Hoogspanningsinfrastructuur
➤ Overige bebouwing: panden	➤ Buisleidingen (zoals aardgasleidingen)
➤ Rijks-, spoor en vaarwegen	➤ Bestaande windturbines
➤ Bouwhoogtebeperkingen Schiphol (zie 2.4)	➤ Water (enkelbestemming)
	➤ Overige wegen
	➤ Waterkeringen

NB: Verblijfsobjecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie zijn woningen, zorginstellingen, scholen, e.d. die als zodanig aangemerkt staan in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

Random belemmeringen die zich in of nabij de zoekgebieden voor windenergie bevinden, worden minimale afstanden (buffers) aangehouden die volgen uit of zijn afgeleid van wet- en regelgeving. Deze bufferafstanden staan beschreven in Tabel 2. De referentiewindturbines zijn schematisch weergegeven in Figuur 4. Windturbines met dergelijke afmetingen zijn op dit moment gangbaar in de markt (en planvoorbereiding).

'N.B. Een aantal bestemmingen is niet meegenomen in de belemmeringenanalyse, omdat er geen wettelijke strijdigheid geldt. Denk bijvoorbeeld aan sportvelden en volkstuincomplexen. De indicatieve opstellingen die in het MER geformuleerd zullen worden, zullen wel met deze zaken rekening houden, zodat geen indicatieve opstellingen onderzocht worden die niet realiseerbaar zijn.'

Zienswijze 9: Behandel tuinhuizen en recreatie-verblijven waar geslapen mag worden hetzelfde als woningen.

5

Volkstuinders zijn (ernstig) gehinderden: beschouw volkstuinen als geluidgevoelige bestemmingen.

De Stedelijke Adviesgroep RES Amsterdam (SARA) heeft dit unaniem geadviseerd (dec. 2022). Onderzoek van de (geluids-)effecten van windturbines op de gezondheid van tuinders hoort dus deel uit te maken van de effecten die onderzocht worden in de plan MER en van de belemmeringenanalyse.

De tuinparken in de zoekgebieden in Noord hebben een overnachtingsvergunning. Veel tuinders wonen gedurende het seizoen langere tijd op hun tuin en slapen in een niet-geïsoleerd houten tuinhuis. Daarom speelt ook mee dat er meer geluidshinder zal zijn dan bij woningen op dezelfde afstand van windturbines.

Hanteer bij volkstuinen ook normen voor geluid 'buiten'.

Voor tuinders speelt 'geluidshinder buiten' een grote rol bij het tuinieren in de open lucht. De effecten van geluid op volkstuinders zijn dus anders dan op bewoners van woningen en moet daarom ook anders onderzocht worden. Ook de geluidshinder 'buiten' leidt ertoe dat er strengere normen toegepast moeten worden dan bij woningen op dezelfde afstand om hinder te voorkomen.

Zienswijze 10: Ongevraagde adviezen van stadsdeelcommissie dienen worden meegenomen
--

Op 20 februari heeft de stadsdeelcommissie Noord een ongevraagd advies naar de Raad gestuurd.

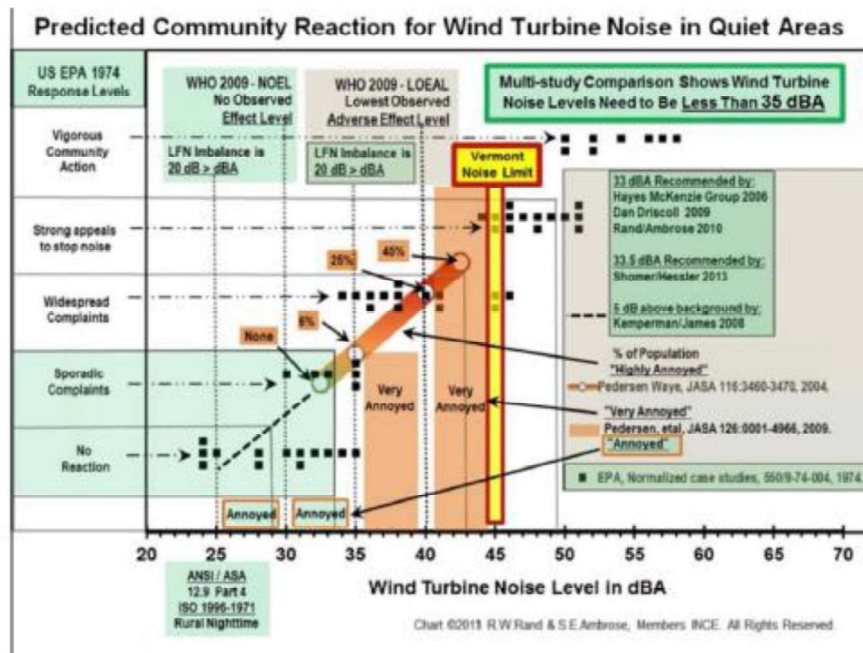
- 1 Noorder Uplas en Cornelis Douwe toe te voegen op lijst windmolenlocaties in plan-MER
- 2 Noorder Uplas en Cornelis Douwe mee te nemen in plan-MER
- 3 Een overzicht te geven van hoeveel bewoners per zoekgebied overlast zouden hebben van mogelijke windmolens, en deze informatie te gebruiken in de prioritering van de zoekgebieden
- 4 Zo snel mogelijk de mogelijke windmolenlocaties zo precies mogelijk aan te geven in de huidige zoekgebieden om onzekerheid voor bewoners te verminderen.

Zienswijze 11: Onderzoek ook andere optimalisatie alternatieven zoals met de inzichten van audioloog Jan de Laat van UvL.
--

Punt 2.8 optimalisatie alternatieven

Een vraag die de gemeente Amsterdam hier bijvoorbeeld mee beantwoord wil krijgen is: *hoeveel MW aan windenergie is er mogelijk binnen de gemeentegrenzen, als moet worden voldaan aan de standaard- waarde van 42 dB Lden op omliggende woningen? En hoeveel past er als de grens- waarde van 45 dB Lden wordt toegepast?* De precieze vorm die deze beide optimalisatiealternatieven krijgen heeft niet direct invloed op de keuzes die in het Programma Windenergie Amsterdam gemaakt worden, maar kan wel bij die keuzes helpen.

Onderstaand een ander zicht op hinderbeleving en als voorbeeld het project Noorder-IJplas.

Zienswijze 12: Neem stadsontwikkelingen WEL op in de effectbeoordelingen

'Na overleg met de gemeente Amsterdam is besloten om de **effecten** van windturbines op deze ontwikkelingen en de (on)verenigbaarheid van de locatie-alternatieven met de stadsontwikkelingen wel in beeld te brengen (bijvoorbeeld met geluid- en slagschaduwcontouren), maar niet op te nemen in de **effectbeoordeling** (het scoren van de locatiealternatieven op de beoordelingscriteria d.m.v. een vijfpuntschaal). Op deze manier kan het belang van de stadsontwikkelingen volwaardig worden meegenomen in de belangenafweging voor de voorkeurslocatie in het programma Windenergie Amsterdam.'

Zienswijze 13: Kunt u motiveren waarom u voor het belangrijke aspect gezondheid verouderde inzichten en instrumenten gebruikt.

Punt 3.3.2. Gezondheid

- a. Geluidsonderzoek kan niet worden gelijkgesteld aan gezondheidsonderzoek. Deze technologische benadering wordt al decennia toegepast door windturbine adviesbureaus. Geluid is het enige dat technisch gemeten kan worden. Medisch/epidemiologische kennis is niet aanwezig bij de adviesbureaus. Het resultaat van deze werkwijze is dat overal bij windprojecten in NL hinder- en gezondheidsklachten optreden. In een andere zienswijze wordt uitvoerig ingegaan waarom de normen uit het expert rapport niet als uitgangspunt kunnen worden genomen.
- b. Gezondheidseffectscreening (GES) is een oud (2000!) instrument van de GGD dat is teruggetrokken omdat er modernere methoden beschikbaar zijn.
<https://ggdghor.nl/actueel-bericht/ggd-trekt-instrument-gezondheid-effect-screening-terug/>

Hinderbeleving van windturbines is erg subjectief. Bekend is ook dat mede eigenaarschap de acceptatie van een turbine in de nabijheid kan vergroten waardoor de hinderbeleving kleiner wordt. Het tegenovergestelde is ook waar; weerstand tegen de turbine vergroot het aantal gehinderden.

Bij het windproject Noorder-IJplas zijn de initiatiefnemers niet in staat gebleken om acceptatie voor hun project bij de omgeving te bewerkstelligen.

Het blijft wensdenken dat energiecoöperaties draagvlak zouden kunnen creëren.

Het gebrek aan draagvlak voor deze PlanMER houdt in dat dit project een groot gezondheid experiment gaat worden!

Zienswijze 14: Cumulatie verschillende geluidsbronnen en cumulatie verspreiding fijnstof dienen onderzocht te worden als onderdeel van gezondheid.

Cumulatieve effecten geluid

Wat cumulatieve effecten op de gezondheid betreft, zou aandacht moeten zijn voor de cumulatie van hinder door verschillende geluidsbronnen. Wat geluidshinder betreft kan door windrichting voor bijvoorbeeld bewoners en recreanten de situatie ontstaan dat nooit meer sprake zal zijn van enige rust omdat bij de ene windrichting de snelweg boven de geluidsnorm uitgaat en bij de andere windrichting de WT's geluidshinder geven.

Cumulatieve effecten fijnstof

Uit onderzoek bij Tata Steel is gebleken dat fijnstof door turbulentie van windturbines verder verspreid.

Wat cumulatieve effecten op de gezondheid betreft, zou ook aandacht moeten zijn voor de cumulatie van hinder door fijnstof van o.a. verkeer, de hulpwarmtecentrale, vliegverkeer. Dergelijke aspecten dienen te worden onderzocht, en dus opgenomen te worden in de NRD. De cumulatieve effecten hangen namelijk direct samen met het sociale aspect van effecten in achterstandswijken (vergroting gezondheidskloof arm-rijk)

Zienswijze 15: Welk wetenschappelijk onderzoek ligt ten grondslag aan het maximum van 17 dagen x 20 min slagschaduw per jaar.

Breng niet alleen voor woningen maar ook voor de tuinparken de slagschaduw in beeld.

3.4 Slagschaduw

De gehanteerde normen voor slagschaduw worden ook in het Expert rapport gezondheid niet onderbouwd.

Zienswijze 16: Recreatieterreinen met verblijfsruimtes zoals volkstuinen, campings jachthavens en sportgelegenheden moeten deel uitmaken van de belemmeringenanalyse.

3.5

"Locaties waar zich personen bevinden, onderverdeeld in kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten, kennen een beschermingsniveau ten aanzien van het PR. Dit beschermingsniveau was niet alleen in het Activiteitenbesluit milieubeheer geregeld, maar ook in diverse andere externe veiligheidsbesluiten zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevd) en Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Externe veiligheid in het algemeen:

Onderzocht moet worden of er kwetsbare objecten in de zoekgebieden zijn.

De lijst die de RES heeft gegeven voor kwetsbare objecten komt niet overeen met de lijst van de NRD (tabel 2). Wij zijn van mening dat de betreffende RES-tabel moeten worden aangehouden, waarin (beperkt) kwetsbaar object is opgenomen.

Analysekaarten NP RES, verantwoording bronnen en methoden, versie 1.1., 2 april 2019

Bronobject	Specificatie bronobject	Impact	Juridische status ⁴⁹	Berekende afstand
Kwetsbare bebouwing	Kwetsbare objecten	Veiligheidsnorm	Activiteitenbesluit	198 m vanaf gevel
Beperkt kwetsbare bebouwing	Beperkt kwetsbare objecten	Veiligheidsnorm	Activiteitenbesluit	45 m vanaf gevel
Wegen	Rijswegen (A), Spoorwegen(N), Stadsroutes (S)	Veiligheidsnorm	Noodzakelijk voor vergunning (RWS)	45 m vanaf rand weg
Spoorwegen	Spoorwegen voor personen of goederenvervoer en lichttrajectverbindingen	Veiligheidsnorm	Noodzakelijk voor vergunning (Prorail)	53 m vanaf hart spoorbaan
Waterwegen	Voerwegen	Radarverstoring	Noodzakelijk voor vergunning (RWS)	50 m vanaf rand vaarweg
Risico-inrichting (industrial)	Objecten met een hinderzone (10 ⁴)	Veiligheidsnorm	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Busleidingen	Busleidingen met gevaarlijke stoffen	Veiligheidsnorm	Advies	198 m vanaf hartlijn
Hoogspanningsleidingen	Onder- en bovengrondse hoogspanningsinfrastructuur en geplande hoogspanningstrajecten	Veiligheidsnorm	Advies	198 m vanaf buitense lijn
Primaire waterkering	Kernzone primaire waterkering (excl. Voorliggende waterkeuring)	Veiligheidsnorm	Afhankelijk van beheerder	Kernzone 50 m vanaf hartlijn
Luchthaven	Civiele en militaire luchthavens	Hoogtebeperking	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Radar (300 voet)	Radardetectiegebied	Radarverstoring	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Woonkernen	Aaneengesloten woningen binnen een woonkern	Geluidsnorm	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	475 m vanaf gevel

Externe veiligheid op recreatieterreinen maakt deel uit van de belemmeringen analyse.

Breng in kaart welke recreatiegebieden er zijn en benoem deze als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object. Het gaat om locaties voor recreatie zoals kampeertreinen, parken, volkstuintuinen, golfparken, openluchtwembaden, recreatieterreinen, sportvelden, etc. Al deze gebieden horen tot de te onderzoeken objecten op het gebied van veiligheid. De effecten op deze terreinen en gebieden moeten worden meegenomen in de belemmeringenanalyse.

De volkstuintuinen vallen in de categorie kwetsbaar object aangezien er in het seizoen gedurende 7 maanden door vele tuinders in de tuinen wordt overnacht.

Daarnaast moeten de normen voor externe veiligheid worden aangepast aan de actuele eigenschappen van de windturbines. In de NRD wordt geschreven dat locaties waar zich personen bevinden een beschermingsniveau ten aanzien van het PR kennen en dat er in de NRD voor is gekozen bij bovengenoemde normen aan te sluiten. Dit geeft de indruk dat (beperkt) kwetsbare objecten, waaronder dus ook de volkstuintuinen, worden meegenomen in de belemmeringenanalyse. Wij menen dat dit ook zo hoort te zijn.

Het PR voor een kwetsbaar object is 10-6.

De NRD hanteert alleen 10-5, dat is niet terecht gezien de aard van de risicobronnen.

Zienswijze 17: De afstand tot woningen is 'absoluut minimaal 350 meter' staat in de Concept NRD. Als dit inclusief de lengte van de wieken is kan deze afstand niet 'absoluut minimaal' worden genoemd.

**Zienswijze 18: Het nieuwe beleidskader hoofdgroenstructuur is nog niet aangenomen door de gemeenteraad.
Behandeling is uitgesteld tot na een komend referendum hierover.
Deze PlanMER in de huidige vorm komt nu in aanmerking voor heroverweging.**

3.6.1.1

Het feit dat de inwoners van Amsterdam zich hebben uitgesproken TEGEN bouwen in de Hoofdgroenstructuur en nu een referendum hierover eisen, is een duidelijke indicatie dat deze PlanMER voor het bouwen van windturbines in het groen van Amsterdam geen steun heeft van de burgers.

In 2016 is een omgevingsvergunning voor de bouw van windturbines in zoekgebied Noorder-Uplas geweigerd vanwege de bestemming Hoofdgroenstructuur!
Ditzelfde regiem is nu nog steeds van kracht.

Ecologische structuur Amsterdam De gemeente Amsterdam heeft een Ecologische structuur opgenomen, ter versterking en aanvulling op provinciaal beleid. De bijbehorende Ecologische Visie (2012) is vastgesteld als onderdeel van de Structuurvisie Amsterdam 2040. De Amsterdamse ecologische structuur is geactualiseerd en integraal onderdeel geworden in Effectbeoordeling 3 4 34 de Hoofdgroenstructuur onder de naam 'stadsnatuur'. De Ecologische visie (2012) zal vervallen na vaststelling van het nieuwe Beleidskader Hoofdgroenstructuur. Naar verwachting wordt dit beleidskader op medio 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

De volkstuinen in Noord zijn onderdeel van Bijzonder Provinciaal Landschap, Natuur Netwerk Nederland, de Scheggen en de Hoofdgroenstructuur.

De volkstuinen in Noord grenzen direct aan een stiltegebied dat tevens weidevogelgebied is. De effecten op stiltegebieden, zeker in combinatie met weidevogelgebieden, zouden deel moeten uitmaken van de belemmeringenanalyse.

Op de tuinparken in Noord komen verschillende bedreigde diersoorten en vogels voor. Volkstuinders dragen door zoveel mogelijk 'natuurlijk te tuinieren' bij aan verbetering van de ecologische structuur van de omgeving. De biotopen van de volkstuinparken vormen een schakel met de biotopen van de stad en het buitengebied, of zijn een aanvulling daar op.

Breng de mogelijk schadelijke effecten op deze veelzijdigheid van natuurwaarden van tuinparken in kaart.

Er is een stapeling van effecten voor de natuur vanwege meerdere zoekgebieden in de buurt van natuurverbindingen. Breng deze stapel-effecten in kaart.

Zienswijze 19: Onderken de bijzondere natuurwaarde omgeving Ring A10 Noord en breng de effecten en de stapel-effecten daarop in kaart

3.7.1.

Voor de hele ring Amsterdam Noord (buitenkant) geldt dat het gebied door de Provincie is aangewezen als de status Bijzonder Provinciaal Landschap, grenzend aan Natura2000 (Twiske, Oostzanerveld, Ilperveld en Varkensland) en in die hoedanig onder een beschermingsregie van de Provincie valt. Het gebied kent een lange geschiedenis van veenvorming, veenontginning en -ontwatering, dijkdoorbraken en inpolderingen. Natuurmonumenten heeft aangegeven dat deze grond nergens en nooit meer gecompenseerd zal kunnen worden.

Zienswijze 20: Definieer het begrip 'onaanvaardbare schade' aan de natuur Bijzonder Provinciaal Landschap in de zoekgebieden en aan de directe omgeving

Het college spreekt voortdurend over 'onaanvaardbare schade' zonder dat duidelijk wordt wat daarmee wordt bedoeld. In de NRD worden schadelijke effecten aan de natuur beperkt tot de effecten die wettelijk niet zijn toegestaan. Wij vinden dit niet genoeg duidelijkheid geven over de zeer brede schade die aan de natuur wordt toegebracht door windturbines, in de aanlegfase, de gebruiksfase en de afbraakfase. Wij pleiten voor een veel breder onderzoek van de effecten op de natuur.

**Zienswijze 21: Adviesbureaus zijn technische adviesbureaus die met cijfers werken, niet met belevingswaarde recreatiegebieden.
Betrek een onafhankelijk deskundig onderzoeksbureau erbij die het effect van windturbines op de belevingswaarde van recreatiegebieden kan beoordelen.**

3.10 Recreatie

Behalve de haven liggen alle Amsterdamse zoekgebieden in recreatiegebieden en de hoofdgroenstructuur.

Het feit dat in het verleden de zoekgebieden zijn voorgesteld door dezelfde windturbineadviesbureaus die nu advies gaan geven over het effect op recreatie kan leiden tot vooringenomenheid.

De "Ruimtelijke handreiking wind op land" van de provincie Noord-Holland geeft alleen maar een handreiking voor landelijk gebied, niet voor stedelijk gebied en recreatiegebieden. Daar is geen ervaring mee. Welke normen voor de belevingswaarde gaan er dan gehanteerd worden?

Om vooringenomenheid te voorkomen, moet het onderzoek naar de belevingswaarde van windturbines in stedelijk groen worden uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Onderzoek (ook) de kwalitatieve effecten op recreatie, zoals rust- en ruimteverstoring en beklemming.

In de concept NRD wordt weinig tot geen aandacht besteed aan recreatie. Recreatie, gezondheid en natuur hebben grote maatschappelijke waarde en moeten in hun onderlinge samenhang worden bekeken.

De zoekgebieden in Waterland en langs de A10 zijn populaire recreatiegebieden voor bewoners van Noord en voor wandelaars, joggers, zwemmers, fietsers en pleziervaarders uit de hele stad. Het gaat vooral om rustige en rustgevende vormen van recreatie waarbij ook

de beleving van ruimte centraal staat. Voor de bewoners van de dichtbevolkte wijken in Noord met weinig groen zijn de weilanden van Waterland en de volkstuincomplexen de enige gebieden in de buurt waar rust, ruimte en natuur is. Het is in de concept NRD niet duidelijk hoe deze PlanMER inzicht gaat bieden in de effecten op recreatie om de locatie-alternatieven te kunnen beoordelen, m.a.w. welke effecten er precies worden onderzocht. Daarom hierbij enkele suggesties.

Onderzoek (ook) de kwalitatieve effecten op recreatie, zoals rust- en ruimteverstoring en beklemming

De effecten op recreatie worden in de NRD beoordeeld voor zover er sprake kan zijn van gebiedsaantasting. Daarnaast horen aspecten van recreatie zoals ontspanning en rust te worden onderzocht en beoordeeld. De recreatiegebieden in de natuur in Amsterdam Noord worden vooral gebruikt voor gemoedelijke recreatie zoals wandelen, fietsen, tuinieren, joggen, zwemmen en varen. De kwaliteit van deze vormen van recreatie zal afnemen als er geen rust meer is. Ook het beklemmende effect dat uitgaat van windturbines op zeer korte afstand heeft een negatief effect op de ontspanning en rust van recreatie in de natuur.

Volkstuincomplexen

De zeven volkstuincomplexen in Noord aan weerszijden van de A10 zijn frequent bezochte recreatieterreinen waar duizenden tuinders, familieleden, vrienden, omwonenden, recreanten en wandelaars gebruik van maken. De volkstuinparken zijn openbaar toegankelijk voor iedereen die rust zoekt in de natuur. Op volkstuincomplexen komen de waarden recreatie, natuur en gezondheid samen. Voor alle gebruikers is het van belang dat het verblijf op de tuinparks gezond, rustig en veilig is en dat de biodiversiteit op de parken zelf en in de omgeving niet wordt aangetast.

In algemene zin is het niet juist dat volkstuincomplexen en volkstuinders niet worden meegenomen in de belemmeringenanalyse, zowel op het gebied van geluid en gezondheid, als op het gebied van veiligheid en natuurbehoud. In de NRD wordt niet toegelicht welke effecten op volkstuinen wél worden onderzocht. Het is noodzakelijk dat alle schadelijke effecten van windturbines op volkstuincomplexen, tuinders en recreanten en op de natuur (zowel op het tuinpark zelf als de uitwisseling met de omgeving) in kaart worden gebracht en worden onderzocht.

Zienswijze 22: In de plan MER duidelijk aangeven hoe gemonitord EN gehandhaafd kan gaan worden

3.15 Monitoringsmaatregelen

Deze PlanMER gaat gebaseerd worden op Lden waarden.

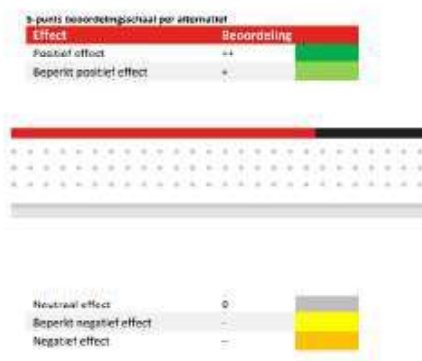
In vele publicaties is al aangegeven dat Lden waarden als jaar gemiddelden niet zijn te handhaven. Dit is gunstig voor turbine eigenaren maar ongunstig voor omwonenden.

De ODNZKG is ook niet uitgerust om deze norm te handhaven.

Gezien het feit dat overal in Nederland bij gerealiseerde windprojecten geharrewar optreedt betreffende hinder en overlast zijn wij ongerust over de mogelijkheid van handhaving.

Onderzoek van het Kadaster heeft uitgewezen dat er landelijk gemiddeld 45 woningen binnen een straal van 1000 meter vanaf een windturbine staan.
 Voor deze PlanMER zal het aantal woningen binnen 1000 meter van een turbine een paar duizend bedragen!
 In Zienswijze 3 de detail aantallen voor windproject Noorder-IJplas.

Zienswijze 23: Laatste lay-out; negatief niet oranje maar **rood kleuren.**

Zienswijze 24: Er moet onderzocht worden of de ambitie van Amsterdam gehaald kan worden, door de alternatieven haven én zon op dak maximaal mee te nemen als volwaardige alternatieve keuze.

4 Participatieproces

Dit hoofdstuk bevat een procesbeschrijving van participatie tot nu toe.
 In dit hoofdstuk ontbreken echter de resultaten van het participatieproces.
 Dit is in strijd met de SMB-richtlijn die vereist dat de uitkomst van participatie wordt gepubliceerd, niet alleen de procesbeschrijving.

Samenvattend kunnen we melden dat in alle 'participatie' processen de inwoners van Amsterdam hebben aangegeven geen windturbines in het Amsterdamse groen te willen hebben.
 De reflectiefase is voortijdig beëindigd omdat deelnemers uit de klankbordgroepen stapten vanwege het gemis aan dialoog.
 De reflectiefase mislukte omdat de opdrachtgever de eis stelde dat er niet mocht worden gereflecteerd over het aantal van 17 windturbines.
 De PWE enquête (Participatieve Waarde Evaluatie) was zodanig ingericht dat men eerst akkoord moest gaan met 17 windturbines voordat enquête vragen konden worden beantwoord.

De klankbordgroep Gezondheid met deskundige medici en epidemiologen is terzijde geschoven omdat deze mogelijk een barrière zouden kunnen opwerpen voor de plaatsing van turbines in de stedelijke omgeving.

Het document "Signalen uit de stad" is opgesteld door een extern bureau zonder de eindresultaten van de reflectieklankbordgroepen af te wachten.

Het college heeft geprobeerd het document "Signalen uit de stad" te bestempelen als Afwegingskader voor windturbines in Amsterdam. De gemeenteraad heeft hier niet mee ingestemd.

Naar aanleiding van moties in de Raad heeft de universiteit Leiden het participatieproces geëvalueerd.

Enkele conclusies:

- Vanuit de gemeente is de kloof tussen burger en politiek eerder groter dan kleiner geworden ten opzichte van het moment van aanvang van het participatieproces.
- Een groot deel van de participanten heeft niet hun belangen weten te behartigen.
- De instrumentele doelen vanuit de gemeente zijn niet behaald. Een belangrijk doel was het meenemen van bewoners om zo draagvlak te krijgen voor beleid. Met name binnen de zoekgebieden is de weerstand tegen windenergie feller, breder en beter georganiseerd geraakt.
- Het document is te vinden op: [09012f978054aed1 \(raadsinformatie.nl\)](https://09012f978054aed1.raadsinformatie.nl)

Advies expertgroep gezondheidseffecten bevestigt deze conclusies:

"De wederzijdse polarisatie in het gesprek, zoals de expertgroep dat waarneemt, draagt niet bij aan een zorgvuldige dialoog en een bevredigend resultaat voor betrokkenen in de stad."

De conclusie van deze evaluatie is dat er niet geluisterd is naar de deelnemers, er viel immers niet te kiezen.

In 4.1.2 wordt over de Evaluatie Universiteit Leiden het volgende gesteld:

"Lessen vanuit deze evaluatie zijn meegenomen in het opstellen van het participatieplan voor de PlanMER-fase."

In het klimaatakkoord is afgesproken dat een participatieplan voor windenergie wordt opgesteld samen met de omwonenden. Dit is niet gebeurd.

Wij stellen nogmaals dat deze NRD geen recht doet, aan de inbreng die zeer veel betrokkenen hebben geleverd. Zij hebben het in hun vrije tijd moeten opnemen tegen bestuursmacht en duurbetaalde adviseurs van de gemeente. Deze zienswijze 24 is de enige manier om nu nog respect te tonen voor de inbreng van de burgers.

Zienswijze: NRD Windenergie Amsterdam

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam
 per adres: De Directeur Ruimte & Duurzaamheid
 Postbus 2758
 1000 CT Amsterdam

Betreft: de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de Plan-Milieu-Effect-Rapportage (plan-MER) inzake het Plan Windenergie Amsterdam (PWA), opgesteld in opdracht van de Gemeente Amsterdam, door Marlin ter Huurne, bureau Bosch en van Rijn, versie 3, 02-02-2023.

Geacht College,

Ondergetekenden, inwoners van Amsterdam Landelijk Noord en Omstreken, **willen** de volgende zes punten onder Uw aandacht brengen:

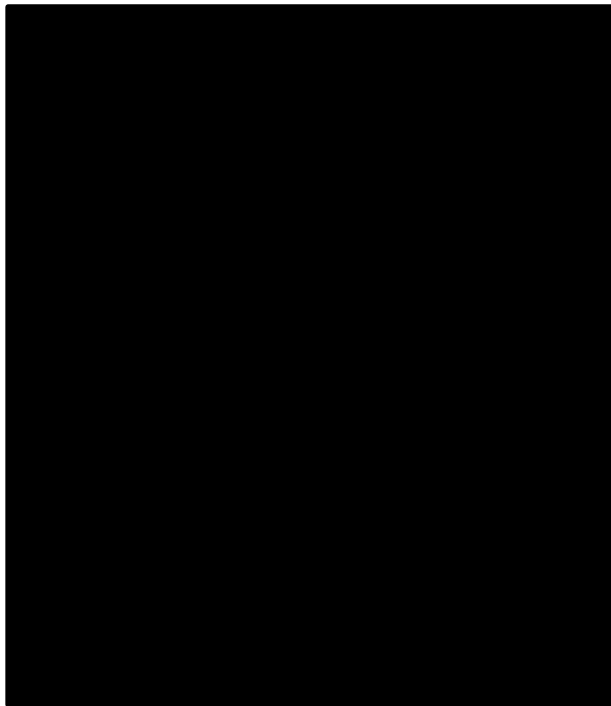
1. Als bewoners van Landelijk Noord, en daardoor belanghebbenden in het Plan Windenergie Amsterdam, zijn wij van mening dat het Klimaatprobleem dermate urgent is, dat wij bereid zijn om onze bijdrage aan de oplossing van dit grote probleem te leveren. Natuurlijk leven ook bij ons zorgen omtrent mogelijke overlast en schade aan gezondheid, natuur, milieu en aanzicht, maar wij zijn ons bewust van onze bevoorrechte positie, door te mogen wonen in een van de allermooiste gebieden van de gemeente Amsterdam, en wij zijn bereid om, in het belang van onze kinderen en kleinkinderen, een offer te brengen en enkele windmolens in ons woongebied toe te staan, mits er zorgvuldig, en in samenwerking met de bewoners, wordt gezocht naar de optimale oplossing.
2. In de genoemde notitie NRD, vinden wij een groot aantal criteria waaraan het PWA moet voldoen. Maar ons inziens wordt daarbij onevenredig veel nadruk gelegd op de **Negatieve** impact, die windmolens in ons landelijk gebied kunnen hebben, en geen, of veel te weinig aandacht aan de **Positieve** impact van mogelijke windmolens in ons mooie gebied.
3. In Paragraaf 3.3 (Leefomgeving, geluid en gezondheid), wordt bijvoorbeeld totaal geen aandacht besteed aan de **Positieve** impact die een windmolenpark kan hebben op de gezondheid en het psychisch welbevinden van omwonenden, indien zij mede-eigenaar worden van een energie-coöperatie, die Landelijk Noord klimaatneutraal probeert te maken. Zo'n coöperatie zal het gevoel van saamhorigheid tussen de bewoners van Landelijk Noord versterken, evenals de banden tussen de verschillende dorpskernen in het gebied. Bovendien kan zo'n coöperatie subsidies verstrekken aan plaatselijke sociaal-culturele evenementen. En ook het besef, dat wij als Landelijk Noord ons steentje

bijdragen aan de oplossing van een nijpend en wereldwijd probleem, zal ook een klein beetje kunnen helpen om ons geweten gerust te stellen. Tenslotte is er nog de voorbeeldfunctie, die wij dan kunnen vervullen, ten opzichte van andere gemeenten in Noord-Holland, en de rest van Nederland.

4. In paragraaf 3.6 (Ecologie), wordt terecht gekeken naar bedreiging van Flora en Fauna, aan de hand van bestaande regelgeving op dat gebied. Natuurlijk vinden ook wij, dat bij het zoeken van geschikte plaatsen voor windmolens, hiermee goed rekening moet worden gehouden. Maar wat wij missen, zijn de **Gunstige** effecten die windmolens hebben op de ecologie, vooral op de langere termijn, doordat ze bijdragen aan het niet overschrijden van de 1,5 Celsius bovengrens aan de globale temperatuurstijging. Want als deze grens wordt overschreden, ontstaan er kantelpunten in het klimaat, waardoor de flora en fauna in ons gebied, maar ook wereldwijd, zeer ernstig worden bedreigd. Ons inziens moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt tussen lokale, korte-termijn negatieve gevolgen van het PWA, en de globale langere-termijn en gunstige gevolgen ervan.
5. Paragraaf 3.11 (Energieopbrengst en Vermeden Emissies), is ons inziens zeer teleurstellend, want hij omvat slechts 10 regels! Wij missen hier onder meer een toetsingskader wat betreft het Economisch Rendement van verschillende types windmolens, en een gedetailleerde discussie over de invloed van de locatie van windmolens op het te behalen rendement. Bijvoorbeeld is de opbrengst van windmolens evenredig met de derde-macht van de windsnelheid, en deze windsnelheid is des te hoger, naarmate een molen hoger is, en naarmate die molen verder afstaat van hoge bebouwing en begroeiing. De maximale hoogte van molens varieert nogal over de zoekgebieden en de (extra)reserve-zoekgebieden, o.a. door aanvliegroutes van de luchthaven Schiphol. Ook de bebouwing en de begroeiing in het voorveld van een windmolen, bij de meest voorkomende windrichting, verschilt nogal van plek tot plek. Graag zouden wij daarom een gedetailleerde en gedegen modelstudie zien, over het maximaal te behalen rendement van een windmolenpark, als functie van de positie binnen de (extra/reserve)-zoekgebieden. Ook zien wij graag een nadere berekening van het financieel voordeel, dat bewoners zullen ondervinden, indien het windmolenpark via een energie-coöperatie in lokaal eigendom zou worden gebracht, bij verschillende scenario's wat betreft de prijsontwikkeling op de internationale energiemarkten. Verder zou ook aandacht moeten worden besteed aan de leverings-zekerheid, die vanzelfsprekend groter is bij lokale opwekking (denk bijvoorbeeld aan mogelijke sabotage van onderzeese leidingen). Ook is Wind op Land inmiddels de allergeodkoopste manier om elektriciteit op te wekken, en draagt dus bij aan stabiele levering van duurzame elektriciteit tegen een betaalbare en constante prijs. Om de fluctuaties van zon- en windenergie op te vangen, zijn grote buurt-batterijen inmiddels ook al een economisch haalbaar alternatief. De vaak genoemde optie van groene waterstof, geproduceerd op zee, is voorlopig nog veel te duur, en zeker niet realiseerbaar voor het jaar 2030.

6. Concluderend stellen wij ons op het standpunt, dat deze notitie NRD veel te weinig gebalanceerd is. wat betreft de directe lokale en korte-termijn effecten, ten opzichte van de indirecte, globale en lange-termijn effecten op Gezondheid, Welbevinden, Natuur, Milieu, en Economie. Wij zijn voorstanders van het samen, en in lokaal beheer, **Klimaat-Neutraal** maken van ons mooie Landelijk Noord.

Ondersteund te Amsterdam, op 3 april 2023, door:

Een aantal personen ondersteunen wel de Zienswijze, zoals ingediend door Jan Visschers en anderen, op 3 April 2023, maar zij wensen hun persoonsgegevens NIET publiekelijk bekend te maken, deze namen sturen wij U separaat toe.

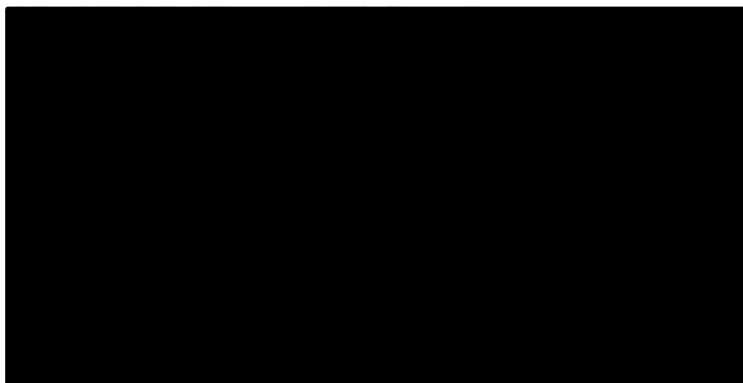
Zienswijze: NRD Windenergie Amsterdam

VERTROUWELIJK

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam
per adres: De Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Betreft: Zienswijze aangaande de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de Plan-Milieu-Effect-Rapportage (plan-MER) inzake het Plan Windenergie Amsterdam (PWA), opgesteld in opdracht van de Gemeente Amsterdam, door Marlin ter Huurne, bureau Bosch en van Rijn, versie 3, 02-02-2023.

De volgende personen ondersteunen wel de Zienswijze, zoals ingediend door Jan Visschers en anderen, op 3 April 2023, maar zij wensen hun persoonsgegevens **NIET publiekelijk** bekend te maken:

College van B&W Amsterdam
Postbus 2758
1000CT Amsterdam

RESAmsterdam@amsterdam.nl

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

ZIENSWIJZE

Deze zienswijze wordt ingediend namens 21.868 mensen die sinds 4 januari 2021 de online petitie op de website van Windalarm hebben getekend.

ziet dat het plaatsen van Windturbines in Amsterdam niet noodzakelijk is om de klimaatdoelen van Nederland te halen en constateert dat de plaatsing van deze windturbines leidt tot overlast, hinder/gezondheidsschade bij omwonenden, achteruitgang van de leefomgeving en schade aan de Amsterdamse Natuur.

Doordat het Amsterdamse college al ruim twee jaar lang weigert om inhoudelijk het debat over de nut en noodzaak van windturbines in Amsterdam (en in bredere zin, verdere windturbines op land in Nederland in het algemeen) aan te gaan en ondertussen niet met overtuigende argumenten komt voor de plaatsing van windturbines, zien wij dat dit beleid het draagvlak voor de energietransitie schade toebrengt en de relatie tussen de overheid en burgers verslechterd.

Windalarm heeft inmiddels deelgenomen aan een aantal reflectiegroepen m.b.t. de totstandkoming van het Nederlandse beleid rond windturbines. We zien dat het beleid grotendeels wordt gedictéerd door de industrie met grote belangen in de duurzame/windindustrie. Daardoor hebben we ons genoodzaakt gezien om zelf CE Delft te laten onderzoeken of windturbines absoluut noodzakelijk zijn voor het behalen van onze klimaatdoelen. Dat blijkt niet het geval.

Marjan Minnesma, Urgenda, zei m.b.t. dit onderzoek tegen de Volkskrant¹:

Opvallender dan die oproep van bekende tegenstanders is dat Marjan Minnesma zich bij dat standpunt aansluit. 'Als 80 procent van reeds vergunde en gesubsidieerde windprojecten doorgaat en we besparen door vervoer en huizen te elektrificeren, dan zijn verder geen windmolens op land nodig', zegt de directeur van klimaatorganisatie Urgenda. Er moet volgens haar wel ruimte blijven voor lokale gemeenschappen om windmolens of zonneweiden neer te zetten als daar veel steun voor is. 'Maar in drukbevolkte gebieden zoals rond Amsterdam, waar veel weerstand is, zou je nu niet langer projecten moeten doordrukken. Polarisation kunnen we bij de energietransitie niet gebruiken.'

¹ https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/onderzoek-geen-extra-windmolens-op-land-en-zonneparken-nodig-om-klimaatdoel-te-halen~b9e84be3/?utm_campaign=shared_earned&utm_medium=social&utm_source=copylink

Voor meer informatie over bovenstaande, zie: www.hetkanmetgemak.nl

De huidige wijze waarop de besluitvorming plaatsvindt en de bepaalde keuzes in deze NRD laten zien dat de gemeente Amsterdam:

- geen volledig beeld wenst te geven van alle negatieve effecten van windturbines
- niet op een zorgvuldige manier op de gezondheid van haar inwoners (en die van haar buurgemeenten) wil beschermen.
- Niet bereid is om op basis van nieuw inzichten haar beleid te actualiseren. (Dit beleid is gebaseerd op de windvisie uit 2012, die concludeerde dat wind op land nodig is, omdat het op zee niet kan... Inmiddels kunnen we op zee doorgroeien tot 100GW als het moet...)

HOOFDPUNTEN VAN KRITIEK:

SOCIALE EFFECTEN NIET MEEGENOMEN

De gemeente Amsterdam heeft besloten om niet de sociale effecten van windturbines te onderzoeken, zoals beschreven in de handreiking² van de commissie m.e.r.

Wij willen dan ook de gemeente alsnog verzoeken dit wel te onderzoeken.

GEBRUIK VAN EENHEDEN DIE ONGESCHIKT ZIJN EN REKENMETHODE DIE ECHTE HINDER VERBLOEMD

In de NRD komt duidelijk naar voren dat de gemeente veel vertrouwen heeft in het rapport van de expertgroep gezondheidseffecten, terwijl de enige medicus uit deze expertgroep is opgestapt en een groot deel van de klankbordgroepleden van deze expertgroep nog steeds een groot aantal onbeantwoorde vragen hebben en een klacht tegen de gemeente die nog steeds niet is afgehandeld. Hierbij ondersteund Windalarm de zienswijze die hierover is ingediend door Jan Hendriks, Dick Bijl, Simone Brands en Edwin van de Ketterij over de wijze waarop de dit expertadvies tot stand is gekomen en de kwaliteit ervan en het uitblijven van de afwikkeling van de klacht hierover.

Tevens wordt gekeken naar jaargemiddelde Lden waardes, waarvan inmiddels duidelijk is dat dit geen goede normering is voor windturbinegeluid. Windalarm ziet graag dat er onderzoek wordt gedaan naar maximale/piekbelasting, waarbij het maximum gelijk moet zijn aan andere bronnen, zoals bijvoorbeeld een warmtepomp. (Waarom zou een windturbine meer overlast mogen veroorzaken?)

AANTAL GEHINDERDEN WORDT NIET VERMELD

In de beoordelingscriteria geluid en gezondheid wordt alleen gekeken naar ernstig gehinderden en niet naar alle gehinderden. Hierdoor worden mensen onvoldoende goed geïnformeerd over de werkelijke impact van een windturbine. Juist een milieu effectrapportage moet dit inzicht geven, dus dienen niet alleen de ernstig gehinderden, maar alle gehinderden vermeld te worden. Tevens dienen niet alleen toenames of verschillen gemeld te worden, maar ook de totale aantallen.

Alleen dan kunnen politici uiteindelijk een goede afweging maken of ze deze ambitie van de gemeente op vinden wegen tegen de werkelijke hinder.

² <https://commissiemer.nl/documenten/00000487.pdf>

ONDERSTEUNING ANDERE ZIENSWIJZEN.

Namens [REDACTED] ondersteunen we de volgende zienswijzen, die door anderen zijn ingediend:

- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze door [REDACTED]
- Zienswijze [REDACTED]
- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze van [REDACTED] van de
petitie voor Amsterdam Noord.
- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze van [REDACTED]
- Zienswijze [REDACTED]

ERVARING MET WINDTURBINEBELEID

In de afgelopen twee jaren heeft de gemeente alles in het werk gesteld om haar in 2012 opgestelde en inmiddels achterhaalde windturbinebeleid door te drukken:

- Tijdens de behandeling van de RES 1.0 werd gezegd dat er later nog ruimte was om inhoudelijk te debatteren over de nut en noodzaak van windturbines.
- Bij het vaststellen van de omgevingsvisie van Amsterdam 2050 kon er geen inhoudelijk debat plaatsvinden, want daar werd gezegd dat er in de RES al was besloten.
- De reflectiefase ontspoorde omdat het document 'Signalen uit de Stad' niet het afwegingskader is dat was beloofd en op een onzorgvuldige manier tot stand is gekomen.
- Ondertussen werd in een een-tweetje met de provincie draagvlak geveinsd voor het afschaffen van de enige overgebleven bescherming van burgers tegen windturbines: de 600 meter grens.
- Ondertussen stapte ook de enige medicus uit de expertgroep gezondheid en diende een groot deel van de klankbordgroep gezondheid een klacht in.
- Met de komst van de Sara mocht ook de ambitie van de gemeente niet ter discussie worden gesteld.

Wij verzoeken de gemeente nu om te laten zien dat zij echt begaan is met haar eigen bevolking en deze NRD dusdanig aan te passen dat het ook echt alle nadelige effecten goed onderzocht worden en inzichtelijk gemaakt en dat er werk gemaakt wordt van normen die bewoners ook echt beschermen (ook als dat ten koste gaat van het aantal te realiseren windturbines.)

Daarnaast verzoeken we de gemeente om een nut- en noodzaak discussie te voeren over de komst van deze windturbines en alternatieven serieus te onderzoeken.

Namens [REDACTED]

[REDACTED]

4 april 2023

Aan:

Gemeente Amsterdam, per mail: resamsterdam@amsterdam.nl
O.v.v. Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Afz:

[Redacted]

De volgende partijen zijn het eens met de punten uit deze zienswijze:

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Betreft: Zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER Programma Windenergie Amsterdam namens [Redacted]

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

De Gemeente Amsterdam wil een bijdrage leveren aan de Nederlandse en regionale klimaatambities door in 2050 een klimaat adaptieve, klimaat neutrale en circulaire stad te zijn. Onderdeel van deze ambitie is om voor 2030 ten minste 127 MW opgesteld vermogen aan windturbines te realiseren.

Het bewonersinitiatief Zunderdorp is grote voorstander van de opwekking van duurzame energie. De plannen om de windturbines mogelijkwerijs op een grens van 350 meter vanaf bewoning te plaatsen heeft echter in Zunderdorp al sinds 2021 geleid tot zorgen over negatieve gezondheidseffecten.

Dit is ook reeds gecommuniceerd met de Gemeente in ons raadsadres van 13 april 2021 inzake 'draagvlakonderzoek onder inwoners van Zunderdorp: tegen megawindturbines langs de A10 Noord, voornamelijk vanwege de volksgezondheid'. De beantwoording hierop heeft helaas de zorgen niet weggenomen, slechts verergerd.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau planMER windenergie Amsterdam ligt nu ter inzage. Naast de zaken die wij al eerder hebben aangekaart via het Raadsadres brengen wij graag – vanuit deze participatiemogelijkheid – nog additionele punten naar voren waarvan wij het belangrijk vinden dat deze worden verwerkt in de definitieve versie van het NRD.

Niet alleen omdat wij punten missen vanuit het perspectief van ons dorp, maar tevens omdat wij

verwachten dat het essentieel is voor de Gemeente om een aantal zaken beter te onderbouwen en al in de planMER fase te onderzoeken om later in het proces geen vertraging te krijgen.

Zunderdorp en Landelijk Noord zetten zich gedurende het hele participatieproces al zeer actief in. Bij workshops, online vragenlijsten, klankbordgroepen en de Stedelijke Adviesraad RES Amsterdam. Wij nemen het inhoudelijk de dialoog aangaan over dit onderwerp zeer serieus. Er staan echter nog steeds punten open die niet meegenomen zijn. Zodoende deze zienswijze om nog extra aandacht te schenken aan 18 verzoeken die voor ons en onze omgeving van belang zijn.

Algemeen

a) *Zienswijze 1: Voeg de effecten van de aanlegfase voor de zoekgebieden toe.*

De aanlegfase is vaak pas onderdeel van een projectMER. Voor Landelijk Noord is dit echter nu al van toepassing, omdat dit invloed heeft op de geschiktheid van het zoekgebied. De toegankelijkheid van het gebied is sterk beperkt qua doorrijhoogte, as-last en breedte van voertuigen. Door dit nu al mee te nemen voor alle zoekgebieden verspillen we minder tijd, omdat er daardoor een betere afweging van de zoekgebieden kan plaatsvinden.

b) *Zienswijze 2: Pas het Sociale Afwegingskader volgens de handreiking van de commissie MER toe*¹

2.8: Optimalisatiealternatieven

In hoofdstuk 2.8 worden optimalisatiealternatieven van de NRD genoemd. We vinden het dan ook raadzaam om bij een optimalisatiealternatief rekening te houden met aanvullende randvoorwaarden. Wat ons betreft vinden hier één wijziging en twee toevoegingen plaats.

1. *Zienswijze 3: WIJZIGING: Optimalisatie Natuur aanpassen in Optimalisatie Natuur én landschap én milieubeschermingsbestemmingen (o.a. stiltegebied).*

Natuur, landschap en milieubeschermingsbestemmingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en de effecten van de gebieden lopen ook in elkaar over. Het zijn communicerende vaten. Met het oog op alleen de natuur missen we een groot aantal zaken waar ook rekening mee gehouden dient te worden inzake biodiversiteit. Dat geldt zeker voor Landelijk Noord, waar we te maken hebben met NNN, Natura 2000, Bijzonder Provinciaal Landschap, stiltegebied en weidevogelgebied.

In diverse beleidsstukken van de gemeente Amsterdam, waaronder de Omgevingsvisie Amsterdam 2050, wordt het landschappelijk belang van Landelijk Noord genoemd. De ambitie is om van Landelijk Noord een aaneengeschaafd Hollands veennatuur/ en veencultuurlandschap van internationale allure en betekenis te maken. Ook wordt Landelijk Noord bijvoorbeeld als één van de waardevolste weidevogelgebieden in Nederland genoemd.

Voor de beoordeling van zoekgebieden is het dus belangrijk om naar het geheel van natuur, landschap én milieubeschermingsgebieden te kijken. Waardoor er een gestapeld overzicht komt van alle drie de waarden.

De Amsterdamse ambitie is om voor 2030 tenminste 127 MW opgesteld vermogen windenergie te realiseren. Hiervan is reeds 75 MW gerealiseerd. Blijft er nog 52 MW over. Ca. de helft (19,2-24,4 MW) hiervan wordt gerealiseerd door het RWZI Westpoortweg en de Noorder IJ-plas / Cornelis Douwesterrein. De restopgave (27,6-32,8 MW) betreft dus ca. 25% van de totale opgave.

¹ <https://commissiener.nl/documenten/00000487.pdf>

Vanwege deze realisatieopgave vinden wij het raadzaam om eerst een extra/optimaliseringsopgave te onderzoeken alvorens de andere zoekgebieden nader te onderzoeken. De hoeveelheid werk en impact op het zoekgebied staan in geen enkele verhouding tot deze opgave.

2. Zienswijze 4: TOEVOEGING: Optimalisatie alternatief Zon én Wind voor totale RES 1.0 ambitie

- a. De keuze om een planMER voor **alleen** wind uit te voeren is een beleidsmatige keuze in plaats van een procesmatige. De RES ambitie die door de overheid gesteld is gaat over duurzame opwek, niet gedefinieerd voor specifiek wind of zon. Er is geen sprake van een verplichting om windturbines te plaatsen. Daarnaast is de Gemeente vanuit de Zorgplicht in de milieuwetgeving en vanuit het Voorzorgbeginsel verplicht de minst schadelijke optie te kiezen.
- b. Om een vollediger overzicht te krijgen op basis waarvan de Gemeente deze minst schadelijke optie kan kiezen is een planMER voor **zowel** wind **als** zon wenselijker. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met locatie-specifieke karakteristieken en kan er een betere vergelijking tussen de zoekgebieden plaatsvinden o.b.v. de kernkwaliteiten die gelden voor de desbetreffende zoekgebieden. Landelijk Noord leent zich bijvoorbeeld uitstekend voor de grote hoeveelheid boerendaken waar zonnepanelen zeer goed op geplaatst kunnen worden. Houdt hierbij ook rekening met de Zonladder, waardoor ook reststroken door de hele stad een opwekpotentieel zijn (denk aan reststroken in het Havengebied en grote parkeerterreinen). Evenals de buurtinitiatieven die op dit moment ontwikkeld worden om als buurt energie op te gaan wekken en zich willen gaan organiseren tot energiecollectief.
- c. De monitor Zon pv van de Rijksoverheid ² toont dat voor de opwek via zon de raming van 2023 al vele malen hoger uitkomt dan het RES 1.0 bod 2030. Waardoor dit een positieve uitwerking heeft voor de verdeling van de totale RES 1.0 ambitie.
- d. We zijn het eens met de Routekaart Klimaatneutraal van gemeente Amsterdam: 'Er is veel ruimte voor nodig, terwijl er juist weinig ruimte is in een compacte en groeiende stad als Amsterdam, zowel boven als onder de grond. Dat kan tot knelpunten leiden. We gaan op zoek naar slimme combinaties en kansen die efficiënt zijn en goed passen in de stad.'
Voorbeeld hiervan is het ongevraagd advies³ van de Stadsdeelcommissie Noord welke op 16 maart 2023 is aangenomen in de Raad ⁴ om de geluidsschermen van de Ring A10 te combineren met zonnepanelen, wat een opwek van 5 MW kan gaan realiseren. We achten het raadzaam om de kant aan Landelijk Noord ook mee te nemen, waardoor de win-win situatie nóg groter wordt.

3. Zienswijze 5: TOEVOEGING: Optimalisatie alternatief groeipotentieel haven, incl. vervanging bestaande en afgebroken windturbines én restpotentieel voor zon

- a. Zoals benoemd bij 2.5.2 is het wenselijk om het havengebied goed te benutten voor windenergie, omdat de milieu-impact van windturbines hier minder is dan op andere plekken in de gemeente. Er wordt aangegeven dat er, in nauw contact met het Havenbedrijf, wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor windturbines. Wij

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/30/monitor-zon-pv-2022-in-nederland>

³ <https://noord.notubiz.nl/document/12488766/2/Ongevraagd+advies+geluidsschermen+aan+gemeenteraad>

⁴ <https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/12493006/1/Actualiteit+inzake+zonne-energie+uit+Noord+voor+1500+huishoudens>

gaan hier van uit dat de belangen van het Havengebied niet worden meegenomen in dit onderzoek.

- b. In het Havengebied zijn ook bestaande windturbines, maar deze worden nu niet meegenomen in het totale opwekpotentieel van de haven. De Europese Commissie gaat de noodprocedure in het Europese Verdrag – artikel 122 – inzetten om vergunningverlening voor het vervangen van oude windmolens door nieuwe, meer efficiënte exemplaren te versnellen.
- c. In het havengebied zijn tevens oude turbines afgebroken, waardoor hier extra opwekpotentieel ligt aangezien deze dus ook vervangen kunnen worden.
- d. Onderzoek ook hier de mogelijkheden van opwek van andere duurzame energie, naast wind.

Hoofdstuk 3: Effectbeoordeling

3.3.1. Toetsingskader

In het landelijke Coalitieakkoord 2021-2025⁵ wordt aangegeven dat er heldere afstandsnormen komen voor de bouw van windmolens op land. De verwachting is dat deze in 2023 nog bekend zal worden. De afstandsnorm is tevens het meest gebruikte normenkader dat in het buitenland gebruikt wordt. In de NRD wordt nu geen rekening gehouden met afstandsnormen, waardoor er een grote kans is dat we door de tijd ingehaald worden wanneer deze norm wel gesteld gaat worden. Wethouder Pels heeft op de informatiebijeenkomst van 13 maart jl. toegezegd dat de nieuwe afstandsnormen later alsnog zullen worden toegepast op alle zoekgebieden. Hiertoe is de gemeente ook wettelijk verplicht. Wij willen dat deze toezegging wordt opgenomen in de NRD.

Daarnaast vinden wij het zeer wenselijk – omwille van de urgentie van de energietransitie – dat het College en de Raad meteen de informatie inzichtelijk heeft voor de Amsterdamse situatie wanneer de afstandsnormen wél bekend zijn. De afstandsnormen kunnen – door verschillende windturbines, hoogtes, types etc – niet 1-op-1 gekoppeld worden aan een bepaalde decibelcontour. Dit zal dus separaat onderzocht moeten worden in het NRD.

Zienswijze 6: Neem afstandsnormen alvast mee in het onderzoek voor de gezondheidseffecten. Houdt hierbij rekening met de volgende afstanden: 350 – 600 – 850 – 1000 – 1250 – 1500 – 1750 – 2000 – 2250 – 2500 meter wanneer er berekeningen worden gemaakt voor de gezondheidseffecten zoals het aantal ernstig gehinderde.

3.3.3. Stiltegebieden

Het MER beoordeelt de locatiealternatieven op hun ligging ten opzichte van de vastgelegde stiltegebieden. Doordat in een stiltegebied, zoals in Landelijk Noord, alleen geluiden zijn toegestaan die bij het gebied passen én het geluidsniveau onder de 40 dB ligt is het raadzaam om tevens de geluidscontouren van de windturbines en de effecten hiervan inzichtelijk te maken voor de stiltegebieden⁶. Het WHO geeft al sinds 2013 aan dat lawaai een toenemend gezondheidsprobleem is.⁷ Stille groene gebieden geven rust en helpen mensen te herstellen van stress.

⁵ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-f3cb0d9c-878b-4608-9f6a-8a2f6e24a410/pdf>

⁶ <https://www.atlasleefomgeving.nl/stiltegebieden>

⁷ https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0008/383921/noise-guidelines-eng.pdf

Zienswijze 7: Maak de geluidscontouren inzichtelijk van windturbines in stiltegebied en toon waar de overschrijding plaatsvindt op de grenswaarde van 40 dB en wat de effecten hiervan zijn op de gezondheid.

3.3.4 Beoordelingscriterium en effectbeoordeling

Voor de periode dat er geen landelijke normen zijn, wordt nu door de Gemeente Amsterdam gestuurd op een tijdelijke norm waarbij de geluidsbelasting als gevolg van windturbines wordt berekend op basis van een Lden. Dit terwijl er landelijk wordt gestuurd op een landelijke afstandsnorm. Deze tijdelijke norm is op basis van het Expertrapport Gezondheid, waarin verwezen wordt naar het onderzoek van de WHO en een TNO onderzoek. Hierop hebben wij de volgende aanmerkingen:

- a) WHO (p. 86) stelt zelf dat het gebruik van Lden niet representatief is voor de geluidsbelasting van windturbines 'Based on all these factors, it may be concluded that the acoustical description of wind turbine noise by means of Lden or Lnight may be a poor characterization of wind turbine noise and may limit the ability to observe associations between wind turbines noise and health outcomes'.⁸
- b) Expertrapport Gezondheid (p. 24) kiest ervoor een geluidsnorm in Lden te handhaven omdat 'het hanteren van een andere geluidsnorm apart onderzoek vergt naar de kennis daarover, de samenhang met gezondheidseffecten en de toepasbaarheid'.⁹
- c) Lden is een jaargemiddelde, waardoor de piekbelasting niet wordt erkend.
- d) Lden wordt berekend, niet gemeten. Hierdoor is de daadwerkelijke situatie indien sprake is van overlast niet te toetsen.
- e) Inspectierapport VROM uit 2009 stelt dat de gemiddelde Db norm niet voldoet en in strijd is met hoe we in Nederland naar overlast kijken. Het is tevens niet handhaafbaar.¹⁰
- f) Het onderzoek van TNO¹¹ ligt aan de basis van het Expertrapport Gezondheid. Dit onderzoek komt uit 2008 en is een samenvoeging van 3 oudere onderzoeken, waarvan de resultaten zijn uitgemiddeld terwijl de resultaten niet eenduidig zijn.
- g) Het TNO onderzoek is een verzameling van 3 onderzoeken: 2 Zweedse en 1 Nederlandse. Hierdoor zijn ze niet toepasbaar op de Amsterdamse situatie.
- h) Deze 3 onderzoeken zijn gedateerd, ze komen uit 2000, 2005 en 2007. Er is in de tussentijd veel meer gepubliceerd over dit onderwerp welke niet worden meegenomen. Daarnaast zijn er ook geen duidelijke afspraken over hoe die in de toekomst wél meegenomen gaan worden.
- i) De onderzoeken zijn samengevoegd en uitgemiddeld, terwijl de resultaten niet eenduidig zijn.
- j) De 3 onderzoeken zijn niet gedaan met windturbines die vergelijkbaar zijn als de potentiële windturbines. De onderzoeken zijn gebaseerd op windturbines van 30-80 meter as-hoogte, terwijl de potentiële windmolens een veel hogere as-hoogte van betreffen.

⁸ <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289053563>

⁹ <https://energieregionh.nl/app/uploads/2022/07/Definitieve-advies-expertgroep-gezondheidseffecten-windturbines.pdf>

¹⁰ <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/inspectie-burgers-onvoldoende-beschermd-tegen-geluidsoverlast-windmolens>

¹¹ https://www.tno.nl/media/2187/hinder_door_geluid_van_windturbines.pdf

- k) De 3 onderzoeken sluiten kinderen, kwetsbaren, flora en fauna uit.
- l) Het gebied waarover wordt geadviseerd – namelijk het verband tussen geluidniveau en ‘ernstige hinder’ tussen 42,5 en 47,5 Lden – kon niet worden vastgesteld.
- m) Het wetenschappelijk onderzoek van TNO dat is gedaan m.b.t. de gezondheidseffecten van windturbines zijn onvoldoende toepasbaar op de Amsterdamse situatie en daardoor niet voldoende onderbouwd waardoor dit uiteindelijk bij de Raad van State niet stand houdt.

Zienswijze 8: Verwijder Lden uit de onderzoeken, aangezien dit een onjuiste geluidsnorm is voor windturbines. Kies voor de tijdelijke norm voor een afstandsnorm van 10* de tiphoogte en toon hiervan de resultaten in de planMER.

Zienswijze 9: Indien ervoor wordt gekozen toch door te zetten met de Lden-norm, onderzoek dan een 24-uurs Lden, die gemeten wordt (binnenshuis én buitenshuis),

Daarnaast wordt er in dit hoofdstuk melding gemaakt dat er een berekening gemaakt wordt van de ‘toename aantal en percentage ernstig gehinderde als gevolg van de hogere cumulatieve geluidsbelasting’. In Zunderdorp is er geluidsoverlast van verschillende geluidsbronnen waaronder de Ring A10, de N247 en hoogspanningsmasten. Het is raadzaam deze allen mee te nemen in de dosis-effectrelatie. Akoestisch onderzoek toont aan dat bij een aantal woningen in Zunderdorp de geluidbelasting vanwege de Ringweg A10 de voorkeurswaarde al overschrijdt. Extra geluidbelasting toevoegen voor deze woningen is onacceptabel aangezien de leefbaarheid in dit gebied onder druk komt te staan.

Zienswijze 10: Toon per zoekgebied de huidige geluidsbelasting vs. de geluidsnormen voor de verschillende geluidsbronnen. Stel dit vast op basis van daadwerkelijke metingen in de gebieden.

3.3.5. Laagfrequent geluid

Gesteld wordt op pagina 27 dat ‘Gegeven de uitkomsten van deze recente onderzoeken wordt laagfrequent geluid niet kwantitatief meegenomen in de effectbeoordeling van de locatiealternatieven’.

- a) Het Expertrapport Gezondheid adviseert echter op pagina 2 en 25 om ‘Voor Laagfrequent geluid een aparte norm te hanteren die vergelijkbaar is met die in Denemarken’. Dit advies wordt nu niet meegenomen. Dit betreft een norm van maximaal 20 Hz binnenshuis.
- b) Bij hogere windturbines neemt voorts nog de hoeveelheid LFG toe. ‘De relatieve hoeveelheid laagfrequent geluid is hoger voor grote turbines (2,3-3,6 MW) dan voor kleine turbines (≤ 2 MW, en het verschil is statistisch significant.¹²
- c) Uit de praktijk blijkt bij windpark N33 dat omwonenden gezondheidsproblemen ondervinden van laagfrequent geluid.¹³
- d) Als je er vanuit gaat dat er landelijk een afstandsnorm komt en niet (alleen) een geluidsnorm, dient LFG meegenomen te worden in het onderzoek.

¹² <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21682397/>, Møller H, Pedersen CS. Low-frequency noise from large wind turbines. J Acoust Soc Am. 2011 Jun;129(6):3727-44. Doi: 10.1121/1.3543957. PMID: 21682397.

¹³ <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/993755/patstelling-dreigt-bij-zoektocht-naar-oplossing-voor-bromtonen-windpark-n33>

Zienswijze 11: Maak de reikwijdte qua afstand inzichtelijk voor Laag Frequent Geluid op 20 Hertz binnenshuis.

Zienswijze 12: Onderzoek de gezondheidseffecten van de trillingen gemaakt door laagfrequent geluid van windturbines

Landelijk Noord bevindt zich in een veengebied, met de desbetreffende karakteristieken die bij dit gebied horen. Veen trilt bijvoorbeeld langer en verder door. Hierdoor vinden wij het belangrijk dat ook de effecten hierop worden onderzocht, aangezien het ook voor meer gehinderde kan zorgen.

Zienswijze 13: Onderzoek de gezondheidseffecten (o.a. aantal gehinderde) van laagfrequent geluid voor de verschillende bodemsoorten, zoals veengrond.

3.7 Bodem en water

Landelijk Noord bevindt zich in veengebied. Bij veengebied is het belangrijk dat het nat blijft. Wanneer het droog wordt, breekt het veen af en vindt er bodemdaling plaats waarbij er CO₂ uitgestoten wordt. Hierdoor is de vernatting van ons gebied een belangrijk speerpunt, zoals ook wordt genoemd in de Omgevingsvisie 2050. Het realiseren van windturbines wordt hierdoor belemmerd, aangezien vernatting de as-last nog verder beperkt. Hierin ligt ook samenhang met verzoek 1.

Zienswijze 14: Maak inzichtelijk wat de effecten zijn voor de bodemdaling voor de veengrond, voor zowel de aanlegfase als wanneer de windturbine er zou staan.

Toelichtingen:

Daarnaast ontvangen we graag toelichting op de volgende punten die ons onduidelijk zijn.

3.3.2. Gezondheid

Graag de berekening en grondslagen op basis waarvan de Gezondheidseffectscreening tot stand komt, evenals de beoordeling die hierop volgt en de definitie van ernstig gehinderde die hier wordt gehandhaafd. Dit dient van te voren duidelijk en makkelijk vindbaar te zijn en dit is nu niet het geval. Hierdoor is het hele onderzoek m.b.t. de gezondheidseffecten niet transparant en navolgbaar.

Zienswijze 15: Specificeer de methodiek hoe de GES tot stand komt.

Zienswijze 16: Specificeer op basis van welke beoordelingscriteria (objectieve beschrijving van overlast) de verschillende GES-scores tot stand komen en geef aan welke afwegingscriteria hierbij gebruikt zijn.

Zienswijze 17: Maak per GES-score inzichtelijk wat het effect in de score na plaatsing van de windturbines, in plaats van alleen de stijgingen boven 6.

Algemeen

Zienswijze 18: Licht toe wie de weging en ranking van de onderliggende criteria stelt bij het vaststellen van het voorkeursalternatief.

Graag word ik van het verloop van de procedure op de hoogte gehouden. Mocht u op basis van dit schrijven nog vragen hebben of meer informatie nodig hebben, dan kunt u mij bereiken via de bovenstaande contactgegevens per e-mail. In dank wacht ik uw antwoord af.

Met vriendelijke groet,

namens het

Zienswijze

4 april 2023

Beste gemeente,

Dank voor uw uitnodiging aan iedereen die dat wil om een zienswijze in te dienen op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het planMER windenergie. Wij maken hier graag gebruik van. We vinden het belangrijk dat de gemeente onderzoek doet naar mogelijke locaties voor windmolens in en om Amsterdam.

Onze zienswijze valt uiteen in twee delen. Eerst laten we zien waarom wij denken dat windenergie in handen van lokale bedrijven en inwoners voor iedereen iets oplevert. Daarna gaan we in op de onderdelen uit de NRD die we scherper of anders zouden willen zien.

Wat zijn de voordelen van windenergie in lokale handen?

- **Goedkope duurzame stroom voor bedrijven en huishoudens:** windenergie is één van de goedkoopste vormen van elektriciteitsopwekking. En omdat energiecoöperaties geen winst hoeven te maken kunnen zij de stroom óók goedkoop aanbieden aan bedrijven en huishoudens in de buurt.
- **Minder netcongestie en een betere leveringszekerheid:** Te veel zonne-energie en te weinig windenergie verergert de netcongestie en vermindert de leveringszekerheid, aldus netbeheerder Liander. Zo kan meer windenergie (dat veel minder pieken en dalen kent) bijdragen aan een betere balans op het net en leveringszekerheid in de toekomst.
- **Onafhankelijk van grote bedrijven:** windenergie is een goedkope vorm van energie omdat de wind gratis waait en er geen kosten zijn voor kolen, gas of uranium. Bij de meeste windparken op land hoeven we daarom niet afhankelijk te zijn van grote bedrijven om energie op te wekken. Als een energiecoöperatie het windpark bouwt dan blijft de winst in de lokale gemeenschap en gaat deze niet naar aandeelhouders zonder binding met het gebied.
- **Opbrengsten voor de leefbaarheid:** energiecoöperaties zetten graag een deel van de opbrengsten in om de leefbaarheid te verbeteren. Zo heeft Energiecoöperatie Zuidenwind het glasvezelinternet voor de buurt betaald en de lokale voetbalclub van een warmtepomp en zonnepanelen voorzien. Coöperatie Betuwewind heeft een voedselbos aangelegd en een duurzaamheidsfonds ingericht.
- **Makkelijker in gesprek:** bestuur en leden van energiecoöperaties wonen in de stad en zijn makkelijk benaderbaar. Coöperaties willen een goede buur zijn voor de omgeving. Omdat ze niet naar winstmaximalisatie streven kunnen zij meer betekenen voor de directe omgeving. Zo ontstaat ook makkelijker een goed gesprek waarin de coöperatie een zorg kan wegnemen of iets kan doen aan hinder.
- **Tijdelijk:** is er een betere vorm van energieopwekking of de grond voor iets anders nodig? Dan kunnen windmolens na 20-25 jaar weer weg (en verkocht of gerecycled worden, óók de bladen).

Waar kan de NRD wat ons betreft scherper, beter of completer?

- **Zoeklocaties zijn goed benoemd:** Voor Amsterdam Wind zijn alle locaties even belangrijk omdat wij van mening zijn dat een windenergie essentieel onderdeel is van de energiemix van de toekomst.
- **Kijk voorbij gemeentegrenzen:** We juichen het toe dat breder wordt onderzocht dan de gemeentegrenzen zodat goed inzicht wordt verkregen in de zoekgebieden die overlappen met of raken aan buurgemeenten.
- **Laat energieproductieverlies zien bij mitigatie:** We vinden het belangrijk dat mitigerende maatregelen om hinder te beperken onderzocht worden zodat duidelijk wordt dat er een palet aan keuzes is. Daarbij willen we wel opmerken dat productiecijfers ook in beeld gebracht moeten worden om een goede afweging te kunnen maken tussen duurzaamheidsdoelstellingen en hinderbeperking.
- **Onderzoek maximale tiphoogtes:** Voor wat betreft de tiphoogte van te onderzoeken windmolens kunnen wij ons goed vinden in de keuze om maximale turbine hoogtes te onderzoeken, aangegeven door de harde belemmeringen vanuit Schiphol. Daar waar ruimte is en de hoogtebeperking zachter of twijfelachtig is, adviseren we om ook hogere turbines te onderzoeken. Een lagere tiphoogte leidt in sommige gevallen tot een financieel onhaalbaar project. Een hogere tiphoogte leidt niet per definitie tot meer hinder maar wel tot hogere energieopbrengst.
- **Verlies gezondheidsvoordelen niet uit het oog:** Voor wat betreft de gezondheidseffecten van windturbines is het van belang ook de positieve effecten van windmolens op de gezondheid in kaart te brengen zoals de vermindering van luchtvervuiling en de bijdrage aan het tegengaan van klimaatverandering. Uiteraard kan dit niet gekwantificeerd worden per zoeklocatie, maar wij vragen om deze evidente voordelen niet uit het oog te verliezen.

Met vriendelijke groet,

POSTADRES:

BEZOEKADRES:

T
F
E
I

Het College van Burgemeester en Wethouders Amsterdam

DATUM 4 april 2023

UW KENMERK

DVS KENMERK

UW BERICHT VAN

CONTACTPERSOON

DOORVERNUMMER

E-MAIL

ONDERWERP

Reactie op NRD planMER windenergie Amsterdam

Beste College van Burgemeester en Wethouders Amsterdam,

De colleges van [REDACTED] en [REDACTED] hebben kennisgenomen van uw "NRD planMER windenergie Amsterdam". In deze brief leest u onze zienswijze op de ter inzage gelegde NRD.

De colleges zijn ontstemd dat u onderzoek wilt gaan doen naar windturbines aan onze gemeentegrenzen. In uw NRD bent u voornemens onderzoek te doen naar gebieden 5A Diemerscheg, 5B Weesperkarspel/Gein, 5C Gaasperplas, 6A Knooppunt Holendrecht en 6B Amstel III, welke langs onze gemeentegrenzen liggen. De afgelopen jaren doorliepen wij een uitgebreid participatieproces met inwoners en stakeholders over mogelijk geschikte plekken voor zonnevelden en windturbines in De Ronde Venen en Stichtse Vecht. Veel inwoners maken zich zorgen over de gezondheidsrisico's van windturbines en de gevolgen voor het landschap. Zowel de raad van [REDACTED] vindt het belangrijk dat er geluisterd wordt naar inwoners. Daarom besloten zij dat er geen windturbines in de gemeentes geplaatst mogen worden. In de coalitieakkoorden spraken beide coalities af zich ook uit te spreken tegen plannen van omliggende gemeenten om windturbines langs onze gemeentegrenzen te plaatsen.

[REDACTED] zetten zich in om de klimaatdoelstellingen te halen

De raden sluiten windturbines uit, maar willen met andere technieken alsnog onze duurzaamheidsdoelstellingen halen. Deze doelstellingen willen de colleges halen door energie op te wekken met zonnepanelen op grote daken (zoals bedrijfsdaken) en zonnevelden. Daarnaast zetten de colleges in op zonnepanelen op kleine daken zoals woningen en op vernieuwende technieken.

In uw onderzoeksopzet zitten duidelijke tekortkomingen die mogelijk resulteren in een te positief beeld omtrent de haalbaarheid van windturbines.

REGISTRATIENUMMER

VERZONDEN

Het aspect geluid wordt op een onjuiste manier meegenomen in het onderzoek.

Er wordt een afstandsnorm gehanteerd in de NRD door te wijzen op een afstand van 350 meter van gevoelige onderwerpen, objecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie, alsmede lig- en standplaatsen. Wij merken op dat de afstand tot een windturbine niks zegt over de mate van geluid. Specifiek in het voor onze gemeentes zo kenmerkende open landschap draagt geluid ver. Wij zouden dan ook graag zien dat de NRD op dit punt wordt aangepast, en met geluidsnormen wordt gemeten in plaats van afstandsnormen, met specifieke aandacht voor laagfrequent geluid. Daarbij willen we expliciet gemaakt hebben dat er voor de cumulatieve geluidsbelasting ook gekeken wordt naar geluidbronnen én geluidoverlast over de gemeentegrens heen, aangezien wij ons net over die grens bevinden. Bovenal verbaast het ons dat de gemeente niet wacht op de landelijke normen die nu worden voorbereid. Door hier op te wachten voorkom je immers een normendiscussie op lokaal niveau die zorgt voor nog verdere problematisering van dit toch al gevoelige onderwerp.

Er is in de onderzoeksopzet te weinig aandacht voor landschappelijke kwaliteit

Windturbines zijn landschappelijk ongewenste en in en langs het veenweidelandschap gebiedsvreemde elementen die de kwaliteit van het gebied ongekend aantasten. De openheid van het landschap in onze gemeenten is in de kwaliteitsgids Utrechtse landschappen vastgelegd met daarin omschreven dat hekken de enige verticale objecten zijn en dat herkenningspunten niet aanwezig zijn. Windturbines maken directe inbreuk op deze kenmerken.

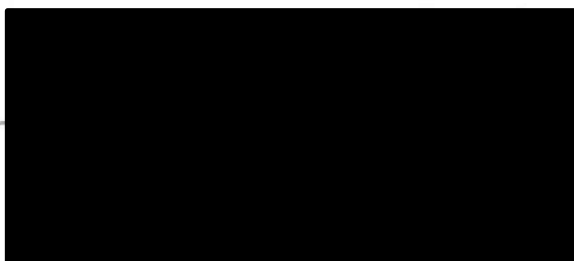
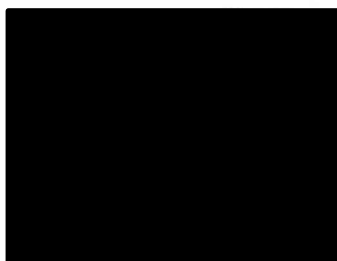
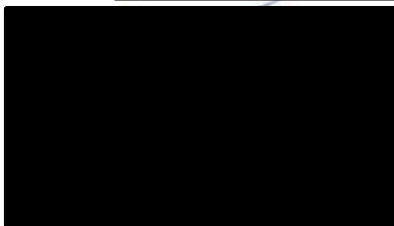
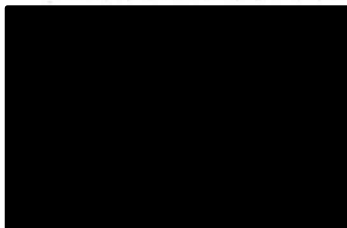
Wij vragen u uw onderzoeksopzet aan te scherpen en de zoekgebieden langs onze gemeentegrenzen uit de NRD te halen

De door u aangekondigd onderzoeksopzet heeft duidelijke onvolkomenheden die een te positief resultaat voor windturbines tot gevolg hebben. Daarbij doet het geen recht aan het zorgvuldige en democratische traject dat in beide gemeenten is doorlopen. Wij staan voor de belangen van onze inwoners en willen vasthouden aan de coalitieakkoorden. Daarom vragen wij u uw onderzoeksopzet aan te scherpen en de zoekgebieden langs onze gemeentegrenzen uit de NRD te halen, de gebieden 5A Diemerscheg, 5B Weesperkarspel/Gein, 5C Gaasperplas, 6A Knooppunt Holendrecht en 6B Amstel III. Door het voorgelegde onderzoek wordt hier juist geen recht aan gedaan.

REGISTRATIENUMMER

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente

[Redacted]

REGISTRATIENUMMER

Datum : 4 april 2023
Kenmerk :
Behandeld door :
Doorkiesnummer :
Bijlagen :
Uw brief van :
Uw kenmerk :
In uw antwoord graag datum en kenmerk vermelden.

College van B en W Amsterdam
T.a.v. p/a Directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Onderwerp: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geachte college van burgemeester en wethouders,

Met deze brief ontvangt u onze zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de planMER ten behoeve van windenergie in de gemeente Amsterdam.

De gemeente Amsterdam wil als onderdeel van haar klimaatambities voor 2030 minimaal 127 MW aan windenergie realiseren. Om dit te bereiken zijn in RES 1.0 een aantal windzoekgebieden binnen uw gemeentegrenzen aangewezen. Drie daarvan liggen in Landelijk Noord en grenzen aan de gemeente [REDACTED]. Deze zoekgebieden zijn aangewezen als 'Extra Reserve zoekgebieden', wat betekent dat deze achter de hand worden gehouden voor het geval dat de ambities elders niet kunnen worden gerealiseerd.

In onze zienswijze op de ontwerp-Omgevingsvisie Amsterdam 2050 (d.d. 2 maart 2021) gaven wij aan graag in gesprek te gaan over de begrenzing en de participatie van onze inwoners in het proces. Wij zijn tevreden met hoe dit proces in de afgelopen twee jaar heeft plaatsgevonden. Het doet ons goed om te lezen dat de milieueffecten buiten de gemeentegrenzen van Amsterdam ook worden onderzocht in de planMER-procedure. Zoals wij in onze eerdere zienswijze stelden: de gemeenten Amsterdam en [REDACTED] dragen een gezamenlijke zorg voor het gebied Waterland Oost/Landelijk Noord.

De ontwikkeling van de betreffende zoekgebieden hebben niet uw voornaamste prioriteit, gezien de aanwijzing als 'Extra Reserve zoekgebied'. Mocht deze prioritering in de toekomst veranderen, dan willen wij graag tijdig in gesprek over wat dit betekent voor onze inwoners en het landschap. Onderdeel van dit gesprek is wat ons betreft hoe onze inwoners te zijner tijd worden betrokken bij de planontwikkeling.

Wij complimenteren u met de kwaliteit van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en wensen u veel succes met het traject om te komen tot een planMER.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

College van B&W Amsterdam
Directie Ruimte Duurzaamheid
Postbus 2758
1000CT Amsterdam

Aan: RESAmsterdam@amsterdam.nl

Van: [REDACTED]

De uitgangspunten van de NRD zijn onjuist en de scope/reikwijdte van de NRD en detailniveau zijn onjuist.

In de NRD staat het volgende:

Citaat 1 uit de NRD (kleur rood in citaten gebruikt om de highlights aan te geven):

gemeentelijk beleid

"In de structuurvisie Amsterdam 2040, Economisch, Sterk en Duurzaam (structuur-visie) is de ambitie vastgelegd om de uitstoot van CO2 te verminderen door energie op te wekken met wind. Volgens de structuurvisie was circa 400MW aan windenergie nodig in 2040. Ten behoeve van de besluitvorming over de structuurvisie is destijds een planMER opgesteld. In de structuurvisie is de Haven Amsterdam als belangrijke locatie genoemd maar voor het realiseren van de doelstelling was deze locatie niet voldoende. In de structuurvisie is daarom de opdracht opgenomen om een onderliggende ruimtelijke visie op het plaatsen van windmolens op te stellen die de kansen, beperkingen en spelregels van de windmolens inzichtelijk maakt. Deze opdracht is uitgevoerd met de Windvisie 2012 'Ruimte voor windmolens in Amsterdam' (Windvisie)"

Zienswijze 1 : in de NRD moet worden verwezen naar de juiste documenten, in dit geval de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en niet naar de structuurvisie 2040

De structuurvisie 2040 is vervangen door de Omgevingsvisie Amsterdam 2050

Citaat uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050:

"De omgevingsvisie vervangt na vaststelling door de gemeenteraad de huidige Structuurvisie Amsterdam 2040."

De reikwijdte van de NRD is dus gebaseerd op een verkeerd document. De volgens de tekst van de NRD vastgelegde ambitie van circa 400 MW inzake windenergie nodig in 2040 moet dus vervangen worden door de ambitie uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050.

Zienswijze 2: in de NRD moet niet worden verwezen naar een ambitie van ca 400 MW windenergie nodig in 2040 maar naar 127 megawatt windenergie in 2030 uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050
De ambities voor windenergie in de Structuurvisie 2040 van Amsterdam zijn inmiddels achterhaald door de RES (Regionale Energiestrategie) NHZ.

In de Omgevingsvisie Amsterdam (waarin ook de RES zoekgebieden opgenomen zijn), staat vermeld:

- Opwek van duurzame energie. Amsterdam doet een bijdrage met 127 megawatt wind-energie in **2030**; 550 MW zon in 2030 en 1.100 MW zon (= 640 hectare) in 2050. Samen levert dat 600 kiloton CO₂ -besparing op.

Citaat 2 NRD

"In de Routekaart Amsterdams Klimaatneutraal is de aanpak van beperken van broeikasgasuitstoot door energieopwekking beschreven.

Voor windenergie beoogt de gemeente om in 2030 een extra opwek van 52 MW opgesteld vermogen te hebben gerealiseerd. In totaliteit is de ambitie van de gemeente Amsterdam om 127 MW energie op te wekken. De benodigde vergunningen hiervoor moeten voor 2025 zijn afgegeven."

Zienswijze 3: De reikwijdte van de NRD betreft de RES doelstelling van 127 MW voor de RES zoekgebieden

Met de zoektocht naar 127 MW energie opwek is de scope/reikwijdte van de NRD gegeven, het gaat dus geenszins over 400 MW wind, het gaat om de RES 1.0 doelstelling via de aangewezen RES 1.0 zoekgebieden van 127 MW.

Citaat 3 uit de NRD

In het kader van de Routekaart AKN (Amsterdam) heeft het Havenbedrijf afspraken gemaakt om fossiele brandstoffen voor 2050 uit te faseren door hernieuwbare energiedragers te infaseren. Het Havenbedrijf streeft daarnaast ambitieuze doelen na voor de opwek en opslag van duurzame energie, brengt het energiegebruik van klanten in kaart en gaat actief op zoek naar duurzame mogelijke initiatieven. **De ambitie is om in 2030 10 MW extra windenergie te hebben gerealiseerd, waarvoor binnen het Havengebied ruimte moet worden gemaakt.** In de Gemeentelijk Visie Haven 2020-2040 is aangegeven dat de zeehaven in potentie een belangrijke bijdrage kan leveren aan de omslag naar duurzame energie. Dit vanwege de ligging aan de Noordzee, die bij uitstek geschikt is voor grootschalige opwek van windenergie en CO₂-opslag. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan grootschalige offshore opwekking

van windenergie."

Zienswijze 4 : in de NRD staat dat voor het realiseren van de doelstelling de Haven locatie niet voldoende is voor de (inmiddels achterhaalde doelstelling van 400 MW wind), echter de genoemde 10 MW doelstelling voor de Haven is zwaar onvoldoende. Bovendien is de RES doelstelling Haven (zoekgebied 1a en 1b) 25 MW. Er moet een realistische ambitie voor de Haven in de NRD worden onderzocht.

10 MW extra windenergie is geen ambitieus doel voor de Haven. Zie bijvoorbeeld de brief die gemeente Amsterdam in 2013 (mede namens Zaanstad en Velsen) aan de commissie Infrastructuur & Milieu van de Tweede kamer heeft gestuurd:

- Onderwerp brief: "Uitbreidingspotentie windenergie in het Noordzeekanaalgebied"
- Verzoek: neem aub in de afspraken tussen Rijk en Provincies op dat in Noordzeekanaalgebied **265 MW extra** moet kunnen worden gerealiseerd en
- De volgende ambities voor het te realiseren van opgesteld vermogen aan windenergie worden in de brief geformuleerd

	Bestaand	Korte termijn ambitie NZKG	Langere termijn ambities	totaal
Velsen	9 MW	15 MW	18 MW	42 MW
Zaanstad	7 MW	27 MW	47 MW	81 MW
Amsterdam	70 MW	123 MW	35 MW	228 MW
Totaal	86 MW	165 MW	100 MW	351 MW

- Ambitie Amsterdamse Haven is dus **123 MW extra** windenergie op korte termijn en **35 MW extra** op lange termijn.

In de documenten Structuurvisie Amsterdam 2040 wordt volgens de NRD een doelstelling van 400 MW aan windenergie neergezet. In de plannen en routekaarten tot aan 2050, en in Omgevingsvisie Amsterdam 2050, wordt echter overal uitgegaan van 127 MW windenergie totaal voor Amsterdam. Deze doelstelling is beschreven in RES 1.0 en kan dus geheel in zoekgebied Haven.

Zienswijze 5 De zoekgebieden Haven dienen benoemd te worden in de NRD als zoekengebieden van maatschappelijke voorkeur en dienen onderzocht te worden gericht op maximale benutting van dit gebied met het doel om de ambitie van 52 MW extra vermogen volledig in de haven te realiseren, inclusief onderzoek naar oplossingen (ruimtelijk en financieel) van eventuele belemmeringen, zoals het College dat in april

2021 heeft toegezegd. Op deze manier kunnen de andere zoekgebieden die maatschappelijk minder gewenst zijn ontzien worden.

Scope van de NRD moet zijn de doelstelling van 127 MW totaal (52 MW extra conform RES 1.0). Van alle RES 1.0 zoekgebieden is de haven het maatschappelijk meest gewenste zoekgebied volgens College en volgens de Amsterdammers. Dit argument speelt een belangrijke rol bij de prioritering van de zoekgebieden, hetgeen een doel is van de NRD, maar ontbreekt als (politiek) uitgangspunt in de NRD.

De RES 1.0 zoekgebieden haven 1a en 1b dienen dus maximaal in de NRD te worden onderzocht, zoals is uitgesproken door het College (nav vele insprekers uit de andere RES 1.0 - zoekgebieden Amsterdam), wat de belemmeringen betreft is de uitspraak van het College dat ze ruimtelijke en financiële barrières op zullen lossen (Rib april 2021).

De scope en ook het detailniveau van de NRD behoort de oplossingen voor eventuele belemmeringen mede te onderzoeken.

Eenzijds wordt de scope van de NRD dus uitgebreid, terwijl anderzijds het wat de Haven betreft gewenste detailniveau wordt beperkt door de oplossingen voor eventuele belemmeringen niet mee te nemen in het onderzoek.

Het verzoek is de reikwijdte en het detailniveau van de NRD zoals hierboven aangegeven, te verbeteren.

Aan het college van B en W Amsterdam P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
RESAmsterdam@amsterdam.nl

Oostzaan, 3 april 2023 – vs 1.0

Onderwerp: Zienswijze NRD windenergie Amsterdam,
namens [REDACTED]

Geacht college,

Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de Notitie Reikwijdte en Detailniveau versie 2.3 van 2-2-2023, verder te noemen: het NRD:

https://openresearch.amsterdam/image/2023/2/21/notitie_reikwijdte_en_detailniveau_plan_mer_windenergie_amsterdam_2_feb_2023.pdf

In de wetenschap dat er al veel zienswijzen op deze NRD worden ingediend probeer ik mij te beperken tot de tegenstellingen met de NRD Noorder IJplas.

- ⇒ Het zal toch niet waar zijn dat de planMER Windenergie Amsterdam afwijkt ten opzichte van de projectMER NoorderIJplas, waardoor PNIJP ten onrechte benadeeld wordt

PWA = planMER Windenergie Amsterdam PNIJP = projectMER Noorder IJ-plas

In PMWA staat: "In het MER-onderzoek worden onder gevoelige objecten verstaan: objecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie, alsmede lig- en standplaatsen. Er gelden wettelijk gezien geen minimale afstandseisen tot verblijfsobjecten met een woon-, zorg- of onderwijsfunctie. Om aan in de toekomst te stellen normen voor geluid en slagschaduw te kunnen voldoen, wordt als **vuistregel** een afstand van 350 meter tot deze verblijfsobjecten gehanteerd. In hoeverre windparken op dergelijk korte afstanden aan strenge geluidnormen kunnen voldoen moet blijken uit het MER. Als onderdeel van het MER worden binnen de zoekgebieden concrete opstellingen ingetekend; hierbij wordt een zo groot mogelijke afstand tot woningen aangehouden. De 350 meter is een absolute ondergrens, die is gekozen om niet aan de voorkant gebieden af te laten vallen zonder naar de precieze aard van dat gebied te kijken. Ook bij de totstandkoming van de RES-zoekgebieden is 350 meter tot woningen als uitgangspunt gehanteerd"

- ⇒ **Vuistregel / Ondergrens** wordt gehanteerd, kunt u uitleggen waarom dit zo stellig wordt neergezet, 350 meter een absolute ondergrens, terwijl ook wordt aangegeven dat er medio 2023 nieuwe landelijke regels worden verwacht. Deze informatie zal worden meegenomen in het MER voor het PWA en biedt de benodigde informatie voor de onderbouwing van gemeentelijke normen, voor als nieuwe rijksnormen nog niet in werking zijn getreden op het moment dat het programma wordt vastgesteld en/of de gemeente strengere normen wil hanteren. In PNIJP worden de lokale normen betrokken bij de afweging van het voorkeursalternatief waarop de omgevingsvergunningaanvraag is gebaseerd. Willens en wetens hanteert Amsterdam een 2-sporen beleid. Daarnaast, actueel, de referendum discussie in de provincie, defacto is de 600 meter afstand nog niet van tafel! Bent u het met ons eens dat voor nieuwe projecten, inclusief PNIJP ook Amsterdam de nieuwe landelijke normen met afwachten?

Effecten van windturbines op de luchtkwaliteit nabij industriële sites

De uitstoot van rookgassen door grote industrieën of elektriciteitscentrales zorgt voor verhoogde concentraties aan luchtverontreinigende stoffen, zoals fijnstof of stikstofdioxide. Nabijgelegen windturbines kunnen de verspreiding van rookgassen uit deze hoge schoorstenen beïnvloeden.

- ⇒ Kan bovenstaand onderzoek (effect) meegenomen worden in de Effectbeoordeling, zowel voor PWA en PNIJP?

Hfd 4.4.4 input uit aangenomen moties

- ⇒ Worden hiermee bedoeld ook de moties afkomstig uit de betrokken buurgemeenten? Wat is er gebeurd met de moties en amendementen vanuit het RES proces?

Hfd 3.14 Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen voor wat betreft slagschaduw zijn meegenomen bij de effectbeoordeling (uitgangspunt is maximale slagschaduwbelasting van 17 x 20 minuten per gevoelig object per jaar).

Mitigerende maatregelen voor andere milieuthema's vallen buiten het detailniveau van dit planMER en kunnen worden meegenomen bij het projectMER van concrete windenergieprojecten.

- ⇒ In projectMER Noorder IJplas zijn geen mitigerende maatregelen meegenomen, hierin schuilt dus het gevaar dat men kiest voor lokale normen waarbinnen voldoende "speelruimte" wordt genomen zodat er geen mitigerende maatregelen behoeven worden opgenomen.
- ⇒ Welke garanties kunt u geven vwb mitigerende maatregelen op gebied van slagschaduw, geluid en ecologie? (bijvoorbeeld een toetsingskader waar meerdere belanghebbenden in meegenomen worden)

Hfd 4.1 Het proces tot nu toe

- ⇒ Waar in het planMER wordt gesteld dat draagvlak vanuit bewoners / omwoners een vereiste is? In PNIJP is het "draagvlak" niet meegenomen, laat staan vanuit de buurgemeenten Oostzaan en Zaanstad,

Met vriendelijke groet,

0404-007

College van B&W Amsterdam
Directie Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000CT Amsterdam
RESAmsterdam@amsterdam.nl

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam
Amsterdam, 3 april 2023

Geachte College,
Hierbij ontvang u mijn zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Programma Windenergie Amsterdam, verder te noemen NRD.

[REDACTED]

Aan de hand van onderstaande punten kom ik in zienswijzen 1 en 2 tot een alternatieve benadering op hoofdlijnen voor de NRD.

De detaillering van de NRD is beperkt en eenzijdig gericht op berekeningen en ‘wettelijke’ vereisten

Een algemeen tekort van de concept NRD is dat als einddoel een vergelijkingskader wordt opgesteld (ter besluitvorming) dat alleen gebaseerd is op een analyse van de zogenaamde ‘harde’ belemmeringen (de wettelijk vereiste onderzoeken en berekeningen). Deze beperkingen doen geen recht aan andere belangrijke effecten van windturbines op de leefomgeving en de leefbaarheid, zoals schadelijke effecten in bredere zin op gezondheid, natuur, landschap, veiligheid, woningwaardedaling, sociale effecten en effecten op recreatie (zie zienswijzen van Windalarm Noord, Oost, Zuid-Oost en volkstuinders).

Bereiken van transparantie en draagvlak

Eén van de doelen van de Plan MER zoals gesteld in de concept NRD (p.6) is: *“Bereiken van transparantie in besluitvorming en het creëren van een mogelijk breder maatschappelijk draagvlak”*. Om die reden had van tevoren een afwegingskader opgesteld moeten worden waarin alle relevante effecten worden genoemd die onderzocht en gescored moeten worden om het maatschappelijk draagvlak te vergroten en een transparant besluit mogelijk te maken.

In zeer veel inspraak bij de gemeenteraad, in klankbordgroepen en in de motie Vink is gewezen op de noodzaak van een afwegingskader opgesteld in samenspraak met participanten en voorafgaand of tegelijk met de plan MER ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Het document Signalen uit de Stad is geen afwegingskader en is niet tot stand gekomen met participatie van burgers. Met een beperkte belemmeringenanalyse en zonder afwegingskader wordt het maatschappelijk draagvlak en de maatschappelijke besluitvorming niet positief beïnvloed (burgers en gemeenteraadsleden vinden dat niet voldoende).

Zonder inzicht in alle belangrijke en schadelijke effecten van windturbines kunnen geen zorgen worden weggenomen en kan geen uitspraak worden gedaan over het plaatsen van windturbines in de natuur en in de nabijheid van woningen en recreatiegebieden (-terreinen) en over een prioritering van zoekgebieden.

De Reikwijdte: Maak geen vergelijking van zoekgebieden

Een ander algemeen punt dat met bovenstaande (de detaillering) samenhangt is het uitgangspunt in de NRD dat men tot een vergelijking van zoekgebieden wil komen. Als

alle effecten (ook de ‘zachte’ belemmeringen) in kaart worden gebracht zal blijken dat alle zoekgebieden unieke en oververgelijkbare kenmerken hebben en dat vergelijking op grond van harde regels en kwantitatieve berekeningen sowieso niet mogelijk is. Een vergelijking heeft dus alleen zin als alle zoekgebieden op de milieuwaarden van hun unieke eigenschappen worden onderzocht. Op het gebied van gezondheid, natuur, veiligheid, recreatie, sociale effecten etc. zijn er veel meer te verwachten (schadelijke) effecten dan nu in de concept NRD zijn opgenomen (wij verwijzen naar zienswijzen van Windalarm Noord, Oost, Zuid-Oost en volkstuinders en de daar voorgestelde onderzoeken naar al deze effecten).

Stel van tevoren een afwegingskader vast dat in samenspraak met participanten is ontwikkeld

Zonder van tevoren vastgesteld afwegingskader en zonder onderzoeken van ook de ‘zachte’ belemmeringen ligt een vergelijking van zoekgebieden, zoals nu in de NRD wordt nagestreefd, bij voorbaat niet voor de hand en is ook niet reëel. Een vergelijking kan alleen gemaakt worden als alle effecten worden meegenomen, mede aan de hand van de categorieën uit een afwegingskader dat met inspraak van burgers en gemeenteraad is vastgesteld.

De Haven als alternatief voor de andere zoekgebieden

De tekst op p.16 vermeldt dat de haven als bijzonder gebied wordt beschouwd waar onderzoek als maatwerk plaatsvindt. Dit wekt de indruk dat de haven buiten de vergelijking wordt gelaten (de concept NRD is hier niet duidelijk over). In de gemeentelijke online informatiebijeenkomst op 13 maart 2023 werd gezegd dat alle zoekgebieden gelijk zijn en op dezelfde manier worden onderzocht. De haven kan dus niet buiten een vergelijking blijven en dient ook op dezelfde manier onderzocht te worden als de andere zoekgebieden.

De haven is daarnaast volgens het college maatschappelijk gezien het meest gewenste zoekgebied (RIB 20 april 2021). Zoals blijkt uit draagvlakonderzoek (OiS) vinden Amsterdammers dat ook. De haven is bovendien het zoekgebied met de meeste potentie voor het plaatsen van windturbines. De mogelijkheden in de haven zijn zelfs zo groot dat wij op de eerste plaats voorstellen de haven als alternatief te onderzoeken vóór alle andere zoekgebieden.

De maximalisering van potentieel in dit zoekgebied wordt algemeen ondersteund. Het college is bereid financiële en ruimtelijke barrières op te heffen om maximaal ruimte te maken voor windturbines (RIB 20 april 2021). Ook wethouder Pels noemt “de haven het zoekgebied van absolute voorkeur” (online informatiebijeenkomst 13 maart 2023). In deze online informatiebijeenkomst werd ook nog gezegd dat de MER kan uitwijzen dat de windambitie RES 1.0 zich kan beperken tot het havengebied. Dit impliceert dat de haven onderzocht kan worden als alternatief voor alle RES 1.0 zoekgebieden.

Als er ruimte wordt gemaakt in de haven, kan het groen worden gevrijwaard van industriële windturbines en kunnen burgers (bewoners en recreanten/volkstuinders) beschermd worden tegen ernstige hinder. Daarom verzoeken wij de Haven als zoekgebied met de meeste voorkeur eerst maximaal te onderzoeken en zolang de overige zoekgebieden op pauze te zetten.

Uit bovenstaande uiteenzetting volgen twee zienswijzen voor twee mogelijke werkwijzen voor de NRD:

ZW 1: Werkwijze 1

1) Onderzoek de haven als alternatief voor alle zoekgebieden en stel de plan MER voor de overige zoekgebieden uit.

ZW 2: Werkwijze 2

- 1) Maak alleen een vergelijking van zoekgebieden aan de hand van een vantevoren vastgesteld afwegingskader dat *in samenspraak met burgers en participanten* is vastgesteld
- 2) Maak alleen een vergelijking van zoekgebieden als alle schadelijke effecten (dus niet alleen de harde belemmeringen) worden meegenomen vanuit een breder en vantevoren vastgesteld afwegingskader (niet zijnde Signalen uit de Stad), waarin ook de effecten op de leefbaarheid, de sociale effecten, de effecten op recreatie, alle schadelijke effecten op gezondheid, natuur en externe veiligheid (naaste de harde belemmeringen) zijn meegenomen
- 3) Maak alleen een vergelijking van zoekgebieden als het volledige potentieel van de haven daarin wordt meegenomen

Zienswijze 3: m.b.t. p. 14

“De afmetingen die in het Havengebied onderzocht gaan worden zijn nog niet bekend, maar worden in het MER bepaald, omdat dit maatwerk vraagt dat gebaseerd is op de belemmeringenanalyse.”

Dit is omdraaiing van de zaken: als de belemmeringenanalyse het doel is van de NRD, kan de belemmeringenanalyse niet de voorwaarde zijn om een gedeelte van een zoekgebied niet te onderzoeken. Het te onderzoeken gebied ligt bovendien vast; dit is het vastgestelde zoekgebied Haven 1a) en 1b)

ZW 3: maak inzichtelijk hoe de Haven onderzocht wordt en onderzoek het hele vastgestelde zoekgebied Haven en niet een deel daarvan. Maak inzichtelijk waarom een deelgebied van de Haven niet of wel in aanmerking komt voor plaatsing van windturbines t.o.v. 2016 toen de gemeente op basis van een mer veel meer mogelijkheden zag dan de huidige 25 MW.

Zienswijze 4: m.b.t. p. 14-15 tabel 2

“Er bestaat geen wettelijk kader voor de invloed van windturbines op hoogspanningsleidingen. Tennet heeft in het Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW 2020) een adviesafstand opgenomen voor het transportnetwerk van 110 kV tot en met 380 kV. Deze afstand is gelijk aan de maximale werpafstand bij nominaal toerental of indien deze groter is, de ashoogte + 1/2 rotordiameter. Echter geldt deze adviesafstand niet als harde eis; ook kleinere afstanden zijn soms, in overleg met Tennet, inpasbaar. Om niet op voorhand te veel gebieden uit te sluiten, hanteren wij in het belemmeringenonderzoek een harde afstandseis ter grootte van 1/2 x rotordiameter.”

Dit is een onacceptabel lage ‘harde’ afstandseis en niet conform de betreffende RES tabel (Analysekaarten NP RES, verantwoording bronnen en methoden, versie 1.1., 2 april 2019). De werpafstand van wieken is veel groter dan 1/2x de rotordiameter. Er is geen reden om af te zien van het onderzoeken van de werpafstanden. Het gaat niet alleen om het uitsluiten van mogelijkheden voor plaatsing van windturbines, het gaat op de eerste plaats om het onderzoeken van mogelijk schadelijke effecten op de omgeving waaronder bijv. het afbreken van wieken.

ZW 4: Onderzoek ook de schadelijke effecten op veiligheid wat betreft hoogspanningsmasten bijv. ten gevolge van het afbreken van wieken of andere onderdelen van een turbine, zoals bij harde wind

Zienswijze 5: m.b.t. p. 14-15 tabel 2

In tabel 2 zijn de afstandseisen tot (beperkt) kwetsbare objecten ten onrechte niet opgenomen. Elders in de NRD wordt wel gesproken over kwetsbare objecten en de te hanteren normen gebaseerd op het Plaatsgebonden Risico.

“Locaties waar zich personen bevinden, onderverdeeld in kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten, kennen een beschermingsniveau ten aanzien van het PR.”

Daarnaast en bovendien: in RES tabel (Analysekaarten NP RES, verantwoording bronnen en methoden, versie 1.1., 2 april 2019) die door de Gemeente Amsterdam ook in participatiesessies is gebruikt, staan (beperkt) kwetsbare objecten wel vermeld. Deze tabel dient aangehouden te worden.

ZW 5: benoem de (beperkt) kwetsbare objecten in de zoekgebieden en onderzoek de schadelijke effecten op deze objecten

Zienswijze 6: m.b.t. p. 17

Tuinparken worden uitgesloten van een belemmeringenanalyse waaronder de effecten m.b.t. externe veiligheid, terwijl tuinparken kwetsbare objecten zijn.

ZW 6: onderzoek de schadelijke effecten op de externe veiligheid voor kwetsbare objecten zoals volkstuincomplexen

Zienswijze 7: m.b.t. p. 15

De absolute ondergrens voor de afstand tot woningen 350 meter staat in de concept NRD. De vraag is of dit inclusief de lengte van de wieken is. Zo ja, dan kan deze afstand niet een absolute ondergrens worden genoemd.

ZW 7: Hou bij de afstandbepaling tot woningen rekening met de lengte van de wieken van de windturbine. De lengte van de wieken hoort bij de afstand te worden opgeteld.

Zienswijze 8: m.b.t. p.26

Bij de relatieve beoordeling genoemd op blz 26, wordt het aantal woningen gedeeld door de energie opbrengst. Dit zou logischerwijs moeten zijn het aantal gehinderden, inclusief tuinders, gedeeld door energie opbrengst.

ZW 8: Bij de relatieve beoordeling p. 26 moet het aantal gehinderden, inclusief tuinders, gedeeld worden door de energieopbrengst. Delen door het aantal woningen is sws geen optie vanwege de vele tuinders die ernstig gehinderd zullen worden en ervan uitgaande dat het de gemeente om een afweging van de gezondheidsrisico's gaat.

2020- 2022 Amsterdam draagvlak

01-07-20	Eerste ronde draagvlaksessies verslag van deelnemer 1, in ons bezit	<i>"Tja, dan vul je Bedrijventerrein Amstel III in als geschikt voor windturbine locatie. Niet wetend dat de gemeente zich hier vergist heeft, en dat ze naam x aan gebied y gekoppeld hebben.... dát bleek pas achteraf. (NB RES zoekgebied is inmiddels veranderd)"</i>
01-07-20	Eerste ronde draagvlaksessies verslag van een deelnemer 2, in ons bezit	Uit de participatiesessie naar voren gekomen? <i>"1. Er was wel een sessie, maar geen participatie. Uw naam voor het zoekgebied, Amstel III, was bij de bewoners waar gezocht werd niet bekend. U heeft geen moeite gedaan te vertellen dat u bij hen zocht.</i> <i>2. U wist zelf bij sessie 1 niet tot waar het zoekgebied reikte. En u toonde geen kaarten.</i> <i>3. Misschien heeft u bewoners van buurgemeenten uitgenodigd, maar het heeft ze niet bereikt. Ook de bewoners van uw eigen gemeente niet, trouwens. Als 3 % is komen opdagen bij sessies 1 en 2, is het veel.</i> <i>4. U heeft bewoners geprest om toch vooral molens in de kaart te prikken. Als bewoners op 20 x de tipafstand, en veel meer, dat deden, telde u dat als draagvlak voor het gebied waar u zocht.</i> <i>Draagvlak ? Misschien. Maar niet bij de omwonenden. Een jaar heeft u nodig gehad, en talloze avonden, om te niet – informeren. Namens allen die zelfs nu niet mogen inspreken."</i>
01-07-20	Eerste ronde draagvlaksessies verslag van een deelnemer 3, in ons bezit, dit maakt deel uit van een powerpointpresentatie over draagvlak	<i>"Waar je voor de verplaatsing van een stoeptegels direct een brief van de gemeente krijgt, zijn de zoekgebieden en de bewonerssessies alleen genoemd op locaties zoals de gemeentesite, waar de meeste bewoners normaal niet snel komen. De aanwezigen ontdekten dit meestal per toeval, of dat ze door een buurtgenoot hierop werden geattendeerd; Waar bewoners slecht bereikt werden door de gemeente, waren stakeholders als energie coöperaties volop uitgenodigd door de gemeente en aanwezig;"</i>
21-01-21	Raadsvoorstel nr (itarch.nl)	Motie Oostzaan
01-01-21	Gemeente Amsterdam t.a.v. Directie Juridische Zaken Postbus 2020 1000 AE Amsterdam 6 bezwaren van mevrouw Bong, in ons bezit. Ook in ons bezit reactie WOB verzoek van juni 2021. Betreft: Bezwaar afhandeling WOB verzoek Draagvlakonderzoek nieuwe windmolens in Amsterdam	BEZWAREN o.a., gehele doc in ons bezit: • verzoeken gedeeltelijk en/of selectief beantwoord • verzoeken genegeerd • bedragen weggelakt • termijnen verlopen
01-01-21	AT5	160 insprekers , artikel AT5 over draagvlak
22-01-21	Ook Zaanstad klaagt zich over windmolenplannen Amsterdam Het Parool	
10-02-21	https://amsterdam.notubiz.nl/document/9885356/1/20210210_Notulen_raadsvergadering	<i>"Draagvlak cruciaal en essentieel (nr. 090.21) Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: - geen toestemming te geven voor de bouw van windturbines in Amsterdam als een</i>

	avond 116° Motie van de leden Boomsma CDA en Naoum Némé VVD inzake de reactienota Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid:	<i>meerderheid van de omwonenden daar geen bewezen voorstander van is; - dit draagvlak te laten onderzoeken door een onafhankelijke partij, waarbij minimaal ook een eenduidige vraag wordt gesteld of de betrokkene voor of tegen de plaatsing van de windturbine(s) op de betreffende locatie is .."</i>
21-01-21	Motie vreemd - Windmolens langs en in de Noorder IJplas - BIJLAGE (raadsinformatie.nl) Brief gemeenten Zaanstad en Oostzaan aan Amsterdam	
24-03-21	Golfclub Hoge Dijk in brief aan de raadsleden	<i>"In het bij de vergaderstukken gevoegde 'Overzicht participatiestappen beleidsfase RES (wind)' staat dat bewoners betrokken partij zijn. Helaas is niet omschreven voor welke bewoners dat geldt. Voor veel van onze in de omgeving wonende leden is dat in ieder geval niet zo. Ook in haar eveneens bij de vergaderstukken gevoegde brief van 9 maart jl. schrijft wethouder Van Doorninck dat "....de gemeente zoveel mogelijk bewoners betrokken en zo transparant mogelijk geïnformeerd..." heeft. Dat geldt echter zeker niet voor de bewoners van Abcoude, die wel in de directe omgeving van de windzoekgebieden wonen en m.n. wat betreft het knooppunt Holendrecht. Zie hierover ook paragraaf 3 in de brief van het College van DRV d.d. 29 september 2020 aan de RES regio Noord-Holland Zuid.</i> <i>Het getuigt van behoorlijk bestuur om ALLE betrokkenen en belanghebbenden in de directe nabijheid van de zoekgebieden adequaat te informeren en te betrekken in het participatieproces.</i> <i>In het belang van onze leden en greenfeespelers zouden wij dan ook graag worden betrokken in het verdere proces van onderzoek naar plaatsingsmogelijkheden. Zoals in de recente, maar ongedateerde nieuwsbrief van de gemeente Amsterdam is geschreven zal de gemeente "....In de gebieden met een groene kleur gaan we als eerste nader onderzoeken waar en hoe windmolens geplaatst kunnen worden. Dat gaan we samen doen met initiatiefnemers, bewoners (ook van buurgemeenten), overheden, en andere belanghebbenden."</i> <i>Graag melden wij ons als belanghebbende en deels ook als vertegenwoordiger van in de nabijheid wonende leden en spelers."</i>
26-03-21	Onderzoek over draagvlak windmolens versneld naar buiten gebracht: "Het is gewoon belachelijk" - AT5	De (positieve) uitslag van een peiling van het gemeentelijk onderzoeksbureau OIS naar het draagvlak voor windmolens in de stad is eind vorig jaar versneld naar buiten gebracht: een dag voordat leden van de Provinciale Staten in Noord-Holland zouden stemmen over nieuwe regels rondom windturbines. Dat blijkt uit een wob-verzoek dat Marlein Bong uit Kadoelen deed. Ze is ervan overtuigd dat wethouder Van Doorninck (GroenLinks) op deze manier heeft geprobeerd de stemming in de provincie te beïnvloeden. Uit het onderzoek komt naar voren dat er voldoende draagvlak (twee derde van de ondervraagden) is voor de komst van windturbines. "Die uitkomst beviel waarschijnlijk zo goed dat daarna bericht

		terugkwam van de projectmanager dat ze willen dat het rapport eerder gepubliceerd zou worden" In het door haar opgevraagde mailverkeer, dat is ingezien door AT5, schrijft een medewerker van de afdeling "Programma Klimaatneutraal Ruimte & Duurzaamheid" dat "het mooi zou zijn" het rapport op 21 oktober te publiceren. "Dan staat het 's ochtends 22 oktober in de krant", schrijft de medewerker. "Om het beeld over het draagvlak van Amsterdam weer te geven."
30-03-21	2 Beantwoording raadsadres Oostzaan.pdf (windalarm.amsterdam) Beantwoording raadsadres Oostzaan door Wethouder van Doorninck Amsterdam	
30-03-21	Duidelijkheid nodig over draagvlakonderzoek windturbines (cda.nl)	“ Uit artikelen van AT5 en de Telegraaf over een draagvlakonderzoek van de gemeente Amsterdam over het plaatsen van windturbines in de stad blijkt dat zowel de timing als de interpretatie ervan vragen oproepen. Woordvoerder klimaat Niek Wijmenga CDA Noord-Holland: “Dit onderzoek en het bijbehorende persbericht deden vermoeden dat het draagvlak groot was voor het plan van de gemeente Amsterdam om meerdere windturbines te plaatsen, en op kortere afstand van huizen dan de 600 meter grens”. Een persbericht met de titel “Bijna twee derde Amsterdammers positief over extra windmolens” suggereert dat de gemiddelde Amsterdammer positief gezind zou zijn over het plan. In het onderzoek is echter niet gevraagd wat inwoners van concrete projecten op minder dan 600 meter van hun woning vinden. Deze grens heeft de provincie onlangs, onder voorwaarden, in de metropoolregio Amsterdam losgelaten.”
14-04-21	VVD Amsterdam - VVD-afdelingen Amsterdam en buurgemeenten: “Provincie handhaaf de 600-meter-norm”	De VVD-fracties van Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Weesp en Zaanstad roepen de provincie Noord-Holland op om in te grijpen bij de plannen van Amsterdam om windturbines vlak bij woningen van Amsterdammers en bewoners van buurgemeenten te plaatsen.
21-05-		1. <i>Reconstructie Regionale Energie Strategie Alphen aan den Rijn</i> <i>Problematisch, dubieus en tendentius. Zo omschrijven experts de enquête van de gemeente Alphen aan den Rijn om draagvlak onder inwoners voor zonneweides en windturbines in de regio aan te tonen. Via een WOB-verzoek legde ik de hand op gemeentelijke interne documenten en kreeg een ontluiserende blik op hoe Alphen aan den Rijn de doelstellingen van het Klimaatakkoord wil halen. De gemeente haalde onder het mom van burgerparticipatie het gewenste resultaat uit een inwonersenquête en zette doelbewust tegenstanders buiten spel.</i>
27-05-21	Feitenmotie Boomsma	“Een werkgroep op te zetten met vertegenwoordigers van Windalarm, de energiecoöperaties, de gemeente en relevante deskundigen om gemeenschappelijk op relevante thema's tot gemeenschappelijk feitenoverzichten te komen. Waar is met het over eens, waar niet en wat dient nader uitgezocht te worden. Dit onder leiding van een door beide partijen geaccepteerde procesmanager. “
27-05-21	A+2021+06+-	Amendement van gemeente: “Afstand Amsterdams

	+CDA+WSP+VVD+PvdA+-+Vaststellen+Regionale+Energie+strategie+RES+1 0+-+getekend (notubiz.nl) Brief gemeente Weesp aan gemeente Amsterdam	zoekgebied 5a Diemerscheg tot woongebieden Driemond en Weespersluis minimaal 1000 m. Alle juridische instrumenten zullen daartoe worden ingezet. Ingediend door CDA, WSP, VVD, PvdA (12 voor, 5 tegen). Dit geldt ook voor het Diemer zoekgebied 1 ook Diemerscheg genaamd."
04-06-21	Alphen aan de Rijn mag kiezen tussen windmolens en windmolens Volkskrant	<i>"Maar liefst driekwart van de bewoners van Alphen aan den Rijn is vóór windturbines, toont een recente enquête van de gemeente. Maar de opzet van de enquête blijkt manipulatief. En dat komt veel vaker voor in Nederland."</i>
05-07-21	PNH-M127-2021-VVD-D66-PvdA-DENK-SP-JA21-Motie-Windturbines-en-gemeentegrenzen.pdf (energieregionhn.nl)	Motie Provincie Noord-Holland Dragen het College van Gedeputeerde Staten op • om, voor het geval dat gemeenten hun verschillen van mening niet bilateraal kunnen oplossen, vanuit de provinciale regiefunctie de Noord-Hollandse gemeenten gezamenlijke uitgangspunten op te laten stellen als onderling afsprakenkader hoe om te gaan met de planning van eventuele windturbines nabij gemeentegrenzen • om zich in te spannen om, indien deze situatie zich aan de provinciegrenzen mocht voordoen, met de aangrenzende gemeenten in onze buurprovincies over en weer tot vergelijkbare afspraken te komen • om tijdig vóór de behandeling van de Omgevingsverordening 2022 in de commissie RWK, de resultaten aan Provinciale Staten te rapporteren
28-06-21	toelichting amendement Weesp.pdf (itarch.nl)	
21-07-21	Landsmeer-AANGENOMEN-Motie-17-D66-LHH-CDA-RES-2.0-Windmolens-zijn-geen-grenspalen-getekend.pdf (energieregionhz.nl)	
24-06-21	Document Waterland - 267-76 Bijlage 1 Brief aan gemeenteraad Amsterdam.pdf - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl) Brief van de gemeente Waterland aan de gemeenteraad van Amsterdam	<i>"verzoekt het college om burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam én gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland zowel bij brief als door middel van ambtelijke en bestuurlijke contacten kenbaar te maken dat de gemeente Waterland zich fors zal verzetten tegen de eventuele plaatsing van windturbines in het grensgebied met Landelijk Noord."</i>
01-07-21	Eerste ronde draagvlak-sessies, verslag 4, Welkom, hier in Gein 3 is geen draagvlak voor windturbines op 350 meter van woningen. (geinzegtnee.nl) , inwoner Gein 3	<i>"SLA ONS NIET IN DE WIND!</i> <i>Een maand of drie geleden vulde ik nietsvermoedend een enquête in voor de gemeente Amsterdam. Of ik windmolens zag zitten in stadsdeel A of B? Of misschien in C, D of E? Dat kan ik natuurlijk niet beoordelen, ik woon er niet, vraagt u het alstublieft aan de bewoners daar. Het lijkt me toch van niet. En in mijn eigen stadsdeel? Nee, natuurlijk niet!</i> <i>Deze zelfde enquête moet nu blijkbaar het draagvlak voor windmolens in Amsterdam aantonen. Het was een onderzoek met suggestieve vragen en bovendien een onderzoek dat inwoners tegen elkaar opzet.</i> <i>Als deelnemer zag ik natuurlijk van mijlenver aankomen dat je vooral NIET moet aangeven dat windmolens welkom zijn in je</i>

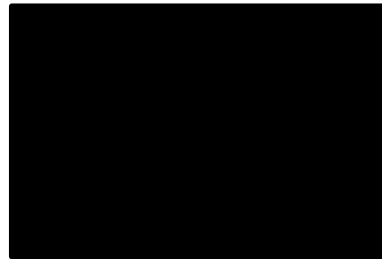
		eigen stadsdeel en dat je vooral positief zou moeten reageren op andere plaatsen in de stad. Op die manier kan de vraagsteller natuurlijk gemakkelijk beweren dat er draagvlak is voor windmolens op een of meer plaatsen in de stad. Het onderzoek is dus suggestief en polariserend en is totaal onbruikbaar als bewijs voor draagvlak. Alle voorbijgangers, wijkbewoners en wandelaars die ik spreek op straat en in het park zijn tegen de windmolens. Op de lokale social media gaan filmpjes, onderzoeksresultaten en petitie rond tegen de komst van windmolens. Noem dat maar draagvlak. De gemeente suggereert dus een draagvlak dat er niet is, nergens. Niet op IJburg, niet in Noord, niet in Schellingwoude, en niet in Zuidoost. Overal komen ongeruste Amsterdammers in actie tegen de windmolens en tegen hun eigen gemeenteraad. Beste burgemeester, geachte wethouders, raadsleden, dit is toch niet wat Van der Laan bedoelde toen hij ons opriep 'lief voor elkaar' te zijn? Zo ga je niet met je burgers om. Sla ons niet in de wind! "
2021	definities	Draagvlak is steun onder omwonenden. Participatie is financiële deelname. Collectieve baten zijn bijdragen aan collectieve voorzieningen in de buurt uit de opbrengst van turbines. 1. Bij draagvlak hoort de vraag welke percentage steun onder omwonenden als draagvlak geldt, hoe dat wordt gemeten en tot welke afstand van de locatie bewoners meetellen als omwonenden. *1,2,3,4 2. Bij participatie hoort de vraag wanneer die lokaal is, hoe groot die moet zijn, hoe die afgedwongen kan worden en hoe gegarandeerd wordt dat deze lokale participatie blijvend is en niet sneuvelt door verkopen aan niet lokale opkopers. 3. Bij collectieve baten speelt de vraag wanneer die voldoende substantieel geacht worden en hoe voorkomen kan worden dat ze verdampen door inflatie of manipulatie door uitbater.
	Onderdeel van een Powerpoint over draagvlak, in ons bezit	"Waar je voor de verplaatsing van een stoeptegels direct een brief van de gemeente krijgt, zijn de zoekgebieden en de bewonerssessies alleen genoemd op locaties zoals de gemeentesite, waar de meeste bewoners normaal niet snel komen. De aanwezigen ontdekten dit meestal per toeval, of dat ze door een buurtgenoot hierop werden geattendeerd; Waar bewoners slecht bereikt werden door de gemeente, waren stakeholders als energie coöperaties volop uitgenodigd door de gemeente en aanwezig;"
06-07-21	Enkele antwoorden op schriftelijke vragen raadslid Van Soest: burgerparticipatie Windturbines Wassen Neus	"Als bewoners contact zoeken met wethouder Van Doorninck en burgemeester Femke Halsema is het steevast [REDACTED] die hun zorgen aanhoort en beantwoordt. Wat is zijn rol binnen de gemeente en waar staat hij op de loonlijst? 15. "In e-mails gebruikt hij zinsneden als 'wij vanuit de gemeente'. [REDACTED] functioneert als ingehuurd ambtenaar, maar is [REDACTED]

		██████████ Pondera Consult beschreef voor de Stopera de potentiële gebieden voor windturbines nabij woningen en in natuur." Hoe onafhankelijk is dit? Graag een uitgebreide reactie. Antwoord op vraag 14 en 15: Het college legt verantwoording af over het beleid en de uitvoering van de gemeente Amsterdam. Er wordt geen informatie verstrekt over (het werk van) individuele ambtenaren, ook niet over degenen die ingehuurd zijn. Voor de betrokkenheid van Pondera Consult verwijst ik u naar de beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid Kreuger inzake de verschillende fases van het RES-traject en de rol van Pondera, zie: Dagmail d.d. 7 juli 2021. 16. "Pondera Holding is een indrukwekkend bedrijf. Verdeeld over enkele dochters is ze actief in alle facetten van de windindustrie: plannen maken, vergunningen aanvragen, milieueffectrapportages schrijven en windparken beheren. Ook met burgercoöperaties lopen er lijntjes. Zo schreef Pondera Consult een stuk voor De Windvogel dat argumenteert waarom windturbines níet schadelijk zouden zijn voor de volksgezondheid. Het levert voorstanders munitie tegen kritische artsen en bezorgde omwonenden." Hoe onafhankelijk is dit? Graag een uitgebreide reactie. Antwoord: Graag verwijst ik u naar de beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid Kreuger inzake de verschillende fases van het RES-traject en de rol van Pondera, zie: Dagmail d.d. 7 juli 2021. "
26-11-21	PWE-Online-enquete-windmolens-gemeente-Amsterdam-26-11-2021.pdf (windalarm.org)	Nieuwe truc van de gemeente: manipulatieve enquête creëert 'draagvlak' voor windturbines Het stadsbestuur van Amsterdam wil 17 windturbines binnen de gemeentegrenzen te plaatsen, waarvan 8 of 9 windturbines dichtbij woonwijken, bovenop volkstuinparken (waar in de zomer ook geslapen wordt) en in de natuur. In een ultieme poging om deze plannen nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen door te drukken, neemt het stadsbestuur haar toevlucht tot een geraffineerd middel: een enquête waarin je alleen gewenste antwoorden kan geven. Sinds begin november vraagt de gemeente Amsterdam de mening van burgers, in de vorm van een uitnodiging om als het ware op de stoel van de bestuurder plaats te nemen. De enquête, opgezet door bureau Populytics, kan echter niet afgerond worden als je niet instemt met windturbines bij bebouwing en in de natuur. Suggestieve vragen Activist Arthur Koks van Windalarm is woedend over de opzet van de vragenlijst: "Behalve dat je de inzending niet kan afronden als je niet instemt met de plannen, wemelt deze enquête van de suggestieve vragen."
??-10-21		Gemeente Amsterdam Draagvlakonderzoek nieuwe windmolens Website Onderzoek en Statistiek (amsterdam.nl)
13-12-21	Pondera geeft opdracht voor MER en bestemmingsplan terug aan gemeente Barendrecht - Pondera (ponderaconsult.com)	De gemeente Barendrecht werkt al enkele jaren aan de voorbereidingen voor de mogelijke realisatie van windenergie rondom knooppunt Vaanplein. Voor het opstellen van het bestemmingsplan ondersteunt Pondera de gemeente. Recent is door de gemeente besloten ook een m.e.r. procedure te

		doorlopen en in december heeft Pondera opdracht gekregen om de MER op te stellen. Parallel aan dit proces is in oktober door grondeigenaar Staatsbosbeheer een tenderproces gestart om een partij te selecteren die het project uiteindelijk mag gaan bouwen. In de voorbereiding voor die tender heeft Pondera een van de inschrijvers (Statkraft) geholpen met haar inschrijving. Recent is in lokale media ophef ontstaan over de betrokkenheid van Pondera bij dit windenergieproject, waardoor de schijn van belangenverstrengeling is gewekt. Dit betreuren wij en is vanzelfsprekend niet onze intentie. Wij helpen graag overheden en private partijen bij het realiseren van duurzame energie. Om te voorkomen dat deze ophef een schaduw werpt over het nog te doorlopen proces heeft Pondera besloten de opdrachten voor MER en bestemmingsplan, terug te geven en niet meer als adviseur van de gemeente op te treden in dit dossier. Dit hebben wij ook aan de gemeente laten weten.
03-01-22	3 januari 2022, Prof.dr.ir. Eefje Cuppen Dr.ir. Mattijs Taanman Dr. Jitske van Popering-Verkerk evaluatie participatieproces	“De slotconclusie is dan ook wat ontnuchterend. Ondanks een participatieproces waar zeker kanttekeningen bij te zetten zijn (zie eerder), maar dat ook stevig, en met verschillende kwaliteiten is opgezet, is een groot deel van de participatiedoelen tot de zomer van 2021 niet behaald. Dit vormt de nieuwe uitgangssituatie voor het participatieproces vanaf de zomer van 2021, waar sprake is van polarisatie en een gedeukt vertrouwen in het participatieproces.”
ongedateerd	Bestuurlijk akkoord gemeenten Amsterdam en Weesp (itarch.nl)	
01-01-22	buurgemeenten.jpg (441x58) (itarch.nl)	In PWE enquête Amsterdam aan haar burgers: “Wilt u de windturbines liever in buurgemeenten”? Geen vraag of men zie niet liever in de Noordzee ziet terwijl dat de voorkeur van de rijksoverheid, Windalarm en bijna alle politieke partijen is.
10-01-22	Mail H [REDACTED] werkzaam bij IPSOS in antwoord op PWE enquête Harm Hartman - Data Science Team Lead - Ipsos LinkedIn	Hi [REDACTED] Ik heb er nog eens doorheen gelopen en ik vind het geen goed onderzoek. Het gaat me wat te ver om er in detail doorheen te gaan, hier wat losse observaties die jij ook al hebt volgens mij. – Introductie: doel van het onderzoek is om zorgen weg te nemen? – Bij stellingen soms basale vragenlijst fouten - o sturende / onevenwichtige vragen: wat is het alternatief, vaak zijn stellingen ten positieve van windmolen beleid van de de gemeente geformuleerd. - o Wat vindt u of alleen “Bent u het eens”, ipv ook vragen naar oneens - o Dubbelloops: twee zinsdelen, als je het eens/oneens bent, ben je het dan met deel 1, deel 2 of de combinatie eens/oneens? (met windmolens wek je schone energie op. Dat vind ik belangrijker ...) - o Kromme Nederlands: Hoe belangrijk vindt u ... om de de natuur te beschermen - o Open deuren: hoe belangrijk vindt u dat mensen gezond zijn. Hier vindt geen afweging plaats Vraag 7 heeft vele pagina's introductie en zeer onduidelijk vraagstelling en dan een matrix, die moet worden ingevuld. - o Veel te ingewikkeld, dat snapt een gemiddelde Amsterdammer niet, als hij/zij al de moed op kon brengen om het allemaal te lezen.

		O Ook als je het wel begrijpt kun je je afvragen of het een goede opgave is. Je dwingt de respondent binnen bepaalde randvoorwaarden keuzes te maken, terwijl ook de randvoorwaarden zelf ter discussie kunnen staan Je kunt wat mensen belangrijk vinden niet direct vragen ('stated importance'), omdat er geen afweging in zit. Beter is het om het af te leiden ('derived importance') uit antwoordgedrag, maar deze vragen lenen zich daar niet voor. Nu kun je gratis alles even belangrijk vinden. En wat is belang dan??? Meeste punten heb je zelf al uitvoerig belicht. Kortom, geen goed onderzoek. Excus dat ik nu niet meer kan doen, maar eigenlijk vind ik het dusdanig prutswork dat de moed me in de schoenen zinkt om er iets van te maken. Je mag best mijn naam gebruiken. Groet,
11-01-22	Deelnemers bijeenkomsten over windturbines verontwaardigd: "Enorme tijdverspilling" - AT5	Vergadering Inspreekavond Reflectiefase RES / Wind Amsterdam commissie FED 11-01-2022 Gemeente Amsterdam (raadsinformatie.nl) Met alle inspraak
04-04-22	deelnemers zeggen deelname aan klankbordgroepen in reflectiefase op	Zie inhoud in link.
23-04-22	Windmolens krijgen minder bijval van Amsterdammers sinds protest is losgebarsten (parool.nl)	"Een en ander blijkt uit een onderzoek van de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) van de gemeente naar het draagvlak voor de energietransitie. Volgens OIS is op dit moment 52 procent van de Amsterdammers voorstander van meer windmolens in hun gemeente. Bij een OIS-peiling in het najaar van 2020 was 65 procent van de Amsterdammers nog voorstander. Binnen de stadsdelen waar de locaties voor windturbines worden gezocht, is de verschuiving het duidelijkst. In stadsdeel Noord, waar windmolens gepland staan bij de Noorder IJplas en mogelijk ook langs de A10, ziet 36 procent de komst van nieuwe windturbines rond de stad niet zitten. Bij het draagvlakonderzoek in 2020 gold dit nog voor 19 procent van de Noorderlingen. Het aandeel voorstanders in het stadsdeel is sinds 2020 geslonken van 62 tot 45 procent. In Zuidoost, waar langs de A2 en bij de Gaasperplas eveneens wordt gekeken naar windmolenlocaties, slonk het aandeel voorstanders van 60 procent in 2020 naar 43 procent dit jaar."

Team Regionale Energiestrategie (RES) Amsterdam
 Afdeling Duurzaamheid
 Gemeente Amsterdam
 Postbus 2758
 1000 CT Amsterdam

Betreft: Advies NRD MER Windlocaties gemeente Amsterdam

Geachte heer, mevrouw,

Op 22 februari 2023 hebben wij van u een verzoek tot advies ontvangen. Hierbij treft u ons advies over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau ten behoeve van een MER Windlocaties gemeente Amsterdam van 2 februari 2023.

Datum
6 april 2023

Geluid

1. Bij de uit te voeren geluidberekeningen dienen ook BBT maatregelen te worden onderzocht. Zoals het toepassen van Serrated trailing edges (uilenveren).
2. Specifiek voor de locatie dient het hinderaspect "Amplitudemodulatie", te worden belicht, waarbij als maskerend geluid uitsluitend continu aanwezige geluidbronnen (in de nachtperiode) worden betrokken. Wel: (bijvoorbeeld) voldoende drukke wegen en continu aanwezig industrie geluid zoals geluid van datacenters of transformatorgeluid; Niet: vliegtuig-, scheepvaart- of railverkeerslawaai. (deze geluidbronnen worden in de cumulatie van geluid wel betrokken).
3. In de GES-methode ook de geluidvariant meenemen met uitsluitend de gelijktijdig hoorbare geluidbronnen (dus **zonder** scheepvaart-, spoor- en vliegtuiggeluid, omdat deze niet continu aanwezige geluidbronnen tot een te hoge, maskerende drempel zouden kunnen leiden).
4. Laagfrequent geluid i.r.t. het aspect hinder en gezondheid zou in het MER apart inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Op pagina 27 wordt gesproken over een kwalitatieve beschouwing van laagfrequent geluid dit is ook op kwantitatieve basis mogelijk, zoals de toepassing van de Vercammen curve. De 2 Vercammen curve is gebaseerd op 3 tot 10 % gehinderden (vergelijkbaar met de Wet Geluidhinder) door laagfrequent geluid. Uit jurisprudentie (zie uitspraak RvS 200509380/1 d.d. 13 december 2006) blijkt dat dit een geaccepteerde methode is om de hinder vanwege laagfrequent geluid te beoordelen. Wij adviseren om dit ook op deze manier te doen.
5. Par. 3.3: omdat ook gebieden relatief dicht bij elkaar liggen en in alle gebieden windturbines mogelijk zijn en ook al aanwezig kunnen zijn moet ook de onderlinge

Risico's beperken, leefbaarheid vergroten.

1 | 2

cumulatie worden onderzocht. - Hanteer de normen 42 – 45 en 47 Lden als uitgangspunten. - Hanteer voor het LF-geluid de Vercammencurve als uitgangspunt.

6. Nieuwbouw projecten dienen met geprojecteerde woningen als volwaardige geluidsgevoelige objecten opgenomen te worden in de planMER. Voor nog niet uitgewerkte woongebieden kunnen gemiddelde woningvolumes worden aangehouden die vergelijkbaar zijn met volumes bij aanliggende nieuwbouwprojecten. Deze woningen worden zichtbaar bij de beperkingenanalyse en de GES-berekening van de gezondheidseffecten.

Externe veiligheid

1. De plaatsgebonden risicocontouren voor de windturbines moeten bepaald worden (kan met de vuistregels) voor de types windturbines die beoogd zijn op de locaties. Het is gewenst dat ook de aankomende Omgevingswet meegenomen wordt in de MER procedure.
2. In paragraaf 3.5.2. worden niet alle veiligheidsaspecten voor de omgeving benoemd. Onder andere de aspecten helikopterhavens en waterwegen ontbreekt nu nog en moeten ook meegenomen worden.

Slagschaduw

1. Ook voor dit aspect geldt dat de onderlinge cumulatie inzichtelijk moet worden gemaakt wanneer gebieden nabij elkaar zijn gelegen of dat er reeds bestaande windturbines in een gebied aanwezig zijn.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

voor deze,

[Redacted name]

*Dit document is digitaal vastgesteld. Een fysieke of ingescande handtekening is daarom niet nodig.
Meer informatie: <https://www.odnzk.nl/digitale-werkwijze/>*

Wij zijn bewoners van Amsterdam Zuidoost en wonen dicht bij de Gaasperplas, bij een van de zoekgebieden. Onze zienswijze m.b.t. de NRD gaat weliswaar uit van dit zoekgebied, maar dat wil niet zeggen dat deze zienswijze niet ook van toepassing is op de andere zoekgebieden.

Wat er aan het NRD ontbreekt

Onduidelijkheid zoekgebied

- Het is in de NRD onduidelijk (de kaart op pagina 4) wat precies onder het zoekgebied 3B valt. Dat wordt daar *Waternet locatie Weesperkarspel/Gaai* genoemd, maar in het verleden werd deze locatie ook wel Gaasperzoom genoemd. Weesperkarspel is bij de bewoners van Zuidoost een volstrekt onbekende naam, wat verwarring veroorzaakt.
→ Graag helderheid of het hierbij ook gaat om het noordelijke deel van de Gaasperzoom.

Ontbreken onderzoek naar specifieke doelgroepen

- In paragraaf 3.3.1 (toetsingskader) staat: *Deze normen dienen te zijn voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op lokale situatie toegesneden motivering.* Wij zetten vraagtekens hierbij omdat er wordt uitgegaan van verouderd onderzoek m.b.t. gezondheid (RIVM 2021, pagina 23). Bovendien wordt er geen onderzoek gedaan naar negatieve gevolgen voor specifieke doelgroepen zoals kinderen, ouderen, mensen met een verstandelijke of psychische beperking of met een auditieve en/of visuele beperking. Ook speelt in Zuidoost grote-stad-problematiek: bewoners met minder opleiding, minder maatschappelijke kansen, een slechtere gezondheid (bewoners in Zuidoost gaan gemiddeld 6 jaar eerder dood dan bijvoorbeeld bewoners in A'dam-Zuid). Veel bewoners beheersen vaak de Nederlandse taal niet tot onvoldoende. Laat staan dat zij in staat zijn om de informatie en rapporten, voor zover die hen al bereiken, van de gemeente over de windturbines tot zich te nemen en daarop te reageren.
→ Wij willen graag weten hoe deze problematiek in de NRD en plan-MER wordt meegenomen.

Geen onderzoek naar laagfrequent geluid en infrageluid

- Er wordt geen apart onderzoek naar effecten van laagfrequent geluid en infrageluid voor omwonenden gedaan (paragraaf 3.3.3, pagina 26). Dit baseert men in de NRD op slechts één literatuurstudie van het RIVM uit 2020. Sinds 2020 wordt steeds meer bekend dat laagfrequent geluid en infrageluid wel degelijk tot gezondheidsschade kan leiden.
→ Daarom dient in de NRD onderzoek naar dit geluid van windturbines wel degelijk te worden opgenomen met een bijbehorend toetsingskader.

Milieu- en landschapsschade

- De milieu- en landschapsschade van de bouw, aanleg, onderhoud en het later weer ontmantelen van windturbines wordt in zijn geheel niet vermeld in de NRD. Denk hierbij aan uitstoot van CO₂ en stikstof, aanleg van toewegewegen, aanleg van fundering en de afvalstoffen, zoals de wieken, die na ontmanteling over blijven.
→ Ook deze milieuschade dient te worden opgenomen in de NRD om een volledig beeld van de effecten van plaatsing van windturbines te verkrijgen.

Handhaving mitigerende maatregelen

- Er ontbreekt een paragraaf voor onderzoek naar de handhaving van mitigerende maatregelen, zoals de maximaal toegestane slagschaduw (paragraaf 3.14, pagina 43). Zonder een gedegen onderbouwing van hoe die handhaving plaats kan vinden, zijn mitigerende maatregelen niet meer dan een wassen neus.
→ In de NRD dient onderzoek naar handhaving van mitigerende maatregelen te worden opgenomen.

Toetsing en beoordeling

Verlaging norm ernstige gehinderden

- Er wordt een maximale GES-score van 6 gehanteerd alsnog zijnde toelaatbaar. Dat betekent dat men 15% ernstige gehinderden nog acceptabel vindt (NRD pagina 24/25). Voor Amsterdam Zuidoost betekent dit dat het aantal ernstig gehinderden zo'n 14000 mag bedragen. Dit is een veel te ruime norm en leidt tot heel veel ernstig gehinderde omwonenden.
→ Naar beneden bijstellen van de GES-score.

Geen jaarlijks gemiddelde, maar vaststellen van maximale geluidsbelasting

- Er wordt gekeken naar Lden van 42, 43 en 47 dB. Er wordt niet uitgelegd wat deze getallen betekenen. Een verschil van 3 dB betekent dat het geluid 2 keer zo intens is. Een geluid van 47 dB is 7 keer zo intens als 42 dB. Daarbij is Lden een jaargemiddelde. Dat betekent dat de intensiteit van het geluid op sommige momenten ver boven de gehanteerde Lden kan uitkomen omdat deze overschrijding van de norm gecompenseerd wordt door windstille dagen. Dat betekent dat Lden een bedrieglijke norm is omdat het geluid daar ver boven kan komen. Nergens in het plan-MER staat dat gezocht moet worden naar een maximale geluidsbelasting, laat staan dat hiervoor een norm wordt gezocht.
→ In de NRD moet een maximale norm voor de maximale geluidsbelasting onderzocht worden en niet uitgegaan worden van een jaargemiddelde.

Geluidsbelasting natuur- en recreatiegebieden

- Bovendien wordt uitgegaan van de geluidsbelasting op de gevel van een woning. Er wordt dus niet onderzocht wat de geluidsbelasting betekent voor mensen in recreatie- en natuurgebieden die liggen dichterbij de windturbines.
→ Ook deze geluidsbelasting moet worden meegenomen in de NRD.

Toetsingskader recreatie- en natuurgebieden

- Voor recreatie bestaat geen toetsingskader, vermeld de NRD. Dat betekent dat hier in het geheel geen beoordelingscriteria voor zijn, terwijl recreatie zo'n belangrijke functie heeft voor een dichtbevolkte stad als Amsterdam. Bovendien zijn veel inwoners van Amsterdam-Zuidoost, door hun vaak zwakke sociaaleconomische positie, voor hun vakanties en ontspanning aangewezen op recreatiegebieden, zoals de Hoge Dijk, Geesperzoom en de Geesperplas.
→ Er dient een toetsingskader voor natuur- en recreatiegebieden in de NRD opgenomen te worden.

Onderzoeksmethode

- Het onderzoek wordt gedaan op basis van rekenmodellen, er worden geen daadwerkelijke metingen verricht, bijvoorbeeld bij vergelijkbare situaties (grote stad, dichtbevolkt, recreatie en natuur dicht bij windturbines).
→ Naast rekenmodellen moeten ook daadwerkelijke metingen worden verricht.

2 april 2020

7287-5854

Noord ij plas is een toekomst stadpark, ik ben niet mee eens dat wind molen bij daar komen.

9209-9542

De NRD is achterhaald, omdat er een groot windmolenpark voor heel Nederland in de Noordzee gebouwd gaat worden. Hier biedt het geen overlast voor de mens en in gebieden met een cultuurhistorie en landschappelijke waarde. Die laatste gebieden zorgen voor ontspanning voor de mensen uit de stad. Er zijn al weinig gebieden waar je kunt wandelen zonder lastig gevallen te worden door welke vorm van industrie dan ook. Ik zie de windmolens ook als 'industrie' omdat het grote metalen objecten zijn, met bewegende onderdelen die slagschaduw veroorzaken. Het aantal plekken waar je tot rust kan komen (en de natuur rust heeft) neemt flink af als de grote windmolens doorgaan.

9275-1845

Ik roep iedereen op om voor windmolens te stemmen. Het is schone energie. De schreeuwerds die tegen windmolens zijn, kunnen geen alternatieven aandragen. Al die vooroordelen. Of willen ze liever een kernreactor?

1674-5938

U gaat als gemeente keer op keer voorbij aan de wensen en de gezondheid van uw burgers waar u zorg voor moet dragen.

U bent als gemeente niet meer geloofwaardig en u heeft een log instituut gecreëerd van de belasting centen van uw burgers waar alleen u en uw medewerkers profijt van hebben.

Er heerst zeer veel onvrede bij de burger over de gemeente en haar werkwijze.

6915-6740

Graag kernenergie ipv windmolens. Windmolens nemen te veel ruimte in beslag

3063-8870

zorgvuldigheid is mooi maar deze opzet lijkt toch een manoeuvre om keuzes naar de toekomst door te schuiven

zie hierboven, wat ik mis is aandacht voor windmolens op en/of langs de A10 het geluid zal daar wegvallen tegen het verkeerslawaaï.

Kleine windmolens op hoogbouw in de stad en dat hoeven niet noodzakelijkerwijs een mast met 3 rotorbladen te zijn.

Er bestaan ook z.g. verticale windmolens, zonder wieken met een lager rendement maar makkelijker inpasbaar.

1114-2396

* Leefomgeving: explicieter ingaan op de volkstuincomplexen die naar de aard van het gebruik een mengvorm zijn van wonen en recreatie. Bedoeld om de hectiek van het stedelijk leven te compenseren. Voorstel zij vallen onder de normen voor wonen.

*Landschap en cultuurhistorie: Wat verloren dreigt te raken, door de aandacht te richten op de traditionele landschapswaarden, zijn de intrinsieke landschapswaarden als authenticiteit de belevingswaarden als lucht licht en wijdsheid. De verrassingswaarde komend vanuit de stad etc. Deze zijn met een op zich staande landschapsanalyse te bestuderen. Juist deze essenties worden met de landschapswaarderings kaarten die nu gebruikt worden niet zichtbaar gemaakt. Immers dat zijn kaarten die beschermingsgebieden aanwijzen die niet nader zijn uitgewerkt. In deze fase zou dat nader onderzocht dienen te worden om zichtbaar te maken wat de invloed van de windmolens op deze landschappelijke kernwaarden is.

*Landbouwhuisdieren: schapen, koeien en paarden zijn levende wezens hebben zij geen rechten die gewogen behoren te worden?

5621-4236

Geachte heer, mevrouw, dank voor de inspanningen om het onderzoek naar windenergie in Amsterdam te doen. Zou het mogelijk zijn om in het onderzoek ook de positieve effecten mee te nemen van windenergie - op het gebied van duurzame energie winst en daarmee samenhangend sociaal welbevinden en stadsimago? Wij zouden heel blij zijn als Amsterdam inzet op windenergie en denken dat dit belangrijk is voor onze stad - ondanks de negatieve effecten die windmolens kunnen hebben. vriendelijke groet, [REDACTED]

2191-9229

GEEN BIJLAGE MEEGESTUURD

7968-7367

Dat er Windmolens komen, dat kan helaas niet anders..... maar kan er ook niet gekeken worden naar de hoogte van zo'n windmolen en het geluid wat zo'n molen produceert,,,,, kan men niet gaan kijken naar molens die niet zo hoog zijn.....

Ook voor de natuur in het algemeen is het beter dat er lagere molens worden neergezet, vanwege de overvliegende vogels en vleermuizen, zeker als die molens op de trekroutes zich bevinden van overvliegende vogels en vleermuizen...

Die molens zouden neergezet kunnen worden langs de snelwegen, de vaarwegen, in de noordzee.....

Vergeet ook niet de geestelijke en lichamelijke belasting die de burgers kunnen ervaren door het neerzetten van hoge windmolens in de omgeving van woningen...

Beter zou het zijn als er op de daken van gemeentelijke instellingen en gezondheidsinstellingen zonnen collectoren zouden worden geplaatst... en dat geldt natuurlijk ook voor de overheid, met al die ministeries

3298-1377

Amsterdam wees gewaarschuwd.... windmolens maken lawaai, het produceren vervoeren via zwaar vervuilend china en installeren is met beton ook erg duur en vervuilend, windmolens lekken smeer en sf gas, en chemische rotzooi tijdens reguliere schoonmaak, ze zijn helemaal niet duurzaam, gaan niet lang mee, brandgevaarlijk en gaan roesten en kunnen in brand vliegen, het geklap van wieken veroorzaakt trillingen en resonanties die mensen ziek maken, en de wieken slaan ontelbaar veel vogels en miljarden insecten dood waardoor de biodiversiteit en het klimaat naar de knoppen gaat. de molens zijn lelijk en ontsieren het landschap en de stad, nederland moet gered worden dus daarom stop met de windmolens en het subsidie groen bedrog. er mag geen ene molen hier komen want windmolens vormen een grote bedreiging en zorgen voor gigantische schade aan flora en fauna met vr groet [REDACTED]

5184-1089

Het is wel eens vaker geopperd waarom komen er niet meer windmolens of zonneschermen langs de snelweg. Dan wordt er iets gezegd dat het niet veilig is maar er zijn voorbeelden genoeg; het is toch al lawaai, makkelijk te bereiken en er zijn al niemandsland stroken. Grazend vee zou verboden moeten worden. Een voorbeeld bij de Eekhoorn/ Zwaagdijk staan er 6 achter elkaar, niemand heeft er last van.

0425-2785

GEEN BIJLAGE MEEGESTUURD

9623-9139

Er word niet genoeg rekening gehouden met de bewoners en onze wensen. Wij willen een mooie en gezonde leefomgeving waarin wij ons fijn en veilig voelen. Het leven in de stad biedt genoeg risico's. Al zijn de kansen op gezondheidsschade laag, bestaat er toch een risico, die wij liever kwijt dan rijk zijn. Windmolens horen niet thuis in dichtbevolkte plekken. De molens en de schaduw hebben een enorm effect op de "look" van onze mooie stad en het leefgenot daarbinnen.

6076-6174

Kom maar op met die windmolens. Maar dan geen 1 vliegtuig meer over m'n dak. Kies voor groen. Maar dan ook echt. En bekijk de overlast van windmolens niet als iets geïsoleerds, maar tel het op bij de al bestaande overlast. Hoeveel geluidsoverlast kan een mens aan? Hoeveel horizonvervuiling? Ik woon binnen het geluid van de ringweg, onder de vliegroute van schiphol (op 25 km) en als ik de natuur inloop heb ik uitzicht op elektriciteitsmasten en windmolens in het havengebied. In plaats van in een rustig straatje in een dorps buurtje vlak bij de weilanden woon ik nu al tussen de zware industrie. Ik heb het nog niet over fijnstof. Maak een welzijnsindex voor de bewoners en toets de toevoeging van nieuwe overlastgevende zaken daaraan.

6231-4229

Het ontbreekt volledig aan een maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA). Hoeveel levert de windturbine, voor wie (slechts 13,9% huishoudens) en wat kost het de maatschappij? Het (aantal gehinderden x gem. zorgkosten) + wachtlijsten is eenvoudige te berekenen met CBS microdata maar nooit naar gekeken. Meest bevreemdende; het zal toch niet onbekend zijn dat het Science Park de kraamkamer is van innovaties op het gebied van health & sustainability? En dat er veel kostbare trillingsgevoelige apparatuur staat? Het is zo raar een low tech molen op zo'n high tech park neer te zetten. En dan ook nog met de kans op ijs afwerping naast knooppunt Watergraafsmeer. Zo wat het drukste knooppunt van Nederland. Dit is toch bijna niet serieus te nemen? Een NRD is veel te vlak en weinigzeggend. Met gemiddelden werken kan ook niet meer in 2023. Op het Science Park kunnen we alle gevolgen een stuk preciezer uitrekenen. Opgeteld met de bevolkingsdichtheid in Amsterdam-Oost en Diemen lijkt het me zonde hier veel onderzoekskosten te maken. De op SC gevestigde onderzoeksinstellingen uitdagen onderzoek te doen pakt niet in het voordeel van de energietransitie uit.

2917-8217

Graag niet de overlast middelen in decibel over een jaar, maar rekening houden met de daadwerkelijke geluidsoverlast op het moment dat windturbines draaien. Ook van de vliegoverlast wordt het geluid gemiddeld over een jaar. Dan valt Amsterdam noord-west niet eens binnen de geluidscontouren. Maar als er gestart wordt vanaf de zwanenburgbaan, is er van vroeg in de ochtend tot laat in de avond overlast. Elke 2 minuten, gemiddeld 75 db komt er over mn huis. Met uitschieters tot boven de 90 db. Ook op zondagochtend. Dus ca. 1/3 van het jaar is het hier totaal onleefbaar. Komt daar nog de piekbelasting van windmolens bij? En is dat dan weer op andere dagen, of valt het samen? Hetzelfde geldt voor de overlast van de ring A10. Geen gemiddelden graag. En alles bij elkaar nemen om te kijken wat je een burger aan mag doen. Want ik beleef hier een soort Groningen. Onleefbaar vanwege de economie. Onleefbaar vanwege de energieopwekking. Hoe nuttig en wenselijk ook die groen energie is. Mijn leven wordt zo langzamerhand onleefbaar en opgeofferd. Maak keuzes,

onteigen en ontruim gebieden en doe daar je ding wat je nodig acht. Windmolens zijn noodzakelijk, schiphol is dat niet. Niet van twee walletjes eten. En de omwonenden de prijs laten betalen in een verziekt landschap, met onleefbare geluidsoverlast en fijnstof.

9568-5770

Beste gemeente Amsterdam,
Plaats geen windturbines dicht bij huizen of in het schaarse groen van Amsterdam. Dit geeft enorm veel overlast voor bewoners en zal de natuur aan de randen van Amsterdam schaden. De rust en het groen van deze gebieden hebben we juist enorm nodig als mens.
Plaats een aantal zeer grote windturbines op zee of in de haven. Eventueel ver op het IJ, waar ze geen overlast geven.

5427-3979

beste heer of mevrouw,
Windmolens moeten niet dicht bij woningen geplaatst worden ivm de geluidsoverlast die ze geven.

██████████

7251-7012

GEEN BIJLAGE MEEGESTUURD

Ik kan dit niet bij de publieksversie_notitie omdat onderstaande link de volgende tekst geeft
Forbidden. Zie bijlage met bewijs.
[https://openresearch.amsterdam/image/2023/2/21/publieksversie_notitie_reikwijdte_en_det
ailniveau_plan_mer_windenergie_amsterdam.pdf](https://openresearch.amsterdam/image/2023/2/21/publieksversie_notitie_reikwijdte_en_detailniveau_plan_mer_windenergie_amsterdam.pdf)
Laat me eens raden. Een paar dagen voor het verstrijken van de termijn kan het opeens wel.
Ook al meegemaakt met het beleidsplan Hoofdgroenstructuur. Dus de gewone burger staat
weer eens buiten spel.

3390-2132

In paragraaf 3.3.2. over gezondheid (p.23) wordt gerefereerd aan het RIVM en staat het volgende te lezen: "Verder blijkt uit wetenschappelijk onderzoek dat er onvoldoende bewijs is dat geluid of het wonen nabij windturbines zorgt voor ander gezondheidseffecten, zoals hart- en vaatziekten, stofwisselingsstoornissen en effecten op mentale gezondheid (RIVM, 2021)".

Deze informatie is niet volledig, zie rode tekst hieronder. Op de site van het RIVM vind ik de volgende informatie: (raadpleging 16 maart 2023)

<https://www.rivm.nl/windenergie/windmolens-gezondheid>

"Voor andere gezondheidseffecten zoals hart- en vaatziekten, stofwisselingsstoornissen, mentale gezondheid en cognitieve effecten is niet voldoende bewijs gevonden. Dit kan betekenen dat er geen relatie is, er nog onvoldoende onderzoek gedaan is, het onderzoek van lage kwaliteit is, of dat er tegenstrijdige resultaten zijn."

In een volgende alinea op de site van het RIVM lees ik dat het RIVM onderzoek naar gezondheidseffecten van windmolens doet, waarvan de uitkomsten naar verwachting in de loop van 2023 beschikbaar komen. Ook dit is niet meegenomen in het rapport.

Citaat site RIVM: "Het RIVM heeft in 2021 een vragenlijstonderzoek uitgevoerd naar de manier waarop mensen risico's waarnemen van hun leefomgeving, hun leefstijl en van infectieziekten. Daarvoor is ook een steekproef getrokken van 3500 adressen in de buurt van windmolenparken. De uitkomsten van dat onderzoek komen naar verwachting in de loop van 2023 als wetenschappelijk artikel beschikbaar.

Omdat het aantal windmolenparken in Nederland de komende jaren zal toenemen, kan het daarnaast zinvol zijn om de gezondheidseffecten van geluid te monitoren op landelijk niveau. In opdracht van het ministerie van EZK (Economische Zaken en Klimaat) (Economische Zaken en Klimaat) heeft het RIVM in kaart gebracht welke onderzoeksvragen er leven bij bewoners, de lokale en regionale overheden en bij de betrokken ministeries. De resultaten van deze opdrachten zijn opgeschreven in het RIVM-briefrapport "[Verkenning van opties voor gezondheidsonderzoek rond windturbines](#)"."

(Het moet mij toch even van het hart dat het mij verbaast dat een onderzoeksbureau, dat een rapport oplevert met de datum 2 februari 2023 al deze informatie niet opneemt in het rapport en in feite een onvolledig en daarmee een onjuist beeld geeft.)

Verder lees ik in tabel 19, p. 53 onder G4 dat bij de norm geluidsbelasting van een jaargemiddelde wordt uitgegaan. Men zou van piekbelasting uit moeten gaan en niet van een gemiddelde, omdat een gemiddelde geen juist beeld van de (effecten van) overlast geeft. Impopulair gezegd: met een gemiddelde kun je alles gladstrijken.

Verder is in een recent rapport van CE Delft te lezen dat windmolens op land niet nodig zijn om de klimaatdoelen te halen. <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/nog-meer-windmolens-op-land-dan-gepland-er-zijn-alternatieven-om-klimaatdoelen-te-halen-blijkt-uit-onderzoek/>

Kortom:

1. Het mag duidelijk zijn dat de gezondheidsrisico's van geluid en slagschaduw van windturbines nu niet helder zijn.
(Wat niet wil zeggen dat we maar moeten doen alsof er geen risico's zijn. In het tv-programma de Hofbar van 14 maart 2023 (NPO2) dat over windturbines gaat, wordt gerefereerd aan een onderzoek onder verpleegkundigen in Denemarken waaruit blijkt dat er een relatie is tussen laagfrequent geluid en hartritmestoornissen.)
2. De normering gaat uit van een gemiddelde en niet van piekbelasting, wat een duidelijk beeld van (effecten van) overlast in de weg staat. (M.a.w. we houden elkaar dus voor de gek).
3. Het RIVM komt in de loop van 2023 met meer onderzoekresultaten. De informatie die bureau Bosch & van Rijn in hun rapport van 2 februari 2023 aanhaalt van het RIVM, is achterhaald.
4. Bovendien is het rapport niet volledig. De volgende relativiserende tekst van het RIVM t.a.v. 'bewijs' ontbreekt: "Dit kan betekenen dat er geen relatie is, er nog onvoldoende onderzoek gedaan is, het onderzoek van lage kwaliteit is, of dat er tegenstrijdige resultaten zijn."
5. Een recent onderzoek van CE Delft stelt dat er geen windmolens op land nodig zijn om de klimaatdoelen te halen. <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/nog-meer-windmolens-op-land-dan-gepland-er-zijn-alternatieven-om-klimaatdoelen-te-halen-blijkt-uit-onderzoek/>

Het kan toch niet zo zijn dat de overheid besluit tot het plaatsen van windmolens/turbines, terwijl het niet nodig is (voldoende alternatieven). Het kan toch niet zo zijn dat de overheid willens en wetens de gezondheid van burgers in de waagschaal stelt? Een goede gezondheid – fysiek en geestelijk – is het belangrijkste dat een mens heeft!

Wat mij in alle rapporten opvalt is dat er geen aandacht wordt besteed aan de impact van de bouw van een windmolen op de omgeving. Een windmolen moet stevig op de grond staan hiervoor is een betonnen fundament nodig dat in de grond is verankerd met enige tientallen betonpalen. Om deze bouw te realiseren is het nodig een weg aan te leggen die geschikt is voor zwaar transport. Gebieden die veel gebruikt worden voor recreatie worden hierdoor ernstig aangetast. Er moet een weg blijven bestaan voor onderhoud.

- Bij het vaststellen van normen wordt uitgegaan van de haalbaarheid. Het is een onderhandelingsproces tussen allerlei groepen. Sommige baseren zich op wetenschap maar ook belangengroepen hebben een stem. De norm is dus niet zo hard als het lijkt. De gemeente heeft de normen opgerekt tot een norm waarbij de verwachting is dat 10% van de aan het geluid blootgestelde bevolking ernstig wordt gehinderd. De expertgroep gaat hier in mee maar maant wel tot behoedzaamheid. Uit wetenschappelijk onderzoek blijken naast hinder weinig specifieke klachten wat betreft de gezondheid. Dit betekent niet geen klachten zijn, alleen dat ze niet aangetoond zijn. De toekomst kan nare verrassingen in petto hebben. Een ruimere veiligheidsmarge zou op zijn plaats zijn ook omdat de cumulatieve effecten met met name vliegtuig en verkeerslawaaï niet uit de verf komen. Ook wordt uitgegaan van het geluid aan de gevel gemeten wat betekent dat men na een hete dag, en die komen er steeds meer, genoodzaakt is niet in de tuin, maar binnen te zitten. Ook hier is behoedzaamheid bij het vaststellen van de norm op zijn plaats.

- Er wordt een voorkeur gegeven aan een norm die gebaseerd is op geluidsemissie. In andere landen wordt ook wel een afstandsnorm aangehouden. Op theoretische gronden is deze minder goed dan de norm gebaseerd op geluid. Het is echter de vraag of de voorgestelde norm gehandhaafd kan worden. Geluidsmetingen zijn moeilijk valide uit te voeren. Verder is er het probleem van de slagschaduw. Als de molen in een zonnige februarimaand 17 dagen meer dan 20 minuten een slagschaduw gegeven heeft, wordt de molen dan de rest van het jaar stilgezet? Of wordt er toch een geitenpaadje gevonden om de molen toch door te laten draaien. Een molen op afstand geeft deze problemen niet. Daar ligt alles vast.

- Er wordt in het geheel geen aandacht besteed aan het verminderen van de energiebehoefte. Ik denk bijvoorbeeld aan het verbieden van terrasverwarming, het sluiten van deuren van winkels bij het gebruik van airco's, het 's nachts volop laten branden van de verlichting in kantoren etc. Ook kan worden gedacht aan een belasting op het gebruik van elektrische fietsen. Is er al een berekening gemaakt hier veel elektriciteit die samen gebruiken?

- Kunnen er niet meer zonnepanelen worden geplaatst? Kan er geen verordening komen dat de constructie van een dak zo moet zijn dat er zonnepanelen op moeten kunnen worden geplaatst. Ondernemers zouden moeten worden verplicht daar waar mogelijk zonnepanelen te plaatsen (net als de overheid). Particulieren en woningcorporaties zouden daartoe moeten worden gestimuleerd met zeer ruime subsidies en nieuwe huizen zouden standaard een dak bedekt met zonnepanelen moeten krijgen. Dit zou misschien net de paar windmolens kunnen schelen die men nu van plan is in kwetsbare gebieden te zetten.

- Moet men niet overwegen om het idee los te laten dat Amsterdam in eigen duurzame energie moet voorzien? De uitslag van de laatste verkiezingen laten zien dat ook bij een noodzakelijk doel zoals de reductie van de stikstofneerslag het doel niet altijd alle middelen heiligt.

- Het elektriciteitsnet is overbelast, het duurt enkele jaren voordat dit probleem is opgelost. Zou het niet goed zijn hiervan gebruik te maken om een pauze in de gelasten en alles nog eens op een rijtje te zetten?

3050-7522

Tot mijn verbazing zag ik het sciencepark in het overzicht van geschikte locaties staan. Een plek binnen de ring waar ook nog eens sportverdelen, werkplekken en recreatie direct aan grenzen. Lijkt mij dat er toch plaatsen zijn welke minder druk benut worden.

5385-1735

Ik ben tegen het plaatsen van windmolens want:

Windmolens zijn heel duur in plaatsing, onderhoud en vervangen;

De opbrengsten van windenergie zijn onvoldoende om de investeringen te rechtvaardigen;

Windenergie kan slechts voor een heel klein gedeelte in de energiebehoefte voldoen;

Windmolens vervuilen het landschap, ze zijn erg lelijk en veel te zichtbaar;

Windmolens veroorzaken grote sterfte onder vogels en insecten;

Veel mensen zijn tegen windmolens maar windenergie wordt ondemocratisch doorgedrukt;

Kernenergie is een beter alternatief: schoon, goedkoop, effectief;

De bezwaren tegen kernenergie zijn achterhaald.

Stop met het plaatsen van windmolens!

1019-2050

Zonnepanelen op alle kantoor gebouwen zou n betere oplossing zijn. Dat is vrijwel onzichtbaar en geeft minder overlast.!!

Windmolens Zijn lelijk overheersen het “straatbeeld” je krijgt schaduw vd slagwieken

Vogels raken erdoor verwond.. en vergeet niet!!! De elfg overlast laag frequent geluid is n intens ziekmakende probleem.

Mensen kunnen het ontstane geluid “ niet uitzetten!!

Als wij ons land dicht plempen met apparatuur is er geen natuur en ontspanning meer.

Laten we ajb ons gezonde verstand gebruiken ‘!!! En gaan voor een vorm van onzichtbaarheid die geen overlast biedt.!!!!

Zienswijze NRD dd 2023/2/21

https://openresearch.amsterdam/image/2023/2/21/notitie_reikwijdte_en_detailniveau_plan_mer_windenergie_amsterdam_2_feb_2023.pdf

Vraag 1

Op 30 juni 2021 oordeelde de Raad van State dat de windturbinebepalingen van het Activiteitenbesluit en -regeling (procedureel) in strijd zijn met het Unierecht want voorafgaand aan de vaststelling was er geen plan-mer conform de SMB-richtlijn uitgevoerd

In artikel 174 van het Verdrag is bepaald dat het beleid van de Gemeenschap op milieugebied, onder andere, dient bij te dragen tot het behoud, de bescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu, de bescherming van de gezondheid van de mens en het behoudzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen en dat dit beleid dient te berusten op het voorzorgsbeginsel. In artikel 6 van het Verdrag is bepaald dat de eisen inzake milieubescherming moeten worden geïntegreerd in de omschrijving van het beleid en het optreden van de Gemeenschap, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Voldoet deze MER straks aan de SMB-richtlijn? Zo ja, kan u dit dan in de NRD specificeren, hoe u denkt dat MER hieraan voldoet? Zo nee, kunt u dan vermelden waarom het niet voldoet aan de SMB-richtlijn? En waarom u dit wel of niet belangrijk vindt?

Vraag 2

In uw: **Hoofdstuk 1 Inleiding** onderzoekt U een grens van tenminste 350 meter t.o.v. woningen. Ervan uitgaande dat u deze informatie kent:

Uit de Provinciale Ruimtelijk ordening (2015):

art. 32 lid 4 PRV, die niet is geregeld tot de onderhavige wijziging van artikel 32, lid 4 PRV, 1 t/m 4.

De in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer (voorheen Barim genoemd) gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leef klimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is niet uitgesloten dat een windpark een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt. Om dit te voorkomen is een afstandsnorm van 600 meter opgenomen die voldoet aan de in artikel 4.1 Wro opgenomen randvoorwaarde van een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast borgt deze minimale afstand de externe veiligheidscontour rondom windturbines, met name de maximale werpafstand bij bladbreuk in geval van nominaal rotortoerental, die bij de in artikel 32 lid 4 PRV toegestane windturbines mogelijk 600 meter of meer kan bedragen. Tot slot is deze minimale afstand opgenomen in verband met slagschaduw. Er wordt namelijk al een stilstandsvoorziening geëist wanneer de afstand van de windturbine tot gevoelige bestemmingen minder dan twaalf maal de rotordiameter is.

En wetende dat het aannemelijk is dat er gevaarlijke situaties kunnen ontstaan door vallende windturbinevleugels

- <https://www.tubantia.nl/enschede/wiek-van-windmolen-breekt-vlak-over-de-grens-bij-enschede-af~a9da94ed/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F> (jan 2022)
- <https://www.destentor.nl/zeewolde/deel-windmolen-breekt-af-langs-dijk-bij-zeewolde-we-wilden-net-een-monteur-sturen~af67fbce/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F> (jan 2023)

En wetende dat [REDACTED] zijn monteurs adviseert: *Do not stay within a radius of 400m (1300ft) from the turbine unless it is necessary.*
http://docs.wind-watch.org/vestasv90-100_safetymanual.pdf (blz 3).

De volgende vraag: Waarom onderzoekt u deze 350 meter afstandsgrens wetende dat de kans groter is dat met deze afstand er meer piekbelasting is en dus meer geluidsoverlast en dus meer (indirecte) gezondheidsschade [REDACTED], wetende dat de ruimtelijke ordening minder goed gehandhaafd wordt; en de veiligheid van uw bewoners door de externe veiligheidscontour i.v.m. werpafstand bladbreuk in gevaar komt. Hoe kunt u uw taak als gemeente de publieke gezondheid 'integraal en effectief beschermen en bevorderen' met dit plan om windturbines binnen een straal van 350m tov woningen te plaatsen, ipv de 600 meter en meer?

Vraag 3

In 1.2 staat: 'Formeel heeft MER als doel om 'het milieubelang volwaardig mee te laten wegen in de besluitvorming'. Onder punt 1. Schrijft u: 'Mogelijkheden voor en milieueffecten van.. '.

Kunt u hiervan maken zoals de richtlijn omschrijft:

'de mogelijke aanzienlijke milieueffecten bijvoorbeeld voor de biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens, fauna, flora, bodem, water, lucht, klimaatfactoren, materiële goederen, cultureel erfgoed, met inbegrip van architectonisch en archeologisch erfgoed, landschap en de wisselwerking tussen bovengenoemde elementen' ?

Mocht u dit niet willen, kunt u dan uitleggen wat u onder 'milieu-effecten' verstaat, en wat van bovenstaand u niet meeneemt in het onderzoek?

Vraag 4

In 1.3 Reikwijdte van het plan MER vraag ik me af:

Waarom wordt voor vervolgbesluiten de mer beoordelingsfase overgeslagen en meteen een project mer uitgevoerd? Of geldt dit alleen als initiatiefnemer de gemeente is? Kan dat dan zo vermeld worden? Ik neem aan dat als de initiatiefnemer niet de gemeente is dat de mer-beoordelingsfase niet wordt overgeslagen? Kunt u dit uitleggen?

Vraag 5

1.4 M.e.r. procedure

Op blz 8 staat: *als de huidige mer-procedure doorlopen wordt, voldoet deze tevens aan de vereisten van de Omgevingswet.*

Uw huidige mer-procedure is op dit moment op geen enkele regel of eis gestoeld. Er is op dit moment sprake van een overbruggingsfase, waarin wordt verwacht dat u zeer behoedzaam uw onderzoek opzet zodat de kans het grootst is dat uw onderzoeksresultaten binnen de toekomstige (naar verwachting strengere) regelgeving gaan vallen. Dit betekent dat deze mer-procedure moet voldoen aan de regelgeving die nog gaat komen, dus het kan zijn dat u deze procedure moet aanpassen, u kunt immers nog niet weten of deze onderzoeksopzet voldoet aan de toekomstige eisen van een mer-procedure.

Dit wetende, kunt u deze zin veranderen in:

Op blz 8 staat: *als de huidige mer-procedure doorlopen wordt, zal hij moeten voldoen aan de toekomstige vereisten windturbine bepalingen van het Activiteitenbesluit en andere regelgeving uit de Omgevingswet, en het Unierecht.*

Mocht u dit niet willen veranderen, kunt u uitleggen waarom niet?

Vraag 6

In **Hoofdstuk 2 2.1** spreekt u van 52 mw aan windenergie.

En u spreekt van onder 1.2 als doel van deze NRD:

4. Bereiken van transparantie in besluitvorming en het creëren van een mogelijk breder maatschappelijk draagvlak.

Kunt u transparant maken waarom er alleen gekeken wordt naar windenergie terwijl er ook gekeken zou kunnen worden naar andere vormen van duurzame energie en energiebesparing? (<https://nos.nl/artikel/2467498-cbs-uitstoot-broeikasgas-gedaald-en-urgendoel-gehaald-vooral-door-aardgasprijs>)

En kunt u de som van de benodigde 52 mw transparant maken? Wat is uw berekening om tot deze 52mw te komen, en wat is er al, wat is er nodig, nu en in de toekomst?

Zo'n som zou meteen ten goede komen aan dit breder maatschappelijke draagvlak.

Vraag 6

In 2.5.2 staat: Aan de andere kant is het wenselijk om het havengebied goed te kunnen benutten voor windenergie, omdat de milieu-impact van windturbines hier minder is dan op andere plekken? Wat bedoelt u met 'milieu impact'? Wat verstaat u daaronder? En wat is dan minder/meer?

Vraag 7

2.8 Optimalisatiealternatieven

U onderzoekt hoeveel wind er mogelijk is als u tegen de grenswaarden van 45lden gaat zitten. Hier zou passen om ook te kijken wat mogelijk is aan alternatieve duurzame bronnen waar de bewoners zelf mee komen, ultieme vorm van participatie en vergroten van het draagvlak:

<https://www.destentor.nl/deventer/deventer-bewoners-presenteren-alternatief-voor-windmolens-het-kan-echt-anders~af9ce215/>

<https://dtvnieuws.nl/nieuws/artikel/alternatief-plan-bewoners-voor-windmolens-in-polder>

Kunt u alternatieve duurzame bronnen ook meenemen in de optimalisatiealternatieven? (zie ook vraag 5). Zo nee, kunt u specificeren waarom niet?

Vraag 8

In 2.9.2. Stadsontwikkelingen staat:

In het plan-MER worden milieueffecten van de locatiealternatieven vergeleken met de referentiesituatie (huidige situatie tezamen met de autonome ontwikkelingen). Binnen en nabij de gemeente Amsterdam (buurgemeenten) zijn er ook ontwikkelingen over stedelijke verdichting die formeel nog niet als autonome ontwikkeling worden aangemerkt, omdat er nog geen concrete ruimtelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden, maar die al wel globaal bekend zijn voor de lange termijn. Deze ontwikkelingen volgen uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050. In het planMER worden deze ontwikkelingen gezien als 'stadsontwikkelingen'.

Na overleg met de gemeente Amsterdam is besloten om de effecten van windturbines op deze ontwikkelingen en de (on)verenigbaarheid van de locatiealternatieven met de stadsontwikkelingen wel in beeld te brengen (bijvoorbeeld met geluid-en slagschaduwcontouren), maar niet op te nemen in de effectbeoordeling (het scoren van de locatiealternatieven op de beoordelingscriteria d.m.v. een vijf puntsschaal). Op deze manier kan het belang van de stadsontwikkelingen volwaardig worden meegenomen in de belangenafweging voor de voorkeurslocaties in het Programma Windenergie Amsterdam.

Wat bedoelt u met bovenstaand, kan dit in gewone mensentaal? Betekent dit dat er niet gekeken wordt naar de gevolgen van de effecten van de windturbines op toekomstige woonwijken, dus dat hier geen 5-puntsschaal voor wordt aangegeven? Mocht ik dit goed interpreteren, zou deze 5-puntsschaal wel ingezet kunnen worden? Zo wordt de overlast op de verschillende toekomstige gebieden duidelijk, en hoeft dit niet in een later stadium gedaan te worden. Een argument om dit nu niet te doen is mij niet duidelijk. U kunt toch fictief aangeven wat het betekent als een gebied woon-, recreatie- of industriegebied wordt?

Vraag 9

In 3.3.2 **Gezondheid** schrijft u dat er geen verband tussen windturbinegeluid en gezondheidseffecten, toch staat in het rapport van het [REDACTED] [ites/default/files/2021-08/Factsheet-windturbines.pdf](#) :

Wel is er een indirect verband aangetoond, namelijk tussen hinder door windturbinegeluid en zelf gerapporteerde slaapverstoring (van Kamp & van den Berg, 2020/2021)

Wel zijn er indirect gezondheidseffecten aangetoond namelijk tussen hinder van geluid, slagschaduw en knipperende lichten en gezondheidsklachten als chronische pijn, migraine/hoofdpijn, tinnitus, duizeligheid en misselijkheid (Michaud et. al., 2018).

Zou u dat kunnen toevoegen?

Vraag 10

In 3.3.5 **laagfrequent geluid** haalt u een rapport aan van het [REDACTED] uit 2020, wat inmiddels ook door de wetenschap achterhaald is, gezien de problematiek in Meeden (en het speelt nu ook in Flevoland bij een test). Op dit moment onderzoekt het RIVM hoe dit soort lf-geluid mee te nemen in de nieuwe normen. Want ondanks dat windturbinebouwer, wetenschappers, gemeente en provincie erkennen dat het lf-geluid in Meeden voor veel overlast en gezondheidsschade zorgt, kan er niet gehandhaafd worden omdat dit niet in de huidige regelgeving omschreven staat. Niemand voelt zich verantwoordelijk, bewoners zijn de dupe. Dit wil men in de nieuwe regelgeving voorkomen, en dat wordt nu ook geformuleerd door een werkgroep.

<https://www.rtvnoord.nl/nieuws/993755/patstelling-dreigt-bij-zoektocht-naar-oplossing-voor-bromtonen-windpark-n33>

Dit gaat om laag frequent geluid en tonaal geluid, 100en mensen zijn inmiddels gedupeerd, slapen slecht, zijn verhuisd, slapen in hun auto.

(<https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/windmolenlawaai>).

Het kan dus zijn dat door een (constructie?-) fout andere geluiden te horen zijn dan bedoeld. Kunt u als gemeente vastleggen hoe u gaat handelen indien er sprake is van laagfrequent en/of tonaal geluid? Dit geeft ook meer vertrouwen in de plannen.

Vraag 11

3.6.2 beoordelingscriterium en effectenbeoordeling

Waarom worden mosselbanken niet meegenomen, dit betreft natuurcompensatie, kunt u deze wel toevoegen?

Vraag 12

3.11.1 Beoordelingscriterium en effectenbeoordeling

U schrijft: *Per opgewekt GWh 526g CO2 uitgestoten.* wordt hier rekening gehouden met de CO2 die vrijkomt tijdens de productie van een windturbine, vervoer van materialen, en het plaatsen en onderhoud van de turbine? Zo niet, zou u deze som willen maken en veranderen opdat hij klopt? Hier zijn inmiddels formules voor.

Vraag 13

U schrijft in **S12**: *De verlichting als gevolg van luchtvaartveiligheid is niet anders dan de verlichting op (bijvoorbeeld) schoorstenen. Er is geen reden om aan te nemen dat dergelijke verlichting leidt tot gezondheidseffecten.*

██████████ (ook onder 3.3.2)

Wel zijn er indirect gezondheidseffecten aangetoond namelijk tussen hinder van geluid, slag-schaduw en knipperende lichten en gezondheidsklachten als chronische pijn, migraine/hoofdpijn, tinnitus, duizeligheid en misselijkheid (Michaud et. al., 2018).

Er is volgens ██████████ wel reden om aan te nemen dat verlichting leidt tot gezondheidseffecten. Kunt u uw aanname veranderen, dit antwoord toevoegen, en bovenstaand meenemen in uw onderzoek?

Vraag 14

In **S68** is uw antwoord: *Zon op dak heeft de aandacht van de gemeente, maar ook daarnaast zijn er veel stappen nodig, waaronder windenergie.*

Op welke cijfers is gebaseerd dat windenergie nodig is? Hoeveel zon is er op dak, en hoeveel kan er nog op dak?

Graag transparantie in de som die u maakt hier. Zie ook mijn vraag 6.

7

1168-8963

Geachte heer/ mevrouw,

Ik wil graag een zienswijze indienen m.b.t. de plannen voor windmolens. We hebben in Amsterdam meer recreatie gebieden nodig, niet (meer) energie winnen!- ik hoop dat dit slecht bedachte plan wordt stop gezet.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

2382-1349

Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Gemeente Amsterdam, per mail: resamsterdam@amsterdam.nl

Ingediend door

[REDACTED]

Inleidend

Graag reageren wij als sociale huurders in Reigersbos op uw oproep om aan te geven wat er ons inziens ontbreekt en waar geen rekening mee gehouden lijkt te zijn in de voorliggende NRD. Hoewel het hele Programma Windenergie Amsterdam ons aangaat en wij ons betrokken voelen, komt onze reactie direct uit de buurt en spitst zich daarom toe op zoekgebied 6A, in het volle besef dat veel van wat wij hebben aan te merken ook geldt voor andere, zo niet alle zoekgebieden.

Voorafgaand aan onze inhoudelijke reactie laten wij u weten dat wij alleen de publiekssamenvatting van de nota volledig hebben gelezen en die vonden we al ingewikkeld genoeg. Voor de meeste omwonenden van de zoekgebieden in en rond Gaasperdam, is dit stuk volstrekt ontoegankelijk. En niet alleen qua taalgebruik ontoegankelijk, maar het feit dat de voorlichting, informatie en reactie vrijwel uitsluitend per digitale weg verliep, sluit een grote groep direct belanghebbenden in onze buurt uit. Dit is dus meteen ons eerste punt waarvan wij vinden dat er in de NDR én de participatieprocedures geen rekening mee is gehouden.

Klimaatrechtvaardigheid

[REDACTED] is een samenwerkingsverband van sociale huurders in Reigersbos. Wij zorgen voor elkaar, houden contact met maatschappelijke instanties. Duurzaamheid, armoedebestrijding, veiligheid en educatie zijn onze

kernpunten. Het afgelopen jaar hebben we ons vooral beziggehouden met verduurzaming en het bekijken hoe we als bewoners kunnen bijdragen aan de overgang naar duurzaam wonen en hernieuwbare energiebronnen. Zo hebben wij het door lobby en netwerken voor elkaar gekregen dat een groot deel van de huurders in Reigersbos het afgelopen jaar zonnepanelen op het dak kreeg en dat de rest het komende jaar ook aan de beurt komt.

Wij zijn geen professionals en geen actiegroep. Informatie krijgen wij over het algemeen via de netwerken van burens, kerk, (familie-) bijeenkomsten, scholen van onze kinderen. Veel bewoners hebben geen toegang tot -digitale- nieuwsmedia en gebruiken hun beperkte telefoonbudget vooral voor het bellen met instanties en het bezoeken van hun websites. Er bestaat aan de ene kant veel wantrouwen tegenover overheidsinstanties en hulpverlening maar aan de andere kant zijn hier de onderlinge netwerken hecht. Wij zien met lede ogen hoe wij eerst als voorkeursgebied werden aangewezen voor probleembewoners, herriefestivals en verdichtingsbouw, daarna voor het erotisch centrum, toen voor voor de nieuwe vliegroute en nu zijn we weer voorkeursgebied voor windturbines. Zelf hebben wij nauwelijks profijt van deze plannen, wij zijn een dumpplaats en een win(d)gewest. Bewoners voelen zich (opnieuw) gekoloniseerd.

Wij missen in de notitie het begrip klimaatrechtvaardigheid en wij zijn van mening dat dit aspect als apart beoordelingspunt moet worden meegenomen. Amsterdammers in Gaasperdam, met uitschieters in de ontwikkelwijken Holendrecht en Reigersbos, zijn het minst verantwoordelijk voor klimaatverandering maar dragen nu al de zwaarste lasten. Wij hebben de slechtste gezondheid, de kortste levensverwachting, de hoogste perinatale sterfte. In Zuidoost wonen we tussen 4 vervuilende snelwegen, onder zwaar bevlogen vliegroutes en velen van ons gaan gebukt onder fysieke en mentale klachten gerelateerd aan lawaai en andere schadelijke uitstoot. Het autobezit hier is laag. Wij vliegen niet voor een weekend naar Ibiza of een midweek Praag. Onze vrije tijd en onze vakanties brengen wij door op plekken in en rond onze wijk precies daar waar nu turbines staan gepland. De 11 vervuilende en energieslurpende datacentrales in ons stadsdeel bedienen vooral de binnenringers. Nergens in de NRD gaat het over deze ongelijkheid. Het is een ongelijkheid die loopt langs de lijnen van sociaal economische status. Verhoudingsgewijs treft bovenstaand lot, niet helemaal toevallig, vooral een grote groep Amsterdammers van kleur en niet alleen in Zuidoost. Juist hier, langs de rafelranden van de stad, wonen de meeste bewoners van kleur.

Daarmee durven we te stellen dat het plan om juist hier windturbines te plaatsen, een – ongetwijfeld onbedoeld-racistisch element in zich draagt. Immers, met de huidige wet- en regelgeving qua geluid en afstand, past er prima een windturbine op het Museumplein. Daar wonen veel minder mensen en er zijn geen bezwaren voor de natuur. Windturbines langs de aangewezen *ontwikkelbuurten* van de stad vergroot de sociaal-maatschappelijke en economische ongelijkheid binnen de stadsgrenzen en dit aspect zou zwaar moeten meewegen in de nota.

Natuur en recreatie

Het recreatiegroen in onze directe omgeving is vaak de enige bereikbare natuur voor veel buurtbewoners. De meesten van ons hebben geen tuin en soms zelfs geen balkon. De natuur- en recreatiegebieden van De Hoge Dijk en de Gaasperplas/ Gaasperzoom vormen de enige vrijetijds- en zelfs enige vakantiebestemming van duizenden Zuidooster kinderen en hun ouders. Voor veel bewoners van Reigersbos en Holendrecht is zelfs de Gaasperplas te ver lopen en het verkoelende strandje met veilig poedel- en zwemwater direct naast zoekgebied 6A blijft dan nog over.

Windindustrie op korte afstand van mens en natuur is bewezen schadelijk, zeker in gebieden die al zwaar belast zijn door ander lawaai en schadelijke uitstoot. Een windturbine naast direct naast recreatienatuur voor onze kwetsbare bewonerpopulatie, is op z'n zachtst gezegd een ondoordacht plan.

Zoekgebied 6A ligt bovendien op het terrein van de golfclub 'De Hoge Dijk'. Deze club beheert het terrein bewust ecologisch omdat het gaat om een bijzondere omgeving met bijzondere flora en fauna, waaronder beschermde nest- en trekvogelsoorten, vleermuizen en de ringslang, gidssoort voor het gebied. Daarnaast bekleedt deze club een bijzondere functie op sportgebied voor met name jonge Zuidoosters. Deze golfclub is de enige in zijn soort die openstaat voor spelers uit alle lagen van de bevolking, er wordt niet geselecteerd op achternaam, bankrekening, huidskeur of afkomst. Spelers hoeven hier geen lid te worden van een prijzige golfvereniging en de club stimuleert, steunt en begeleidt jong zuidooster sporttalent. Tot hier nog het feit dat het zoekgebied deels NNN betreft of in iedere geval direct ernaast gelegen is. Windturbines in of naast het NNN zijn uitsluitend toegestaan als aantoonbaar is dat er geen alternatief is. Bovendien is dit natuurgebied destijd ontwikkeld ter compensatie van het verdwijnen van het oorspronkelijke natuurgebied waar nu het Knooppunt Holendrecht en de

verbrede A2 ligt. Compensatienatuur straks weer compenseren, zou nog meer natuur-en kapitaalvernietiging betekenen en bovendien, waar zou dat gebied dan moeten komen, op een plek die net zo toegankelijk is en bevorderend voor het welzijn en de gezondheid van de duizenden omwonenden?

Relatie met het Masterplan Zuidoost

Windindustrie in Zuidoost is contraproductief voor vrijwel alle doelgebieden in het Masterplan Zuidoost waaronder gezondheid, welzijn, arbeidsparticipatie en economische onafhankelijkheid. Er bestaat een bewezen relatie tussen de bovenstaande gebieden en gevoeligheid voor crimineel gedrag. En er is overtuigend bewijs dat een omgeving waarin jonge kinderen worden blootgesteld aan lawaai- licht en andere uitstoot, een lager IQ hebben dan mag worden aangenomen op grond van andere factoren. Deze kinderen zijn vaak makkelijker beïnvloedbaar voor criminaliteit en hebben een significant hogere gevoeligheid voor het ontwikkelen van gedragsstoornissen.

Kinderen die slecht slapen door -o.a- laagfrequent geluid, zullen minder goed presteren dan mag worden verwacht. Ouders die overprikkeld zijn door slaaptekort kunnen opvoedingsproblemen ervaren, minder geconcentreerd zijn voor werk of studie en makkelijker afhankelijk raken van een uitkering. Ze zullen minder energie hebben om na te denken over gezond gedrag (waaronder voeding en beweging) voor henzelf en hun kinderen.

Bewegen en ontspannen in een groene omgeving is straks nog minder bereikbaar voor veel Zuidoosters. Een windturbine zo dicht bij het populaire strandje van De Hoge Dijk bijvoorbeeld, zal niet heel ontspannend zijn. Hetzelfde geldt voor wandelen, fietsen of hardlopen in het -nu nog- rijke vogel-, vleermuis- en insectenleven in en rond het zoekgebied. Voor de Gaasperplas geldt precies hetzelfde, ook hier de bijzonder rijke biotoop van de Gaasperzoom en een populair recreatiegebied.

Dat Zuidoost al zwaar overbelast is door ander lawaai is al genoemd. Vliegdreun en snelwegherrie maskeren geen laagfrequent turbinegeluid, en andersom maskeert lfg geen vlieg- en snelweglawaai. Bovendien, als dat wél zo zou zijn: 's nachts is het andere lawaai nu gelukkig vaak een heel stuk minder en zou het turbinelawaai alsnog opdringen, juist op een moment dat mensen willen en moeten slapen.

De tachtigerjarenbouw in de omgeving is nauwelijks geïsoleerd tegen o.a. lawaai. Wij wonen veelal in de sociale huur en de verhuurders hebben al aangegeven dat onze woningen – variërend energielabel C, D en E- pas in 2035 aan de beurt zijn voor isolatie tegen hitte, kou en geluid.

Verwachte aantal bewoners dat overlast zal ervaren

Hoewel het zoekgebied 6A 'Knooppunt Holendrecht' heet, zullen gezien de heersende windrichting en de fysieke afstand, op dit moment vooral de duizenden bewoners van Reigersbos en Holendrecht -ernstige- overlast ervaren. Geen rekening lijkt gehouden met de vele onlangs opgeleverde en de duizenden nog nieuw te bouwen woningen rond het AMC. (Dat moeten er zo'n 18.000 worden en de duizenden nieuwe woningen in de verdichtingsbouwplannen in Holendrecht en Reigersbos zijn hierin niet meegenomen) Ook lijkt geen rekening gehouden met de nieuwbouw op het terrein van De Koppeling dat direct naast of mogelijk nog in het zoekgebied ligt: hier komen 300 starterswoningen, waaronder een aantal voor doelgroepen met speciale behoeftes en ondersteuning. Verder is geen rekening gehouden met de bewoners en gebruikers op het AMC-terrein: Domus gezinsvervangende woonzorg voor zo'n 100 bewoners en zorgverleners, daarnaast Altra College Bleichrodt, het enige voortgezet onderwijs in een prikkelarme omgeving voor mavo-havo en vwo-scholieren met een stoornis in het autismespectrum (ASS). In dezelfde driehoek het Jeroen Pithuis, residentieel behandelcentrum voor gezinnen met een ernstig ziek kind. Daarnaast de 3 gebouwen van De Kinderkeet, een groot kinderdagverblijf voor kinderen van 0-4 jaar. Daar tegenover de verpleegafdeling van de High Intensive Care Psychiatrie en de grote somatische afdelingen van de het AMC en de Bergman Klinieken erachter. Op hetzelfde terrein de college- en examenzalen van de UvA en HvA, de grote medische laboratoria en andere onderzoeksgebouwen.

Wonen in een Windpark?

Kijkend naar uw kaart van de zoekgebieden, valt op dat sommige delen van de wijk te maken zullen krijgen met lawaai en licht vanuit in ieder geval 3, maar mogelijk méér zoekgebieden. Drie zoekgebieden rond Gaasperdam, één of zelfs 2 vanuit de gemeente Ouder Amstel, die de kleine Amstelvogel wil vervangen door 2 of meer zwaardere turbines en bovendien nog een zoekgebied ten zuiden van het knooppunt heeft aangewezen. Daarnaast voert de Provincie Utrecht druk uit op De Ronde Venen om tegen de provinciegrens naast natuurgebied De Hoge Dijk windturbines te plaatsen. Met een beetje pech wonen wij straks in een volwassen windpark en kan het in de praktijk zo uitpakken dat we in

Reigersbos nagenoeg ingesloten worden door lawaai, licht en slagschaduw vanuit alle windrichtingen. Geluidsbronnen- en die van licht- tellen op. Niet alleen vanuit de verschillende bronnen, ook de stapeling van windturbine-uitstoot zelf. Ook hier weer wordt een specifieke groep Amsterdammers extra zwaar getroffen. Gerelateerd aan dit punt nog de grote onduidelijkheid over de status van de diverse zoekgebieden aan deze kant van de stad. In de eerste plannen was zoekgebied 6A nog helemaal niet in beeld en het draagvlakonderzoek over dit gebied ging ook over de plaatsing van een turbine aan de rand van het bedrijfsgebied, 3 kilometer ten noorden van het huidige zoekgebiedje naast natuur, slaapkamers, scholen en zorgcentra. Voor dát zoekgebied, waar nu vrijwel alleen autobedrijven staan, zou mogelijk zelfs nu nog draagvlak kunnen zijn als het zou betekenen dat de zoekgebieden in de natuur zo dicht bij bewoning ervoor kunnen worden ingeruild.

Mitigerende maatregelen

Met de belofte van financieel gewin, verleidt de gemeente via de website amsterdam.nl bewoners om windturbines in hun omgeving te accepteren. Amsterdammers die soms onder het bestaansminimum leven, zullen geneigd zijn daar snel voor kiezen als ze daarmee hun kinderen te eten kunnen geven en de eigen bijdrage van de zorgverzekering te kunnen betalen. Maar bewoners verleiden om een nóg slechtere gezondheid te krijgen, hun natuur te verzieken en dat ook nog eens 'meeprofitieren' te noemen, grenst ons insziens aan het criminele. Het is de oude koloniale gedachte voor de inlandse win(d) gewesten en met 'goede voorlichting nemen we alle zorgen wel weg'. Amsterdammers in Zuidoost hebben recht op bescherming van hun gezondheid en die is onbetaalbaar.

Lokaal eigendom

De gemeente steunt alleen coöperaties waarbij minimaal 50% uit *lokaal eigendom* bestaat. Volstrekt onduidelijk is of dat gaat om alle Amsterdammers, of om direct belanghebbende omwonenden, of misschien zelfs wel alle Nederlanders. Misschien telt een lokaal bedrijf ook wel mee en kan een bedrijf als Equinix –eigenaar van 11 'locale' datacentrales hier- of BV Schiphol zich straks wel greenwashen door voor 50% eigenaar te worden.

Tenslotte

Wij, bewoners, zijn geen professionals of actiegroep. Informatie krijgen wij over het algemeen via de netwerken van burens, kerk, (familie-) bijeenkomsten, scholen van onze kinderen. Veel bewoners hebben geen toegang tot -digitale-

nieuwsmedia en gebruiken hun beperkte telefoonbudget vooral voor het bellen met instanties en het bezoeken van hun websites. Er bestaat aan de ene kant veel wantrouwen tegenover overheidsinstanties en hulpverlening maar aan de andere kant zijn hier de onderlinge netwerken hecht. Wij zien met lede ogen hoe wij eerst als voorkeursgebied werden aangewezen voor probleembewoners, herriefestivals en verdichtingsbouw, daarna voor het erotisch centrum, toen voor voor de nieuwe vliegroute en nu zijn we weer voorkeursgebied voor windturbines. Zelf hebben wij nauwelijks profijt van deze plannen, wij zijn een dumpplaats en een win(d)gewest.

Om verder te participeren hebben wij kennis en kunde nodig om ons te kunnen verhouden tot professionals als ambtenaren en adviesbureau's. Alleen dan kunnen wij écht participeren. Het is nu een volstrekt ongelijk speelveld. Bewoners kunnen -in theorie- nu participeren en later in gesprek met de coöperaties, maar voelen zich nu overvallen, missen informatie en de juiste vaardigheden die de goedbetaalde professionals hebben. Wij staan bij voorbaat met 10-0 achter. Dit aspect moet o.i. worden meegenomen in de procedure; voorlichting en scholing door een onafhankelijke organisatie, zowel op inhoudelijk gebied als op het gebied van onderhandelen met gemeente en straks mogelijk met coöperaties, is voorwaardelijk voor volwaardige bewonersparticipatie.

Bronnen:

website GGD Amsterdam

website www.amsterdam.nl

website RIVM.nl

Contact namens [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Wij zijn bewoners van Amsterdam Zuidoost en wonen dicht bij de Gaasperplas, bij een van de zoekgebieden. Onze zienswijze m.b.t. de NRD gaat weliswaar uit van dit zoekgebied, maar dat wil niet zeggen dat deze zienswijze niet ook van toepassing is op de andere zoekgebieden.

Wat er aan het NRD ontbreekt

Onduidelijkheid zoekgebied

- Het is in de NRD onduidelijk (de kaart op pagina 4) wat precies onder het *zoekgebied 5B* valt. Dat wordt daar *Waternet locatie Weesperkarspel/Gein* genoemd, maar in het verleden werd deze locatie ook wel Gaasperzoom genoemd. Weesperkarspel is bij de bewoners van Zuidoost een volstrekt onbekende naam, wat verwarring veroorzaakt.
→ Graag helderheid of het hierbij ook gaat om het noordelijke deel van de Gaasperzoom.

Ontbreken onderzoek naar specifieke doelgroepen

- In paragraaf 3.3.1 (toetsingskader) staat: *Deze normen dienen te zijn voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op lokale situatie toegesneden motivering.* Wij zetten vraagtekens hierbij omdat er wordt uitgegaan van *verouderd onderzoek m.b.t. gezondheid* (pagina 23). Bovendien wordt er *geen onderzoek gedaan naar negatieve gevolgen voor specifieke doelgroepen zoals kinderen, ouderen, mensen met een verstandelijke of psychische beperking of met een auditieve en/of visuele beperking.* Ook speelt in Zuidoost grote-stad-problematiek: bewoners met minder opleiding, minder maatschappelijke kansen, een slechtere gezondheid (bewoners in Zuidoost gaan gemiddeld 6 jaar eerder dood dan bijvoorbeeld bewoners in A'dam-Zuid). Veel bewoners beheersen vaak de Nederlandse taal niet tot onvoldoende. Laat staan dat zij in staat zijn om de informatie en rapporten, voor zover die hen al bereiken, van de gemeente over de windturbines tot zich te nemen en daarop te reageren.
→ Wij willen graag weten hoe deze problematiek in de NRD en plan-MER wordt meegenomen.

Geen onderzoek naar laagfrequent geluid en infrageluid

- Er wordt geen apart onderzoek naar *effecten van laagfrequent geluid en infrageluid* voor omwonenden gedaan (paragraaf 3.3.5., pagina 26). Dit baseert men in de NRD op slechts één literatuurstudie van het [REDACTED] uit 2020. Sinds 2020 wordt steeds meer bekend dat laagfrequent geluid en infrageluid wel degelijk tot gezondheidsschade kan leiden.
→ Daarom dient in de NRD onderzoek naar dit geluid van windturbines wel degelijk te worden opgenomen met een bijbehorend toetsingskader.

Milieu- en landschapsschade

- De milieu- en landschapsschade van de bouw, aanleg, onderhoud en het later weer ontmantelen van windturbines wordt in zijn geheel niet vermeld in de NRD. Denk hierbij aan uitstoot van CO₂ en stikstof, aanleg van toevoerwegen, aanleg van fundering en de afvalstoffen, zoals de wieken, die na ontmanteling over blijven.
→ Ook deze milieuschade dient te worden opgenomen in de NRD om een volledig beeld van de effecten van plaatsing van windturbines te verkrijgen.

Handhaving mitigerende maatregelen

- Er ontbreekt een paragraaf voor onderzoek naar de handhaving van mitigerende maatregelen, zoals de maximaal toegestane slagschaduw (paragraaf 3.14, pagina 43). Zonder een gedegen onderbouwing van hoe die handhaving plaats kan vinden, zijn mitigerende maatregelen niet meer dan een wassen neus.
→ In de NRD dient onderzoek naar handhaving van mitigerende maatregelen te worden opgenomen.

Toetsing en beoordeling

Verlaging norm ernstige gehinderden

- Er wordt een maximale GES-score van 6 gehanteerd alsnog zijnde toelaatbaar. Dat betekent dat men 15% ernstige gehinderden nog acceptabel vindt (NRD pagina 24/25) Voor Amsterdam Zuidoost betekent dit dat het aantal ernstig gehinderden zo'n 14000 mag bedragen. Dit is een veel te ruime norm en leidt tot heel veel ernstig gehinderde omwonenden.
→ Naar beneden bijstellen van de GES-score.

Geen jaarlijks gemiddelde, maar vaststellen van maximale geluidsbelasting

- Er wordt gekeken naar Lden van 42, 45 en 47 dB. Er wordt niet uitgelegd wat deze getallen betekenen. Een verschil van 3 dB betekent dat het geluid 2 keer zo intens is. Een geluid van 47 dB is 7 keer zo intens als 42 dB. Daarbij is Lden een jaargemiddelde. Dat betekent *dat de intensiteit van het geluid op sommige momenten ver boven de gehanteerde Lden kan uitkomen* omdat deze overschrijding van de norm gecompenseerd wordt door windstille dagen. Dat betekent dat Lden een bedrieglijke norm is omdat het geluid daar ver boven kan komen. Nergens in het plan-MER staat dat gezocht moet worden naar een maximale geluidsbelasting, laat staan dat hiervoor een norm wordt gezocht.
→ In de NRD moet een maximale norm voor de maximale geluidsbelasting onderzocht worden en niet uitgegaan worden van een jaargemiddelde.

Geluidsbelasting natuur- en recreatiegebieden

- Bovendien wordt uitgegaan van de geluidsbelasting op de gevel van een woning. Er wordt dus niet onderzocht wat de geluidsbelasting betekent voor mensen in recreatie- en natuurgebieden die liggen dichtbij de windturbines.
→ Ook deze geluidsbelasting moet worden meegenomen in de NRD

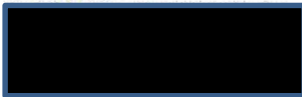
Toetsingskader recreatie- en natuurgebieden

- Voor recreatie bestaat geen toetsingskader, vermeld de NRD. Dat betekent dat hier in het geheel geen beoordelingscriteria voor zijn, terwijl recreatie zo'n belangrijke functie heeft voor een dichtbevolkte stad als Amsterdam. Bovendien zijn veel inwoners van Amsterdam-Zuidoost, door hun vaak zwakke sociaaleconomische positie, voor hun vakanties en ontspanning aangewezen op recreatiegebieden, zoals de Hoge Dijk, Gaasperzoom en de Gaasperplas.
→ Er dient een toetsingskader voor natuur- en recreatiegebieden in de NRD opgenomen te worden.

Onderzoeksmethode

- Het onderzoek wordt gedaan op basis van rekenmodellen, er worden geen daadwerkelijke metingen verricht, bijvoorbeeld bij vergelijkbare situaties (grote stad, dichtbevolkt, recreatie en natuur dicht bij windturbines).
→ Naast rekenmodellen moeten ook daadwerkelijke metingen worden verricht.

2 april 2020

4044-5442

Er zou in eerste instantie meer onderzoek gedaan moeten worden naar het plaatsen van windturbines op zee en andere energie alternatieven alvorens wordt besloten om meer windturbines op land, in en rondom Amsterdam te plaatsen. Er wordt aangegeven dat beiden nodig zijn om de klimaatdoelen te behalen. Echter, de 50 Megawatt dat nog gerealiseerd moeten worden, komt ongeveer overeen met 17 windturbines op land waarvan de helft van deze turbines in leefgebieden geplaatst zou moeten worden volgens de plannen van Gemeente Amsterdam. Met de huidige generatie windturbines op zee zouden slechts 4-5 turbines nodig zijn om de 50 megawatt te realiseren. Hiermee kan verstoring en aantasting van zowel menselijke als niet-menselijke leefgebied voor een heel groot deel voorkomen worden. Windturbines op zee blijken zelfs de biodiversiteit in zee te verhogen. Daarnaast komt er in 2031 een grote hoeveelheid windenergie beschikbaar van windturbines op de Noordzee die dan beginnen te draaien. Waarom staart de gemeente zich blind op het jaartal 2030 dat vervolgens leidt tot kortzichtige plannen? In andere buitenlandse steden zoals München en Kopenhagen, hebben gemeentes samen met coöperaties gewerkt aan energieprojecten op zee en ervoor gezorgd dat ze hun ambitieuze klimaatdoelen wel kunnen behalen. Waarom zou dit de Gemeente Amsterdam niet lukken?

Indien er besloten wordt om toch windturbines op land te plaatsen, dan zou er serieus onderzoek gedaan moeten worden naar alternatieve windturbines zoals de flower turbine die al beschikbaar zijn op de markt en die milieu-effecten zoals geluidsoverlast en ecologische schade schijnen te beperken of te voorkomen. Het is in het onderzoeksopzet niet duidelijk beargumenteerd waarom uitgegaan wordt van de standaard windturbines waarvan al bekend is dat deze vele milieu-effecten tot gevolg hebben, en waarom er alleen gesproken wordt van eventuele mitigerende maatregelen.

6443-4870

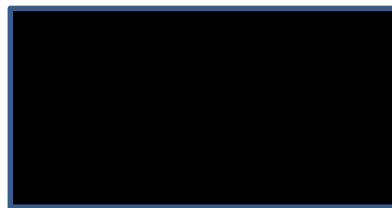
Als bewoner van Kantershof wil ik mijn bezorgdheid uiten over het eventueel plaatsen van windmolens op de Diemerscheg. Wij ervaren in onze wijk al heel veel geluidsoverlast door het intensieve vliegverkeer, soms 1 per minuut, overdag en ook in de nacht. Tevens hebben wij behoorlijke geluidsoverlast van de snelweg A9 bij noord / oost, zuid/oost en oosten wind over onze wijk, mede doordat de geluidswal direct aan het einde Gaasperbrug ophoudt. OP extra geluidsoverlast van de windturbines zitten wij niet te wachten, zeker omdat gesproken wordt van molens van zeker 200 meter hoogte en volgens de gemeente met een geluid van ongeveer 47 decibel, wat overeenkomt met het geluid van een snelweg op kleine afstand van de woningen. (woorden van de gemeente) hetgeen voor de gemeente acceptabel zou zijn !!!!!!! Tevens de afstand van de molens tot onze huizen kan volgens de gemeente vanaf 350 tot 400 meter.¹¹. Er wordt landelijk gesproken over een afstand van minimaal 600 meter en aanbevolen dat als een molen 200 meter hoog is er een verdere afstand tot woningen gehouden moet worden.

Ernstige zorgen maken wij ons ook over het NNN natuurgebied van de Diemerscheg en de Gaasperplas omdat dit gebied een doortrekroute is van vele kleine en grote vogels / roofvogels en watervogels, die nu over de natuurgebieden naar het Twiske en Noord Holland gaan en daar kunnen eten, op krachten komen en nu zullen gaan broeden. Dit kan een slacht partij onder deze vogels worden als ze tussen de molens moeten vliegen.

Ook zal er veel natuur verdwijnen voor de aanleg van de molens op de Diemerscheg i.v.m. bouwwegen om dit zware materiaal ter plekke te krijgen.

Ik hoop dat u mijn bezwaren meeneemt in het NRD rapport en besluit om de molens absoluut NIET op de Diemerscheg te plaatsen en naar de industriegebieden, waar geen mensen wonen, te verhuizen..

Een zeer bezorgde bewoner !!

Hilversum, 3 april 2023

Gemeente Amsterdam
het college van B&W van Amsterdam
p/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT AMSTERDAM

Geachte heer/mevrouw,

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER windenergie Amsterdam (hierna: **NRD Windenergie**) hebben kennis genomen [redacted]

[redacted] hebben geconstateerd dat in de NRD Windenergie twee aspecten niet zijn beschouwd of zijn benoemd als input die wel in acht moeten worden genomen bij het bepalen op welke locatie windmolens kunnen worden geplaatst en onder welke voorwaarden daartoe kan worden overgegaan. Dit betreft:

1. De impact van windturbines op de ontvangst van omroepsignalen voor FM radio, DAB en DVB-T; en
2. De impact van windturbines op straalverbindingen.

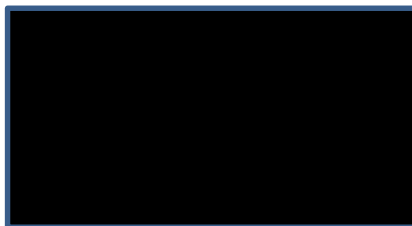
De impact van windturbines op de ontvangst van omroepsignalen voor FM radio, DAB en DVB-T

[redacted] tot 1 januari 2023 [redacted] genaamd, heeft op 30 maart 2015 de 'Verkenning naar de mogelijke invloed van windturbines op de ontvangst van omroepsignalen' (hierna ook: **Verkenning**) gepubliceerd. De Verkenning is gepubliceerd op https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0000.EZip14wpwieringer-0003/b_NL.IMRO.0000.EZip14wpwieringer-0003_tb11.pdf. Ter voorkoming van misvattingen nemen OTN, voor zover vereist, hetgeen naar voren is gebracht en geconcludeerd in de Verkenning hier integraal over.

Grote objecten, zoals windturbines, kunnen invloed hebben op de ontvangst van omroepsignalen. Hoe hoger een windturbine is hoe groter de afstand zal zijn waarop de ontvangst van omroepsignalen hinder kan ondervinden als gevolg van reflecties van de windturbine. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de mogelijke interferentieafstanden bij een windturbine met een masthoogte van 120 meter. Het effect is sterk afhankelijk van de afstand tussen de omroepzender en de windturbine. Daarom zijn er twee situaties weergegeven. De getoonde afstanden moeten, vanwege de diverse onzekerheden en aannames als indicatief worden beschouwd. Het gaat hier om de afstand van een windturbine die reflectie geeft tot een ontvanger.

	FM radio	DAB	DVB-T
<i>Omroepzender ver van windturbine (meer dan 20 km)</i>			
Geschatte interferentieafstand in km	1,5	1,1	1,9
<i>Omroepzender dicht bij windturbine (minder dan 5 km)</i>			
Geschatte interferentieafstand in meters	140	30	140

De locaties van omroepzenders vanwaar wordt gezorgd voor etherdistributie van omroepsignalen conform afgegeven vergunningen zijn bekend bij het RDI en kunt u daar opvragen. [redacted] verzoeken u bij het bepalen waar windturbines geplaatst mogen worden hiermee rekening te houden en er voor te zorgdragen en te bewerkstelligen dat te plaatsen windturbines geen althans minimale interferentie veroorzaken voor de distributie en ontvangst van omroepsignalen via de ether.

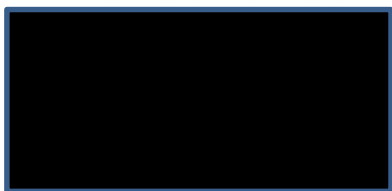
De impact van windturbines op straalverbindingen

In Nederland bevinden zich veel, door het [redacted] vergunde, straalpaden. Deze straalpaden zijn bekend bij het [redacted] en kunt u daar opvragen. Als een windturbine, met de daarbij horende rotorbladen, op/in een straalpad staat dan zal dit tot storing leiden van de betreffende straalverbinding. Dat kan verstrekkende gevolgen hebben voor etherdistributie van radiosignalen, mobiele telefoonnetwerken, internetverbindingen en andere communicatiesystemen. Het is essentieel om passende maatregelen te nemen om de storing op deze straalverbindingen te voorkomen en er derhalve voor te zorgen en te bewerkstelligen dat te plaatsen windturbines niet op/in straalpaden komen te staan.

Slot

[redacted] verzoeken u het vorenstaande op te nemen en te verwerken in de NRD Windenergie en verzoeken u hen daarvan op de hoogte te houden. Mocht u naar aanleiding van deze zienswijze een vraag hebben, dan vernemen [redacted] die graag.

Met vriendelijke groet,

Amsterdam, 3 april 2023

Zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau planMER windenergie Amsterdam 2 februari 2023

Graag zie ik de volgende punten opgenomen in de notitie:

- Zoekgebieden overlappen deels met volkstuinparken. De huidige grenzen en rechten (zoals overnachten) van de volkstuinparken zullen gerespecteerd worden. Het is op voorhand uitgesloten dat het plaatsen van windturbines leidt tot het (gedeeltelijk) ontruimen van volkstuinparken of inperken van rechten. (Bijv. door op blz. 16 een punt 2.5.3. Tuinparken toe te voegen.)
- In de zin op pag. 29 Relevante objecten zijn o.a. kwetsbare objecten (zoals woningen), beperkt kwetsbare objecten (zoals kantoren), hoogspanning- en buisleidinginfrastructuur, risicovolle installaties, autowegen en spoorwegen voor gevaarlijk transport. Na zoals woningen toevoegen: „volkstuinparken”.
Toelichting: dit is een urgent en belangrijk punt. In het Pondera Rapport Haalbaarheidsstudie Windenergie Noord en Noorder IJplas zijn volkstuinparken niet als kwetsbaar object meegenomen (verantwoording van deze weglating ontbreekt in dit rapport). In de PlanMer bij windvisie 2012 zijn volkstuincomplexen wel meegenomen als kwetsbaar object. Dit leidde tot de conclusie dat in Amsterdam Noord geen windturbines naast volkstuinparken geplaatst konden worden.
- De naam van zoekgebied A10 Noord wijzigen in: Zoekgebied BPL Waterland.
Toelichting: windturbines direct langs de A10 Noord plaatsen is niet mogelijk. Direct naast de A10 liggen namelijk een smalle groenstrook, volkstuinparken en sportterreinen. Plaatsing is alleen mogelijk voorbij de volkstuinparken etc. in BPL Waterland. De naam A10 roept als je de plaatselijke situatie niet of onvoldoende kent heel makkelijk de associatie op dat plaatsing van windturbines hier logisch en verantwoord is. Dit is een foutieve voorstelling van zaken en daardoor een onjuiste beïnvloeding van de publieke opinie.

Bij afwijzing ontvang ik graag een onderbouwde toelichting.

Overwegingen voor de zoekgebieden voor windenergie in het IJmeer

Tekst Bewoners van IJburg, met hulp van Vogelbescherming, Vogelwerkgroep Amsterdam en Natuurmonumenten

De nummering refereert aan de paragrafen van de Notitie Reikwijdte en Detail voor de Plan MER in Amsterdam, voorjaar 2023.

2.3 Zoekgebieden

De hier besproken zoekgebieden voor windenergie kenmerken zich doordat ze in het IJmeer liggen en begrensd zijn door de bebouwing van IJburg (ten westen en zuiden), de vaargeul Amsterdam-Lemmer en Durgerdam (ten noorden) en het Natura 2000-gebied (ten oosten) (zie Figuur 1).

De ruimte om binnen de zoekgebieden te variëren met de opstelling van windturbines is beperkt door de kleine omvang van de zoekgebieden.

3.6 Ecologie: sluit op voorhand Natura 2000 en de aangrenzende kwetsbare gebieden uit

Het IJmeer is voor het grootste deel beschermd Vogelrichtlijngebied, onderdeel van het Natura 2000-netwerk van Europees beschermde natuurgebieden, en onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur van Amsterdam. De zoekgebieden voor windenergie in het IJmeer liggen in of op de rand van Natura 2000- cq. NNN gebied en binnen de vastgestelde kritische afstand tot het Natura 2000-gebied (zie Figuur 1).

Het IJmeer en de daaromheen gelegen natuurgebieden bieden belangrijke rustplaatsen voor trekvogels, zoals Kuifeend, Meerkooit, Reuzenstern, Grote zaagbek en Wulp. Ook de broedvogels en wintergasten vliegen dagelijks over of langs het IJmeer. Kolonie-broedvogels als de Lepelaar en de Kleine Mantelmeeuw en wintergasten als de Brandgans en Kolgans vliegen ook dagelijks meerdere malen over of langs het IJmeer van en naar hun foerageergebieden.

De polders in de omgeving van het IJmeer zijn bovendien kerngebied voor weidevogelsoorten, zoals de Grutto, de Scholekster en de Slobeend (zie Figuur 2). De aantallen weidebroedvogels nemen de laatste jaren in belangrijke mate af.

Volgens Vogelbescherming is het daarom essentieel dat er geen nieuwe bedreigingen in en rond dit gebied bijkomen.

De regio kenmerkt zich door een grote hoeveelheid vliegbewegingen (zie Figuur 3 en Figuur 4). Dit heeft twee belangrijke oorzaken.

Ten eerste vormt Amsterdam een belangrijk knooppunt in de *East Atlantic Flyway* in voor- en najaar. Trekvogels uit Groenland, IJsland, Scandinavië en Siberië passeren Nederland op weg naar hun overwintergebieden in Zuid-Europa en Afrika (zie Figuur 5 en Figuur 6). De Noord-Hollandse kustlijn wordt door veel vogels gebruikt om langs te navigeren. Deze vogels en de vogels die langs de Friese IJsselmeerkust vliegen komen bij Amsterdam samen. Het IJmeer is samen met de in de omgeving liggende natuurgebieden als Waterland, het Naardermeer en de Oostvaardersplassen een essentieel wetland voor grote aantallen van veel verschillende soorten vogels.

Ten tweede betekent de aanwezigheid van belangrijke broed-, foerageer- en rustgebieden in deze regio dat er binnen de regio ook veel vliegbewegingen van vogels zijn. De niet-broedvogels vinden rust- en foerageergebied in het aangrenzende NNN-gebied Waterland Oost (zie Figuur 7). Er is dus een sterke samenhang tussen het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer en de NNN-gebieden.

Ook de gevoeligheidskaarten van SOVON voor de landzijde van het IJmeer tonen aan dat windturbines een groot risico vormen voor de rijke aanwezigheid van broedvogels en niet-broedvogels (Figuur 3).

Het IJmeer is voor de diverse kwalificerende watervogelsoorten van het Natura 2000-gebied IJmeer/Markermeer, zowel voor de delen binnen als buiten de begrenzing van dit Natura 2000-gebied, van belang, onder andere als essentieel foerageergebied. Vanwege de zich wijzigende waterkwaliteit in het Markermeer werd het IJmeer in de afgelopen decennia juist belangrijker voor watervogels¹.

Het gaat bij vogels om aanvaringen, maar ook om aantasting en verlies van leefgebied en barrière-werking door turbines. Plaatsing van windturbines kan een verstorend effect hebben op de leefomgeving (die vogels dan gaan mijden) en een barrière vormen voor hun vluchtbewegingen doordat vliegroutes worden doorbroken. Ook kan het zijn dat na plaatsing van windturbines in een gebied minder insecten, die een belangrijke voedingsbron voor vogels zijn, voor komen².

Een windturbine in het IJmeer die is uitgerust met een radar-gestuurd start/stop systeem zou door de zeer vele vliegbewegingen vrijwel constant stil moeten staan wat de effectiviteit van die turbine drastisch zou aantasten. Bovendien is een windturbine altijd een groot en gevaarlijk obstakel voor vogels. Vooral nog is voor de Nederlandse situatie nog niet wetenschappelijk aangetoond dat uitrusting met een zwarte wiek daadwerkelijk leidt tot significant minder aanvaringen voor hier voorkomende vogelsoorten. Bovendien zal tijdens schemer of de nacht een zwarte wiek niet hetzelfde visuele effect opleveren als bij daglicht.

Het is belangrijk om het effect van cumulatie van diverse bedreigingen op het leefgebied van vogels en vleermuizen expliciet in overweging te nemen. Immers, het gaat niet alleen om aantal doden per turbine, maar om het cumulatief langere termijn effect op populaties. De Universiteit Wageningen³ heeft in een recente studie aangetoond dat 1-5% sterfte van een soort na 10 jaar kan leiden tot een afname van de populatie met 24-77%.

Bij het IJmeer speelt ook de nawerking van IJburg I en II mee. Allereerst is er de vraag of middels monitoring voldoende is aangetoond dat reeds genomen mitigerende/compenserende Natura 2000-natuurmaatregelen voor deze plannen daadwerkelijk functioneren, en als dat niet het geval is of er extra aanvullende maatregelen moeten worden getroffen.

Daarnaast kunnen plannen voor windturbines de getroffen natuurmaatregelen in hun effectiviteit juist weer frustreren. We merken op dat de zoekgebieden tegen of nabij de strekdam in het IJmeer liggen. Deze dam is 10 jaar geleden omgevormd tot een natuurgebied om de natuurschade die is ontstaan door de aanleg van IJburg te compenseren (zie Figuur 10). Het aantasten van dit compensatiegebied zou dan weer elders gecompenseerd dienen te worden, waarmee een miljoeneninvestering die gezamenlijk is opgebracht door de Gemeente Amsterdam, Natuurmonumenten, de Provincie Noord-Holland en het Rijk^{4,5} wordt vernietigd.

Naast een belangrijk gebied voor vogels is het IJmeer habitat van de Meervleermuis, een soort die in dit gebied ook Natura 2000-bescherming geniet onder de Habitatrichtlijn⁶. Maar ook de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis zijn in dit gebied recent waargenomen⁷. Ook ligt het IJmeer sinds kort op de route van een zeearend⁸.

Het is essentieel om op voorhand aantasting van Natura 2000 en de aangrenzende kritische/kwetsbare gebieden uit te sluiten, om de openheid van het landschap te behouden en geen verstorende obstakels

toe te voegen waardoor vogels en vleermuizen de gebieden gaan mijden of teveel in aanvaring komen met de wieken van windturbines.

Daarom raadt Natuurmonumenten windturbines in het IJmeer af, net zoals Vogelbescherming, Landschap Noord-Holland, de Natuur- en Milieufederaties en Vogelwerkgroep Amsterdam; allen in diverse uitingen en posities (zie Figuur 8 en Bijlage 2). Ook de provincie Noord-Holland riep met een unaniem goedgekeurde motie op tot terughoudendheid in het IJmeer (zie Bijlage 3), evenals de stadsdeelcommissie Oost die opriep tot bescherming van natuurwaarden voor het IJmeer (zie Bijlage 4).

3.9 Landschap en cultuurhistorie: niet ten koste van werelderfgoed en landschappelijke waarden.

De zoekgebieden liggen op korte afstand van het Vuurtoreneiland en Pampus. De forten op deze eilanden zijn beiden sites behorend tot het UNESCO-werelderfgoed De Stelling van Amsterdam. Tot de "unieke universele waarden" van dit erfgoed behoren de verboden kringen, schootsvelden rond het eiland, de open zichtlijnen tussen de forten maar ook het "open en weidse karakter" van het gebied^{vi, vii}.

Het voorkeurszoekgebied ligt pal op de zichtlijn tussen Vuurtoreneiland en Pampus (zie Figuur 11). Plaatsing van een of meer windturbines zal deze zichtlijn en het open en weidse karakter aantasten. Bovendien dreigt het risico van verdwering van de kenmerkende vuurtoren van 19 meter indien op korte afstand daarvan een windturbine van 150-200 meter masthoogte wordt geplaatst (zie Figuur 12).

Plaatsing van windturbines in de nabijheid van deze forten zal leiden tot aantasting van de unieke universele waarden en potentieel verlies van de prominente status als UNESCO-werelderfgoed.

3.3 Leefomgeving: geluid & gezondheid: Voorkom geluidshinder en gezondheidsschade voor de bewoners van IJburg en specifiek van de nieuwe eilanden

In Plan MER van de provincie Noord-Holland staat ten onrechte dat er "geen" omwonenden met hinder in het IJmeer zouden zijn: er zijn echter zo'n 8.500 woningen gepland op Strandeiland (IJburg fase 2) en er komen in het geluidshindergebied (zo'n 1.500 meter vanaf de mast) circa 30.000 mensen te wonen (zie Figuur 13). Besluitvorming voor de bouw van Strandeiland heeft in 2019 plaatsgevonden, de bouw is inmiddels begonnen en oplevering van de eerste woningen staat gepland voor eind 2025.

De te verwachten geluidshinder was eerder al reden om de IJburgbaai geen voorkeurszoekgebied te maken (hoewel het nog steeds een reserve-zoekgebied is): té dicht bij té veel mensen. Bovendien worden de zoekgebieden in het IJmeer omringd door water en het is bekend dat geluid veel verder draagt over water dan over land.

Nergens staan zulke hoge turbines zo dicht op zoveel mensen als men in Amsterdam mogelijk wil doen. Een risicovol experiment, zelfs als "maar" 7-9% van de omwonenden ernstige hinder zal ondervinden. Het gaat dan op IJburg nog om duizenden.

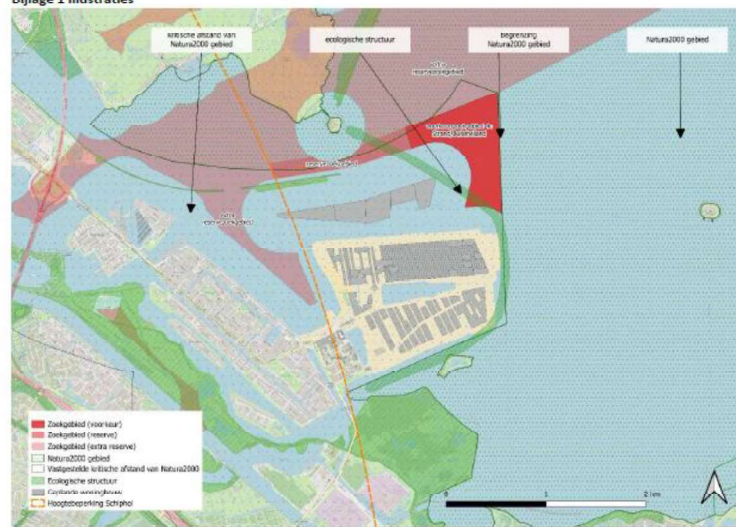
De Plan MER van de provincie Noord-Holland heeft nog een aantal specifieke zaken voor de zoekgebieden in het IJmeer onvoldoende in overweging genomen, die zijn getoond in Figuur 14.

3.10 Recreatie: Plaatsen van windturbines in het IJmeer zal een verdere druk geven op de mogelijkheden tot ontspannen en recreëren.

Het IJmeer is een belangrijk recreatiegebied voor de bewoners van IJburg, maar ook veel bewoners uit kleine woningen in de omringende wijken Amsterdam Oost en Zuid-Oost komen graag naar IJburg om te ontspannen op het stadsstrand Blijburg of op het water in de vorm van zwemmen of watersport.

Voldoende groen in de buurt is essentieel voor het welzijn van bewoners. De hoeveelheid groen in Amsterdam Oost in het algemeen, en IJburg in het bijzonder, is volgens de Rekenkamer Amsterdam vanuit elk perspectief weinig en bovendien erg versnipperd (zie Figuur 15). De hoeveelheid groen op IJburg staat ook nog eens onder druk.

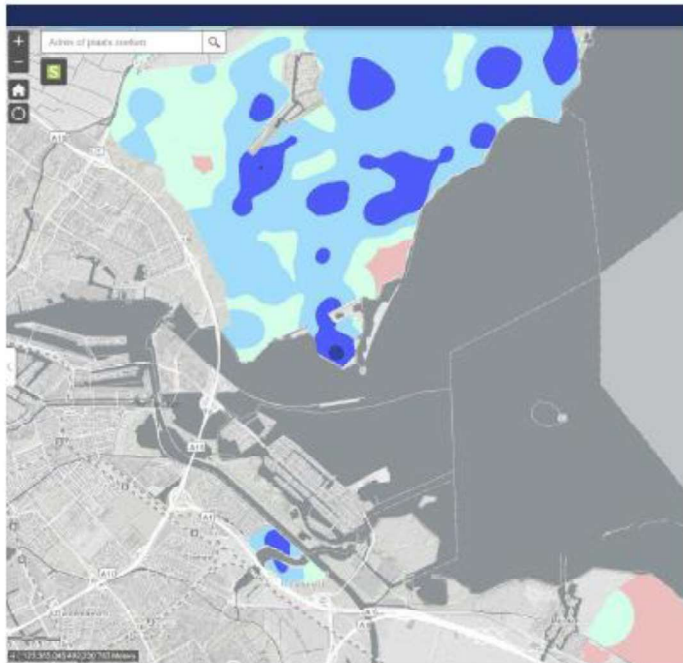
Bijlage 1 Illustraties

Figuur 1 Kaart van de zoekgebieden in het IJmeer.

Het voorkeurszoekgebied liggen letterlijk op de rand van Europees beschermd Natura 2000-gebied en binnen de vastgestelde kritische afstanden van dit beschermde natuurgebied.

Een aantal reserve-zoekgebieden ligt in het Natura 2000-gebied. De zoekgebieden liggen bovendien midden in de Ecologische structuur van Amsterdam.¹⁸

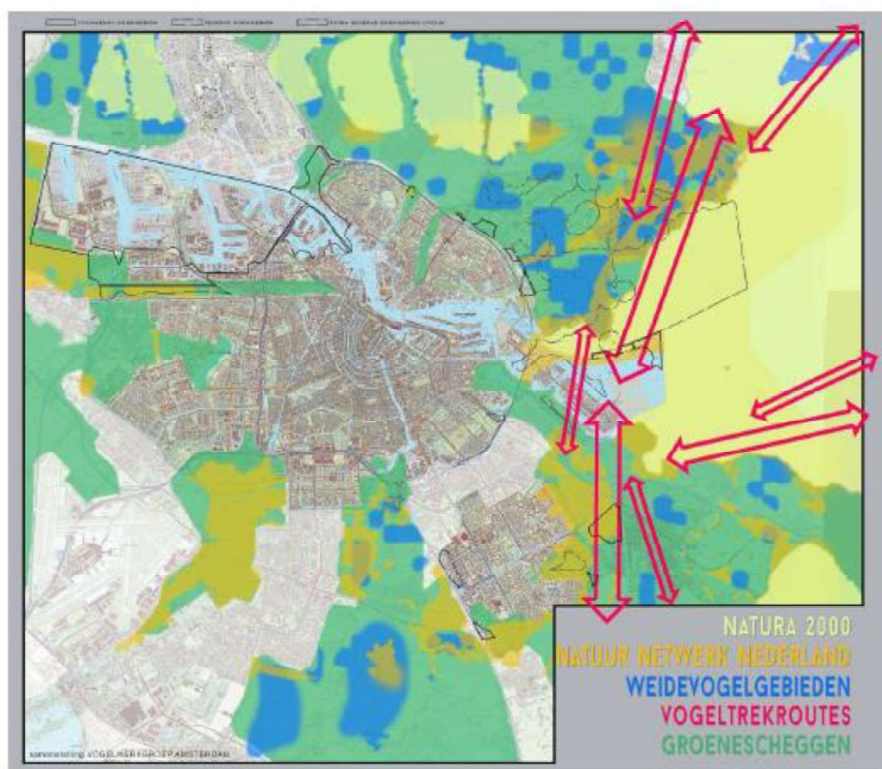
Figuur 2 Ook in de omliggende natuurgebieden worden zeer grote aantallen trekvogels geteld. *

Figuur 3 De Savon gevoeligheidskaart vogels⁴¹ toont het grote risico van windturbines in en bij het IJmeer voor vogels. N.B. In de Savon-methodiek wordt water niet gecodeerd, maar Savon heeft bevestigd dat het water in het IJmeer ook donkerrood gecodeerd zou moeten zijn.

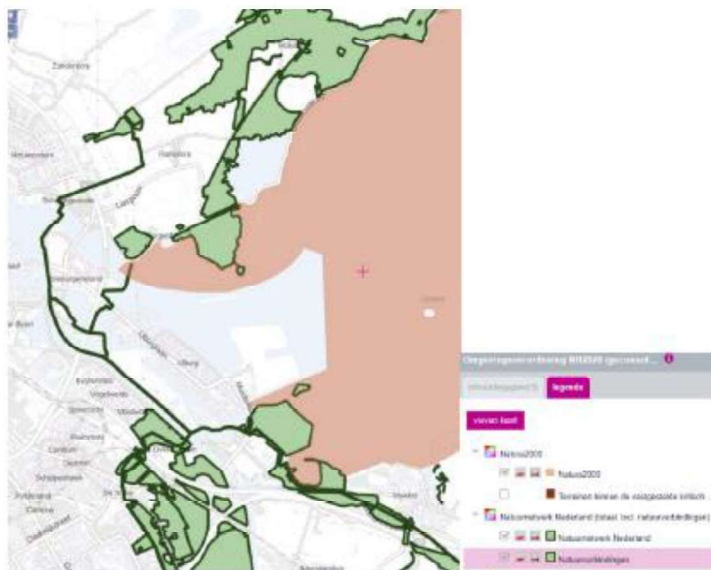
Figuur 4 Gemiddelde waarnemingen van vogels rond het IJmeer. Door het hele jaar trekken grote aantallen vogels over het IJmeer.⁴¹

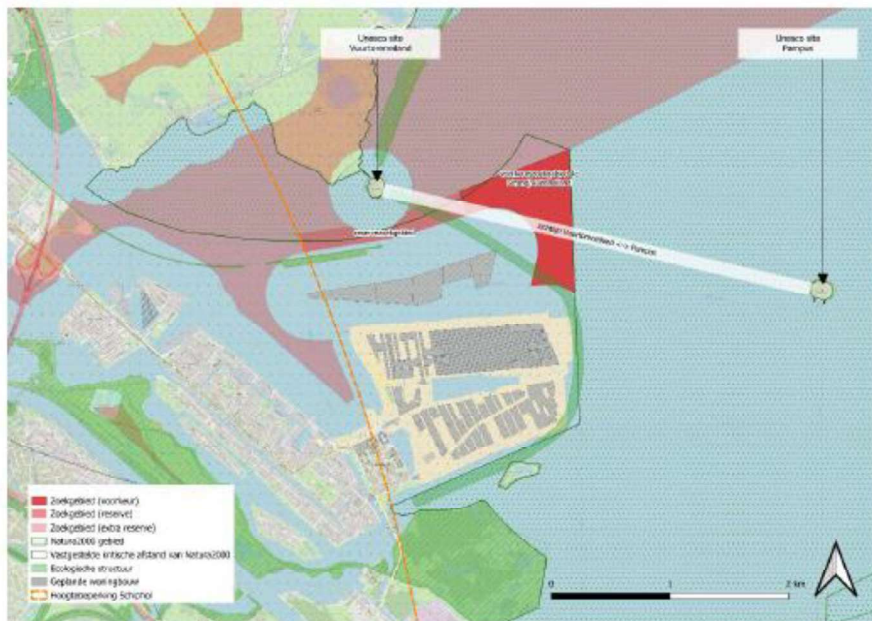
Figuur 5 Trekvogelroutes: Amsterdam is knooppunt van vogeltrek ten westen en ten oosten van het IJsselmeer.⁴¹

Figuur 6 Trekvogelroutes ten westen en ten oosten van het IJsselmeer komen samen bij Amsterdam.

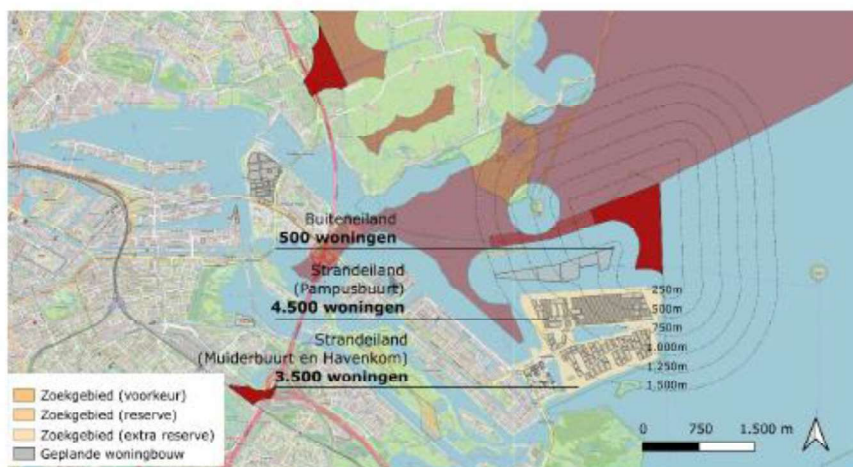
Figuur 7 De Provincie Noord-Holland stelt dat: de voor het Natura 2000-gebied aangewezen niet-broedvogels [...] rust- en foerageergebied [vinden] in het aangrenzende NNN-gebied Waterland oost. Als gevolg hiervan zijn er veel trekbewegingen tussen deze beide gebieden, dwars door de zoekgebieden. ^{NH}

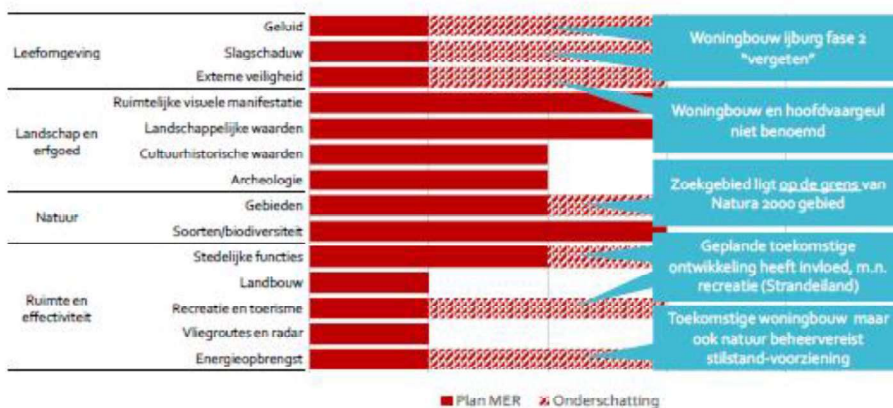
Figuur 10 Het zoekgebied ligt middenin het vrije schootsveld tussen de UNESCO-werelderfgoedlocaties Vuurtooreiland en Pampus.²⁰¹¹

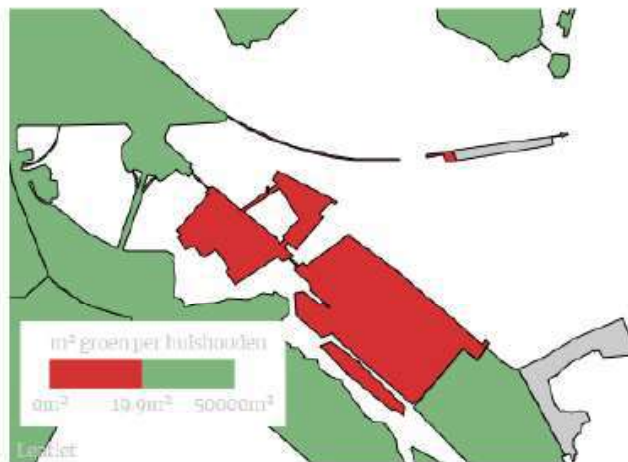
Figuur 11 Illustratie van de verhouding tussen de vuurtoren op Vuurtooreiland en een 3MW windturbine. De vuurtoren "verdwergt" door de plaatsing van een dergelijk groot object in het open schootsveld.

Figuur 12 Op de nieuwe eilanden worden de komende jaren circa 8.500 woningen gebouwd, waardoor circa 30.000 inwoners overlast zouden ondervinden van de windturbines in het voorkeursgebied. ^{xvi}

Figuur 13 De door de Provincie Noord-Holland uitgevoerde Plan-MER heeft op diverse punten de impact van zekere feiten onderschat.

Figuur 14 De hoeveelheid groen in Oost, en specifiek op IJburg, is minder dan in de rest van Amsterdam. ²⁰¹⁸

Bijlage 2: Brief van natuurorganisaties over de RES 1.0 NHN en NHZ^{nat}

[REDACTED]

Datum: 5 mei 2021

Betreft: Brief van Natuurorganisaties over de RES 1.0 van Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid

Geacht Raadslid,

De natuurorganisaties in de provincie Noord-Holland zijn over het algemeen positief over de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0. We constateren dat in de RES 1.0 een ambitieuze doelstelling voor het opwekken van duurzame energie op land is opgenomen en (in vergelijking met de concept RES 1.0) meer rekening wordt gehouden met natuur en landschap in Noord-Holland.

Tegelijk zijn er nog een aantal zoekgebieden in natuurgebieden en waardevolle landschappen overgebleven. Het gaat om het volgende zoekgebied op de RES kaart van Noord-Holland Noord: zonne-atollen op het IJsselmeer (regio Kop van Noord-Holland nr. 6). Op de RES kaart van Noord-Holland Zuid gaat het om de volgende zoekgebieden: Windmolens bij de Nes (regio Zaanstreek-Waterland nr. 2) en Windmolens in het IJmeer (regio Amsterdam nr. 4c). Wij vragen u als raad niet akkoord te gaan met deze zoekgebieden uit de RES 1.0 en hiervoor andere meer geschikte plekken aan te wijzen (zie hiervoor de Visiekaart [Zon](#) en [Wind](#) van natuur- en milieuorganisaties).

Verder roepen we op om de participatie en lokaal eigendom ook na het vaststellen van de RES 1.0 op lokaal niveau verder vorm te geven, zodat draagvlak voor duurzame energieprojecten kan worden gestimuleerd.

In deze brief willen wij, de [REDACTED] onze algemene boodschap omtrent de RES 1.0 weergeven en vragen we u deze boodschap in te brengen in de komende raadsvergadering over de RES.

Energietransitie is noodzakelijk

Om de opwarming van de aarde te beperken tot anderhalve graad en om het doel van 49% minder CO₂-uitstoot in 2030 te halen, is vanaf nu maximale energiebesparing en opschaling van duurzame energie nodig. Wind op zee wordt al maximaal opgeschaald. Bovendien kan bij volledige benutting de Noordzee voorzien in 40-60 procent van de totale energiebehoefte van Nederland. Zon en wind op land zijn dus nodig om fossiele energie uit te bannen. Het invullen van de doelstelling voor hernieuwbare energie op land is absoluut noodzakelijk om aan de klimaatverplichtingen te voldoen.

Verhoog de ambitie

Naast de zoekgebieden die in de RES 1.0 zijn aangegeven, zien we nog mogelijkheden om zon en wind opstellingen te plaatsen in Noord-Holland. De natuurorganisaties hebben een kaart ontwikkeld waarop is aangegeven waar deze ruimte zich bevindt buiten natuurgebieden om (zie Visiekaart).

Voorbeelden hiervan zijn de Schermer, de Purmer, en het gebied tussen Alkmaar en Schagen. We roepen op om meer onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor zon en wind in deze gebieden, gezamenlijk met lokale stakeholders. Ook in de gebieden waar vanwege bodemdaling, recreatie of landschapsherstel al een opgave ligt, zijn er kansen voor een integrale ontwikkeling waar duurzame energie deel van uitmaakt.

Daarnaast vragen we meer aandacht voor zon op daken. Dit wordt vaak aangeduid als 'laaghangend fruit'. Echter, er zijn nog veel knelpunten die de ontwikkeling van zon op daken belemmeren, met name bij bedrijven. De Rijksoverheid is aan zet om knelpunten op het gebied van wet en regelgeving zo snel mogelijk op te lossen. Gemeenten zouden, naar voorbeeld van onder andere de gemeenten Den Helder, Hollandse Kroon, Schagen en Texel, zon op daken verder kunnen stimuleren door de opgave gebiedsgericht en integraal op te pakken.

Geen zon en wind in natuurgebieden (Natura-2000 en NNN)

Het plaatsen van wind en zon in natuurgebieden zoals het Usselmeer, Markermeer en IJmeer heeft grote gevolgen voor de water- en trekvogels. Windmolens veroorzaken slachtoffers en vormen een barrière voor trekvogels. Open water is essentieel als rust-, broed- en foerageergebied; watervogels zijn bang voor obstakels. Dus ook voor zonnepanelen. Daarom zijn wij tegen deze plannen. Andere voorbeelden van onwenselijke zoekgebieden voor wind in waardevolle landschappen zijn de dijk naar Marken en in het weidevogelgebied bij Ouderkerk aan de Amstel. Ook hier zijn wij op tegen, want het kan niet zo zijn dat we de klimaatcrisis oplossen en tegelijk de biodiversiteitscrisis verergeren.

Nieuwe projecten moeten natuurwaarden versterken

Nieuwe energieprojecten moeten de kwaliteit van het landschap versterken en de biodiversiteit verbeteren. Deze voorwaarden dienen gemeenten op te nemen in hun beleid en hun vergunningsvoorwaarden omtrent duurzame energieprojecten. Door projecten landschappelijk in te passen en natuurinclusief te ontwerpen is het mogelijk om het opwekken van energie en het versterken van de natuur te combineren. Een mooi voorbeeld is het concept [Energietuinen](#).

De natuur- en milieuorganisaties en brancheorganisatie Holland Solar hebben een [gedragscode](#) opgesteld waardoor zonneparken een positieve bijdrage kunnen leveren aan de biodiversiteit. Door bijvoorbeeld genoeg ruimte over te houden rond de panelen, kan licht en water nog de bodem bereiken. Hierdoor blijft het bodemleven intact.

Wij vragen u de voorwaarden uit deze gedragscode in uw gemeentelijk beleid op te nemen. Hierdoor wordt voorkomen dat zonneparken worden ontwikkeld zonder rekening te houden met bewoners, landschap, bodem en biodiversiteit.

Tot slot

De energietransitie staat pas aan het begin. Met de huidige ambitie voorzien we in slechts 10,2% procent van de totale energiebehoefte in Noord-Holland. Dat betekent dat er ook na de RES 1.0 nog volop ruimte en draagvlak nodig is voor nieuwe initiatieven voor zon en wind op land. Nu maximaal inzetten op participatie, lokaal eigendom en het ontzien van waardevolle landschappen en natuurgebieden is noodzakelijk om de energietransitie te laten slagen.

We willen u daarom vragen om landschappelijke inpassing, versterking van natuurwaarden en minimaal 50% lokaal eigendom door gemeenten te borgen door het opnemen van beleidsregels in

uw ruimtelijk beleid. Om u een handje te helpen voegen we drie moties bij, die u kunt gebruiken om de zoekgebieden aan te passen en lokaal eigendom en nieuwe zoekgebieden te stimuleren.

Neem voor meer informatie contact op met:

Bijlage 3: Motie van Provincie Noord-Holland (unaniem aangenomen op 5 juli 2021) ^{xx}

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland

PVDA NH

**GROEN
LINKS**
NOORD-HOLLAND

D66
noord-holland

DENK
NOORD-HOLLAND

Motie RES: Bescherm natuur en cultuurhistorie in het IJmeer

Provinciale staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op maandag 5 juli 2021, ter behandeling van de voordracht RES 1.0 Noord-Holland Nood en Noord-Holland Zuid (VD-31);

constaterende dat:

- in de RES 1.0 Noord-Holland Zuid het IJmeer is aangewezen als zoekgebied voor windenergie;

overwegende dat:

- het gebied deel uitmaakt van de Stelling van Amsterdam;
- het zoekgebied zich precies bevindt in de zichtlijn tussen forteiland Pampus en vuurtoreneiland Hoek van 't IJ;
- het IJmeer een belangrijk rust- en foerageergebied voor veel soorten vogels is;
- de gezamenlijke natuurorganisaties geen plaats zien voor meer windmolens in het gebied en oproepen om alternatieven beter te onderzoeken;

roepen het college van Gedeputeerde Staten op:

- in het vervolgtraject van de RES terughoudend te zijn in de uitwerking van zoekgebieden voor de opwekking van windenergie in het IJmeer;

en gaan over tot de orde van de dag.

Jaap Hollebeek

Annette de Vries

Anouk Gielen

Emre Kanik

Süleyman Koyuncu

Partij voor de Dieren

PvdA

GroenLinks

D66

DENK

Bijlage 4: Motie van Stadsdeelcommissie Oost voor bescherming van natuurwaarden (aangenomen op 21 juni 2022)^{xvi}

**Gemeente
Amsterdam**

Motie stadsdeelcommissie Oost

Datum vergadering 21 juni 2022

Onderwerp Motie van de leden Kleene, F. van Vliet, Hettinga, Van Dongen, B. van Vliet, Amraoui en Smit inzake opwekking windenergie in RES-zoekgebieden IJmeer

Onderwerp

Planvorming Regionale Energiestrategie; Notitie Randvoorwaarden natuur en landschap en leef-omgeving voor windturbines in Amsterdam

Aan de stadsdeelcommissie

Ondergetekenden hebben de eer voor te stellen:

De stadsdeelcommissie,

gehoord de discussie over adviezen RES expert- en klankbordgroepen Natuur en Gezondheid, zoekgebieden in Oost,

constaterende dat,

- het IJmeer volgens professionele natuurorganisaties waaronder Vogelbescherming, Natuurmonumenten, SOVON, de Natuurfederatie Noord-Holland van zeer belangrijke waarde is voor (kwetsbare) water- en trekvogels, en ook vleermuizen en daardoor geen geschikte zoeklocatie voor windenergie is;
- de provinciale staten Noord-Holland in 2021 unaniem een motie aannam om i.v.m. natuur en erfgoed waarden terughoudend te zijn met plaatsing van windenergie in het IJmeer;
- Het Randvoorwaarden advies van de natuurklankbordgroep stelt dat (negatieve impact op) Natura 2000/NNN gebieden en natuurcompensatie gebieden zouden moeten uitgesloten, en aantasting van UNESCO-erfgoed waarden en recreatiewaarden voorkomen;

overwegende dat stadsdeelcommissie Oost de energietransitie onderschrijft maar wel op duurzame wijze, terdege rekening houdend met belangrijke natuurwaarden zowel als bewoners.

Verzoekt de gemeenteraad

De randvoorwaarden ten behoeve van het opwekken van windenergie, zoals uitgebracht in het advies van expertgroep Natuur te verankeren in beleid t.a.v. Plan-~~en Project~~ MER en het advies van de klankbordgroep als belangrijk gezichtspunt te nemen voor verdere standpuntbepaling.

Indieners,

M.J.T. Kleene
F. van Vliet
S. Hettinga
B. van Vliet
M. van Dongen
A. Amraoui
R. Smit

Bijlage 5: Gebruikte bronnen

- ⁱ Schekkerman (H.), Eerden (M.E. van), Rijn (S. van), Roos (M.) - Een analyse van de mogelijke gevolgen van de aanleg van IJburg tweede fase voor watervogels in de SBZ IJmeer, Alterra, Wageningen, 2006 via https://www.researchgate.net/publication/40794759_Een_analyse_van_de_mogelijke_gevolgen_van_de_aanleg_van_IJburg_tweede_fase_voor_watervogels_in_de_SBZ_IJmeer
- ⁱⁱ Trieb, Franz - Interference of Flying Insects and Wind Parks, Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt (DLR), 2018, via <https://www.dlr.de/tt/fluginsekten>
- ⁱⁱⁱ 'Mortality limits used in wind energy impact assessment underestimate impacts of wind farms on bird populations', Ecology and evolution, 4 June 2020, via <https://www.wur.nl/nl/onderzoek-resultaten/onderzoeksinstituten/environmental-research/show-wenr/impact-van-windturbines-op-vogelsterfte-vaak-onderschat.htm>
- ^{iv} <https://Natura.2000.nl/gebieden/flevoland/markermeer-ijmeer/markermeer-ijmeer-doelstelling>
- ^v Schillemans M, R.H. Witte, J.P. Wondergem, D.R.R. Schiebel, & H.J.G.A. Limpens. (2020). Vleermuisonderzoek IJburg Fase II. Gebruik Strandeiland en omgeving door (meer)vleermuizen. Endemica-rapport 20.41. Bureau Endemica bv, Alkmaar, Rapportnr 2020.13, Zoogdiervereeniging, Nijmegen, https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0363.M1901BPSTD-VG01/b_NLIMRO.0363.M1901BPSTD-VG01_15.pdf
- ^{vi} Vogelwerkgroep Amsterdam
- ^{vii} <https://www.stellingvanamsterdam.nl/nl/forten/de-stelling-op-de-kaart>
- ^{viii} <https://whc.unesco.org/document/189304>, p.164
- ^{ix} https://maps.amsterdam.nl/open_geodata/?k=372 (windzoekgebieden), https://maps.amsterdam.nl/open_geodata/?k=75 (ecologische structuur), https://maps.amsterdam.nl/open_geodata/?k=142 (woningbouw), <https://geoapps.noord-holland.nl/kaartenportaal/apps/MapSeries/index.html?appid=e85fc52939f240ba9ef5164b5e203fb2&entry=2> (Natura 2000-gebieden), OpenStreetMap
- ^x <https://geoapps.noord-holland.nl/kaartenportaal/apps/webappviewer/index.html?id=de7393a0fde94140a67e90acaa9d1999>
- ^{xi} <https://www.sovon.nl/nl/publicaties/achtergronddocument-windenergie-gevoelheidskaart-vogels>
- ^{xii} <https://trektellen.org/species/graph/0/1105/0/0?e=&l=&k=&jaar2=&jaar3=&hidempbars=18>
- ^{xiii} https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9927.POVPNH2022-ON01/b_NLIMRO.9927.POVPNH2022-ON01_01425.pdf
- ^{xiv} <https://www.natuurmonumenten.nl/noord-holland/nieuws/windturbines-en-zonneweides-noord-holland-op-de-luiste-plek>
- ^{xv} <https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/ijdoorn/nieuws/oproep-amsterdam-geen-windturbines-kwetsbare-ijmeer>
- ^{xvi} Geziene gast in de natuur, Natuurontwikkelingsfonds IJmeer, 2014. Bewerking door auteur.
- ^{xvii} https://maps.amsterdam.nl/open_geodata/?k=372 (windzoekgebieden), https://maps.amsterdam.nl/open_geodata/?k=142 (woningbouw), OpenStreetMap
- ^{xviii} <https://publicaties.rekenkamer-amsterdam.nl/groen-in-de-stadbestuurlijk-rapport/>
- ^{xix} <https://ris.gemeenteraadhuizen.nl/Vergaderingen/Raadsvergadering/2021/03-juni/19-30/A7-Brief-van-natuurorganisaties-over-de-RES-1-0-NHN-en-NHZ-Natuur-en-Milieu-N-H.pdf>

^{xxx} Motie RES: Bescherm natuur en cultuurhistorie in het IJmeer:

<https://noordholland.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/0a9f3ed1-7ab0-45bd-836b-510c5efcd6a2>

^{xxx} [https://oost.nutubiz.nl/document/11619771/1/Motie+inzake+opwekking+windenergie+in+RES-
zoekgebied+IJmeer+van+3+juni+2022](https://oost.nutubiz.nl/document/11619771/1/Motie+inzake+opwekking+windenergie+in+RES-
zoekgebied+IJmeer+van+3+juni+2022)

2284-6406

Ik vind dat er gekeken zou moeten worden naar meer effecten van een windmolen of windpark op recreatie dan alleen het kwantitatieve aspect, de afstand. In de NRD staat dat er geen toetsingskader is voor de effecten op recreatie. En als een bewijs van goede wil wordt er dan naar de afstand gekeken.

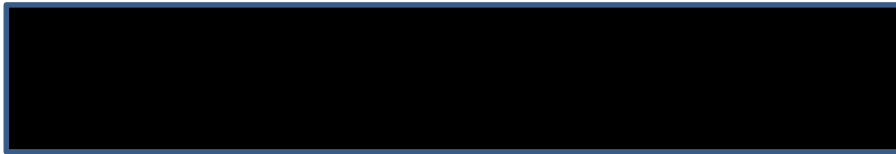
Ik denk aan de recreatie aan de Gaasperplas. Het strandje bij Ballorig. En in het Diemberbos. Voor de recreatie zijn de aspecten landschapsvervuiling, geluidsbelasting en slagschaduw ook van belang. Maar om dat te toetsen is er dus geen kader. De KWALITEIT van de recreatie zal flink achteruitgaan als er substantiële effecten van windmolens zijn. De betreffende gebieden hebben een belangrijke functie voor de ontspanning, niet alleen voor bewoners uit de directe omgeving maar ook van verder weg. Ontspanning is belangrijk voor de gezondheid. Biedt de Nederlandse wetgeving geen ruimte om het gewenste onderzoek te doen? Ik zie dat de normen voor geluidsbelasting gebaseerd zijn op de afstand tot een bepaald gebouw waar een bepaald dag- en nachtritme wordt geacht aanwezig te zijn. Er is dus maar één instrument wat niet bij dagrecreatie past.

8254-6541

Ik zou graag zien dat onderzocht wordt of het Amsterdam Rijnkanaal een versterkend effect heeft op het geluid (zowel gewoon als laag frequent geluid) als een of meer windturbines rond of aan het Amsterdam Rijnkanaal geplaatst worden.

En

Graag zie ik dat er in dit onderzoek onderzocht wordt wat het effect is op de gezondheid van omwonende als Vrachtverkeer op het Amsterdam rijnkanaal, overvliegende vliegtuigen en windturbine geluid te gelijk of na elkaar in de omgeving is te horen/voelen.

aan: Gemeente Amsterdam, per mail:
resamsterdam@amsterdam.nl

over: Zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER
 Programma Windenergie

Amsterdam, 3 april 2023

L.S.,

Deze zienswijze bevat twee onderdelen. In beide wordt uiteengezet - op verschillende gronden - dat het MER-onderzoek op basis van de voorgelegde NRD niet uitgevoerd mag worden.

1. Strijdig met Europees recht

Ondergetekenden, overwegende dat:

- a) het voorgenomen onderzoek naar de milieu-effecten van in zoekgebieden te plaatsen windturbines voortvloeit uit een Unierechtelijke verplichting
- b) het voorgenomen onderzoek om die reden valt onder de Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden (de Europese Klokkenluidersrichtlijn)
- c) de gemeente Amsterdam vanaf 17 december 2021 verplicht is om de regels uit deze Richtlijn toe te passen
- d) de Richtlijn ondermeer de verplichting omvat om direct na melding van het vermoeden van een inbreuk op het Unierecht - een inbreuk die al plaats vindt, of een inbreuk die zeer waarschijnlijk nog zal plaatsvinden - een onafhankelijk en onpartijdig onderzoek te laten plaats vinden
- e) de Richtlijn inhoudt, dat over de resultaten van dat onderzoek uiterlijk in drie maanden een standpunt moet worden vastgesteld
- f) een melding over het vermoeden van een inbreuk op het Unierecht op 12 september 2022 heeft plaats gevonden - in casu het door de Expertgroep 'Windturbines en Gezondheid', met medeweten van vertegenwoordigers van de gemeente Amsterdam, negeren en onder tafel werken van relevante medisch wetenschappelijke vragen en informatie - in een brief aan wethouder Pels, ondertekend door 1 persoon die werkzaam was in deze Expertgroep en 9 personen die werkzaam waren in de Klankbordgroep (beide groepen door de gemeente ingesteld als voorbereiding op het huidige MER onderzoek)
- g) de gemeente tot op heden geen onafhankelijk en onpartijdig onderzoek naar aanleiding van deze melding heeft uitgevoerd of laten uitvoeren, dit ondanks herhaalde verzoeken door de melders zelf en door de Ombudsman Metropoolregio Amsterdam
- h) en de adviezen van genoemde Expertgroep ondanks deze melding nog steeds in de NRD gebruikt worden als basis voor de beoordeling van milieu- en gezondheidseffecten,

stellen hierbij vast, dat het uitvoeren van een MER-onderzoek op basis van de voorgelegde NRD neerkomt op het continueren van een te vermoeden schending van het Unierecht en om die reden niet mag plaats vinden zonder voorafgaand onafhankelijk en onpartijdig onderzoek naar de handelwijze van de Expertgroep en erbij betrokken medewerkers van de gemeente Amsterdam.

2. Belangenverstrengeling

Ondergetekenden, overwegende dat:

- a) Bureau Bosch en Van Rijn de beoogde uitvoerder is van het onderhavige MER-onderzoek, dit in opdracht van de gemeente Amsterdam
- b) ditzelfde bureau in het recent verleden een MER-onderzoek heeft uitgebracht naar de plaatsing van windturbines NUP, dit in opdracht van een particuliere initiatiefnemer voor die plaatsing
- c) het bureau door deze particuliere initiatiefnemer kan worden aangesproken, indien analyses en uitkomsten van het nieuwe MER-onderzoek voor initiatiefnemer nadelige tegenstrijdigheden zouden opleveren met de analyses en uitkomsten van het onderzoek dat al plaats vond
- d) het bureau daarom een belang heeft bij deze opdracht, dat strijdig kan zijn met het goed vervullen van het aankomend MER-onderzoek

stellen hierbij vast, dat het uitvoeren van een MER-onderzoek op basis van de voorgelegde NRD niet door bureau Bosch en Van Rijn zou mogen plaats vinden - dit op basis van te vermoeden strijdigheid van belangen.

Wij wachten graag uw reactie af,
met vriendelijke groet.

Aan: Gemeente Amsterdam, per mail: resamsterdam@amsterdam.nl

Betreft: Zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER Programma Windenergie

Amsterdam, 3 april 2023

Geacht college,

Deze zienswijze is opgesteld door een aantal artsen van het raadsadres uit maart 2021 en de leden van de klankbordgroep Gezondheid uit de reflectiefase.

Deze zienswijze wordt ook ondersteund door:

- [REDACTED]
- [REDACTED]: Bij ons sporten wekelijks 2.000 mensen met een beperking, waaronder een groot aantal met het syndroom van Down en een groot aantal mensen met autisme. Voor met name deze 2 groepen zou de komst desastreus zijn en hebben wij zelfs al vernomen dat sommige niet meer zullen komen. Hierdoor ondersteunen wij de punten van deze zienswijze.

Met vriendelijke groet

[REDACTED]

[REDACTED]

Zienswijzes op Hoofdstuk 3.3.2 Gezondheid.

Zienswijze 1: Gebruik van de eenheid Lden: Lden is een berekend gemiddelde, beschermt omwonenden niet en is niet handhaafbaar

Lden wordt berekend en is een jaargemiddelde over een etmaalgemiddelde**

- Het wordt berekend dus per definitie is Lden nooit gemeten.
- Er wordt dus geen rekening gehouden met piekbelasting / maximaal geluid.
- Praktisch: "alles middelt uit" -bijvoorbeeld: na een vrij windstille zomermaand kan het in de herfst hard waaien en de turbine fors meer dan 45 dB produceren, terwijl het gemiddelde binnen de norm valt.

Een gemiddelde norm beschermt omwonenden niet. Dit werd in 2009 al gesteld in een rapport van de toenmalige inspectie VRUM, nu ILI (Inspectie Leefomgeving en Transport). Dit rapport werd toentertijd niet openbaar gemaakt, maar is recent door Zembla boven water gekomen. De ILT bevestigde in 2022 aan Zembla dat er geen aanleiding is om dit standpunt te wijzigen (1).

Een gemiddelde norm is ook niet handhaafbaar. volgens de landelijke vereniging van omgevingsdiensten tegen Zembla: *"Omgevingsdiensten kunnen niet aan de hand van een eenmalige meting constateren of de geluidsnormen worden overschreden."* En: *"Direct optreden is lastig omdat er geen pieknorm voor geluid is bij een windturbine, maar alleen een wettelijke jaarnorm."* (1)

Windturbine geluid wordt slecht gekarakteriseerd door Lden, stelt ook de WHO al in haar voorwaardelijke richtlijn uit 2018 (p. 86). *"Op basis van al deze factoren kan worden geconcludeerd dat de akoestische beschrijving van windturbinegeluid door middel van Lden of Lnight een slechte karakterisering van windturbinegeluid kan zijn en kan dit het vermogen om associaties tussen windturbinegeluid en gezondheidsresultaten te observeren beperken."* (2)

Zienswijze 2: Berekening aantal (ernstig) gehinderden: onderbouwd met oude, bij elkaar gevoegde onderzoeken die niet toepasbaar zijn op Amsterdam en daarom onjuist en niet toepasbaar

Expertrapport gebruikt de percentages uit een TNO "onderzoek" (3)

- Dit onderzoek is een **samenvoeging van 3 andere onderzoeken** (2x Zweden, 1x NL) uit de periode 2000-2007
- Gebruikt werden samengevoegde gegevens over veel **kleinere molens** (31-80m as-hoogte) en met een lagere geluidsbelasting, veel kleiner en lager dan de in Amsterdam geplande molens
- Voegt gegevens samen over verschillende locaties (land/kust, vlak/niet vlak, stedelijk/niet stedelijk) waardoor **geen representatieve vergelijking** te maken valt
- In de bijbehorende wetenschappelijke publicatie (4) schrijven de TNO auteurs zelf ook *"De voorgestelde blootstelling-responsrelaties voor hinder door windturbinegeluid zijn slechts op drie studies gebaseerd en er zijn onmiskenbaar meer studies nodig"* Dit vermeldt het expertrapport echter niet.

Dit samenvoegen en presenteren als methode om dan het aantal gehinderden te berekenen is onjuist. Dat is net alsof je schoolprestaties van 2 groepen Zweedse en 1 groep Nederlandse kinderen uit 2000-2007 samenvoegt en dat gebruikt om de prestaties voor Amsterdamse kinderen in 2023 te voorspellen, terwijl de omstandigheden tussen de groepen en de periodes enorm verschillen.

De WHO noemt dit TNO-onderzoek ook in haar richtlijn en classificeert het als onderzoek van lage kwaliteit (p.82) Bovendien geeft de WHO in het advies uit 2018 aan dat vanwege de hoge hinderlijkheid van windturbinegeluid in vergelijking met andere geluidsbronnen extra voorzichtig moet worden omgegaan met bij de plaatsing van windturbines nabij bebouwing.

Kortom, alle berekeningen voor aantallen gehinderden en ernstig gehinderden op basis van dit TNO rapport zijn onjuist en niet toepasbaar.

Zienswijze 3: Laag Frequent Geluid (LFG) wordt op onjuiste gronden buiten NRD en planMER gehouden.

Het Expertrapport adviseert (p. 2, 25) om “Voor laagfrequent geluid een aparte norm te hanteren vergelijkbaar met die in Denemarken”

Dit is een goed advies, maar wordt buiten de NRD en de planMER gehouden. Daar wordt alleen hoorbaar geluid meegenomen. Er wordt wel gesteld dat de Lden eenheid ook LFG geluid meeneemt maar dat is onjuist. Bovendien wordt beweerd (NRD, tabel 19, G8) dat windturbines geen LFG produceren binnen de in Nederland gebruikte norm “Omdat laagfrequent geluid bij toepassing van een strenge norm (van ca. 45 dB Lden) geen significante effecten veroorzaakt wordt dit thema niet als beoordelingscriterium meegenomen.” Dit is niet juist, want wanneer windturbines hoger worden, neemt de hoeveelheid LFG toe. Dit is wetenschappelijk aangetoond (5): “De relatieve hoeveelheid laagfrequent geluid is hoger voor grote turbines (2,3-3,6 MW) dan voor kleine turbines (≤ 2 MW), en het verschil is statistisch significant.” En blijkt ook uit de praktijk bij windpark N33.

Kortom, neem het advies m.b.t. het hanteren van een aparte norm voor laagfrequent geluid vergelijkbaar met die in Denemarken wel mee in het NRD, planMER en PWA.

Zienswijze 4: Laagfrequent geluid en een voorbeeldwoning

Op pagina 27 staat “Wel zal het geluidsrapport een representatieve berekening bevatten waarin voor de Amsterdamse situatie wordt berekend welke laagfrequente immissie optreedt bij verschillende Lden-belastingen (bv. 42, 45 en 47 dB Lden) op een voorbeeldwoning.”

Amsterdam heeft heel erg veel verschillende woningen, bouwtypes, en bouwstijlen; daarnaast zijn er grote verschillen in ouderdom van deze woningen. Bijvoorbeeld langs ring staan veel flats van 4-5 verdiepingen uit de jaren zestig, maar ook eensgezinswoningen/rijtjeshuizen al dan niet recente nieuwbouw of ouder. In Zuidoost staan hoge flats. In landelijk noord staan veel vrijstaande woningen uit allerlei bouwjaren en stijlen.

Een 'representatieve berekening' met één voorbeeldwoning is daarom arbitrair, zinloos en nooit representatief.

Zienswijze 5: Kinderen (NRD, tabel 19, G20, 21, 22)

Overgenomen uit tabel 19, NRD:

	Advies	Reactie	Toelichting
G20	Bewoners zijn bezorgd dat de plaatsing van windturbines op termijn negatieve gezondheidseffecten bij kinderen in de omgeving kan leiden. (Momenteel nog niks over bekend).	4	Inzicht bieden in de demografische samenstelling van de omgeving leidt niet tot een beter inzicht in de milieueffecten en wordt daarom niet betrokken in het planMER

Er wordt gesteld dat er niks bekend is over negatieve gezondheidseffecten bij kinderen in de omgeving. Dit krijgt reactie 4, wat betekent: “niet nader wordt onderzocht en waarom niet, of anders”. De

toelichting is dat inzicht in de demografische samenstelling niet leidt tot een beter inzicht in de milieueffecten.

Er is echter wel het nodige onderzoek gepubliceerd over de effecten van geluid op de gezondheid van kinderen. Het meeste onderzoek is verricht met wegverkeer, treinen en vliegtuigen en daarbij zijn duidelijk schadelijke effecten aangetoond *“Omgevingslawaaï heeft meerdere effecten op de gezondheid van kinderen. Sommige van deze effecten, zoals verhoogde bloeddruk en cognitieve stoornissen, kunnen ook gevolgen hebben voor de gezondheid op volwassen leeftijd.”* (6) Er is dus wel degelijk wetenschappelijk onderzoek beschikbaar dat voorzichtiger beleid zou moeten rechtvaardigen. De toelichting dat inzicht in de demografie geen beter inzicht geeft is dus totaal niet relevant. **Het gaat er juist om dat voorzichtigheid moet worden betracht, juist omdat er van andere soorten geluid al veel negatieve effecten bekend zijn op de ontwikkeling van kinderen.**

Zienswijze 6: Geen recent onderzoek meegenomen

Op pagina 31 van het expertadvies wordt uitgelegd dat de WHO richtlijn gebaseerd is op onderzoeken tot 2014, en het RIVM rapport op onderzoeken tot juni 2020. Het is inmiddels 2023 – er is dus geen recenter onderzoek bekeken.

Zelfs een recenter overzichtsrapport van [REDACTED] uit 2021 (7) mbt omgevingsgeluid is niet meegenomen. “Nieuwe gezondheidskundige richtlijnen voor omgevingsgeluid. Nadere gezondheidskundige analyses” is dus NIET meegenomen. Daar staat op pagina 18, citaat: *“Sinds de werkzaamheden van de verschillende WHO-‘evidence reviews’ zijn afgerond, zijn er diverse nieuwe onderzoeken verschenen waarin de effecten op hinder, slaapverstoringen het hartvaatstelsel zijn onderzocht. We bevelen aan om de bestaande blootstelling-response-relaties daar waar mogelijk te verbeteren met de kennis uit deze nieuwe onderzoeken”*

Dit wordt echter in de NRD ook niet gedaan. Er wordt alleen gerefereerd aan het expertrapport, verbeterde blootstellings-respons relaties zijn echter nodig. Andere voorbeelden van het niet meenemen van recent onderzoek betreffen infrasoon geluid, zie zienswijze 8.

Zienswijze 7: Bisfenol A

Bisfenol A (BPA) heeft effecten op de gezondheid. [REDACTED] adviseert zelfs dat de huidige norm heroverwogen moet worden (8) *“Omdat er aanwijzing is dat BPA de ontwikkeling van het immuunsysteem zou kunnen schaden bij een lagere dosis dan die waarop de huidige Europese norm is gebaseerd, beveelt [REDACTED] aan de huidige Europese norm voor veilige blootstelling te heroverwegen.”* BPA staat ook op de lijst Zeer Zorgwekkende Stoffen (9) (ZZS) als stof die extreem giftig is met grote effecten op de voortplanting(10).

Op pagina 40 en 41 van het expertadvies wordt gesteld dat er nog weinig bekend is over het vrijkomen van stoffen zoals bisfenol A uit windturbine wieken. Er wordt geadviseerd om de quickscan van [REDACTED] af te wachten. Deze quickscan is inmiddels beschikbaar en laat zien dat dit wel degelijk een punt van zorg is (11). BPA zit in de coating en de emissie van BPA van de wieken door erosie is onbekend, daarom wordt op p.13 van de quickscan vervolgonderzoek m.b.t. BPA aangeraden. Overgenomen uit tabel 19, NRD:

	Advies	Reactie	Toelichting
G25	Zorgen om vrijkomen van stoffen door slijtage en erosie van (onderdelen van) windturbines. Met name risico's van microplastics en Bisfenol A die door erosie van de wieken in het milieu terecht komen.	3	De gemeente betreft de resultaten van de quick scan 'Inzicht in emissies van chemische stoffen bij windturbines op zee' (augustus 2021) voor zover van toepassing bij het opstellen van het PWA. Er zijn geen onderscheidende effecten, waardoor het betrekken van dit onderwerp in het planMER niet doelmatig is.

Echter, in de NRD wordt hier bij punt G25 gesteld dat er geen onderscheidende effecten zijn. **Vrijkomen van BPA en microplastics zou wel beschouwd moeten worden in NRD en planMER, zodat dit later door kan werken in de projectMERs en het PWA.**

Zienswijze 8: Infrageluid moet meegenomen worden

Infrasoon geluid is nog lager dan hoorbaar laagfrequent geluid. In een recente studie gepubliceerd in Nature Scientific Reports worden aanwijzingen gezien voor volumeverlies van grijze stof in enkele gebieden in de hersenen van proefpersonen die aan infrasoon geluid waren blootgesteld. Deze onderzoekers vinden hun bevindingen een plausibele casus voor verder onderzoek(12). Een ander recent onderzoek beschrijft dat de 'poort naar het autonome zenuwstelsel', de amandelkern, blijkt te worden geactiveerd bij -voor die persoon niet hoorbaar- laag frequent infrasoon geluid(13). **Infrasoon geluid wordt totaal niet genoemd in het NRD, maar er zijn wel aanwijzingen en aanbevelingen voor verder onderzoek. Dit zou moeten worden opgenomen als aandachtspunt voor NRD, planMER en NRD.**

Zienswijze 9: Voor cumulatie van geluid wordt een GES score gebruikt die niet wetenschappelijk onderbouwd is en arbitrair lijkt.

De NRD noemt in 3.3.2, tabel 4 een GES, maar beschrijft niet hoe deze tot stand komt, geeft geen referentie aan en maakt daarom niet duidelijk waarom toepassing in dit geval verantwoord is. Wel staat er dat het een berekende cumulatieve geluidsbelasting weergeeft die dan een bepaald percentage ernstig gehinderden geeft. Hoe de cumulatie wordt berekend, hoe het percentage ernstig gehinderden wordt berekend en hoe/wanneer een GES score wordt toegekend wordt allemaal niet beschreven. **Hier wordt de indruk gewekt van een wetenschappelijk onderbouwde aanpak, met een dosis (Lden) – effect (ernstig gehinderd) model, maar daar is hier geen sprake van. Er wordt geen enkele referentie of onderbouwing gegeven.**

Als dit het model van de GGD GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) betreft, die is in 2022 teruggetrokken en zou dus niet moeten worden gebruikt(14). De GGD GHOR vindt de GES om drie redenen achterhaald:

- sluit niet aan bij de verbrede invulling die GGD'en aan een gezonde leefomgeving geven
- de inhoud van de GES komt op een aantal thema's niet meer overeen met de GGD-richtlijnen
- ook blijkt de GES vaak op een onjuiste manier te worden toegepast in projecten

Wij adviseren dat de cumulatieve geluidsbelasting wel meegenomen wordt, maar niet door het gebruik van deze GES-scores, omdat:

- de GES scores zijn niet onderbouwd beschreven
- de uitgangspunten voor de berekening voor ernstig gehinderden door windturbinegeluid kloppen niet;

- de uitgangspunten voor de berekeningen van ernstig gehinderden voor de cumulatie zijn niet beschreven
- er wordt alleen gekeken naar “ernstig gehinderd” en niet ook naar “gehinderd”
- alles gaat op basis van – zoals hierboven aangeduid - aanvechtbare berekeningen. De cumulatieve geluidsbelasting zou in ieder geval nu al moeten worden gemeten voordat windturbines geplaatst worden. Die kan dan al vergeleken worden met de berekening voor een eerste indicatie van berekend vs gemeten in de situatie zonder windturbines.

Zienswijze 10: GES-score 6 geeft een verkeerd en eenzijdig beeld en is niet onderbouwd. Mocht het niet nader gedefinieerde GES-model gebruikt worden, dan is er niet verder onderbouwd in de NRD en het MER waarom een GES-Score van hoger 6 als beoordelingscriterium wordt gebruikt. Volgens het NRD (p.25): “Een GES-score hoger dan 6 geeft aan dat het Maximaal Toelaatbare Risico wordt overschreden. Het MER hanteert dan ook het aantal woningen waar *als gevolg van de windturbines* de GES-score stijgt naar hoger dan 6 als aanvullend beoordelingscriterium.”

Naast dat de GES-methodiek gedefinieerd en onderbouwd zou moeten zijn, moet het NRD en het MER ook laten zien hoeveel woningen en bewoners er in elke GES-score vallen. Niet alleen het aantal hoger dan 6 (=Maximaal Toelaatbaar Risico).

Zienswijze 11: Verkeerd gebruik van Rekenregels

De NRD refereert op pagina 24 aan het “Reken- en meetvoorschrift Windturbines” (15). Deze rekenregels horen bij het Activiteitenbesluit dat door de Raad van State buiten werking is gesteld en zou dus niet mogen worden gebruikt voor deze NRD.

De NRD maakt hier overigens een fout in de voorgestelde wijze van berekenen van aantallen (ernstig) gehinderden: de % in de TNO-studie uit 2009 zijn gevonden met andere rekenregels dan die in het genoemde Reken- en meetvoorschrift. In het MER-onderzoek moet dus worden gekozen:

- óf wel er wordt gerekend met de % (ernstig) gehinderden uit TNO (2009), maar dan dienen bij de vaststelling van geluidscontouren ook de rekenregels worden gevolgd die in dat onderzoek werden aangehouden
- óf wel er wordt gerekend volgens het Reken- en meetvoorschrift, maar dan dient bij de berekening van aantallen (ernstig) gehinderden worden uitgegaan van een onderzoek waarin geluidscontouren met diezelfde rekenregels zijn bepaald. Voor zover wij weten is zulk onderzoek niet beschikbaar.

Referenties

1. <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/inspectie-burgers-onvoldoende-beschermd-tegen-geluidsoverlast-windmolens>
2. Environmental noise guidelines for the European Region 2018
<https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289053563>
3. [REDACTED] Hinder door geluid van windturbines. Dosis-effectrelaties op basis van Nederlandse en Zweedse gegevens. TNO, 2008.
4. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22225031/> [REDACTED]
comparison between exposure-response relationships for wind turbine annoyance and annoyance due to other noise sources. J Acoust Soc Am. 2011 Dec;130(6):3746-53. Doi: 10.1121/1.3653984. PMID: 22225031.
5. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21682397/> [REDACTED]. Low-frequency noise from large wind turbines. J Acoust Soc Am. 2011 Jun;129(6):3727-44. Doi: 10.1121/1.3543957. PMID: 21682397.
6. [REDACTED] Health effects of noise exposure in children. Curr Environ Health Rep 2015;2:171-8.
7. <https://www.rivm.nl/publicaties/nieuwe-gezondheidskundige-richtlijnen-voor-omgevingsgeluid-nadere-gezondheidskundige>
8. <https://www.rivm.nl/bisfenol-a-bpa>
9. <https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/zeer-zorgwekkende-stoffen>
10. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-30.html>
11. [https://www.rivm.nl/sites/default/files/2022-06/Chemische stoffen bij windturbines op zee TG.pdf](https://www.rivm.nl/sites/default/files/2022-06/Chemische_stoffen_bij_windturbines_op_zee_TG.pdf)
12. [REDACTED] J. et al. A longitudinal, randomized experimental pilot study to investigate the effects of airborne infrasound on human mental health, cognition, and brain structure. Sci Rep 11, 3190 (2021). <https://doi.org/10.1038/s41598-021-82203-6>
13. [REDACTED] Altered cortical and subcortical connectivity due to infrasound administered near the hearing threshold, Evidence from fMRI. 2017.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0174420>
14. <https://www.gezondeleefomgeving.nl/instrument/GES>
15. <https://www.omgevingsweb.nl/wetgeving/activiteitenregeling-milieubeheer/bijlage-4-bij-de-regeling-algemene-regels-voor-inrichtingen-milieubeheer/>

5740-7634

Het is belachelijk dat de gemeente deze plannen nog doorzet. Heel Amsterdam is fel op tegen. Volgende keer gaan wij gewoon de straat op, dit is geen democratie meer!

5785-0124

In het NRD PlanMER (concept) worden de volgende geluidscontouren voorgesteld om te onderzoeken: 42 Db Lden, 45 Db Lden en 47 Db Lden. De 'oude' Nederlandse norm van 47 Db Lden staat te boek als 'slap' en is inmiddels ongeldig. Ook de WHO norm van 45 Db staat te boek als niet scherp genoeg. En 42 Db Lden wordt in het NRD PlanMER onterecht door Bosch & Van Rijn een 'zeer strenge norm' genoemd.

Het meten van 32 Db Lden, 37 Db Lden, 40 Db Lden geluidscontouren biedt belangrijke extra informatie tov de in het NRD PlanMER voorgestelde contouren. We zien dit ook in een aantal milieueffectrapportages gebeuren. Zelfs bij mer'en voor gebieden waar sprake is van veel kleinere aantallen woningen en gehinderden.

Omdat het bij de zoekgebieden in Amsterdam om een aantal zeer dichtbevolkte woonwijken gaat, is het des te belangrijker om ruimer dan de 42 Db Lden contour te meten. Want ook onder 42 Db Lden is sprake van hinder en gehinderden. Door slechts geluidsgevoelige objecten en gehinderden te tellen boven de 42 Db Lden contour, worden duizenden potentieel gehinderden buiten beschouwing gelaten. Het ontbreken van deze extra informatie leidt tot beperkt inzicht en suboptimale beslissingen.

Daarom onze zienswijze:

Breng zo zorgvuldig mogelijk in kaart en bereken alle geluidsgevoelige objecten en gehinderden boven 32 Db Lden. Breng ook in kaart de geluidsgevoelige objecten en bereken het aantal gehinderden vanaf 37 Db Lden.

9255-4276

Ik ondersteun de zienswijze met referentienummer: 1641 - 2364

8382-9631

Geachte gemeenteraad,

Bij dezen maak ik graag gebruik van de mogelijkheid om mijn zienswijze te geven op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die op 22 februari 2023 vrijgegeven is voor inspraak. Ik wil daarbij ingaan op het aspect gezondheid/geluid.

Schone energie en de NRD:

In het kader van de wens om als stad zoveel mogelijk (schone) energie op te wekken is het zoeken naar plekken voor windturbines op land begrijpelijk, maar bij uw zoektocht wordt een achterhaalde norm gehanteerd die bewoners onvoldoende beschermt tegen hinder en gezondheidsklachten. Ik doel hier op een geluidsnorm zoals in de NRD omschreven.

Hinder en gezondheidsklachten:

Dat mensen overlast kunnen ervaren van het geluid van windturbines is niet slechts een subjectief gegeven. Audioloog Jan de Laat (LUMC) stelde in december 2020 op basis van wetenschappelijk onderzoek dat mensen hinder ondervinden van windturbines en dat deze hinder leidt tot gezondheidsklachten.

(8-12-2020 EenVandaag, audioloog [REDACTED])

<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/windmolens-steeds-krachtiger-en-te-vaak-dichtbij-woonwijken-terwijl-dat-helemaal-niet-nodig-is/>

Geluidsnorm onvoldoende beschermend:

Reeds in 2009 gaven inspecteurs van het ministerie van VROM aan de toenmalige minister te kennen dat een geluidsnorm voor hinder door windturbines “burgers 'onvoldoende' beschermt tegen 'geluidsoverlast'.” De inspecteurs waarschuwden destijds voor ‘slaapverstoring door piekbelasting’. (Zembla 8-12-2022)

De hier voorziene problemen doen zich daadwerkelijk voor in het leven van alledag met als gevolg burgers die via de rechter proberen iets te veranderen aan de situatie in de hoop daarmee hun gezondheid te verbeteren.

Afstandsnorm wel in lijn met volksgezondheid:

Experts zoals Jan de Laat (LUMC) geven aan dat het hanteren van een afstandsnorm die samenhangt met de tiphoogte van de windturbines de volksgezondheid veel beter beschermt. In verschillende omringende landen worden heldere afstandsnormen gehanteerd die – als Amsterdam deze zou overnemen - overigens zouden betekenen dat de meeste, zo niet alle, aangewezen zoekgebieden ongeschikt zullen blijken voor het plaatsen van windturbines vanwege de volksgezondheid.

Meer energie opwekken op land niet nodig:

De vraag is of het streven zoveel mogelijk energie op te wekken als stad niet op zichzelf een verabsolutering en vergissing is. Het zeer recente onderzoek van CE Delft ‘Nut en noodzaak extra wind op land in 2030 en 2050 (februari 2023) laat immers zien dat bovenop de reeds vergunde projecten er geen noodzaak is voor meer windenergie opgewekt op land. Blijkens een artikel in de Volkskrant steunen onderzoekers van het Plan Bureau voor de Leefomgeving de analyse van [REDACTED]

In hetzelfde Volkskrant-artikel wordt Ureganda-directeur Marjan Minnesa geciteerd die het volgende duidelijk maakt over de sociale impact van projecten zoals in de NRD beschreven: “Als 80 procent van reeds vergunde en gesubsidieerde windprojecten doorgaat en we besparen door vervoer en huizen te elektrificeren, dan zijn verder geen windmolens op land nodig. In drukbevolkte gebieden zoals rond Amsterdam, waar veel weerstand is, zou je nu niet langer projecten moeten doordrukken. Polarisation kunnen we bij de energietransitie niet

gebruiken.”

Volkskrant 14 maart 2023

Ik sluit daarmee graag deze zienswijze af.

Hoogachtend, [REDACTED]

Geachte gemeenteraad,

Bij dezen maak ik graag gebruik van de mogelijkheid om mijn zienswijze te geven op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die op 22 februari 2023 vrijgegeven is voor inspraak. Ik wil daarbij ingaan op het aspect gezondheid/geluid.

Schone energie en de NRD:

In het kader van de wens om als stad zoveel mogelijk (schone) energie op te wekken is het zoeken naar plekken voor windturbines op land begrijpelijk, maar bij uw zoektocht wordt een achterhaalde norm gehanteerd die bewoners onvoldoende beschermt tegen hinder en gezondheidsklachten. Ik doel hier op een geluidsnorm zoals in de NRD omschreven.

Hinder en gezondheidsklachten:

Dat mensen overlast kunnen ervaren van het geluid van windturbines is niet slechts een subjectief gegeven. Audioloog Jan de Laat (LUMC) stelde in december 2020 op basis van wetenschappelijk onderzoek dat mensen hinder ondervinden van windturbines en dat deze hinder leidt tot gezondheidsklachten.

(8-12-2020 EenVandaag, audioloog Jan de Laat

<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/windmolens-steeds-krachtiger-en-te-vaak-dichtbij-woonwijken-terwijl-dat-helemaal-niet-nodig-is/>)

Geluidsnorm onvoldoende beschermend:

Reeds in 2009 gaven inspecteurs van het ministerie van VROM aan de toenmalige minister te kennen dat een geluidsnorm voor hinder door windturbines “burgers 'onvoldoende' beschermt tegen 'geluidsoverlast'.” De inspecteurs waarschuwden destijds voor ‘slaapverstoring door piekbelasting’. (Zembla 8-12-2022)

De hier voorziene problemen doen zich daadwerkelijk voor in het leven van alledag met als gevolg burgers die via de rechter proberen iets te veranderen aan de situatie in de hoop daarmee hun gezondheid te verbeteren.

Afstandsnorm wel in lijn met volksgezondheid:

Experts zoals Jan de Laat geven aan dat het hanteren van een afstandsnorm die samenhangt met de tiphoogte van de windturbines de volksgezondheid veel beter beschermt. In verschillende omringende landen worden heldere afstandsnormen gehanteerd die – als Amsterdam deze zou overnemen - overigens zouden betekenen dat de meeste, zo niet alle, aangewezen zoekgebieden ongeschikt zullen blijken voor het plaatsen van windturbines vanwege de volksgezondheid.

Meer energie opwekken op land niet nodig:

Het zeer recente onderzoek van CE Delft ‘Nut en noodzaak extra wind op land in 2030 en 2050 (februari 2023) laat zien dat bovenop de reeds vergunde projecten op land er geen noodzaak is voor meer windenergie opgewekt op land. Blijkens een artikel in de Volkskrant steunen onderzoekers van het Plan Bureau voor de Leefomgeving de analyse van CE Delft.

In het artikel wordt Ureganda-directeur Marjan Minnesa geciteerd die het volgende duidelijk maakt. “Als 80 procent van reeds vergunde en gesubsidieerde windprojecten doorgaat en we besparen door vervoer en huizen te elektrificeren, dan zijn verder geen windmolens op land nodig. Er moet wel ruimte blijven voor lokale gemeenschappen om windmolens of zonneweiden neer te zetten als daar veel steun voor is. Maar in drukbevolkte gebieden zoals rond Amsterdam, waar veel weerstand is, zou je nu niet langer projecten moeten doordrukken. Polarisatie kunnen we bij de energietransitie niet gebruiken.”
Volkskrant 14 maart 2023

Ik sluit daarmee graag deze zienswijze af.

Portefeuille:
Gericht aan:
Amsterdam

Duurzaamheid
Het college van B&W van Amsterdam, en RES

Datum:

2 april 2023

Naam:
Zuidoost

Adres:

Vooraf: Missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied in 3 rapporten

Ik voeg voor de volledigheid, naast deze zienswijze, gelijktijdig het eerder toegezonden **document “missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied” van 14 oktober** toe. Het betreft, grotendeels geografische, vergissingen, maar ook ontbrekende aandachtspunten in drie **voorgaande** rapporten waaraan Bosch en van Rijn gegevens ontleent en mogelijk gaat ontleen. Ik zie in **tabel 20 op pagina 55** van deze NRD vrijwel alle gemiste punten opnieuw staan.

- **We gaan ervan uit dat de definitieve NRD wél de juiste informatie bevat als uitgangspunt voor de metingen.**

Zienswijze op Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Ik reageer op de NRD als inwoner van Amsterdam Zuidoost. Ik vraag u om in de NRD de volgende punten inzichtelijk te maken en daarmee democratische besluitvorming mogelijk te maken:

1. **Zuidoost: groeiende recreatiebehoeften**
inzichtelijk..... pagina 2
2. **Zuidoost: natuurwaarden grens overstijgend in beeld**..... pagina 2
3. **Zuidoost: drie vogelgebieden cluster 10 in beeld**..... pagina 3

Zuidoost: vogelgebied

Gein/Waterzuiveringsterrein..... pagina 4

4. Compensatie van natuur in dichtbevolkt gebied
..... pagina 4
5. Randvoorwaarden horen in
NRD.....pagina 4
6. Normen voor de
natuur..... pagina
5
7. Normen voor de
gezondheid..... pagina
5
8. Geef de mogelijkheid te bepalen welke schade aanvaardbaar
is..... pagina 6
9. **Zuidoost: Naast Plan Wind Amsterdam een Plan zon Zuidoost en
waarom.....pagina 7**
10. **Zuidoost: Aspecten van klimaatrechtvaardigheid binnen de
stadsgrenzen..... pagina 7**

**Bijlage: beschrijving van de twee zoekgebieden aan de randen van Zuidoost in hun
context.....pagina 8**

1. Zuidoost: groeiende recreatiebehoeften inzichtelijk

- Verwerk de nieuwbouwplannen, met name de Hondsrug met zeer compacte maxi hoogbouw, maar ook nieuwe wijken in Ouder-Amstel en Weesp, in kaartmateriaal.
- Benoem de toename aan recreatiebehoefte die daardoor ontstaat. Zie ook punt 10.

Toelichting

Het nabije Abcoude is recent uitgebreid. In Zuidoost neemt verstedelijking en verdichting toe. In de komende jaren worden er tienduizenden woningen gebouwd. In Amstel III de zeer compacte en grootschalige wijk de Hondsrug¹, met torenflats, maar ook, omringend, in Ouder-Amstel Gijsbrecht² en in Weesp Nieuwersluis³. De woningen vallen deels binnen hinderzones. Extra inwoners zullen de behoefte aan natuur, groene ruimte en ontspanning nog meer doen groeien dan verwacht.

¹ [Hondsrugpark | Expect the Unexpected](#)

² [De Gijsbrecht - Wonen bij bouwinvest](#)

³ [Weespersluis nieuwbouw](#)

2. Zuidoost: natuurwaarden grens overstijgend in beeld

In RES-rapporten tot nu toe is kaartmateriaal vaak priegelig, moeilijk leesbaar en moeilijk te interpreteren voor inwoner en politicus. Legenda houden vaak op bij de grens. De lezer moet kaarten combineren om de omgeving van de inwoner te snappen. Hier valt winst te behalen voor onderling begrip, tempo en draagvlak.

NRD Figuur 7 en 8 pagina 32 en 33 geven het goede voorbeeld. Wij verwachten ook gegevens buiten de provincie, en anders de **tekst bij de kaart zelf: “gegevens van de gemeente/provincie ontbreken”**. De lezer mag verwachten dat hij de informatie dat er iets ontbreekt bij de kaart zelf krijgt. Verder zou het meer comfortabel en bevorderend voor het gesprek zijn als dit kaartmateriaal iets groter is, als rivieren, plassen, meren en vennen blauw zijn en wijken rossig, zodat de lezer een echt kaartbeeld heeft. Het zou wel mager zijn als je als raad van Amsterdam voor een grote beslissing als deze moet verlaten op kaartmateriaal dat moeizaam zicht geeft op consequenties.

- Onze vraag is om kaarten inclusief legenda grensoverschrijdend en royaal te ontwerpen. Ook rivieren, meren en plassen, ook aan de andere kant van een grens, verdienen een plek.
- Onze vraag is om kaarten tevens in lagen te ontwerpen, met als aparte, onafhankelijk hanteerbare grondlaag een kaart van de beschermingsregimes van natuur en haar verbindingzones. Zowel voor groot Amsterdam – ROA inclusief het Geingebied als per zoekgebied.
- Hierbij hoort de voorafgaande vraag om niet relatieve, maar absolute grenzen te stellen. Wat vindt Amsterdam aanvaardbare schade aan deze beschermingsregimes en aan de natuur in en rond de stad, welke grenzen stelt Amsterdam daaraan.
- Grensoverschrijdend kaartmateriaal is ook wenselijk met betrekking tot vogelgebieden en UNESCO Werelderfgoed. Zowel de hele regio beslaand, als per zoekgebied met omgeving. Zorgvuldige afweging van de nationale en internationale betekenis van drie vogelgebieden rond Knooppunt Holendrecht en één in Gaasperplas wordt daarmee mogelijk gemaakt; en ook van de universele waarden van het UNESCO Werelderfgoed in het Geingebied.

Toelichting: kaartmateriaal speelt extra grote rol en kan erg helpen in grensgebieden

Zoekgebieden in Amsterdam Zuidoost liggen vooral op grenzen. Misschien kwam het daardoor dat vanaf 2020 ambtenaar na ambtenaar en rapport na rapport was vergeten dat daar een dorp lag (Abcoude), daar een rivier (De Holendrecht, het Gein). Men vergiste zich in het

stroomgebied van rivieren (Vecht, Amstel) of dacht dat de naam Gein alleen op een Amsterdamse wijk sloeg, waar het tevens een rivier betrof. Namen van zoekgebieden werden veranderd, en nog eens veranderd. Met als gevolg dat inwoners niet wisten dat informatieavonden hún zoekgebied betroffen. Dit was en is niet goed voor de draagvlakmeting en ook niet voor het draagvlak zelf en dus ook niet voor de energietransitie. Betere kaarten ook bij uitnodiging hadden misverstanden en teleurstelling voorkomen.

In de grensgebieden ligt een groot deel van de impact buiten de gemeentegrenzen.

In oktober 2020 sprak de Provincie Noord-Holland unaniem, met 55 van de 55 stemmen, haar zorgen uit⁴:

“In het gebied tussen Amsterdam en de Ronde Venen ter hoogte van het Geingebied is een samenklontering van zoekgebieden ontstaan. We constateren dat dit een gebied betreft dat een UNESCO werelderfgoed status heeft en bovendien van groot belang is als groen- en recreatiegebied voor de bewoners van Amsterdam Zuidoost en wijde omstreken. Hier moet goed gezorgd worden voor de belangen voor de natuur en de maatschappelijke belangen. We verzoeken het college van PS de huidige erfgoedstatus en belangrijke publieke functies van het gebied als belang in te brengen in de verdere concretisering van de zoekgebieden in het ‘Geingebied’.

3. Zuidoost Vogelgebieden

cluster 10: drie aangrenzende kwetsbare vogelgebieden in beeld

Het provinciale zoekgebied CLUSTER 10 Knooppunt Holendrecht (Addendum Planner Noord-Holland) is een aaneenschakeling van drie kwetsbare natuurgebieden met alle drie hun eigen uitzonderlijke vogelpopulatie. Voor het doen van metingen is het van belang dat voorafgaande gegevens kloppen en dat knelpunten bekend zijn.

- We gaan ervan uit dat deze drie vogelgebieden én de informatie over deze drie gebieden in NRD juist worden weergegeven, en dat trekroutes grensoverschrijdend worden weergegeven.

➤ Cluster 10 Noord-Holland

- drie aaneengeschaalde kwetsbare en internationaal belangrijke vogelgebieden tot nog toe onvoldoende in beeld

Vier Utrechtse en vier Noord – Hollandse natuurbeschermingsorganisaties hebben zorgen over de gebieden rond het knooppunt Holendrecht. Hun zorgen gaan niet over het knooppunt van snelwegen A2/A9, maar over de drukste vliegroutes van vogels. De trekroutes zijn van internationaal belang tussen leefgebieden internationaal. “Holendrecht Polder niet geschikt voor windturbines” schrijven de Noord- Hollandse organisaties⁵, en de Utrechtse organisaties schrijven: “Rond het knooppunt van de A9/A2 zien wij een zorgelijk grote concentratie van zoeklocaties voor windmolens ontstaan. Dat is op een cruciale verbinding in het Natuur Netwerk Nederland, en op een van de drukste vliegroutes van vogels”⁶

⁴ [PS Noord-Holland motie 143](#)

⁵ [Holendrecht polder niet geschikt voor Windturbines , website Vogelbescherming Noord-Holland](#)

⁶ [Brief van vier Utrechtse natuurorganisaties aan de gemeente Ronde Venen](#) drukste vliegroutes voor vogels

Cluster 10 deel 1: “Knooppunt Holendrecht” De Hoge Dijk, Amsterdam Zuidoost

Amsterdam noemt dit zoekgebied Knooppunt Holendrecht (A2/A9). Het gebied ligt aan de gemeentegrens met Ouder-Amstel en vlakbij de Ouderkerkerplas, het ligt ook vlakbij het AMC, bij strandje Hoge Dijk en bij kleinschalig natuurgebied Klarenbeek. Er is een zeer diverse vogelpopulatie met:

- a. vogels die overwinteren in het middellandse zeegebied en in Noord – Afrika, maar die naar het bos- riet- en watergebied Hoge Dijk komen om te broeden: tjiftjaffen, kleine karekieten, koekoeken, spotvogels en nachtegallen (beiden rode lijst), blauwborsten, goudvinken, appelvinken, goudhaantjes, vuurgoudhaantjes, cetti-zangers, en ijsvogels;
- b. watervogels als watersnippen, rietgorzen, sprinkhaanrietzangers, rietzangers, bosrietzangers;
- c. doortrekkers als kramsvogels en koperwieken;
- d. roofvogels zoals torenvalken en buizerds maar haviken die er broeden,
- e. uilen zoals de ransuil en de kerkuil. Roofvogels en uilen hebben extra last. Lepelaars zien we overvliegen van Naardermeer naar Botshol. Op de maandelijkse vogelwandelingen worden gemiddeld 40 soorten geteld.⁷ De kijkhut is altijd vol.

Cluster 10 deel 2 De Holendrecht polder, gemeente Ouder – Amstel
De polder Holendrecht ligt in de gemeente Ouder-Amstel. De rivier de Holendrecht vormt de provinciegrens met Utrecht. In de polder is het landje van Geijssel. Dit gebied is van internationaal belang voor grote trekvogels als grutto's, rosse grutto's, wulpen, steltkluten, kemphanen en tureluur, (alle zes op de rode lijst), die er met honderden per dag aankomen om op krachten te komen na de grote trek, hun partner (terug) te vinden om daarna hun broedgebieden in Friesland of IJssel op te zoeken. Er is een succesvol gruttoproject van de Provincie. Wat heeft de Holendrecht Polder met Amsterdam te maken? Dat de polder tot hetzelfde windpark cluster 10 behoort als Amsterdams zoekgebied “Knooppunt Holendrecht”. Trekroutes van vogels zijn bij uitstek grens overstijgend. Tientallen vogelaars van heinde en ver komen in het seizoen kijken en elkaar spontaan instrueren.

Cluster 10 deel 3 De Ouderkerkerplas, in de gemeente Ouder-Amstel
De plas is een overwinteringsgebied voor soms wel 20.000 smienten, (rode lijst), die dan graag ook in de polders rond het Gein foerageren.⁸ In de **NRD** wordt dit gebied benoemd als weidevogelgebied: de plas heeft vooral andere functies. Ouderkerkerplas herbergt rietgorzen, ijsvogels en blauwborsten. Er is een vogelkijkhut.

Zuidoost Vogelgebieden Waternetterrein/Gein: Gaasperzoom

⁷ [Vogelwandelingen Archieven - Welkom bij de Ruige Hof](#)

⁸ [Smient | Vogelbescherming](#) smienten staan op de rode lijst

Het zoekgebied Waternetterrein/Gein heeft voor een deel dezelfde populatie als De Hoge Dijk. Ook hier broeden nachtegale (rode lijst), tuinfluiters, en de havik. Net als in de Hoge Dijk zijn er veel spechten.

- Ook dit vogelgebied is een belangrijk broedgebied en het herbergt ook amfibieën;
- Het komt erop neer dat alle vier de belangrijke vogelgebieden in Zuidoost zoekgebied zouden zijn. Is een forse aantasting van leefgebieden internationaal en regionaal wenselijk? Amsterdam kan trots zijn op deze bijdrage aan de biodiversiteit. Ook educatief zijn de gebieden van belang in de wijde omgeving.

4. Compensatie van schade aan natuur in dichtbevolkt gebied: expertadvies

De internationaal afgesproken compensatie- en mitigatie-hiërarchie zegt: *begin* met het *vermijden* van effecten.⁹

- Een overweging in het advies van de *RES Expertgroep Windenergie en Natuur van 5 april 2022* is dat op compensatie in dichtbevolkt stedelijk gebied niet gerekend kan worden. Ons verzoek is dan ook dit als uitgangspunt te nemen en bij de planning niet alvast eerst te kijken naar compensatie.
- **NRD pagina 19:** Hierbij hoort de vraag of het verantwoord is om de grens van de wet op te zoeken van wat de stadsnatuur aan kan door vooraf te bekijken waar meer compensatie en mitigatie in de uitvoeringsfase mogelijk lijkt te zijn, en dit als criterium te gebruiken om te prioriteren. Het komt niet overeen met de adviezen van de Expertgroep Natuur.

5. RES Rapport Randvoorwaarden Natuur Landschap en Leefomgeving¹⁰ in NRD

- De stadsdelen Zuidoost en Weesp, de vertegenwoordigers van landelijke natuurbeschermingsorganisaties en de inwoners rekenen erop dat de **NRD** aan het RES rapport Randvoorwaarden Natuur een belangrijker plaats geeft.

Dit RES Randvoorwaarden rapport, afkomstig van professionals van Vogelbescherming Nederland en Natuurmonumenten, vrijwilliger van Vogelwerkgroep Amsterdam én deskundige en betrokken inwoners, verdient een serieuze **plek in NRD**. Het hangt samen met het Rapport van de Expertgroep Natuur. Lees daarvoor onderstaande toelichting uit het Expertadvies Windturbines en Natuur¹¹.

(Expertgroep Pagina 4) Samenhang met Klankbordgroep Natuur
Parallel aan de expertgroep werkte ook een klankbordgroep van natuur- en bewonersorganisaties aan een advies over natuur en landschap. In een gezamenlijke

⁹ [Mitigatie hiërarchie](#)

¹⁰ [Randvoorwaarden-Advies-RES-Klankbordgroep-Natuur-en-Landschap-4-4-22.pdf \(energieregionh.nl\)](#)

¹¹

https://assets.amsterdam.nl/publish/pages/976728/definitieve_advies_expertgroep_gezondheidseffecten_windturbines.pdf

bijeenkomst van de expert- en klankbordgroep op 21 maart 2022 zijn beide conceptadviezen gezamenlijk besproken. De klankbordgroep wees tijdens de bijeenkomst op de grote urgentie van de afname van de natuurkwaliteit en biodiversiteit. Daarnaast werd geconstateerd dat de scope van het advies van de klankbordgroep ruimer is dan die van de expertgroep: zij doet een voorstel voor randvoorwaarden met betrekking tot natuur en landschap, maar ook met betrekking tot recreatie en ketenbeheer. Het advies van de klankbordgroep is te vinden via de website van de gemeente Amsterdam.

Verderop stelt het rapport dat haar opdracht een beperking heeft, en adviseert op onderdeel naast wettelijke ook bovenwettelijke normen te stellen. Ook zegt het rapport: *een potentieel knelpunt is de beschikbaarheid van gebieden waar de compensatie kan worden uitgevoerd. Compensatie vindt bij voorkeur plaats op niet al te grote afstand van de ingreep. In Amsterdam is de grond echter schaars en de grondprijs is hoog. De expertgroep is op voorhand van mening dat de mogelijkheden voor compensatie in de omgeving erg beperkt zijn.*

6. Normen voor de natuur

- **Volg in de NRD** het Expertrapport Natuur om ook de Randvoorwaarden Natuur te gebruiken, onder andere bij het bepalen van bovenwettelijke criteria en normen.

We constateerden in 5 dat adviezen waaraan Vogelbescherming Nederland en Natuurmonumenten Nederland meewerkten een **serieuze plek verdienen in de NRD**. Wij inwoners gaan ervan uit dat de in deze *Randvoorwaarden* geadviseerde normen betrokken gaan worden bij het bepalen van de grens van wat voor Amsterdam en omgeving aanvaardbare schade is aan de natuur, het landschap en de leefomgeving.

Het expertrapport geeft aan dat haar opdracht een beperking heeft, en adviseert bovendien om op onderdeel naast wettelijke ook bovenwettelijke normen te stellen, en verwijst daarbij naar *RES Randvoorwaarden Advies van 4 april 2022* voor normen met betrekking tot recreatie en ketenbeheer. Met bovenwettelijke normen heeft het rapport niet primair compensatie en mitigatie achteraf op het oog, maar keuzecriteria vooraf.

7. Normen voor de gezondheid

Bij duurzaamheid **wordt in deze NRD uitgegaan van** de ambitie van 17 extra windturbines in zoekgebieden in natuurgebieden Gaasperplas/Gaasperzoom en De Hoge Dijk als het Zuidoost betreft. Inmiddels wordt landelijk aan nieuwe normen gewerkt en die kunnen verschillen wat betreft dit uitgangspunt. Graag uw aandacht voor de laatste inzichten met betrekking tot het al of niet gebruiken van de Lden - norm, tot criteria voor laagfrequent geluid en tot afstandsnormen.^{12 13}

Het verdient aanbeveling om

¹² [Microsoft Word - Tafeltiesavond - v6 28 maart 2023-Gezondheid.docx \(raadsinformatie.nl\)](#)

¹³ [1 \(raadsinformatie.nl\)](#)

- De handreiking commissie MER voor sociale effecten te gebruiken waar het residentiële instellingen betreft; daarvan zijn er in Zuidoost veel, vooral rond UMC AMC;
- Metingen te doen aan de hand van afstandsnormen, omdat die transparanter en met meer voortvarendheid te handhaven zijn, prima aanvullend náást geluidsnormen gebruikt kunnen worden, en aan de orde zijn in het debat op rijksniveau;
- Bij het bepalen van geluidsbelasting uit te gaan van piekbelasting in plaats van Lden, conform de laatste inzichten;
- Bij het bepalen van geluidsbelasting uit te gaan van de laatste wetenschappelijke inzichten zoals beschreven in de artikelen van dr. Ir. Jan De Laat.^{14 15}

8. Geef de mogelijkheid te begrenzen wat aanvaardbare schade is

- Maak door de **inrichting van NRD** mogelijk vooraf te bepalen welke schade aanvaardbaar is;
- Onze vraag is om voor Amsterdam **kwantificeerbaar te maken** wat aanvaardbare dan wel onaanvaardbare schade is aan gezondheid en aan natuur, in plaats van aan te sturen op het achteraf criteria ontleen aan gekozen scenario's of optimalisatie – alternatieven. De criteria zijn in de achteraf – optie vertroebeld, want ze namen de ambitie als vertrekpunt voor het bepalen van de norm. Natuur en gezondheid zouden vertrekpunt moeten zijn voor het bepalen van de norm.

NRD: het woord afwegingskader in de betekenis van breed aangenomen motie 79¹⁶ van de Amsterdamse coalitie, ontbreekt. Dit wordt uitgelegd bij de optimalisatie – alternatieven op pagina 18 en ook op pagina 59: Het Plan Wind Amsterdam wordt een afwegingskader waarin, mede onderbouwd met het planMER, keuzes worden gemaakt omtrent locaties en randvoorwaarden voor windenergie.

Met de aanpak met optimalisatie- alternatieven kan er geschoven kan worden met de normen voor natuur en voor gezondheid, terwijl de ambitie de constante blijft. Met een relatieve afweging dreigt de stap te worden overgeslagen om democratisch een absolute norm vast te stellen voor wat de raad als aanvaardbare schade ziet. Aldus handelen zou in tegenspraak zijn met de belofte die het stadsbestuur altijd heeft gedaan aan de eigen inwoners, onder andere in de bewonersbrieven namens de wethouder van februari 2021 en van februari 2023, namelijk dat er geen windmolens zouden komen waar zij *onaanvaardbare overlast* zouden veroorzaken. Niet de ambitie kan bepalen welke de afwegingen zijn. Vooraf moet gekwantificeerd kunnen worden waar de grens ligt qua aanvaardbaarheid.

9. Een Plan Zon Amsterdam Zuidoost

¹⁴ Microsoft Word - Tafeltjesavond - v6 28 maart 2023-Gezondheid.docx (raadsinformatie.nl)

¹⁵ 1 (raadsinformatie.nl)

¹⁶

079 22 Motie+Vink+c s +opstellen+afwegingskader+dat+richting+geeft+aan+de+nog+te+maken+afwegingen+mbt +wind+in+Amsterdam (raadsinformatie.nl)

In NRD wordt niet verwezen naar een Plan Zon Amsterdam. “Zon” als bron van energie komt nauwelijks voor.

Waarom niet deze aanvullende opdracht? De NRD, PlanMER en Plan Wind Amsterdam betreffen alleen wind op Land. In Zuidoost is veel dakoppervlak onbenut, zoals zichtbaar op luchtfoto's. Er zijn vanaf 1970 steeds meer laagbouwwijken bijgekomen. De forse basisscholen geven het goede voorbeeld voor het dubbele grondgebruik: vrijwel alle zijn bedekt met zonnepanelen. Burgers delen in de supermarkt hun noodkreet om lagere energiekosten, én willen bijdragen aan de ambitie. Isolatie en zon op dak kunnen daaraan permanent en structureel bijdragen. Burgers willen zélf iets doen en klagen dat hun verhuurders het gebruik van zonne- energie bemoeilijken. Aan ons inwoners is niet voldoende uitgelegd hoe Amsterdam alternatieven zoals zon op Amsterdamse daken onderzocht heeft en maximaliseert. Voor het draagvlak is het erg belangrijk dat wij het stadsbestuur kunnen volgen in haar keuzes.

In Zuidoost, juist ook bij AMC en Hoge Dijk is er veel te veel lawaai en wordt er uitgezien naar meer geluidswallen bij snelwegen. Ook hier ligt een mogelijkheid voor zon. Wij inwoners missen een verwijzing naar een *Plan Zon Amsterdam*.

- Onze vraag is om te kwantificeren en transparant te maken wat mogelijk is aan zon binnen de stadsgrenzen en binnen de grenzen van het stadsdeel;
- Transparant te maken en actief te communiceren wat uitvoering met voorrang op de daken en op geluidsschermen zou opleveren;
- En ons inwoners en onze inspanningen op het gebied van de transitie op deze wijze serieus te nemen. Dat zal het draagvlak vergroten.

Een soortgelijke noodkreet geldt ook de haven. Inwoners willen begrijpen hoe daar maximaal wordt ingezet op het plaatsen van windturbines.

10.Zuidoost: aspecten van klimaatrechtvaardigheid binnen de stadsgrenzen

- Het verdient aanbeveling om **in de NRD** de recreatiebehoefte in kaartmateriaal te visualiseren om deze behoefte mee te wegen, zie ook punt 1. Zijn deze geliefde recreatieplekken wel het meest geschikt voor windturbines;
- Een afweging daarbij is dat armere bevolkingsgroepen minder CO2 uitstoten. Waarom zouden juist zij de transitie-lasten moeten dragen. Hoe verhoudt zich dat met klimaatrechtvaardigheid¹⁷ binnen de stadsgrenzen;
- Een afweging daarbij is dat arme bewoners betere isolatie verdienen en dat zij compensatie in hun energierekening verdienen. Niet in ruil voor acceptatie van windturbines. Een dergelijke acceptatie hoort niet te worden gekocht. Hun welzijn hoort voorop te staan.

Toelichting

Zuidoost, Noord en Nieuw- West hebben masterplannen, onder andere voor gezondheid, omdat de levensverwachting (in zuidoost extreem veel) lager, de gezondheid slechter en de

¹⁷ <https://amsterdam.raadsinformatie.nl/dossiers/58913> zie klimaatrechtvaardigheid

participatiegraad lager is. Het doel van de plannen is om deze wijken te behoeden tegen verdere verzwakking, en ze te versterken. Het onderwijs en talloze maatschappelijke organisaties verdienen hun sporen om deze doelen dichterbij te brengen. De strandjes Hoge Dijk en Gaasperplas zijn de vakantiegebieden van de meeste gezinnen, die geen geld hebben voor reizen en die vaak ook geen balkon hebben. Ze zijn op deze gebieden aangewezen en maken er lente zomer en herfst massaal gebruik van. De gebieden zijn zeer bepalend voor hun leefomgeving.

BIJLAGE

Beschrijving van de zoekgebieden in Zuidoost in hun context

Deze zienswijze begon met het verzoek om het document *“missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied”*, van 14 oktober, te verwerken. Daartoe kan punt 3, met de feiten over vogelgebieden, helpen. Hieronder een beschrijving van de gebieden en hun ligging, alleen begrijpelijk met een kaart erbij, bijvoorbeeld een regiokaart voor fietsers.

Niet voor niets is er verwarring. Zoekgebieden liggen op grenzen en die grenzen zijn meermalen verschoven. De Amsterdamse stadswijk Gaasperdam is opgerukt tot aan de provinciegrens. Het Geingebied behoort voor het gevoel en de beleving van Amsterdammers tot de Metropool Regio Amsterdam en is daarin een enclave, maar het behoort in werkelijkheid tot de provincie Utrecht. Er is verwarring over namen: Gein/Weesperkarspel of Gein/Waternetterrein? Er is verwarring over grenzen: Weesperkarspel wás een gemeente. Vaak denkt men dat de Holendrecht polder tot de provincie Utrecht hoort. Soms denkt men dat de rivier de Holendrecht een weg is: op sommige kaarten is hij grijs. Maar de rivier de Holendrecht is een brede veenrivier en hij vormt de provinciegrens. De oplossing? Kaarten! (En voor sommigen: niet zoveel vliegen maar ook fietsen en wandelen en de schoonheid van eigen land ontdekken)

Ligging zoekgebied Amsterdam Waternetterrein/Gein, of Gein/Weesperkarspel

Het Amsterdamse zoekgebied Waternetterrein/Gein ligt op Amsterdams grondgebied in Zuidoost, vlakbij de grens tussen Amsterdam-Zuidoost en de Utrechtse gemeente de Ronde Venen met het beroemde Geingebied. Ook ligt het tegen de grens met Amsterdams stadsgebied Driemond/Weesp. Het zoekgebied ligt daarmee tussen het recreatiegebied en stranden Gaasperplas, de woonwijken Gein 3 en 4, het dorp Driemond in stadsgebied Weesp, en de rivier het Gein behorend tot UNESCO Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, in de provincie Utrecht. Voorheen behoorde dit gebied tot de gemeente Weesperkarspel. Die gemeente bestaat niet meer. Beeldbepalend voor het gebied zijn de Gaasperplas met zijn geliefde strandjes, bosrijk natuurgebied De Gaasperzoom met bijzondere broedvogels en amfibieën, de rivier het Gein en werelderfgoed UNESCO het Geingebied. De naam Gein in dit zoekgebied slaat op de rivier, waar het zoekgebied breed naartoe kruipt, in het Utrechtse deel van het zoekgebied, en op de Amsterdamse wijken Gein 3 en 4, die ernaar genoemd zijn.

Ligging zoekgebied dat Amsterdam “Knooppunt Holendrecht” noemt, inwoners noemen het Natuurgebied De Hoge Dijk, Strandje Hoge Dijk

Het Amsterdamse zoekgebied *Knooppunt Holendrecht* vormt een mogelijk windpark tezamen met de zoekgebieden Ouderkerkerplas en Holendrechtterpolder in Ouder-Amstel. De provincie Noord-Holland noemt dit windpark Cluster 10. Cluster 10 betreft twee gemeenten: (Amsterdam en Ouder-Amstel), en één provincie (Noord-Holland). Het zwemvennetje *strandje Hoge Dijk* in natuurgebied de Hoge Dijk en het rietgebied met rietvogels en het bosgebied met bosvogels erom heen zijn beeldbepalend voor dit gebied, waar het personeel van het AMC in pauzes wandelt. Het zwemvennetje is in Abcoude en vooral ook bij de bewoners van heel Zuidoost zeer geliefd: ook jonge kinderen en volwassenen die niet goed kunnen zwemmen zijn hier veilig, er is ook een poedelplaats voor peuters. Het Utrechtse dorp Abcoude is vlakbij. Volkstuinpark [REDACTED] is tegenover het AMC. Veel residentiële instellingen zijn in dit gebied gevestigd, er wonen zeer kwetsbare groepen.

Aandachtspunten die we missen in 3 rapporten over 2 zoekgebieden Zuidoost

Inleiding en conclusie

Dit overzicht van wat wij tegenkwamen betreft alleen de twee zoekgebieden in Amsterdam Zuidoost. Misschien zijn er in de andere zoekgebieden in Amsterdam ook omissies. We hebben gemerkt, en bevestigd gekregen, dat de rapporten teksten en aandachtspunten van elkaar overnemen. We gaan ervan uit dat u bovengemiddeld aandacht besteedt aan de aandachtspunten in de zoekgebieden, ook over grenzen heen (de meeste kaartjes doen dat nog niet) en dat we de aandachtspunten terugzien in NRD Amsterdam en PlanMER Amsterdam.

We leveren hier missende locatiespecifieke aandachtspunten per zoekgebied aan in de drie rapporten *Signalen uit de Stad maart 2022*, *Addendum Plan MER Noord-Holland* en *RES Advies Expertgroep Windturbines en Natuur april 2022*. Voor Zuidoost gaat het hier om zoekgebied *Waternetterrein/Gein* en om zoekgebied *De Hoge Dijk ("Knooppunt Holendrecht")*. Per gebied beschrijven we eerst kort het gebied in samenhang met de omliggende gebieden. Daarna reageren we per rapport puntsgewijs op wat wij missen, waar de indeling tot verwarring leidt, en waar rapporten onderling verschillen. Het *RES rapport Randvoorwaarden Natuur en Landschap april 2022*¹ bespreken we niet: het had geen opdracht tot *locatiespecifieke* aandachtspunten.

bovenstaand kaartje toont wél de zoekgebieden en hoezeer zij aan grenzen liggen, maar niet de andere kant van die grenzen

Inhoud:

1. **Waternetterrein/Gein** in *Signalen uit de Stad*², *Addendum Plan MER NH*³ en *Advies Expertadvies Windturbines en Natuur*⁴, en
2. **Knooppunt Holendrecht** in dezelfde drie rapporten

¹ [Randvoorwaarden-Advies-RES-Klankbordgroep-Natuur-en-Landschap-4-4-22.pdf \(energieregionh.nl\)](#)

² [Signalen uit de Stad definitieve versie maart 2022](#)

³ [Addendum PlanMER Noord-Holland Wind op Land](#)

⁴ [Advies RES expertgroep energie en natuur Amsterdam 5 april 2022](#)

missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied en per rapport

1. zoekgebied Zuidoost, Waternetterrein/Gein in drie rapporten:

Dit Amsterdamse zoekgebied ligt op Amsterdams grondgebied in Zuidoost op de grens tussen Amsterdam-Zuidoost en de Utrechtse gemeente de Ronde Venen met het Geingebied. Ook ligt het tegen de grens met Amsterdams stadsdeel Driemond/Weesp. De naam Gein in dit zoekgebied slaat op de rivier het Gein aan de Utrechtse kant van het zoekgebied en op de Amsterdamse wijken Gein 1, 2, 3 en 4 in Amsterdam. Het zoekgebied ligt tussen het recreatiegebied Gaasperplas, de woonwijken Gein, het dorp Driemond in stadsdeel Weesp, de rivier het Gein behorend tot UNESCO Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, en het natuur- en NNN-gebied Gaasperzoom in.

– **Document Signalen uit de Stad** : Waternetterrein/Gein wordt hier genoemd als één van de zeven zoekgebieden náást bijvoorbeeld zoekgebied Diemerscheg – Amsterdam. Vergelijk met de andere rapporten: daar wordt het gebied anders ingedeeld. De verschillen zijn verwarrend.

Aandachtspunten bij zoekgebied Waternetterrein/Gein: **Signalen uit de Stad** ziet daar **géén aandachtspunten**, alleen zorgen van bewoners. **NNN** en **UNESCO Werelderfgoed** (wél genoemd in andere gebieden), worden bijvoorbeeld ten onrechte niet genoemd. Puntsgewijs:

We missen in Signalen uit de Stad bij waterzuiveringsterrein/Gein de volgende aandachtspunten:

1. Bewoners: *zorgen van bewoners* is zwak uitgedrukt. Zeer veel mensen wonen in woonwijk Gein, in het dorp Driemond én aan de rivier het Gein in de provincie Utrecht op afstanden vanaf ca 350 meter.
2. Recreatie: Gaasperzoom en de Gaasperplas strandjes en speelweiden zijn de belangrijke recreatiegebieden voor mensen die dichtbij, en niet per vliegtuig of auto, recreëren. Zij komen uit heel Zuidoost en verder om te sporten, picknicken en spelen. Zij zouden uit klimaattoegunst een bonus verdienen. Dit zijn vooral de mensen over wie de gezondheidsnota's van de zich hier sterk verdichtende stad Amsterdam gaan: hun leefomgeving moet gezonder worden.
3. Betrokkenheid buurgemeenten: de gemeente *de Ronde Venen* heeft zich in grote meerderheid uitgesproken⁵ tegen ook deze Amsterdamse locatie. De gemeente de Ronde Venen heeft een motie aangenomen tegen windturbines aan haar grenzen. Daar is dit een heel duidelijk voorbeeld van.
4. UNESCO Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam: Waternetterrein/Gein ligt zeer dicht bij de inundatiegebieden van dit Werelderfgoed. Dit zou moeten worden benoemd en meegewogen. Dat daar een provinciegrens tussen ligt is niet van belang voor de impact.
5. Historisch landschap: het Geingebied is historisch landschap met zeer veel rijksmonumenten⁶: molens, kerken, stadsgezichten, boerderijen, forten. Ten onrechte wordt dit niet genoemd.
6. Over NNN : wij gaan er vanuit dat NNN- bescherming ook na invoering Hoofdgroenstructuur Amsterdam ongewijzigd blijft. NNN: hier staat dat in geval van plaatsing in NNN – gebied gecompenseerd moet worden. Maar ook rapport RES Expertgroep Windturbines en Natuur Amsterdam 2022 stelt: binnen de stadsgrenzen valt er weinig te compenseren.

– **Addendum Plan MER Nood Holland** over Waternetterrein/Gein
Waternetterrein/Gein levert in Addendum Plan MER nauwelijks aandachtspunten op. Op blad 24 staat als enige aandachtspunt bij Waternetterrein/Gein *hoogtebeperkingen Schiphol* genoemd. **NNN** en **UNESCO Werelderfgoed** (wél o.a. genoemd bij

⁵ [In grote meerderheid aangenomen motie Ronde Venen november 2021](#)

⁶ [Lijst van rijksmonumenten in Abcoude - Wikipedia](#)

missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied en per rapport

Diemerscheg/Diemen), worden ten onrechte niet genoemd.

In Tabel 4.2 scoort dit gebied op *cultuurhistorische waarden* wit: zwakste categorie van 5, gering risico op negatief effect. Hierbij is ten onrechte niet over de gemeentegrens gekeken waar, naast werelderfgoed, ook andere beschermenswaardige cultuurhistorische objecten zijn, zie o.a. voetnoot 6.

Recreatie en toerisme: wit: zwakste categorie van 5, gering risico op negatief effect terwijl bijvoorbeeld risico voor zwemparadijs Gaasperplas aanzienlijk is. Puntsgewijs:

We missen in Addendum PlanMER Noord-Holland bij Waternetterrein/Gein de volgende aandachtspunten:

1. Bewoners: mensen wonen in woonwijk Gein 4 en aan de rivier het Gein op afstanden tot ongeveer 350 meter.
2. Recreatie: Gaasperzoom en Gaasperplas strandjes en speelweiden zijn belangrijke recreatiegebieden, er wordt daar laagdrempelig en buurtgericht gesurfd, gezeild, geroeid, gesport en gespeeld. Recreatie is hier van zeer groot belang voor omwonenden vanuit heel Zuidoost, juist ook voor mensen die dichtbij, en niet per vliegtuig of auto, recreëren. Hun groen en hun Gaasperplas zou uit klimaatpunt een bonus verdienen.
3. Cultuurhistorische waarden en Werelderfgoed: Het gebied ligt wél zeer dicht bij de inundatiegebieden van het Werelderfgoed. Dat daar een provinciegrens tussen ligt is niet van belang voor de impact;
4. Langs het Gein zijn ook veel andere objecten van cultuurhistorische waarde.⁷
5. Betrokkenheid buurgemeenten: de gemeente Ronde Venen heeft zich in grote meerderheid uitgesproken tegen ook deze Amsterdamse locatie. De gemeente de Ronde Venen heeft een motie aangenomen tegen Amsterdamse windturbines aan haar grenzen. Bedoeld wordt onder andere dit zoekgebied.

– **Advies Expertgroep Windturbines en Natuur Amsterdam** over Waternetterrein/Gein
Waternetterrein/Gein wordt in dit rapport ten onrechte genoemd als onderdeel van Zoekgebieden Oost/Diemen. Dit is een invaliderende vergissing en behoeft correctie. Bij de zoekgebieden met specifieke aandachtspunten vanaf pagina 8 punt 3.2 staat over **zoekgebied Waterzuiveringsterrein/Gein** het volgende:

Uit Advies Expertgroep Windturbines en Natuur Amsterdam april 2022:

***Specifieke aandachtspunten zoekgebieden Oost/Diemen** : In het zoekgebied Diemen is fort Diemerdam onderdeel van UNESCO werelderfgoed. Bescherming van de landschappelijke waarde van deze locatie is een belangrijk aandachtspunt. Het zoekgebied Diemen maakt voor een deel onderdeel uit van BPL (Vechtstreek Noord), met als één van de kernkwaliteiten weidevogels. Ecologisch onderzoek is nodig om te kijken of plannen geen inbreuk maken op de door de provincie gewenste planologische bescherming van weidevogelgebieden, bijvoorbeeld omdat leefgebied ongeschikt wordt door bijvoorbeeld verstoring tijdens de aanleg- en gebruiksfase.....*

Zoekgebied Waternet locatie Weesperkarspel/Gein heeft geen specifieke aandachtspunten.

Zoekgebieden Diemen A t/m G overlappen met NNN. Wanneer hier windturbines, is sprake van een compensatie-opgave van het beheer-type dat fysiek of kwalitatief wordt aangetast. Nadere toetsing nodig.

Geén aandachtspunten dus? In het Expert rapport vindt u ze niet. Ze zijn er wél. Puntsgewijs:

1. Indeling: behoort Waternetterrein/Gein tot zoekgebied Oost/Diemen? Nee! Deze

⁷ [Lijst van rijksmonumenten in Abcoude - Wikipedia](#)

missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied en per rapport

indeling toont verschillen met de indeling in de andere rapporten. Dat roept vragen en verwarring op.

2. UNESCO Werelderfgoed: Het ligt wél zeer dicht bij de beschermde inundatiegebieden van het Werelderfgoed. Dit zou wél een aandachtspunt moeten zijn. Dat het werelderfgoed in een andere provincie ligt, maakt niet uit voor de impact.
3. Buurgemeenten: het rapport rept ervan dat de samenhang met de andere gemeenten onderzocht moet worden. Dat klopt, maar in het rapport worden geen aandachtspunten daarvoor genoemd. Belangrijk aandachtspunt zou moeten zijn de betrokkenheid van buurgemeenten: de gemeente Ronde Venen heeft zich in grote meerderheid uitgesproken tegen windturbines aan haar grenzen ook op deze Amsterdamse locatie, zie voetnoot 5. Dit is wél een aandachtspunt. Ook de gemeente Weesp heeft zich voor de aansluiting uitgesproken tegen windturbines op minder dan 1000 m vanaf aaneengesloten bebouwing zoals in Driemond⁸ en Weespersluis. Amsterdam heeft in een convenant beloofd Weesps beleid voort te zetten.
4. Bewoners: zeer veel mensen wonen in woonwijk Gein en aan de rivier het Gein op afstanden tot ongeveer 350 meter. Dit zou een aandachtspunt moeten zijn.
5. Recreatie: ook hier missen we aandachtspunten m.b.t. recreatie: Gaasperzoom en Gaasperplas strandjes en sport- en speelweiden zijn belangrijke recreatiegebieden. Recreatie is hier van zeer groot belang voor omwonenden. Dit zouden aandachtspunten moeten zijn.

⁸ [Afstandsnormen Weesp](#)

missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied en per rapport

2. zoekgebieden Polder Holendrecht, Ouderkerkerplas en natuurgebieden Hoge Dijk, nu "Cluster 10" met o.a. "Knooppunt Holendrecht", in drie rapporten

De *Ouderkerkerplas*, de brede *veenrivier de Holendrecht* van Amstel naar Gein, het *Abcoudermeer* en het *zwemvennetje strandje Hoge Dijk* in natuurgebied de *Hoge Dijk*⁹ kenmerken dit gebied. Het cluster van drie verbonden zoekgebiedjes ligt op de grens tussen drie gemeenten (Amsterdam, Ouder-Amstel en De Ronde Venen) en twee provincies (Noord-Holland en Utrecht). Aan de Amsterdamse kant liggen dichtbevolkte wijken zoals Holendrecht, Reigersbos en Gein. Het Utrechtse dorp Abcoude is vlakbij en een buitenwijk van Ouderkerk aan de Amstel in de nabijheid. In samenhang, en dat is wat de natuurbeschermingsorganisaties steeds meer benadrukken, gaat het om drie aansluitende zoekgebiedjes, alle drie direct aangeplakt tegen knooppunt A2/A9. In Ouder-Amstel heten ze zoekgebieden *Ouderkerkerplas* en *Holendrecht polder*, het Amsterdamse *De Hoge Dijk* kreeg als enige van de drie tegen A9/A2 geplakte gebieden de naam *Knooppunt Holendrecht*. Alle drie behoren tot de Amstelscheg. De Amstelscheg werd in 2021 door de Provincie Noord-Holland uitgeroepen tot meest bijzonder Provinciaal Landschap. Alle drie de gebiedjes hebben hun eigen grote diversiteit aan bijzondere en ook aan bedreigde vogels¹⁰ en liggen direct onder drukke vogeltrekroutes tussen onder andere Naardermeer en Botshol:

- a. (in de gemeente Ouder-Amstel) de polder Holendrecht aan de rivier de Holendrecht, tevens grensrijver met Utrecht, met het belangrijke Landje van Geijssel en de grutto – projecten van de provincie Noord-Holland. In Landje van Geijssel komen na de trek dagelijks vele honderden grutto's, regenwulpen, wulpen, tureluurs etc aan om op te vetten vóór het broedseizoen.
- b. (ook in de gemeente Ouder-Amstel) de Ouderkerkerplas met 10 duizenden smienten en met voor een belangrijk deel dezelfde vogelpopulaties, maar ook andere populaties, als in
- c. (in de gemeente Amsterdam) natuurgebied en strandje Hoge Dijk¹¹, met voor een deel dezelfde vogelpopulaties als Ouderkerkerplas, maar met daarnaast belangrijke andere, in Afrika overwinterende populaties van spotvogels, nachtegalen, blauwborsten etc. Veel ijsvogels broeden er, en ook uilen. Golfterrein Hoge Dijk heeft een vogelbeschermingsregime.¹²

– **Signalen uit de Stad** over "Knooppunt Holendrecht": Het zoekgebied wordt genoemd als Knooppunt Holendrecht (Amsterdams deel van Noord-Hollands zoekgebied Cluster 10, samenhang zoekgebieden komt niet uit de verf). Puntsgewijs:

We missen in Signalen uit de Stad bij "Knooppunt Holendrecht" de volgende aandachtspunten:

1. relatie met de omgeving: de relatie met de twee aansluitende andere zoekgebieden en de impact op natuur en mensen van het samengestelde zoekgebied als geheel ontbreekt ten onrechte, net als de cumulatieve van die impact.
2. Recreatie: strandje Hoge Dijk is een favoriet recreatiegebied voor gezinnen met jonge kinderen uit Zuidoost en uit Abcoude. De ondiepe plas is veiliger dan de Gaasperplas om kinderen hun gang te laten gaan, er is een speciaal peutergedeelte en een gedeelte voor grotere kinderen en volwassenen maar ook voor niet – zwemmers. Natuurgebied De Hoge Dijk is daarnaast ook geliefd bij vogelliefhebbers, wandelaars en er zijn vlakbij twee volkstuincomplexen.

⁹ Natuurvereniging <https://www.deruigehof.nl/> en stadsstrandje en [speelsloot de Hoge Dijk](#), De Hoge Dijk

¹⁰ Men schrijft ons: [Vogels volgen vaste trekroutes - Weekblad voor Ouder Amstel | Nieuws uit de regio Ouder Amstel](#)

¹¹ Raadsadres van Natuurvereniging [REDACTED]

¹² [REDACTED] [raadsadres.pdf \(itarch.nl\)](#)

missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied en per rapport

– Addendum Plan MER Noord-Holland én Advies Expertgroep Windturbines en Natuur over “Knooppunt Holendrecht”

“Knooppunt Holendrecht” wordt genoemd in ([Addendum PlanMER provincie Noord-Holland](#)) als onderdeel van cluster 10, maar ook als zoekgebied 24: Knooppunt Holendrecht, zie kaartje B4, naast zoekgebied 5: A2/A9 Ouderkerkerplas. De samenhang tussen de drie aansluitende Noord-Hollandse zoekgebieden met ook *Polder Holendrecht* komt niet uit de verf en vergelijking met de andere rapporten levert qua indeling verwarring op. Eenduidige naamgeving is wenselijk. Het gebied “kenmerkt zich door snelwegen”, zeggen tekst en foto's, met vooral asfalt. De waardevolle natuur wordt niet genoemd. Rivieren Amstel, Holendrecht en plassen Abcoudermeer, Ouderkerkerplas en Ven Hoge Dijk bepalen hier het zeer gevarieerde landschap, met aansluitend de Geinrivier en het Geinlandschap.

Knooppunt Holendrecht wordt ook genoemd in [advies Expertgroep Windturbines en Natuur](#) Amsterdam. Indelingen komen niet altijd overeen met die in de andere rapporten. Het rapport rept ervan dat de samenhang met de andere gemeenten gezocht moet worden. Helaas mist die samenhang in het advies. Puntsgewijs:

We missen in Addendum PlanMER Noord-Holland én in Expertgroep Windturbines en Natuur bij Knooppunt Holendrecht de volgende aandachtspunten:

1. *Kenmerken gebied*: Dat snelwegen de gebieden kenmerken mag voor de automobilist gelden, het geldt niet voor recreanten, roeiers, bewoners van het gebied en van de 5 zorginstellingen, residentiële instellingen, wijken, huizen, volkstuincomplexen, vogels, natuur, cruciale vogeltrekroutes en een cruciaal natuurnetwerk. (gemis vooral in Addendum Plan MER)
2. *Kenmerken Landschap*: We missen hier het belang van de Amstelscheg¹³, Bijzonder Provinciaal Landschap Noord – Holland van het jaar 2021. (gemis in beide rapporten)
3. *Relatie met de omgeving*: de relatie met de twee aansluitende andere zoekgebieden en de cumulatieve impact op natuur en mensen is ontbreekt in dit advies ten onrechte. Dit is een duidelijke natuur – verbindingszone. (gemis in in beide rapporten)
4. *Buurgemeente*: de Ronde Venen heeft in juli 2021 besloten niet aan te sluiten op dit windpark met turbines, maar wil ook geen windturbines vlak over haar grens in de Noord-Hollandse Holendrechtcrpolder en dichtbij Abcoude. Zie voetnoot 5. (gemis in beide rapporten.)
5. *Hinder omwonenden*: Paragraaf 3.2.1. pagina 29: Knooppunt Holendrecht vermeldt 9 gehinderden. Dat klopt niet. Niet met wie er wonen, en niet met een hospitaal en 5 residentiële instellingen met kwetsbare bewoners die er dus ook wonen. (gemis in Addendum PlanMER)
6. *Vogels*: hier in deze drie gebieden in samenhang worden duizenden trekvogels¹⁴ en broedvogels¹⁵ gespot. Het gebied herbergt veel van de soorten die op de rode lijst staan zoals trekkende grutto's, overwinterende smienten, en ransuilen. Roofvogels en uilen broeden er, zie ook Vogels in de Hoge Dijk¹⁷. Roofvogels en uilen behoren tot de meest kwetsbare soorten voor windturbines, omdat ze tijdens het jagen niet goed opletten. Een duidelijk aandachtspunt over vogels mist in beide rapporten.

¹³ [Amstelscheg winnaar 'Noord-Hollands meest bijzondere landschap' - Provincie Noord-Holland](#)

¹⁴ [2400 grutto's op 24 februari 2004 landje van Geijssel \(grutto Rode Lijst, Landje van Geijssel Polder Holendrecht\)](#)

¹⁵ [Vogelbescherming Nederland niet positief over polder Holendrecht als zoekgebied](#)

¹⁶ [Broedvogels in de Hoge Dijk](#)

¹⁷ [Vogels in de Hoge Dijk zijn o.a. Blauwborst, ijsvogel, ransuilen, kerkuilen, valken, buizerd en havik, sperwer, smienten, spotvogel, nachtegaal, bosrietzanger, snor, appelvink, goudvink, goudhaantje.](#)

missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied en per rapport

7. *Recreatie*: strandje Hoge Dijk is een favoriet recreatiegebied voor gezinnen met jonge kinderen uit Zuidoost en uit Abcoude. De ondiepe plas is veilig om jonge kinderen hun gang te laten gaan, er is een speciaal peutergedeelte en een gedeelte voor grotere kinderen en volwassenen maar ook voor niet – zwemmers. Natuurgebied De Hoge Dijk is geliefd bij vogelliefhebbers en wandelaars, en er zijn twee volkstuincomplexen. Ook dit mist in beide rapporten.

Citaten uit brieven en webpagina's van professionele natuurbeschermingsorganisaties, cursivering en vet van ons:
Natuurmonumenten, Natuur en Milieu, Utrechts Landschap en Utrechts Erfgoed¹⁸: “De drie gemeenten zoeken allen naar locaties aan de randen van haar gemeentegrens en provinciegrens. Rond het knooppunt van de A9/A2 zien wij een <i>zorgelijk grote concentratie</i> van zoeklocaties voor windmolens ontstaan. <i>Dat is op een cruciale verbinding in het Natuur Netwerk Nederland, en op een van de drukste vliegroutes van vogels.</i>”
Landje van Geijsel¹⁹: <i>Dit is dit een ideale plek voor vogels die net terugkomen uit hun overwinteringsgebieden. Zij landen hier om op krachten te komen na hun lange reis. Het 'Landje van Geijsel' is een jaarlijks terugkerend succes, en geniet nationale bekendheid onder vogelliefhebbers. Predatoren hebben hier geen vat op de grutto's en voedsel is in de natte polders met diverse begroeiing dichtbij.</i>
Oproep Vogelbescherming inzake Polder Holendrecht²¹: Niet positief zijn de organisaties over vier zoekgebieden in IJsselmeer, IJmeer, polder Holendrecht en langs de dijk naar Marken. Op die plekken pakken windmolens en zonne-atollen slecht uit voor vogels en zijn ze een aantasting van het waardevolle landschap. <i>Daarom vragen Milieufederatie Noord-Holland, Natuurmonumenten, Landschap Noord Holland, Het Goois Natuurreservaat en Vogelbescherming Nederland aan Provinciale Staten om deze zoeklocaties te verplaatsen naar geschiktere gebieden.</i>

¹⁸ [Zorgen over trekvogelkruispunt Holendrecht Natuurmonumenten Utrechts Landschap Natuur en Milieu Utrecht en Erfgoed Utrecht](#)

¹⁹ [Landje van Geijsel | Landschap Noord-Holland \(landschapnoordholland.nl\)](#)

²⁰ [Amstelland | Vogelbescherming](#)

²¹ [Niet positief zijn de organisaties over vier zoekgebieden in IJsselmeer, IJmeer, polder Holendrecht en langs de dijk naar Marken. Op die plekken pakken windmolens en zonne-atollen slecht uit voor vogels en zijn ze een aantasting van het waardevolle landschap](#)

missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied en per rapport

Portefeuille: Duurzaamheid
 Gericht aan: Het college van B&W van Amsterdam, en RES Amsterdam
 Datum: 2 april 2023
 Naam: [REDACTED] inwoner Amsterdam Zuidoost
 Adres: [REDACTED]

Vooraf: Missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied in 3 rapporten

Ik voeg voor de volledigheid, naast deze zienswijze, gelijktijdig het eerder toegezonden **document "missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied" van 14 oktober** toe. Het betreft, grotendeels geografische, vergissingen, maar ook ontbrekende aandachtspunten in drie **voorgaande** rapporten waaraan Bosch en van Rijn gegevens ontleent en mogelijk gaat ontleen. Ik zie in **tabel 20 op pagina 55** van deze NRD vrijwel alle gemiste punten opnieuw staan.

- **We gaan ervan uit dat de definitieve NRD wél de juiste informatie bevat als uitgangspunt voor de metingen.**

Zienswijze op Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Ik reageer op de NRD als inwoner van Amsterdam Zuidoost. Ik vraag u om in de NRD de volgende punten inzichtelijk te maken en daarmee democratische besluitvorming mogelijk te maken:

1. **Zuidoost: groeiende recreatiebehoeften inzichtelijk**..... pagina 2
 2. **Zuidoost: natuurwaarden grens overstijgend in beeld**..... pagina 2
 3. **Zuidoost: drie vogelgebieden cluster 10 in beeld**..... pagina 3
 - Zuidoost: vogelgebied Gein/Waterzuiveringsterrein**..... pagina 4
 4. **Compensatie van natuur in dichtbevolkt gebied** pagina 4
 5. **Randvoorwaarden horen in NRD**.....pagina 4
 6. **Normen voor de natuur**..... pagina 5
 7. **Normen voor de gezondheid**..... pagina 5
 8. **Geef de mogelijkheid te bepalen welke schade aanvaardbaar is**..... pagina 6
 9. **Zuidoost: Naast Plan Wind Amsterdam een Plan zon Zuidoost en waarom**.....pagina 7
 10. **Zuidoost: Aspecten van klimaatrechtvaardigheid binnen de stadsgrenzen**..... pagina 7
- Bijlage: beschrijving van de twee zoekgebieden aan de randen van Zuidoost in hun context**.....pagina 8

1. Zuidoost: groeiende recreatiebehoeften inzichtelijk

- Verwerk de nieuwbouwplannen, met name de Hondsrug met zeer compacte maxi hoogbouw, maar ook nieuwe wijken in Ouder-Amstel en Weesp, in kaartmateriaal.
- Benoem de toename aan recreatiebehoefte die daardoor ontstaat. Zie ook punt 10.

Toelichting

Het nabije Abcoude is recent uitgebreid. In Zuidoost neemt verstedelijking en verdichting toe. In de komende jaren worden er tienduizenden woningen gebouwd. In Amstel III de zeer compacte en grootschalige wijk de Hondsrug¹, met torenflats, maar ook, omringend, in Ouder-Amstel Gijsbrecht² en in Weesp Nieuwersluis³. De woningen vallen deels binnen hinderzones. Extra inwoners zullen de behoefte aan natuur, groene ruimte en ontspanning nog meer doen groeien dan verwacht.

2. Zuidoost: natuurwaarden grens overstijgend in beeld

In RES-rapporten tot nu toe is kaartmateriaal vaak priegelig, moeilijk leesbaar en moeilijk te interpreteren voor inwoner en politicus. Legenda houden vaak op bij de grens. De lezer moet kaarten combineren om de omgeving van de inwoner te snappen. Hier valt winst te behalen voor onderling begrip, tempo en draagvlak.

NRD Figuur 7 en 8 pagina 32 en 33 geven het goede voorbeeld. Wij verwachten ook gegevens buiten de provincie, en anders de **tekst bij de kaart zelf: “gegevens van de gemeente/provincie ontbreken”**. De lezer mag verwachten dat hij de informatie dat er iets ontbreekt bij de kaart zelf krijgt. Verder zou het meer comfortabel en bevorderend voor het gesprek zijn als dit kaartmateriaal iets groter is, als rivieren, plassen, meren en vennen blauw zijn en wijken rossig, zodat de lezer een echt kaartbeeld heeft. Het zou wel mager zijn als je je als raad van Amsterdam voor een grote beslissing als deze moet verlaten op kaartmateriaal dat moeizaam zicht geeft op consequenties.

- Onze vraag is om kaarten inclusief legenda grensoverschrijdend en royaal te ontwerpen. Ook rivieren, meren en plassen, ook aan de andere kant van een grens, verdienen een plek.
- Onze vraag is om kaarten tevens in lagen te ontwerpen, met als aparte, onafhankelijk hanteerbare grondlaag een kaart van de beschermingsregimes van natuur en haar verbindingzones. Zowel voor groot Amsterdam – ROA inclusief het Geingebied als per zoekgebied.
- Hierbij hoort de voorafgaande vraag om niet relatieve, maar absolute grenzen te stellen. Wat vindt Amsterdam aanvaardbare schade aan deze beschermingsregimes en aan de natuur in en rond de stad, welke grenzen stelt Amsterdam daaraan.
- Grensoverschrijdend kaartmateriaal is ook wenselijk met betrekking tot vogelgebieden en UNESCO Werelderfgoed. Zowel de hele regio beslaand, als per zoekgebied met omgeving. Zorgvuldige afweging van de nationale en internationale betekenis van drie vogelgebieden rond Knooppunt Holendrecht en één in Gaasperplas wordt daarmee mogelijk gemaakt; en ook van de universele waarden van het UNESCO Werelderfgoed in het Geingebied.

¹ Hondsrugpark | Expect the Unexpected

² De Gijsbrecht - Wonen bij bouwinvest

³ Weespersluis nieuwbouw

Toelichting: kaartmateriaal speelt extra grote rol en kan erg helpen in grensgebieden. Zoekgebieden in Amsterdam Zuidoost liggen vooral op grenzen. Misschien kwam het daardoor dat vanaf 2020 ambtenaar na ambtenaar en rapport na rapport was vergeten dat daar een dorp lag (Abcoude), daar een rivier (De Holendrecht, het Gein). Men vergiste zich in het stroomgebied van rivieren (Vecht, Amstel) of dacht dat de naam Gein alleen op een Amsterdamse wijk sloeg, waar het tevens een rivier betrof. Namen van zoekgebieden werden veranderd, en nog eens veranderd. Met als gevolg dat inwoners niet wisten dat informatieavonden hún zoekgebied betroffen. Dit was en is niet goed voor de draagvlakmeting en ook niet voor het draagvlak zelf en dus ook niet voor de energietransitie. Betere kaarten ook bij uitnodiging hadden misverstanden en teleurstelling voorkomen. In de grensgebieden ligt een groot deel van de impact buiten de gemeentegrenzen. In oktober 2020 sprak de Provincie Noord-Holland unaniem, met 55 van de 55 stemmen, haar zorgen uit⁴: *“In het gebied tussen Amsterdam en de Ronde Venen ter hoogte van het Geingebied is een samenklontering van zoekgebieden ontstaan. We constateren dat dit een gebied betreft dat een UNESCO werelderfgoed status heeft en bovendien van groot belang is als groen- en recreatiegebied voor de bewoners van Amsterdam Zuidoost en wijde omstreken. Hier moet goed gezorgd worden voor de belangen voor de natuur en de maatschappelijke belangen. We verzoeken het college van PS de huidige erfgoedstatus en belangrijke publieke functies van het gebied als belang in te brengen in de verdere concretisering van de zoekgebieden in het ‘Geingebied’.*

3. Zuidoost Vogelgebieden

cluster 10: drie aangrenzende kwetsbare vogelgebieden in beeld

Het provinciale zoekgebied CLUSTER 10 Knooppunt Holendrecht (Addendum Planner Noord-Holland) is een aaneenschakeling van drie kwetsbare natuurgebieden met alle drie hun eigen uitzonderlijke vogelpopulatie. Voor het doen van metingen is het van belang dat voorafgaande gegevens kloppen en dat knelpunten bekend zijn.

- We gaan ervan uit dat deze drie vogelgebieden én de informatie over deze drie gebieden in NRD juist worden weergegeven, en dat trekroutes grensoverschrijdend worden weergegeven.

➤ Cluster 10 Noord-Holland

- drie aaneengeschaalde kwetsbare en internationaal belangrijke vogelgebieden tot nog toe onvoldoende in beeld

Vier Utrechtse en vier Noord – Hollandse natuurbeschermingsorganisaties hebben zorgen over de gebieden rond het knooppunt Holendrecht. Hun zorgen gaan niet over het knooppunt van snelwegen A2/A9, maar over de drukste vliegroutes van vogels. De trekroutes zijn van internationaal belang tussen leefgebieden internationaal. “Holendrecht Polder niet geschikt voor windturbines” schrijven de Noord- Hollandse organisaties⁵, en de Utrechtse organisaties schrijven: “Rond het knooppunt van de A9/A2 zien wij een zorgelijk grote concentratie van zoeklocaties voor windmolens ontstaan. Dat is op een cruciale verbinding in het Natuur Netwerk Nederland, en op een van de drukste vliegroutes van vogels”⁶

Cluster 10 deel 1: “Knooppunt Holendrecht” De Hoge Dijk, Amsterdam Zuidoost
Amsterdam noemt dit zoekgebied Knooppunt Holendrecht (A2/A9). Het gebied ligt aan de gemeentegrens met Ouder-Amstel en vlakbij de Ouderkerkerplas, het ligt ook vlakbij het AMC, bij strandje Hoge Dijk en bij kleinschalig natuurgebied Klarenbeek. Er is een zeer diverse vogelpopulatie met:

⁴ PS Noord-Holland motie 143

⁵ Holendrecht polder niet geschikt voor Windturbines , website Vogelbescherming Noord-Holland

⁶ Brief van vier Utrechtse natuurorganisaties aan de gemeente Ronde Venen drukste vliegroutes voor vogels

- a. vogels die overwinteren in het middellandse zeegebied en in Noord – Afrika, maar die naar het bos- riet- en watergebied Hoge Dijk komen om te broeden: tijftjaffen, kleine karekieten, koekoeken, spotvogels en nachtegalen (beiden rode lijst), blauwborsten, goudvinken, appelvinken, goudhaantjes, vuurgoudhaantjes, cetti-zangers, en ijsvogels;
- b. watervogels als watersnippen, rietgorzen, sprinkhaanrietzangers, rietzangers, bosrietzangers;
- c. doortrekkers als kramsvogels en koperwieken;
- d. roofvogels zoals torenvalken en buizerds maar haviken die er broeden,
- e. uilen zoals de ransuil en de kerkuil. Roofvogels en uilen hebben extra last. Lepelaars zien we overvliegen van Naardermeer naar Botshol. Op de maandelijkse vogelwandelingen worden gemiddeld 40 soorten geteld.⁷ De kijkhut is altijd vol.

Cluster 10 deel 2 De Holendrecht polder, gemeente Ouder – Amstel

De polder Holendrecht ligt in de gemeente Ouder-Amstel. De rivier de Holendrecht vormt de provinciegrens met Utrecht. In de polder is het landje van Geijssel. Dit gebied is van internationaal belang voor grote trekvogels als grutto's, rosse grutto's, wulpen, steltkluten, kemphanen en tureluur, (alle zes op de rode lijst), die er met honderden per dag aankomen om op krachten te komen na de grote trek, hun partner (terug) te vinden om daarna hun broedgebieden in Friesland of IJsland op te zoeken. Er is een succesvol gruttoproject van de Provincie. Wat heeft de Holendrecht Polder met Amsterdam te maken? Dat de polder tot hetzelfde windpark cluster 10 behoort als Amsterdams zoekgebied "Knooppunt Holendrecht". Trekroutes van vogels zijn bij uitstek grens overstijgend. Tientallen vogelaars van heinde en ver komen in het seizoen kijken en elkaar spontaan instrueren.

Cluster 10 deel 3 De Ouderkerkerplas, in de gemeente Ouder-Amstel

De plas is een overwinteringsgebied voor soms wel 20.000 smienten, (rode lijst), die dan graag ook in de polders rond het Gein foerageren.⁸ In de NRD wordt dit gebied benoemd als weidevogelgebied: de plas heeft vooral andere functies. Ouderkerkerplas herbergt rietgorzen, ijsvogels en blauwborsten. Er is een vogelkijkhut.

Zuidoost Vogelgebieden

Waternetterrein/Gein: Gaasperzoom

Het zoekgebied Waternetterrein/Gein heeft voor een deel dezelfde populatie als De Hoge Dijk. Ook hier broeden nachtegalen (rode lijst), tuinfluiters, en de havik. Net als in de Hoge Dijk zijn er veel spechten.

- Ook dit vogelgebied is een belangrijk broedgebied en het herbergt ook amfibieën;
- Het komt erop neer dat alle vier de belangrijke vogelgebieden in Zuidoost zoekgebied zouden zijn. Is een forse aantasting van leefgebieden internationaal en regionaal wenselijk? Amsterdam kan trots zijn op deze bijdrage aan de biodiversiteit. Ook educatief zijn de gebieden van belang in de wijde omgeving.

4. Compensatie van schade aan natuur in dichtbevolkt gebied: expertadvies

De internationaal afgesproken compensatie- en mitigatie-hiërarchie zegt: *begin* met het *vermijden* van effecten.⁹

- Een overweging in het advies van de RES Expertgroep Windenergie en Natuur van 5 april 2022 is dat op compensatie in dichtbevolkt stedelijk gebied niet gerekend kan worden. Ons verzoek is dan ook dit als uitgangspunt te nemen en bij de planning niet alvast eerst te kijken naar compensatie.

⁷ Vogelwandelingen Archieven - [REDACTED]

⁸ Smient | Vogelbescherming smienten staan op de rode lijst

⁹ Mitigatie hiërarchie

- **NRD pagina 19:** Hierbij hoort de vraag of het verantwoord is om de grens van de wet op te zoeken van wat de stadsnatuur aan kan door vooraf te bekijken waar meer compensatie en mitigatie in de uitvoeringsfase mogelijk lijkt te zijn, en dit als criterium te gebruiken om te prioriteren. Het komt niet overeen met de adviezen van de Expertgroep Natuur.

5. RES Rapport Randvoorwaarden Natuur Landschap en Leefomgeving¹⁰ in NRD

- De stadsdelen Zuidoost en Weesp, de vertegenwoordigers van landelijke natuurbeschermingsorganisaties en de inwoners rekenen erop dat de **NRD** aan het RES rapport Randvoorwaarden Natuur een belangrijker plaats geeft.

Dit RES Randvoorwaarden rapport, afkomstig van professionals van Vogelbescherming Nederland en Natuurmonumenten, vrijwilliger van Vogelwerkgroep Amsterdam én deskundige en betrokken inwoners, verdient een serieuze **plek in NRD**. Het hangt samen met het Rapport van de Expertgroep Natuur. Lees daarvoor onderstaande toelichting uit het Expertadvies Windturbines en Natuur¹¹.

(Expertgroep Pagina 4) Samenhang met Klankbordgroep Natuur

Parallel aan de expertgroep werkte ook een klankbordgroep van natuur- en bewonersorganisaties aan een advies over natuur en landschap. In een gezamenlijke bijeenkomst van de expert- en klankbordgroep op 21 maart 2022 zijn beide conceptadviezen gezamenlijk besproken. De klankbordgroep wees tijdens de bijeenkomst op de grote urgentie van de afname van de natuurkwaliteit en biodiversiteit. Daarnaast werd geconstateerd dat de scope van het advies van de klankbordgroep ruimer is dan die van de expertgroep: zij doet een voorstel voor randvoorwaarden met betrekking tot natuur en landschap, maar ook met betrekking tot recreatie en ketenbeheer. Het advies van de klankbordgroep is te vinden via de website van de gemeente Amsterdam.

Verderop stelt het rapport dat haar opdracht een beperking heeft, en adviseert op onderdeel naast wettelijke ook bovenwettelijke normen te stellen. Ook zegt het rapport: *een potentieel knelpunt is de beschikbaarheid van gebieden waar de compensatie kan worden uitgevoerd. Compensatie vindt bij voorkeur plaats op niet al te grote afstand van de ingreep. In Amsterdam is de grond echter schaars en de grondprijs is hoog. De expertgroep is op voorhand van mening dat de mogelijkheden voor compensatie in de omgeving erg beperkt zijn.*

6. Normen voor de natuur

- **Volg in de NRD** het Expertrapport Natuur om ook de Randvoorwaarden Natuur te gebruiken, onder andere bij het bepalen van bovenwettelijke criteria en normen.

We constateerden in 5 dat adviezen waaraan Vogelbescherming Nederland en Natuurmonumenten Nederland meewerkten een **serieuze plek verdienen in de NRD**. Wij inwoners gaan ervan uit dat de in deze *Randvoorwaarden* geadviseerde normen betrokken gaan worden bij het bepalen van de grens van wat voor Amsterdam en omgeving aanvaardbare schade is aan de natuur, het landschap en de leefomgeving.

Het expertrapport geeft aan dat haar opdracht een beperking heeft, en adviseert bovendien om op onderdeel naast wettelijke ook bovenwettelijke normen te stellen, en verwijst daarbij naar *RES Randvoorwaarden Advies van 4 april 2022* voor normen met betrekking tot recreatie en ketenbeheer. Met bovenwettelijke normen heeft het rapport niet primair compensatie en mitigatie achteraf op het oog, maar keuzecriteria vooraf.

¹⁰ [Randvoorwaarden-Advies-RES-Klankbordgroep-Natuur-en-Landschap-4-4-22.pdf \(energieregionh.nl\)](#)

¹¹ https://assets.amsterdam.nl/publish/pages/976728/definitieve_advies_expertgroep_gezondheidseffecten_windturbines.pdf

7. Normen voor de gezondheid

Bij duurzaamheid **wordt in deze NRD uitgegaan van** de ambitie van 17 extra windturbines in zoekgebieden in natuurgebieden Gaasperplas/Gaasperzoom en De Hoge Dijk als het Zuidoost betreft. Inmiddels wordt landelijk aan nieuwe normen gewerkt en die kunnen verschillen wat betreft dit uitgangspunt. Graag uw aandacht voor de laatste inzichten met betrekking tot het al of niet gebruiken van de Lden - norm, tot criteria voor laagfrequent geluid en tot afstandsnormen.^{12 13}

Het verdient aanbeveling om

- De handreiking commissie MER voor sociale effecten te gebruiken waar het residentiële instellingen betreft; daarvan zijn er in Zuidoost veel, vooral rond UMC AMC;
- Metingen te doen aan de hand van afstandsnormen, omdat die transparanter en met meer voortvarendheid te handhaven zijn, prima aanvullend náast geluidsnormen gebruikt kunnen worden, en aan de orde zijn in het debat op rijksniveau;
- Bij het bepalen van geluidsbelasting uit te gaan van piekbelasting in plaats van Lden, conform de laatste inzichten;
- Bij het bepalen van geluidsbelasting uit te gaan van de laatste wetenschappelijke inzichten zoals beschreven in de artikelen van dr. Ir. Jan De Laat.^{14 15}

8. Geef de mogelijkheid te begrenzen wat aanvaardbare schade is

- Maak door de **inrichting van NRD** mogelijk vooraf te bepalen welke schade aanvaardbaar is;
- Onze vraag is om voor Amsterdam **kwantificeerbaar te maken** wat aanvaardbare dan wel onaanvaardbare schade is aan gezondheid en aan natuur, in plaats van aan te sturen op het achteraf criteria ontleen aan gekozen scenario's of optimalisatie – alternatieven. De criteria zijn in de achteraf – optie vertoebeld, want ze namen de ambitie als vertrekpunt voor het bepalen van de norm. Natuur en gezondheid zouden vertrekpunt moeten zijn voor het bepalen van de norm.

NRD: het woord afwegingskader in de betekenis van breed aangenomen motie 79¹⁶ van de Amsterdamse coalitie, ontbreekt. Dit wordt uitgelegd bij de optimalisatie – alternatieven op pagina 18 en ook op pagina 59: Het Plan Wind Amsterdam wordt een afwegingskader waarin, mede onderbouwd met het planMER, keuzes worden gemaakt omtrent locaties en randvoorwaarden voor windenergie.

Met de aanpak met optimalisatie- alternatieven kan er geschoven kan worden met de normen voor natuur en voor gezondheid, terwijl de ambitie de constante blijft. Met een relatieve afweging dreigt de stap te worden overgeslagen om democratisch een absolute norm vast te stellen voor wat de raad als aanvaardbare schade ziet. Aldus handelen zou in tegenspraak zijn met de belofte die het stadsbestuur altijd heeft gedaan aan de eigen inwoners, onder andere in de bewonersbrieven namens de wethouder van februari 2021 en van februari 2023, namelijk dat er geen windmolens zouden komen waar zij *onaanvaardbare overlast* zouden veroorzaken. Niet de ambitie kan bepalen welke de afwegingen zijn. Vooraf moet gekwantificeerd kunnen worden waar de grens ligt qua aanvaardbaarheid.

9. Een Plan Zon Amsterdam Zuidoost

In NRD wordt niet verwezen naar een Plan Zon Amsterdam. “Zon” als bron van energie komt nauwelijks voor. Waarom niet deze aanvullende opdracht? De NRD, PlanMER en Plan Wind Amsterdam betreffen alleen wind op Land. In Zuidoost is veel dakoppervlak onbenut, zoals zichtbaar op luchtfoto's. Er zijn vanaf 1970 steeds meer

¹² Microsoft Word - Tafeltjesavond - v6 28 maart 2023-Gezondheid.docx (raadsinformatie.nl)

¹³ 1 (raadsinformatie.nl)

¹⁴ Microsoft Word - Tafeltjesavond - v6 28 maart 2023-Gezondheid.docx (raadsinformatie.nl)

¹⁵ 1 (raadsinformatie.nl)

¹⁶ 079_22_Motie+Vink+c_s_opstellen+afwegingskader+dat+richting+geeft+aan+de+nog+te+maken+afwegingen+mbt+wind+in+Amsterdam (raadsinformatie.nl)

laagbouwwijken bijgekomen. De forse basisscholen geven het goede voorbeeld voor het dubbele grondgebruik: vrijwel alle zijn bedekt met zonnepanelen. Burgers delen in de supermarkt hun noodkreet om lagere energiekosten, én willen bijdragen aan de ambitie. Isolatie en zon op dak kunnen daaraan permanent en structureel bijdragen. Burgers willen zelf iets doen en klagen dat hun verhuurders het gebruik van zonne- energie bemoeilijken. Aan ons inwoners is niet voldoende uitgelegd hoe Amsterdam alternatieven zoals zon op Amsterdamse daken onderzocht heeft en maximaliseert. Voor het draagvlak is het erg belangrijk dat wij het stadsbestuur kunnen volgen in haar keuzes.

In Zuidoost, juist ook bij AMC en Hoge Dijk is er veel te veel lawaai en wordt er uitgezien naar meer geluidswallen bij snelwegen. Ook hier ligt een mogelijkheid voor zon. Wij inwoners missen een verwijzing naar een *Plan Zon Amsterdam*.

- Onze vraag is om te kwantificeren en transparant te maken wat mogelijk is aan zon binnen de stadsgrenzen en binnen de grenzen van het stadsdeel;
- Transparant te maken en actief te communiceren wat uitvoering met voorrang op de daken en op geluidsschermen zou opleveren;
- En ons inwoners en onze inspanningen op het gebied van de transitie op deze wijze serieus te nemen. Dat zal het draagvlak vergroten.

Een soortgelijke noodkreet geldt ook de haven. Inwoners willen begrijpen hoe daar maximaal wordt ingezet op het plaatsen van windturbines.

10. Zuidoost: aspecten van klimaatrechtvaardigheid binnen de stadsgrenzen

- Het verdient aanbeveling om in de NRD de recreatiebehoefte in kaartmateriaal te visualiseren om deze behoefte mee te wegen, zie ook punt 1. Zijn deze geliefde recreatieplekken wel het meest geschikt voor windturbines;
- Een afweging daarbij is dat armere bevolkingsgroepen minder CO2 uitstoten. Waarom zouden juist zij de transitie-lasten moeten dragen. Hoe verhoudt zich dat met klimaatrechtvaardigheid¹⁷ binnen de stadsgrenzen;
- Een afweging daarbij is dat arme bewoners betere isolatie verdienen en dat zij compensatie in hun energierekening verdienen. Niet in ruil voor acceptatie van windturbines. Een dergelijke acceptatie hoort niet te worden gekocht. Hun welzijn hoort voorop te staan.

Toelichting

Zuidoost, Noord en Nieuw- West hebben masterplannen, onder andere voor gezondheid, omdat de levensverwachting (in zuidoost extreem veel) lager, de gezondheid slechter en de participatiegraad lager is. Het doel van de plannen is om deze wijken te behoeden tegen verdere verzwakking, en ze te versterken. Het onderwijs en talloze maatschappelijke organisaties verdienen hun sporen om deze doelen dichterbij te brengen.

De strandjes Hoge Dijk en Gaasperplas zijn de vakantiegebieden van de meeste gezinnen, die geen geld hebben voor reizen en die vaak ook geen balkon hebben. Ze zijn op deze gebieden aangewezen en maken er lente zomer en herfst massaal gebruik van. De gebieden zijn zeer bepalend voor hun leefomgeving.

¹⁷ <https://amsterdam.raadsinformatie.nl/dossiers/58913> zie klimaatrechtvaardigheid

BIJLAGE

Beschrijving van de zoekgebieden in Zuidoost in hun context

Deze zienswijze begon met het verzoek om het document "*missende aandachtspunten Zuidoost per zoekgebied*", van 14 oktober, te verwerken. Daartoe kan punt 3, met de feiten over vogelgebieden, helpen. Hieronder een beschrijving van de gebieden en hun ligging, alleen begrijpelijk met een kaart erbij, bijvoorbeeld een regiokaart voor fietsers.

Niet voor niets is er verwarring. Zoekgebieden liggen op grenzen en die grenzen zijn meermalen verschoven. De Amsterdamse stadswijk Gaasperdam is opgerukt tot aan de provinciegrens. Het Geingebied behoort voor het gevoel en de beleving van Amsterdammers tot de Metropool Regio Amsterdam en is daarin een enclave, maar het behoort in werkelijkheid tot de provincie Utrecht. Er is verwarring over namen: Gein/Weesperkarspel of Gein/Waternetterrein? Er is verwarring over grenzen: Weesperkarspel was een gemeente. Vaak denkt men dat de Holendrecht polder tot de provincie Utrecht hoort. Soms denkt men dat de rivier de Holendrecht een weg is: op sommige kaarten is hij grijs. Maar de rivier de Holendrecht is een brede veenrivier en hij vormt de provinciegrens. De oplossing? Kaarten! (En voor sommigen: niet zoveel vliegen maar ook fietsen en wandelen en de schoonheid van eigen land ontdekken)

Ligging zoekgebied Amsterdam Waternetterrein/Gein, of Gein/Weesperkarspel

Het Amsterdamse zoekgebied Waternetterrein/Gein ligt op Amsterdams grondgebied in Zuidoost, vlakbij de grens tussen Amsterdam-Zuidoost en de Utrechtse gemeente de Ronde Venen met het beroemde Geingebied. Ook ligt het tegen de grens met Amsterdams stadsgebied Driemond/Weesp. Het zoekgebied ligt daarmee tussen het recreatiegebied en stranden Gaasperplas, de woonwijken Gein 3 en 4, het dorp Driemond in stadsgebied Weesp, en de rivier het Gein behorend tot UNESCO Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, in de provincie Utrecht.

Voorheen behoorde dit gebied tot de gemeente Weesperkarspel. Die gemeente bestaat niet meer. Beeldbepalend voor het gebied zijn de Gaasperplas met zijn geliefde strandjes, bosrijk natuurgebied De Gaasperzoom met bijzondere broedvogels en amfibieën, de rivier het Gein en werelderfgoed UNESCO het Geingebied. De naam Gein in dit zoekgebied slaat op de rivier, waar het zoekgebied breed naartoe kruipt, in het Utrechtse deel van het zoekgebied, en op de Amsterdamse wijken Gein 3 en 4, die ernaar genoemd zijn.

Ligging zoekgebied dat Amsterdam "Knooppunt Holendrecht" noemt, inwoners noemen het Natuurgebied De Hoge Dijk, Strandje Hoge Dijk

Het Amsterdamse zoekgebied *Knooppunt Holendrecht* vormt een mogelijk windpark tezamen met de zoekgebieden Ouderkerkerplas en Holendrecht polder in Ouder-Amstel. De provincie Noord-Holland noemt dit windpark Cluster 10. Cluster 10 betreft twee gemeenten: (Amsterdam en Ouder-Amstel), en één provincie (Noord-Holland).

Het zwemvennetje *strandje Hoge Dijk* in natuurgebied de Hoge Dijk en het rietgebied met rietvogels en het bosgebied met bosvogels erom heen zijn beeldbepalend voor dit gebied, waar het personeel van het AMC in pauzes wandelt. Het zwemvennetje is in Abcoude en vooral ook bij de bewoners van heel Zuidoost zeer geliefd: ook jonge kinderen en volwassenen die niet goed kunnen zwemmen zijn hier veilig, er is ook een poedelplaats voor peuters. Het Utrechtse dorp Abcoude is vlakbij. Volkstuinpark De Vijf Slagen is tegenover het AMC. Veel residentiële instellingen zijn in dit gebied gevestigd, er wonen zeer kwetsbare groepen.

Aan: College van B en W Amsterdam P/a directeur Ruimte & Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam

Van: [REDACTED]

Betreft: Zienswijze NRD Windenergie Amsterdam

Geacht college,

Hierbij wil [REDACTED] een zienswijze indienen over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de PlanMer windenergie Amsterdam.

Allereerst wil [REDACTED] benadrukken dat we positief staan tegenover uw besluit om alsnog een PlanMer uit te voeren. Het is verstandig om nu goed in kaart te brengen hoe de verschillende zoekgebieden zich ten opzichte van elkaar verhouden als het goed om aspecten als geluid en natuur.

[REDACTED] heeft echter altijd gepleit voor een afweging op regionaal, en het liefst provinciaal niveau. In de PlanMER worden alleen de zoekgebieden binnen de gemeentegrens met elkaar vergeleken. Het plan is echter onderdeel van de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid. Naar onze mening dient de "reikwijdte" van de PlanMER dan ook het gehele plan te omvatten, dus inclusief de zoekgebieden binnen het gehele werkgebied van de RES Noord-Holland Zuid.

Wij willen u dan ook vragen om een concreet doel toe te voegen (blz 5):

Een vergelijking uit te voeren tussen de zoekgebieden binnen het werkgebied van de RES Noord-Holland Zuid, waarbij de effecten van de aangewezen zoekgebieden binnen de gemeente Amsterdam worden vergeleken met de overige zoekgebieden binnen het plangebied

Of, in andere woorden: het "alternatief" bestaat niet uit een beoordeling van een deelgebied van de RES, maar uit een integrale effectanalyse van het gehele werkgebied van de RES waar dit voornemen deel van uitmaakt.

Naast deze fundamentele opmerking willen wij graag uw aandacht vragen voor de volgende punten:

- effecten op beschermde soorten.

U maakt de volgende opmerking:

Voor wat betreft vleermuizen wordt geen onderscheid gemaakt in Rode Lijst-status, omdat alle in Nederland voorkomende vleermuizen reeds zwaar beschermd zijn. (blz 37).

De Meervleermuis is een Natura-2000 doelsoort voor het Markermeer. Deze soort is "nog zwaarder beschermd" dan de overige soorten, welke alleen op nationaal niveau beschermd zijn. Wij willen u vragen om een aparte toetsing van de gevolgen voor de Meervleermuis uit te voeren. Er komen enkele kolonies in met name Amsterdam Noord voor. De vliegroutes van deze kolonies zijn waarschijnlijk bekend bij de Zoogdiervereniging. Wij willen u vragen om deze informatie gericht op te vragen bij

de Zoogdiervereniging, en niet alleen via de NDFF op te vragen.

- weidevogeltellingen provincie

De provincie beschikt over kaartmateriaal, waarin de verspreiding van weidevogels is opgenomen. Ook deze informatie is niet opgenomen in de NDFF. Graag direct opvragen bij de provincie, en gebruiken bij de beoordeling.

- 10 gouden regels palmboom

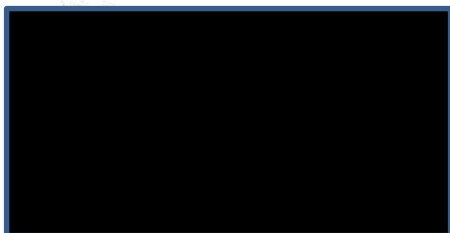
In de "Beleidsagenda IJsselmeergebied 2050" zijn de "10 gouden regels van Palmboom" opgenomen. Het gaat hier om landschappelijke structuren en zichtlijnen, welke een rol moeten spelen in het ruimtelijk beleid. Graag deze informatie over de waarde van het openheid van het landschap, en de zichtlijnen vanaf IJburg naar het noorden, meenemen in de diverse beoordelingen over de gevolgen voor het landschap.

De beleidsagenda is door het Rijk en provincie, en mogelijk ook de gemeente Amsterdam, als "zelfbindend beleid" vastgesteld. En dient dan ook te worden betrokken in deze MER.

- gegevens rijkswaterstaat over voorkomen eenden

Rijkswaterstaat beschikt over veel gegevens over het voorkomen van watervogels in het Markermeer. Ook deze informatie staat niet altijd in de NDFF, maar is wel opgenomen in diverse rapporten. Ook graag deze informatie betrekken bij de onderlinge vergelijking.

met vriendelijke groet,

0349-7501

Ik ondersteun de zienswijze met Referentienummer 1641-2346, opgesteld door mijn buurman.
De invloed op de leefomgeving is te groot.

1768-3637

Hierbij ondersteun ik de zienswijzes met referentienummer 1641-2346.

1367-7071

Goedemorgen, hierbij ondersteun ik graag zienswijze met referentienummer 1641-2346.

██████████

4078-0004

Hiermee ondersteun ik de zienswijze met kenmerk 1641-2346.

0289-9167

██████████

2897-8228

Ik ondersteun zienswijze met Referentienummer 1641-2346

5570-6957

Zienswijze NRD

Gemeente Amsterdam, per mail: resamsterdam@amsterdam.nl O.v.v. Zienswijze NRD
Windenergie Amsterdam

afzender; [REDACTED]

Betreft: Zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER Programma Windenergie
Amsterdam

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,
De Gemeente Amsterdam wil een bijdrage leveren aan de Nederlandse en regionale
klimaatambities door in 2050 een klimaat adaptieve, klimaat neutrale en circulaire stad te zijn.
Onderdeel van deze ambitie is om voor 2030 ten minste 127 MW opgesteld vermogen aan
windturbines te realiseren.

Ik ben grote voorstander van de opwekking van duurzame energie. De plannen om de
windturbines mogelijkwerijs op een grens van 350 meter vanaf bewoning te plaatsen heeft echter
geleid tot grote bezorgdheid en onrust bij ons en ook in onze wijk, gein drie. Vele demonstraties
zijn er geweest en de hele wijk hangt vol met posters, tegen de plaatsing van windturbines op zo
een korte afstand.

Er is in deze wijk geen draagvlak voor dergelijke plannen.

Ik woon nabij het zoekgebied Waternet
Het zoekgebied Waternet, ligt midden in de natuur en op circa 300 meter van de bewoners, zowel
van gein drie als aan de andere kant de bewoners aan het gein (gemeente ronde venen)
Bovendien maakt het zoekgebied onderdeel uit van het NNN gebied.
De natuur heeft het zwaar te verduren, plaatsing van industriële windturbines in de kwetsbare
natuur, zou verdere afbreuk doen aan de natuur.

Zienswijze nummer 1

Zie als gemeente af van plaatsing van windturbines aan de randen van Amsterdam.
Het uitgevoerde onderzoek van CE Delft toont aan dat plaatsing van windturbines op land niet
verder nodig zijn om de afgesproken doelen te behalen. Zie er daarom van af en ontlast de
bewoners van heel veel stress.

Zienswijze nummer 2

Mocht Amsterdam toch doordraven met de plannen:

Plaats de windturbines op een afstand, die niet tot overlast leidt bij de plaatselijke bevolking
350 meter afstand wordt in de hele wereld niet gehanteerd. Om veel onnodig dubbel werk te
voorkomen, kan Amsterdam er ook voor kiezen om te wachten op de landelijke afstandsnorm.

In de landen om ons heen worden langere afstanden gehanteerd

Het onderzoek, wat in opdracht van het ministerie van economische zaken en klimaat is
uitgevoerd door Arcadis, geeft de gehanteerde afstandsnormen weer van de diverse landen om
ons heen.

Zo hanteert Duitsland een minimale afstand tot de bewoners van 1.000 meter

En Denemarken 4 maal de tiphoogte.

Zienswijze nummer 3

Plaats geen windturbines in de Amsterdamse groengebieden.

Het behoeft geen uitleg dat onze natuur hard achteruit loopt.

Plaatsing van windturbines kan goed zijn om energie op te wekken, maar is funest voor onze diversiteit en natuur.

Het gebied rondom de Waternet locatie zit vol met vogels, insecten en vleermuizen. Plaatsing van deze gigantische industriële machines zal flinke afbreuk doen aan onze broodnodige natuur en de diversiteit zal afnemen en veel dieren zullen sterven.

Daarom het advies om in dit gebied geen windturbines te plaatsen.

Zienswijze nummer 4: Kunt u motiveren waarom u voor het belangrijke aspect gezondheid verouderde inzichten en instrumenten gebruikt.

Geluidsonderzoek kan niet worden gelijkgesteld aan gezondheidsonderzoek. Deze technologische benadering wordt al decennia toegepast door windturbine adviesbureaus. Geluid is het enige dat technisch gemeten kan worden. Medisch/epidemiologische kennis is niet aanwezig bij de adviesbureaus.

Het resultaat van deze werkwijze is dat overal bij windprojecten in NL hinder- en gezondheidsklachten optreden.

In een andere zienswijze wordt uitvoerig ingegaan waarom de normen uit het expert rapport niet als uitgangspunt kunnen worden genomen.

b. Gezondheidseffectscreening (GES) is een oud (2000!) instrument van de GGD dat is teruggetrokken omdat er modernere methoden beschikbaar zijn. <https://ggdghor.nl/actueel-bericht/ggd-trekt-instrument-gezondheid-effect-screening-terug/>

Hinderbeleving van windturbines is erg subjectief. Bekend is ook dat mede eigenaarschap de acceptatie van een turbine in de nabijheid kan vergroten waardoor de hinderbeleving kleiner wordt. Het tegenovergestelde is ook waar; weerstand tegen de turbine vergroot het aantal gehinderden.

Bij het windproject Noorder-IJplas zijn de initiatiefnemers niet in staat gebleken om acceptatie voor hun project bij de omgeving te bewerkstelligen.

Het blijft wensdenken dat energiecoöperaties draagvlak zouden kunnen creëren.

Het gebrek aan draagvlak voor deze PlanMER houdt in dat dit project een groot gezondheid experiment gaat worden!

Zienswijze nummer 5; Op basis van de dalende tendens van draagvlak binnen Amsterdam, zou een nieuw draagvlak gemeten onder de belanghebbenden binnen 2000 m van het zoekgebied gewenst zijn.

(Definitie RvS voor 'belanghebbenden')

Zienswijze nummer 6: welk onderzoek ligt aan onderstaande passage ten grondslag

In de NRD wordt gezegd dat:

3 Grote windturbines maken niet per se meer geluid dan kleine, en grotere windturbines staan verder uit elkaar. Daarom zal het MER een gevoeligheidsanalyse bevatten van de geluidseffecten van windturbines van verschillende afmetingen

Zienswijze nummer 7: Definieer het begrip 'onaanvaardbare schade' aan de natuur Bijzonder Provinciaal Landschap in de zoekgebieden en aan de directe omgeving

Het college spreekt voortdurend over 'onaanvaardbare schade' zonder dat duidelijk wordt wat daarmee wordt bedoeld. In de NRD worden schadelijke effecten aan de natuur beperkt tot de effecten die wettelijk niet zijn toegestaan. Ik vind dit niet genoeg duidelijkheid geven over de zeer brede schade die aan de natuur wordt toegebracht door windturbines, in de aanlegfase, de gebruiksfase en de afbraakfase. Wij pleiten voor een veel breder onderzoek van de effecten op de natuur.

0680-7327

[Ik ondersteun zienswijze 1641-2346](#)

6488-3431

[Ik ondersteun de zienswijze met Referentienummer 1641-2346.](#)

6239-2089

[Ik steun zienswijze met referentienummer: 1641-2346](#)

6495-6268

[Ik ondersteun zienswijze 1641-2346](#)

7527-5854

Er moet ook een onderzoek komen die in kaart brengt hoeveel huizen een waarde daling gaan ervaren omdat ze binnen een straal van 2.5km van een zoekgebied/windturbine zijn.

4958-0206

p.26: ... Uit een literatuurstudie van RIVM uit 2020 blijkt dat het aandeel laagfrequent geluid van windturbines niet leidt tot een andere mate van hinder dan 'gewoon' windturbinegeluid.

...

Vraag 1: waarom wordt hier alleen naar het onderzoek van het RIVM verwezen? Notabene een literatuuronderzoek obv onderzoeken in andere landen, gebieden, afstanden van turbines, kleinere turbines, bevolkingsdichtheden. etc,

Vraag 2: Waarom wordt niet verwezen naar het recente onderzoek van Jan de Laat naar het effect van turbinegeluid op de gezondheid, expert op het gebied van geluid?

p. 27: Gegeven de uitkomsten van deze recente onderzoeken wordt laagfrequent geluid niet kwantitatief meegenomen in de effectbeoordeling van de locatiealternatieven. Wel zal het geluidsrapport een representatieve berekening bevatten waarin voor de Amsterdamse situatie wordt berekend welke laagfrequente immissie optreedt bij verschillende Lden-belastingen (bv. 42, 45 en 47 dB Lden) op een voorbeeld- woning. ...

Vraag 3: wat is de hoogste geluidswaarden waarvan het effect op de omgeving wordt onderzocht? Is dat 47 dB zoals hier genoemd, of ook hoger? Hogere geluidsoverlast door turbines komt nl. ook voor, ook al verhullen de gemiddelde geluidswaarden wat de werkelijke geluidsbelasting en dus overlast is.

8620-5068

Bewezen is dat diertjes in de ondergrond vertrekken. Studie o.a. Universiteit Groningen. Hiermee wordt de CO2 opslag van deze ondergrond gereduceerd evenals biodiversiteit. Bent u op de hoogte van deze studie? En wat zijn de feitelijke onderzoekte effecten per zoekgebied.

Ook broeden er geen vogels meer binnen 500 meter van turbines. Expert klankbordgroep heeft dit gemeld. Is onderzocht waar de vogels wel kunnen broeden. Met name voor gebied noord en IJmeer nabij vogel eiland?

Dit zijn feitelijke vragen die een feitelijk antwoord horen te krijgen. Dus ja of nee. En zo ja, gebieden benoemen of reductie CO2.

5189-5673

In het verhaal over (draagvlak voor) het zoeken naar windturbinelocaties mis de relatie tot energieverbruik. Mijn indruk is dat er de afgelopen jaren geen beleid is geweest om substantieel energie te besparen; we verbruiken met ons allen steeds meer, en offeren vervolgens ons uitzicht, onze natuur en onze rust op om op duurzame wijze in die behoefte te voorzien. Maar als we zo doorgaan met ons verbruik, blijven we aan de gang en zijn we binnenkort op zoek naar nóg meer nóg hogere windturbines. Het zou mij helpen bij de acceptatie van windturbines als ik zou weten dat tegelijk alles in het werk gesteld wordt om energie slurpende industrie te dwingen tot zuiniger gebruik, nieuwe industrie zoals datacenters te weren en burgers te stimuleren hun gebruik te matigen. Met andere woorden: u vraagt ons te helpen dweilen, maar heeft u de kraan wel dichtgedraaid?